

4/29

4/29

FRANC. JOSEPHI DESBILLONS
SOC. JESU

F A B U L A E

A E S O P I A E

CURIS POSTERIORIBUS
OMNES FERÉ EMENDATÆ:

ACCESSERUNT

PLUS QUAM CLXX

NOVÆ;

TUM ETIAM OBSERVATIONES,
GRAMMATICÆ PRÆSERTIM,
COMPLURES,

ET INDEX COPIOSUS:

NEC DESUNT, EXPRESSAE EX ÆRE INCISO,

HOMINUM AC PECUDUM

FIGURÆ ELEGANTES.

VOLUMEN II.

MANNHEMII,
TYPIS ACADEMICIS,
MDCCLXVIII.

Acc 2003-262
Harris (290) Fed.

v. 2

PA3855. A2D4 1748

FABULARUM
ÆSOPIARUM
LIBER DECIMUS.

PROLOGUS.

ACERBITATIS multum, & acrimoniæ ¹
Semper habet omnis Satyrarum festivitas:
Quapropter, hominum ut est plerumque præferox ²
Natura, proclivisque ad iracundiam,
Quoscumque se exercere in hoc ludo juvat,
Sibi concitare ³ grave periculum solent.
At propria cùm sit Fabularum humanitas
In corrigendo, & in docendo suavitas;

¹ Cicero, de Invent. Rhet. L. 2. C. 48. *Omnam illam ejus (orationis adversariæ) vim & acrimoniam lenierit.*

Auctor Rhetor. ad Herenn. L. 4. C. 37. *Ejusmodi licentia, si nimium videbitur acrimoniæ habere, multis mitigationibus lenietur.*

² T. Livius, L. 5. C. 36. *Mitis legatio, ni præferoces Legatos habuisset.* Suetonius, Jul. Cæs. C. 35. *Multiplici successu præferocem... und profligavit acie.*

³ Phædrus, L. 1. Fab. 19. V. 3.

Et sibi nocivum concitant periculum.

Miror, quòd optimus harum Phædrus artifex
 Ab institutâ abiverit paulùm viâ
 Diverfus ⁴; animique ægritudini obsequens,
 Viro potenti turpem inusserit notam.
 Sed qualis illum maximas injecerit
 In calamitates culpa, narrare hìc libet.

Par dignitate, superior potentiâ
 Cæsaribus, uno Principe Tiberio minor,
 Sejanus homines despiciebat ceteros
 Longè remotos infra se: immo traditas
 Imperii habenas continebat ⁵ improbus
 Dominator. Humilis, ac tenuis homunculus,
 Qui gereret animos forte majores suâ,
 Tristem, at verendam immanitatem non tulit:
 Libertus, omnia fortè nondum pristinæ
 Qui servitutis argumenta amiserat,
 Tali, tantoque sempiternam inurere
 Sejano Phædrus ausus est infamiam.

Nam cùm ille, factus in dies magis insolens,
 Sibi postulâsset Livillam uxorem dari,
 Livillam Drusi filiam Germanici,
 Quam deinde magni Caius Augusti nepos,
 Mox Drusus etiam natus Tiberii unicus,
 Adhuc bonâ ætate viduam reliquerant:
 Rumor per urbem de malo hujus ambitu

⁴ Virgilius, Aen. L. 5. V. 166.
 Quòd diverfus abis?

⁵ Phædrus. L. 3. Fab. 6. V. 6.
 Jugum flagello temperat lento meum,
 Et lora frenis continet spumantibus.

Diffeminatus continuò percrebuit;
 Plebemque, & Proceres, mox & ipsum Principem
 Commovit. Hominis exagitandi commodam
 Occasionem ⁶ Phædrus hanc ratus, arripit:
 Doctam, facetam, & elegantem Fabulam ⁷
 Concinnat: Sól uxorem ducere quòd velit,
 Ranas inducit conquerentes cum Jove,
 Furis beati nuptias celebres notans.

Brevi rescivit crimen illatum sibi,
 Doluitque Sejanus, & auctore cognito,
 Aliam ⁸ de Ranis sibi Regem petentibus,
 Quam nil dissimulans publicam ille fecerat,
 Fabellam ad ipsum pertinere Tiberium ⁹
 Facilè probavit. Ergo accusat hunc reum,
 Et crimine læsæ Majestatis alligat.

Hinc ista luctûs significatio tam frequens
 Auctoris afflicti, & graves querimonix.
 In aliquod etiam vitæ discrimen miser
 Fuerit adductus; quod satis & ipse indicat ¹:
 Certè irrogatas vixit ærumnas diu
 Perpeffus. Emendatus exemplo suo,

⁶ Quas hic causas, cur Phædrum vexaret Sejanus, tanquam certas exponimus, has conjecturâ tantum probabili in quodam nostro ad Phædri fabellas commentario expendimus.

⁷ Lib. I. Fab. VI.

⁸ Lib. I. Fab. II.

⁹ Corippus Africanus, Carm. in laud. Justinian. L. I. V. 212.

Tiberius, domini semper cui maxima cura.

At Horatius, L. 2. Sat. 3. V. 173.

Te, Tiberi, numerare, cavis abscondere tristem.

Et Aufonius, Carm. 102. V. 1.

Prænomen Tiberi nactus Nero.

¹ Lib. III. Prol. Lib. IV. Epil. & alibi.

In scriptitandis ² nihilo segnîus tamen
 Fabellis posuit operam, at innocentibus,
Et his dolorem delenivit remediis ³ :
 Felix, qui Sortis asperæ inclementiam
 Tam suavi studio mitigare noverit;
 Feliciorque, si nunquam, hoc ipso malè
 Abusus, illam sibi fecisset asperam!

F A B U L A I.

Glîres & Fagus. ⁴

PROCERA Fagus ⁵ fructibus Glîres suis
 Enutriebat, & cavo etiam conditos
 Trunco tegebat, commodam præbens domum:
 Ascendere tamen toties, ac descendere,
 Victûs petendi gratiâ, ignavos piget;
 Suamque demum altricem statuunt impiî
 Evertere. Omnes ergo, junctis viribus,
 Effodere certant, strenuique, dentium
 Sæpe repetitis circùm abrosas ictibus,
 Stirpes recidunt; donec oppugnantibus
 Impulsa ventis Fagus infelix ruat.

² Cicero, de Orat. L. I. C. 33. *Neque ea quisquam, nisi diu multumque scriptitarit, consequetur.*

³ Lib. III. Prol. V. 41.

Quòd si accusator alius Sejano foret,
 Si testis alius, judex alius denique;
 Dignum faterer esse me tantis malis,
 Nec his dolorem delenirem remediis.

⁴ Abstemiûs, Fab. XXXV.

⁵ Plinius, Hist. Lib. XVI. Cap. VI. *Fagi glans muribus gratissima est, & ideo animalis ejus una proventus. Glîres quoque sagittat. Glis autem gallicè vocatur Loir.*

Tum glandis, illi facilè quidem, quantum volunt,
Comedere possunt: sed ubi consumptus fuit
Proventus omnis, non alias rursus dapes
Suppeditat arbor exsiccata funditus:
Gliresque tandem longa fames cogit mori.
Benefico ingratus qui nocet, nocet sibi,

FABULA II.

Piscator. ⁶

RETIA sub amne Piscator prætenderat:
Mox omne longo verberat conto vadum,
Fundoque penitus moto limum dissipat.
Quæfivit aliquis, perlucentes antea
Cur sic liquores reddidisset turbidos:
Ni facerem, dixit; vacuus hinc forsân domum
Repetere cogar: sed operâ dum sic meâ
Turbatur amnis, Piscibus lucem eripit,
In retia ut illi temere palantes ruant.

Fabella quosdam spectat ad cives, quibus
E turbulenti rebus emergit lucrum. ⁷

⁶ Æsopus, Fab. LXXXVII.

⁷ Aristophanis Equit. Act. 2. Sc. 4. V. 29. Arguitur ab Agoracrito Cleon, civitatis perturbator, quod imitetur piscatores, qui nisi commoverint aquam, anguillas capere non possunt.

FABULA III.

Rex & Ludi Magister.^s

LUDI Magistro Rex Asinum mandaverat⁹
 Mansuetiores edocendum literas,
 Pollicitus amplum collocatæ præmium
 Operæ, si fieret, quod jubebat, sin minùs,
 Graves minatus¹ pænas. Talem is ut videt
 Non posse legem rejici, injustam licèt;
 Se præstiturum spondet, quod rex expetit:
 Sed Asinum reddere doctum, ut est opera admodùm
 Difficilis; annos orat, & impetrat, decem
 Expectet, dum res exitus habeat bonos.
 Amicis interim ipsius miseram vicem
 Dolentibus, qui se operæ inexplicabili,
 Periculo etiam capitis, obligaverit:
 Nil metuite, inquit, spatium intra datum mihi
 Vel me, vel Asinum, vel Regem Mors auferet.
 Procrastinatum sensim abit periculum.

⁸ La Fontaine, Lib. VI. Fab. XIX. Abstentius, Fab. CXXXIII.

⁹ Virgilius, Aen. L. 3. V. 50.

Infelix Priamus furtim mandârat alendum
 Threicio Regi.

¹ Tibullus, L. 3. Eleg. 6. V. 23.

Quales his poenas qualis quantusque minetur,
 Cadmææ matris præda cruenta docet.

FABULA IV.

Musculus, Felis, & Gallus. ²

PROBE educatus olim quidam Musculus
 Cùm prætereire angustias vellet cavi
 Natalis; ipsum provida monuit parens,
 Prudenter ageret, & caveret sedulò,
 Ne calamitatem sibi fortasse maximam
 Ab improborum arcefferet ³ commercio.
 Nil temere se promittit ausurum fore
 Musculus; & alacri gaudio exiliens simul
 Erumpit. Ubi progressus aliquantum fuit,
 Felem modestâ præditam specie videt,
 Secum otiantem leniter: cujus malum
 Haud suspicatus ingenium, ipsam protinus
 Adire statuit, si liceatque, mutuum
 Ferire foedus: at ecce, dum stultam parat
 Commotionem improvidæ mentis sequi;
 Supervenit, canitque Gallus. Aspero
 Exterritus ille vocis argutæ sono,
 Fugit, cavumque quàm celerrimo pede
 Repetit; &: Audi, mater, audi, clamitat;

² La Fontaine, Lib. VI. Fab. V. Benferade, Fab. CXVII. Camerarius, Fab. CCCXII. Verdizotti, pag. 70.

³ Virgilius, Aen. L. 10. V. 11.

Adveniet justum pugnæ, ne arcessite, tempus,
 Tibullus, L. 1. Eleg. 11. V. 33.

Quis furor est atram bellis arcessere mortem?

Imminet & tacito clam venit illa pede.

Propertius, L. 3. Eleg. 15. V. 14.

Arcessitus erit somnus in ossa mea.

Lucanus, L. 4. V. 484.

Arcessas dum Fata manu.

Tuique miseram filii vicem dole:
 Formâ elegante bestiam invêni modò,
 Mitem, quietam, totam amabilem: nitet,
 Ridetque facies blanda: speciosum caput
 Breves, acutas, rectas auriculas gerit:
 Tum nulla pars est delicati corporis,
 Quam non pilorum mollis obtegat seges.
 Volui animantis tam bene ornatae fidem
 Tentare: adibam; cùm se subitò hùc intulit
 Cristatus ales, tibiis exilibus,
 Nudisque nixus, oculis ardens igneis,
 Vultu minaci, & corneo rostro ferox;
 Simulque gutture eluctatus horrido
 Cùm tristes & peracutos truderet sonos,
 Fugere coegit me prope exanimem metu.
 O nate, retulit mater, plaudo, & gaudeo,
 Quòd fûgeris: nam mitis ista bestia
 Fugienda, & exsecranda est; quâ fallacior,
 Gentique nostræ inimicior nulla exstitit:
 At nihil hic ales horridus nobis nocet.

Cognosce penitùs, antequàm dijudices ⁴,
 Externa species imprudentem decipit.

⁴ Terentius, Heaut. Act. 2. Sc. 2. V. 8.

Pergin' isthuc priùs dijudicare, quàm scis quid veri fiet?

F A B U L A V.

Ranae & Junci. 5

RANÆ in palude, Juncis obsitâ 6, diu
 Tutæ latuerant. Cepit illas tædium
 Obscurioris vitæ: prospectum sibi
 Omnem videlicet adimi, graviter ferunt;
 Et se quoque fieri aspectabiles velint.
 Odiosis ergo stirpibus ut purget vadum,
 Suis quemdam adigunt Rusticum clamoribus.
 At variæ pestes, Ardeæ, Ciconiæ,
 Vulturii, mox ut ictibus cunctis vident
 Eas patere, huc advolant identidem,
 Carpuntque miseras; feminecesque glutunt 7.
 Tenuēs & humiles hâc monentur fabulâ:
 Illustriorem vitæ ne cupiant statum.

F A B U L A V I.

Arbores duae.

FRUGIFERI generis Arbores quidam duas
 Habebat: unam vase clausit ligneo,
 Ut ingruentis ab hiemis molestiâ

5 Camerarius, Fab. CCCCXXVI.

6 Horatius, L. L. Od. 18. V. 12.

Nec variis obsita frondibus

Sub divum rapiam.

T. Livius, L. 28. C. 2. *Confragosa loca & obsita virgultis tenebant colles.*

7 Juvenalis, Sat. 4. V. 28.

Quales tunc epulas ipsum glutisse putamus?

Defenderetur sub tepenti fornice:
 At alteram patente posuit in solo,
 Ut ferret, aliis unà cum compluribus,
 Quascumque pluviae, frigoris, & aestus vices.
 Quid accidit autem? fructus illa praecoces,
 Malosque: feros haec, bonosque protulit.
 Hinc discimus, puerilis institutio
 Privata quam sit posthabenda publicae.

FABULA VII.

Viator, Tygris, & Corcodilus.

MINUS aliquando simplice & periculo duplex
 Nocere, vera ostendit haec narratio.

Quidam Viator calle in angustissimo
 Rupem arduam inter, Gangis & crepidinem
 Dum carperet iter, efferam aspexit Tygrim
 Huc irruentem: ferre vult retro gradum;
 At Corcodilus 9 parte ab hac etiam furens
 Accurrit. Ergo geminae se miserum videt

8 Plinius, Hist. L. II. C. 37. *Lusit* (Natura) *animalium armis* . .
 simplicia dedit. Virgilius, Georg. L. I. V. 481.

Nec via mortis erat simplex.

Terentius, Heaut. Prol. V. 6.

Duplex quae ex argumento facta est simplici.

Plantus, Caf. Act. 3. Sc. 6. V. 3.

Duplici damno dominos mulcant.

9 *Corcodilus* aequè dicitur ac *Crocodilus*. Phaedrus, L. I. Fab. 25. V. 3

Canes currentes bibere in Nilo flumine,

A Corcodilis ne rapiantur, traditum est.

Et V. 6.

Sic Corcodilus; quàm bibet lambe otio.

Martialis, L. 3. Epigr. 93. V. 6.

Cùm, comparata rictibus tuis, ora

Niliacus habeat Corcodilus angusta.

Et hinc, & illinc pariter expositum neci;
 Nullâque utramvis belluam potest viâ
 Effugere; & in prædam involare jam parans
 Tygris exerebat unguis: ecce autem simul
 Pernix ¹ eòdem Corcodilus advenit,
 Omissoque homine, ferratis ² hanc dentibus
 Mediam apprehendit, & sub aquas secum rapit:
 Malumque duplex qui timuit, neutrum subit.

FABULA VIII.

Navis & Nauta.

IMPOSITO Navis onere cùm ingemisceret,
 Nautam rogavit, ipsam ut antennis suis,
 Rudentibusque, armamentisque ceteris
 Levaret, omnem sic magis celerem sibi
 Et expeditum dictitans cursum fore.
 At ille: O stulta, quid petis, ait? maximè
 Juvabit id quod impedimentum putas.

Fabella quorundam hominum stultitiam notat,
 Qui liberos præstare sese dum volunt,
 Abjudicant res maximè sibi ³ utiles.

¹ Velociter Corcodili currunt, ut audivi ex peregrinatore quodam, qui expertus loqueretur: mortem enim ille vitare celeritate pedum nunquam potuisset, nisi Corcodili persequentis impetum, non facile flexibilem, cursum ipse flectendo sæpius, elulisset.

² Plinius, Hist. L. II. C. 37. pag. 601. Edit. Elzev. de dentibus: Serrati *pestinatim coeuntes, ne contrario occursum atterantur, ut serpentibus, piscibus, canibus.*

³ Cicero, de Orat. L. 2. C. 24. *Ubi plus mali, quàm boni reperio, id totum abjudico, atque ejicio.* Orat. pro Cæcinâ, C. 34. *Judicat... eum, qui, cùm liber esset, censori noluerit, ipsum sibi libertatem abjudicasse.*

F A B U L A IX.

Serpens & ejus Filius.

SERPENS monebat filium, ut adesset sibi,
Serpentem in alium dum rueret, ac mordicus
Corriperet, & glutiret. Tam nefarium
Tunc, inquit ille, ut perpetres facinus, Pater?
De gente nostrâ is unus est . . . Tace, tace,
Inepte: sic agere expedit: Serpens ⁴ enim,
Serpentem si non devoret, non fit Draco.

Hos ad Potentes fabula nostra pertinet,
Qui crescere solent ex alienis cladibus.

F A B U L A X.

Canis Astutia.

U T inter homines, ita quoque inter bestias
Ingenia quædam singularia eminent.
Præstare ⁵ stulto callidus nihilo magis
Videtur, quàm cata vulpis foetidæ sui,
Cui pro sale data est anima, ne putresceret ⁶.
Animantes autem ex moribus generis sui

⁴ Erasmi Adag. Chil. III. Centur. III. Proverb. LXI. Quod adjicit Erasmi, sibi hoc videri proverbium *vulgi fecem olere*, non me, opinor, deterrere debuit, quin illud ipsum adhiberem, cum sensus inde satis plausibilis eruatur.

⁵ Terentius, Eun. Act. 2. Sc. 2. V. 1.

Di immortales! homini homo quid præstat! stulto intelligens!
T. Livius, L. 31. C. 7. *Quantum vel vir viro, vel gens genti præstat.*

⁶ Cicero, de Nat. Deor. Lib. II. Cap. LXIV. *Sus... cui quidem, ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus.*

Consideratæ 7, quantum intelligentiâ
 Aliquando nôrint fociis antecellere,
 Brevi hoc exemplo nunc mihi probandum venit.

Tres in culinâ dum ad focum cubant Canes
 Tempore hiemali, quartus en supervenit;
 Qui cum videret idoneum locum sibi
 Nullum relictum, excogitavit hanc viam
 Id obtinendi, quod volebat: se foràs
 Repentè proripit; & quàm maximis potest
 Viciniam omnem commovet latratibus:
 Quibus excitati, qui cubabant ad focum,
 Statim allatrantes exeunt: at hic simul
 Furtim regressus in culinam, quem locum
 Sibi arbitratur commodissimum, occupat.

Animalia autem hujusmodi, quis est sophus
 Qui persuadere possit, nihilo plus meris
 Automatis 8 sapere? si Cochlea, vel Ostreum
 Dicantur esse machinæ versatiles,
 Parum repugnem: sed Canem hunc, æquè suis
 Intervientem 9 commodis, ac si foret
 Veterator 1 aliquis ultimâ è Normanniâ,
 Quicumque sensu destitutum dixerit,
 Rationis expers ipse videbitur mihi.

Varro, de re rust. Lib. II. Cap. IV. pag. 73. Edit. Scriverii: *Suillum pecus donatum ab natura dicunt ad epulandum: itaque iis animam datam esse proinde, ac salem, quæ servaret carnem.*

7 Cicero, de Juv. Rhet. L. 1. C. 10. *Unaquæque ex se & ex sua natura consideratur.*

8 Vide annot. ad L. 8. Fab. 20.

9 Cicero, de fin. bon. & mal. L. 2. C. 35. *Quos suis commodis intervituos, & quidquid ipsis expediat, facturos arbitramur,*

1 Qualem Cicero, de finib. bonor. & malor. Lib. II. Cap. XVI. memorat: *Omnia callidè referentem ad utilitatem, acutum, versutum, veteratorem,*

F A B U L A X I.

Canis Venaticus & Molossi. ²

ET cursu, & astu superior Venaticus
 Leporem, excitatum latibulo, cepit Canis.
 Prædam statim vorare suadebat fames:
 Persuasit aliud futilis superbia.
 Namque is, Molossi non procul ut erant duo,
 Hùc se repentè contulit, ostentans suæ
 Velocitatis pignus ac solertiæ.
 Leporinum at illi vix odorem fenserant,
 Protinus ineptum in ostentatorem ruunt,
 Prædamque, stulta quam cupiditas gloriæ
 Inexpectatam detulit, avidè vorant.

Ne quære laudem, ubi fruendam rem tenes:
 Dum frueris etiam te filere juverit,
 Ne te ipse forsàn indicio prodas tuo:
 Quod & sequente comprobatur fabulâ.

F A B U L A X I I.

Corvus nimiùm loquax.

REPERERAT olim Corvus pinguem caseum:
 Cùm debuisset tacitus hac prædâ frui ³,

² Camerarius, Fab, CCCCXXXVIII.

³ Horat. Lib. I. Epist. XVII. V. 50.

Sed tacitus pasci si posset Corvus, haberet
 Plus dapis, & rixæ multò minus invidiæque.

Sua crociendo + significare gaudia,
 Bonamque fortem ovante gutturis 5 sono
 Annuntiare 6 maluit, nimiùm loquax.
 Corvi ergo plures advolant famelici,
 Ruuntque, rixasque vehementes excitant,
 Demumque opimam diripiunt hujus dapem.

FABULA XIII.

Ovis & Canis 7

Quo vestiatur, laneum abripit mihi
 Tegmem Herus, dixit invidens Ovis Cani;
 Is autem quid retribuit? ingratus jubet
 Me victitare fortuito 8 gramine;
 Dum te faginat pane, cibusque ceteris,
 Quibus ipse vescitur. At Canis contra refert:
 Ingrata es ipsa, tale ciborum quæ genus,

4 Plautus Aulul. Act. IV. Sc. III. V. 1.

Non temere est, quòd Corvus cantat mihi nunc ab lævâ manu:
 Semel radebat pedibus terram, & voce crocibat suâ.

5 Virgilius, Georg. L. I. V. 422.

Et ovantes gutture Corvi.

Aen. L. 10. V. 409.

Flammas despectat ovantes.

Sil Italicus, L. 8. V. 265.

Et ovantia verba ferebat.

Val. Flaccus, L. 2. V. 545.

Superabat ovante

Litora tuta gradu.

6 Donatus, ad Terent. Adelph. Act. 4. Sc. 2. V. 8. *Qui malam reni*
nuntiat, obnuntiat: qui bonam, annuntiat.

7 Camerarius, Fab. CCCXCVIII.

8 Manilius, L. 1. V. 100.

Nam neque fortuitos ortus surgentibus astris,
 Nec toties possum nascentem credere mundum.

Sed Horatius, Lib. 2. Od. 15. V. 17.

Nec fortuitum spernere cespitem
 Leges sinebatur.

Studii & laboris præmium, invideas mihi:
 Mihi namque victus quo salubrior venit,
 Nostram, luporum quoslibet contra impetus,
 Hoc magis alacriter tibi operam sentis dari.

Hos fabula monet, qui sibi indignè ferunt
 Minùs bene esse, quam suis custodibus.

F A B U L A X I V.

Equus & Muscæ. ⁹

EQUUM macerrimum, ulceratum ¹, & insuper
 Caudâ carentem, dira Muscarum cohors
 Aculeis pungebat pertinacibus.
 Hanc ille postquàm nullâ vi molestiam
 Excutere potuit; denique volucres malas
 Rogare cœpit, ultro ipsæ discederent,
 Miserrimamque spernerent cutem, horridam
 Ulceribus; aliumque simul ostendens equum
 Pinguem & nitentem, suadet ut in hunc devolent,
 Meliorem quippe potaturæ sanguinem.
 Respondet una: Fortè fieret quod rogas,
 Nisi ille nimiùm corpulentus ², & ferox,
 Nimiùmque longâ præditus caudâ foret.

⁹ Furetiere, Fab. XLVI.

¹ Cicero, de Fato, C. 16. Ulcerato, *serpentis morfu*, *Philoctetæ*.
 Horatius, L. I. Sat. 6. V. 106. de equo curto:

Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos.

² Columella, L. 6. C. 3. *Nitidumque & hilare & corpulentum pecus*
 faciunt.

Themdis 3 notantur infimi satellites,
Qui vexant miseros, à beatis 4 abstinent.

F A B U L A X V.

Orator ad Statuas. 5

STATUAS ad veteres, quæ, docti Artificis manu
Politæ, fictis exprimebant vultibus
Monstra vitiorum varia, qualia sunt Amor
Illicitus, Ira, Livor, Ambitio, Furor,
Dum verba copiosus Orator facit,
Instatque vehemens, & suadere nititur,
Ut ad bonam recipere se frugem velint;
Commonet Amicus, canere furdus definat,
Suamque potiùs ad homines facundiam
Convertat. Ille verò: Méne, homines licèt
Adhorter, inquit, plus profecturum putas?

3 Martianus Capella, L. 2. pag. 42. *Vénit etiam quædam decens, ac pudicissima puellarum...* Themis, aut Astrea, aut Erigone dicebatur. Ovidius, Metam, L. 1. V. 149.

Et virgo cæde madentes,

Ultima Cælestium, terras Astrea reliquit.

Themidis autem alii sunt sacerdotes, alii satellites.

4 Qui opulenti sunt, beati nominantur. Martialis, L. 10. Epigr. 87. V. 8.

Certent muneribus beatiores.

Horatius, L. 2. Sat. 8. V. 1.

Ut Nasidieni juvit te cena beati?

Cicero, Orat. pro Coel. C. 28. *Mulieris beatæ ac nobilis familiares.*

5 Richer, Lib. XI. Fab. XVII.

FABULA XVI.

Turdi. ⁶

A M A N S quietis, & periculum timens
 Unus de multis, qui petebant exteras
 Regiones, peregre abire ⁷ Turdus noluit;
 Suoque victitare natali solo,
 Si fors beatè minùs, at certè tutiùs,
 Maluit. Acutum post ubi remisit ⁸ gelu,
 Hiememque Veris pellere cœperunt vices ⁹,
 Ad se reverti Peregrinos tandem videt
 Duos omnino ¹. Cùm niterent hi quidem,
 Etiamque pinguioris onere corporis
 Distenderentur, fortem jactabant suam:
 Tuque, inquiebant, si voluisses hunc locum
 Deferere, & esse nostri incepti particeps,
 Non sic langueres invenustus, & macer.
 Contra ille retulit: Mihi, macro quamtùm libet,
 Et invenusto, vividæ vires tamen
 Vigescunt: at validior esto sanitas,

⁶ Faernus, Fab. VIII. P. Targa, Fab. 89.

⁷ Plinius, L. 35, C. 12. *Illo abeunte peregre.*

⁸ Cicero, de clar. Orat. C. 34. *Cùm remiserant dolores pedum, non deerat in causis.* Terentius, Hecy. Act. 3. Sc. 2. V. 14.

Nam si remittent quidpiam Philumenæ dolores.

⁹ Ad quem locum Donatus: *Verbum, inquit, activum quasi neutrum posuit.* T. Livius, L. 40. C. 33. *Ubi primùm remiserunt imbres.*

⁹ Horatius, L. 1. Od. 4. V. 1.

Solvitur acris hiems gratâ vice Veris & Favonî.

Phædrus, L. 2. Fab. 8. V. 10.

Spatium diei noctis excipiunt vices.

¹ Cicero, Orat. Pro Cluent. C. 28. *Quinque omnino fuerunt.*

Meliorque nostrâ vos corroboraverit;
 Quantis repertum est hoc bonum periculis
 Obnoxium? Abire tanto quos vidi grege,
 Cur vos recipio partem vix centesimam?

Trans Oceanum opes qui peregrinas petunt,
 Hi fabulam ad se pertinere existiment.

FABULA XVII.

Asellus & Rivus. ²

AD Rivum Asellus venerat: egregios videt
 In margine fatos ulteriore carduos:
 Sollicita jejunum hùc porrò impellit fames,
 Suadetque, dulcibus agens illecebris, statim
 Trajicere Rivum; quod & aquæ finunt breves ³:
 At delicatos lymphæ si tingat pedes,
 Timet inepta pecus, ne rigescant scilicet:
 Expectemus, ait, omnis aqua dum defluat ⁴.
 Expectat ergo, at tamdiu ⁵, dum languidos
 Deficiat artus pæne consumptus vigor.
 Trajicere tandem si queat, tentat vadum:
 Sed frustra: inertem limus impedit tenax
 Et lubricus, ne ad dulces perveniat cibos.

² Richer, Lib. XII. Fab. XXVI. Camerarius, Fab. CCCLIII.

³ Vide notat. ad Fab. XXIII. Lib. III.

⁴ Horat. Lib. I. Epist. II. V. 41.

Incipe. Qui rectè vivendi prorogat horam,
 Rusticus expectat, dum defluat annis: at ille
 Labitur, & labetur in omne volubilis ævum.

⁵ Cicero, Orat. pro Flac. C. 17. *Valuit tamdiu, dum hùc prodiret.*

Rem bene gerendi ⁶ quisquis horam prorogat,
Bonis, quibus eget maximè, meritò caret.

F A B U L A X V I I I.

Iris & Phoebus. ⁷

SP E C I E S refulgens tot variis ⁸ coloribus
Irim superbam fecerat: sed postmodùm
Facta ex superbâ cùm fuisset insolens,
Contemnere illa præ se Phœbum cœperat,
Cui color ineffet, quàm libet nitido, unicus.
Sentit, & inanem ut reprimat superbiam,
Respicere Phœbus illam definit; & simul
Vanescit ejus omnis & color, & decor.

Hos qui vituperant, quorum beneficio suos
Debent honores, hâc monentur fabulâ.

F A B U L A X I X.

Corvus & Piscator. ⁹

IN litore maris Cervus iter cùm carperet:
Nullum, ait, opinor, est periculum mihi
Ab aquis timendum; verùm ab agris non item.

⁶ Horatius L. I. Epist. 8. V. 1.

Celso gaudere, & bene rem gerere Albinovano,
Musa rogata, refer, comiti scribæque Neronis.

⁷ Richer, Lib. XII. Fab. III.

⁸ Seneca, Quæst. nat. L. I. C. 3. de Arcu cælesti:

Sed nunc diversi niteant cùm mille colores
Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit...

*Videmus in eo aliquid flammæ, aliquid lutei, aliquid cœru-
lei, & alia, in picturæ modum, subtilibus lineis ducta.*

⁹ Richer, Lib. XII. Fab. XXI. Æsopus, Fab. LXIII.

Hùc ergo tantùm respicit, malum sibi
 Infigat ne quis fortè venator, cavens.
 Piscator autem cymbulâ vectus levi
 Sensim propinquat, oram & extremam legit,
 Jactoque telo malè cautum sternit Ferum.

Undique cavendum est: è loco minimè omnium
 Suspicioso ¹ calamitas sæpe advenit.

F A B U L A . X X .

Mus & Talpa. ²

Mus inconsultus hùc, illùc dum curfitat,
 Pascentem in ipso cavi aditu Talpam videt:
 Compellat ultro: respondetur: invicem
 Confabulantur. Hunc oculis captum ³ ferunt;
 At cautus est, & facilè quemlibet sonum,
 Paratus, aure semper arrectâ, excipit.
 Murem sic admonere cœpit: Heu! miser,
 Cur tam sollicitos, tamque tibi parum utiles
 amas iterare cursus? Quid tantùm juvat
 Ferri, referri, & inquietum pertrahi,
 Utcumque ⁴ prava curiositas jubet?

¹ Cicero, Lib. I. ad Famil. Epist. VII. *Semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano.* Vide annot. ad Prol. L. 9.

² Richer, Lib. IV. Fab. VIII.

³ Plin. Hist. Lib. XI. Cap. XXXVII. paulò longiùs ab initio: *Talpis visus non est: oculorum effigies inest, si quis prætentam detrahat membranam.* Et Lib. X. Cap. LXIX. *Liquidius audiunt Talpæ.*

⁴ Cicero, de fin. bon. & mal. L. 5. C. 4. *Quibus esset moderan-*

Quietus, & beatus in tuo potes
 Latibulo vivere: illud, an te ipsum fugis 5?
 Ibine solùm invisus occurris tibi?
 An verò nescis, te, simul erumpis foràs,
 Multisque, gravibusque objici periculis?
 Nihil unquam audisti perniciosà felium
 De gente, quàm sit agilis, astuta, & rapax,
 Tuumque quantis cladibus afficiat genus? . . .
 At, at, mihi aures perculit aliquis sonus:
 Latibulum subeo: tu vale, & fuge, si sapias.
 Nihil est, Mus inquit; te ciet inanis metus:
 Manedum. Sed ille jam cavo latet suo.
 Simulque felis (nam ipsa furtim repererat,
 Prædam secuta) profilit, & Murem capit.
 Vivit beatus, qui, sibi vivens, latet.

F A B U L A X X I.

Chamaeleon. ⁶

CHAMÆLEONTIS quis color proprius foret,
 Duo Viatores disputabant: Viridis est,
 Ait unus: immo violaceus, alter refert.

dum, utcumque *res* postularet. Plautus, Amph. Act. I. Sc. I. V. 187.

Utcumque animo collibitum est meo.
 Horatius, L. I. Od. 35. V. 23. ad Fortunam:

Utcumque mutatâ potentes
 Veste domos inimica linquis.

3 Lucretius, L. 3. V. 1082.

Hoc se quisque modo fugit; at, quem scilicet, ut fit,
 Effugere haud potis est, ingratis hæret, & angit,

Horatius, L. 2. Sat. 7. V. 112.

Non horam tecum esse potes, non otia rectè
 Ponere; teque ipsum vitas fugitivus & erro.

6 Richer, Lib. IX. Fab. VIII. De la Motte, Lib. II. Fab. IX.

Delitigantes cùm viam ⁷ procederent,
 En se ipse, causa jurgii, Chamæleon
 Objicit, aperto in heliotropio ⁸ sedens;
 Flavusque totus visus est. Stupentibus:
 Color omnis, præter candidum ⁹ & rubrum, mihi
 Rerum, inquit, omni specie ab objectâ venit.

Turpis Adulator hoc sibi scriptum putet:
 Namque ille, niveam præter innocentiam,
 Pudoremque verecundum, imitatur omnia.

FABULA XXII.

Villicus, Felis, & Caseus. ¹

CLAUSAM in cubiculo Villicus Felem inscius,
 Expositumque simul Caseum reliquerat.
 Ergo illa prædam tam parabilem videns,
 Nil dubitat ilicet & capeßere, & frui.
 Herus domum reversus, vacuum Caseo
 Reperit catinum, tersumque: dolet: respicit:
 Residentem ² in clunes aspicit felem, & suo

⁷ Cicero, ad Attic. L. 6. Epist. 5. *Est aliquantum viæ processero.*
 De Divin. L. 1. C. 15. *Cùm jam progressus esset multorum dierum*
 viam. Cæsar, Bell. Gall. L. 4. C. 4. *Tridui viam progressi.* Vir-
 gilius, Georg. L. 3. V. 77.

Primus & ire viam.

Aen. L. 6. V. 122.

Itque reditque viam.

⁸ Heliotropium gallicè *tournefol*: de quo Plinius, Hist. L. 2. C. 41. L. 22.
 C. 21. & aliis pluribus in locis.

⁹ Plinius, Hist. Lib. VIII. Cap. XXXIII. *Mutat (colorem Chamæleon)*
redditque semper quemcumque proximè attingit, præter rubrum,
candidumque.

¹ Richer, Lib. IX. Fab. V.

² Plinius, Hist. L. 8. C. 37. de muribus Alpinis & Aegyptiacis: *Re-*

Vultu modesto, leniterque perfido,
 Magnum exhibentem specimen innocentiae:
 At ista species, inquit, non me decipit,
 Scelerata bestia: nam meum pinguem mihi
 Te surpuisse Caseum, certò scio.
 Immo hunc comèdi, Felis ait; nec pœnitet:
 Tuæque pignus largitatis ³ credidi:
 Namque tua finire non potuit prudentia,
 Custodiendum Feli Caseum ut dares.

F A B U L A X X I I I.

Imago picta in Camerâ.

AL I Q U I S in altâ camerâ pictam Imaginem
 Miratus: illa quantò, dixit, suaviùs
 Teneret oculos, si prope adstaret mihi,
 Quæ tam procul remota tam valdè placet!
 Secretiores ergo per scalas levi
 Ascensu ad ipsam pervenit testudinem:
 Sed omnia vasta lineamentis videns
 Crassisque, diductisque in enormem modum:
 Stupet, & agnoscit denique errorem suum.
 Quàm multi in alto collocati culmine
 Oculos hiantes infimorum detinent

*fident in clunes. & binis pedibus gradiuntur, prioribusque,
 ut manibus, utuntur.*

³ Terentius, Heaut. Act. 3. Sc. 1. V. 31.

Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis,
 Aut largitate nimiâ, aut parsimoniâ.

Adelph. Act. 5. Sc. 9. V. 28.

Quæ isthæc subita est largitas?

Errore blando, quos propiùs si inspexeris,
Grandes patescent turpitudinis notæ!

FABULA XXIV.

Homo & Ursus. ⁴

IN confragosum se aliquis abdiderat nemus,
Vitam obstinatus ⁵ agere solitariam.
At solitudo cum tamen grave tædium
Afferret, arcto societatis vinculo
Sibi junxit Ursum nemoris ejusdem incolam:
Qui singularis stimulo amoris percitus,
Utilibus, agreste ingenium quantum finit,
Juvare focium curis, & laboribus,
Et genere quovis officiorum nititur:
Modò nemus omne lustrat ipsi, diligens
Venator, & prædam affert quâ potitus est:
Modò fidus ipsi janitor servat casam:
Etiamque muscas, si per æstivos dies
Molestas esse dormienti viderit,
Abigere didicit: una sed Hominis genas
Cùm instaret olim pungere contumaciùs,
Et sæpe abacta, semper huc reverteret;

⁴ La Fontaine, Lib. VIII. Fab. X. Pilpay, pag. 166.

⁵ T. Livius. L. 42. C. 65. *Nec cujusquam ad deditiorem flectebatur animus; cum ex insperato, jam obstinatis mori, spes affulsit.*

Arripuit lapidem, robore quem magno vibrans
 Impegit, muscamque, & Hominem leto dedit.
 Stultus Inimico sæpe Amicus plus ⁶ nocet.

F A B U L A   X X V.

Vulturius, Ostrea, & Vulpis. ⁷

VULTURIUS olim invenerat grandem Ostream ⁸ :
 At testa prædam durior cùm clauderet,
 Suam ille frustra explere conatur famem :
 Idoneum ergo à Vulpe consilium petit.
 Quæ delicatæ pariter appetens dapis :
 Operam, inquit, omnem miserè perdidideris tuam,
 Si frangere velis corneam ⁹ rostro domum :
 Sed altè in auras evola, quantum potes ;
 Hinc rupem in istam mitte durum corticem :
 Facilè fraugetur, & apertam dapem offeret.

⁶ Cicero, de Legib. L. I. C. 2. *Alius alio plus habet virium.* De Orat. L. I. C. 1. *Neque auctoritate quisquam apud me plus valere te potest.*

⁷ Richer, Lib. I. Fab. XIV. Le Noble, Fab. CXXXIII. Camerarius, Fab. CXCVI. Le Jay, Biblioth. Rhetor. Tom. I. pag. 749. Cujus Etiam verba quædam, ut & in Fabulâ proximè sequenti, retinimus. P. Targa, Fab. 114.

⁸ Servius, ad Virgil. Georg. L. I. V. 207. *Secundum artem, hæc ostrea, & hæc ostreæ, dicimus.* Putat que ille Horatium & Juvenalem, qui *ostrea* plurali numero dixerunt, græcè locutos : sed errat, nam ab aliis quoque latinis scriptoribus antiquis *ostrea* memorantur. Plinius tamen, Hist. L. 9. C. 31. de Pinnothere : *Huic Solertia est inanium ostrearum testis se condere.* Et apud Nonium, C. 3. n. 152. Lucilius, Sat. L. 3.

Ostrea nulla fuit, non Purpura, nulla Peloris.

Ciceroque, Hortensio: *Quâ (solertiâ) possit vel in tegulis profeminare ostreas.*

⁹ Phædrus, L. 2. Fab. 6. V. 5. de Testudine :
 Quæ cùm abdidisset corneâ corpus domo.

His ille monitis stultus ultro paruit.
 At liberatam carcere Ostream suo
 Postquam videt dolosa Vulpis, hanc vorat,
 Conchasque ¹ tantum Vulturio linquens, fugit.
 Hos fabula docet imprudenter consuli,
 Ad quos redire consilii fructus potest.

FABULA XXVI.

Aves de creando Rege deliberantes. ²

REGEM creare cum sibi vellent Aves,
 Dicto adfuit gens omnis & die & loco:
 Ibi que scissæ ³ studiis dum partes strepunt,
 Et fluctuantur animis alternantibus ⁴,
 Comitia Pavo lustrat interea, rotat ⁵
 Superbus, omnes caudæ gemmas explicat.
 Tam nitidus oculos vulgi præstringit decor;
 Nomenque Regis ac decus Junonio
 Quin deferatur Aliti, jam nil moræ est.

¹ Ovidius, Fast. L. 6. V. 174.

Ostreaque in conchis tuta fuere suis.

² Richer, Lib. VI. Fab. X. Benferade, Fab. LXXXV. Æsopus, Fab. LIII. Faernus, Fab. XXIII. Le Jay, Biblioth. Rhetor. Tom. I. pag. 739. Verdizotti, pag. 213.

³ Virgilius, Aen. L. 2. V. 39.

Scinditur incertum studia in contraria vulgus.

Statius, Theb. L. 12. V. 173.

Continuò discors vario sententia motu
 Scinditur.

⁴ Virgilius, Aen. L. 4. V. 287.

Hæc, alternanti, potior sententia visa est.

⁵ Columel. de re rust. Lib. VIII. Cap. XI. sub med. *Semetipsum* (Pavo) *veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis protegit: idque cum facit, rotare dicitur.* De eodem tunc quoque dicitur gallicè: *il fait la rouë.*

At Pica renuit; consiliumque reprobans
 Male auspicatum: Pulcher, & comptus quidem
 Rex, inquit, ille est, quem placet nobis dari;
 Sed bella si excitentur, si hostes ingruant,
 An fortis ultor vindicabit ⁶ impetum?
 Inertia fortè redimitur ⁷ prudentiâ.
 Ipsius at mens cæca tam esse dicitur,
 Quàm cæci, quotquot oculos in caudâ gerit.
 Assentit omnis coetus, & plausu dato
 Picæ sagaci, damnat errorem suum.
 Species inanis imperitos decipit:
 Peritus in re nil, nisi ipsam rem, videt.

FABULA XXVII.

Puer & circumlitæ saccharo Nuces. ⁸

SATIS quidem capacis alvi, at gutturis
 Paulò arctioris vitreum vas saccharo ⁹
 Circumlitas tenaci fervabat Nuces:

⁶ Phædrus, L. 4. Fab. 6. V. 20. de prædonum impetu vindicato:
 Justoque vindicavit exemplo impetum.

⁷ Cicero, ad famil. L. 10. Epist. 8. *Non enim præteritam culpam videri volo redemisse.* Ovidius, Heroid. Epist. 17. V. 49.

Illa bene erravit, vitiumque auctore redemit.

Plinius Jun. Paneg. C. 28. *Nullam alimentis (largitate) crudelitatem redemisti.* Tacitus, Agric. C. 6. *Quantalibet facilitate redempturus esset mutuam dissimulationem mali.*

⁸ De la Motte, L. II. Fab. III.

⁹ Plinius, L. 12. C. 8. *Saccharum & Arabia fert, sed laudatius India: est autem mel in arundinibus collectum.* Lucanus, L. 3. V. 237.

Quisque bibunt tenerâ dulces ab arundine succos.

Ignotum antiquis fuit saccharum nostrum candidum & pellucidum;
 Sed videtur confectum è succo ejusdem illius arundinis, quam
 Auctores græci perinde ac latini concelebrarunt.

Quarum albicantis ¹ illecebras corticis
 Pellucida claustra cùm foràs transmitterent ;
 Tantam bonorum copiam simul aspicit,
 Simul fruendi cupidus accedit Puer.
 Facilè, quò properat, vacua descendit manus ;
 Evadere autem plena nimis jam non potest :
 Amittere ille, quam tenet, prædam negat ² ;
 Et pugnat obstinatus, & nil proficit :
 Flere ergo cœpit. Stultam pervicaciam
 Miseratus aliquis : Tot simul, ait, si velis
 Capeffere, nullam habere fas erit tibi ;
 Sed habebis omnes, singulas si sumpseris.

Jam monui, & rursus id monere juverit :
 Sibi ipsa semper nimia cupiditas nocet.

FABULA XXVIII.

Philomela & Vespertilio. ³

CAPTIVA totos muta peragebat dies
 Philomela : tantùm, nox ubi multa venerat,
 Canere solebat, luctûs ad solatium :
 Causam cùm peteret quidam Vespertilio ;

¹ Horatius, L. I. Od. 4. V. 4.

Nec prata canis albicant pruinis.

² Terentius, Andr. Act. 2. Sc. 3. V. 5.

Sed si tu negâris ducere, jbi culpam in te transferet.

Virgilius, Georg. 1. 3. V. 207.

Ingentes tollent animos, prensique negabunt.

Verbera lenta pati & duris parere lupatis.

Aen. L. 4. V. 438.

Cur mea dicta negat duras demittere in aures ?

Ovidius, Heroid. Epist. 3. V. 40.

Quæ dare debueras, accipere illa negas ?

³ Richer, Lib. VIII. Fab. VII. Ætopus, Fab. LXXVII.

Respondit: Quia diurnis cantibus meis,
 Ut me misellam caperet, adduxi aucupem.
 Statim ille retulit: Si sic fecisses prius,
 Quàm capta in huncce trudereris carcerem,
 Laudarem; at istas, cùm tibi profunt nihil,
 Nunc te recurrere ad artes, stultum judico.

Prudentiâ cavetur, ne eveniat malum:
 Evênit? unâ oblivione vincitur.

F A B U L A   X X I X.

Myrtus & Arbor magna. ⁴

QUASSATA ventorum importunis flatibus
 Suadet Colono Myrtus, ipsam ut transferat;
 Locetque in umbrâ vastæ, & excelsæ Arboris:
 Sed Arbor illa tanta cùm radicibus
 Brevissimis hæreret in terræ finu;
 Simul atque Boreas ingruit violentior,
 Cadit, ruinâque opprimit Myrtum suâ.

Sortem clientum fabula miseram indicat.

F A B U L A   X X X.

Avarus & Graculus. ⁵

FURAX ⁶ Avaro nummos aliquot Graculus
 Surripuit, abditoque reposuit loco.

⁴ Richer, Lib. V. Fab. X.

⁵ Richer, Lib. X. Fab. I. De Graculo consule notata ad Fab. XXIV.
 Lib. VIII.

⁶ Plinius, Hist. L. 10. C. 29. de Graculo: *Cui furacitas auri argenti-
 que præcipuè mira est.*

Sed mox cùm Avarus furtum haberet ⁷ cognitum,
 Velletque furem comprehensum plectere:
 Mala Bestia, inquit, te mihi nam quis meos
 Abripere nummos furor adegit? Quid tibi
 Prodesse possunt? hos edules ⁸ an putas?
 Non esse edules scio, respondet Graculus:
 Eos tamen, deceptus exemplo tuo,
 Prodesse mihi tam posse, quàm tibi, credidi.

FABULA XXXI.

Gallina plumis spoliata. ⁹

GALLINAM vulpis rapuerat famelica;
 Nec sustinens, dum tuto manderet hanc loco,
 Moras breves, plumarum jam spoliaverat
 Plus ¹ parte mediâ. Facinus advertit canis;
 Accurrit; in prædonem vehemens irruit,
 Avidisque prædam extorquet illi è dentibus.
 Gallina malè ² mulcata cùm gentem ad suam
 Rediret: O Sorores, quàm parum abfuit,

⁷ Cicero, de clar. Orat. C. 40. *Mihi videbar habere cognitum Scæ
 volam. Ad famil. L. 10. Epist. 12, Qui haberem, à Furnio nostro,
 tua penitus consilia cognita.*

⁸ Horatius, L. 2. Sat. 4. V. 33.
Vinea submittit capreas non semper edules.

⁹ Richer, Lib. XII. Fab. XVIII.

¹ Virgilius, Georg. L. 1. V. 34.

*Ipse tibi jam brachia contrahit ardens
 Scorpium, & Cæli justâ plus parte reliquit.*
 Ovidius, Metam. L. 3. V. 43.

*Ac mediâ plus parte leves erectus in auras,
 Despiciat omne nemus.*

² *Mulcare* quidem *punire* est, *mulcare* autem est *malè tractare*.
 Terentius, Eun. Act. IV. Sc. VII. V. 4. *Male mulcabo ipsam.*

Quin dirâ vobis, inquit, eriperer nece!
 Hinc fortè in agros paululùm diverteram:
 Scelerata vulpis me nec-opinantem rapit,
 Miseramque, validus ni canis succurreret,
 Vorâsset. Exin memorat, flebiliter gemens,
 Gravibus suam omnem Sorte ab injustâ malis
 Quàm sæpe jam olim doluerit vitam opprimi:
 Et verbis, ut dolentùm mos est, asperis,
 Etiamque paulò significantioribus,
 Suum renarrat ³ infortunium recens,
 Dulcem excitare cupiens misericordiam.
 Contra sed illæ sic glocientes ⁴ clamitant:
 Fuge hinc, inepta, cum tuis querimoniis;
 Tibique apud aves quære deplumes ⁵ locum:
 Si misera es, ipsa, quidquid advênit mali,
 Tibi advocâsti moribus indoctis tuis:
 Cùmque ea parumper renueret; ferociunt,
 Rostrisque sævis abigunt, extrudunt foràs,
 Ubi est calamitas, esse ibi culpa creditur ⁶.

Phædrus, Lib. I. Fab. III. V. 9. *Male mulcatus Graculus*. Cicero de clar. Orat. C. XXII. *Addebat etiam . . . Scriptores illos male mulcatos exisse cum Galbâ*. Vide etiam quæ jam antea notavimus ad Fab. XIV. Lib. II.

³ *Renarrare* idem est ac *narrare*. Virgilius, Aen. L. 3. V. 717.

Sic pius Aeneas intentis omnibus unus

Fata renarrabat Divùm, cursus que docebat.

Ovidius, Metam. L. 5. V. 635.

Citiùs, quàm nunc tibi fata renarro,

In laticem mutor.

⁴ Pompeius Festus: *Glocire, & glocitare, Gallinarum proprium est*. Columella, L. 8. C. 5. *Ova recentissima supponantur glocientibus*.

⁵ Plinius, Hist. L. 10. C. 24. de hirundinibus: *Inventæ sunt nudæ atque deplumes*.

⁶ Ita sentiunt homines hodie nostri plerique, quàmvis institutione divinâ fuerint imbuti: quos erudire potest homo profanus Seneca, L. de Provid. C. 1. his verbis: *Bonum virum (Deus) in deliciis non habet: experitur; indurat, sibi illum præparat*.

FABULA XXXII.

Ictericus.

QUODCUMQUE five Ars, five Natura exhibet
 In Orbe præstans eximiis coloribus,
 Ictericus 7 omne id respuebat intuens;
 Et indignatus conquerebatur, nihil
 Occurrere usquam sibi, quod flavum non foret.
 Sed aliquis, istam non ferens calumniam:
 Cognosce teipsum, dixit; atque sedulo
 Provisis 8, morbum, quo laboras, si queat
 Suis Medicina remediis expellere:
 Videre sano res, uti sunt, fas erit.

FABULA XXXIII.

Asinus pelle Leonis indutus. 9

ASINUS Leonis fortè pellem invenerat:
 Suo statim illam corpori aptans induit.
 Ita nempe vitii id omne, quod sibi indidit
 Natura, facilè corrigi posse autumat:
 Etiamque calidos 1 jam se habere spiritus

7 Juvenalis, Sat. 6. V. 564.

Consulit ictericæ: lento de funere matris.

8 Terentius Andr. Act. V. Sc. V. V. 1.

Provisis, quid agat Pamphilus.

9 La Fontaine, Lib. V. Fab. XXI. Æsopus, Fab. CXXXIII. Faernus,
 Fab. LXXXVIII. P. Targa, Fab. 81. Verdizotti, pag. 229.

1 Cicero, Tuscul. L. 1. C. 18. *Calidior est enim, vel potius ardentior
 animus, quàm est hic aer.* Virgilius, Georg. L. 3. V. 119. de equo:
 Exquirunt calidumque animis, & cursibus aciem.

Miratur, &, eorum insolens, sibi adstupet ².

Hinc se ergo contra silvicultrices ³ feras
 Bellator infert; seque terribilem putans:
 Tremite, pavescite; hostis en adsum ferox,
 Immisericorsque, strage qui multâ domos
 Implere vestras, animo destinaverim.
 Dixit; alacerque profilit magno impetu,
 Signumque belli dat simul clarum, & rudit,
 Et ab ore vasto clamorem horrificum ciet.
 Fugêre primo territæ aspectu feræ;
 Sonusque celerem duplicat auditus fugam.

At cantilena callidam non decipit
 Asinina vulpem: pecudis arcadicæ melos
 Probè illa novit: seque fert ipsa obviam:
 Asinumque, dixit, te esse nunc etiam liquet;
 Quod & istæ auriculæ, quarum apex furtim emicat,
 Satis indicabunt, si ipse denegaveris.
 Tunc belluarum cetera, expulso metu,
 Plebs revenit ⁴; & Asinum ambit; & acerbè jocans,
 Alienum ineptæ pecudi tegmen deripit;
 Ictuque crebro inertem pulsat, & probris
 Onerat, & omni contumeliâ afficit.

Ibi militaris nil juvat species, ubi
 Occasione deficit animus datâ.

² Statius, Theb. l. 3. v. 406.

Cui fida manus, proceresque, focerque,

Adstupet oranti, Tyriusque accenditur exul.

³ Catullus carm. 64. v. 72.

Ubi Cervæ silvicultrix, ubi Aper nemorivagus.

⁴ Vide annot. ad Fab. IX. Lib. V.

FABULA XXXIV.

Felis & Canis. 5

F ELEM, Canemque longa contubernii
 Necessitudo 6 tam bellè conjunxerat,
 Ut etiam sæpe mutuùm colluderent.
 Miratus aliquis, quòd animalium in genus
 Tam dispar caderet tanta familiaritas,
 Naturæ quamdam conciliatricis 7 fidem
 Occultam, tantò firmiorem credidit
 Subesse, quantò hæc ipsa rarior foret.
 At mox, utrique cùm ciborum reliquias
 Projiceret in commune, ut advertit pari
 Contentione prædam ab illis distrahi,
 Rixamque concitari, pugnam denique
 Pugnari 8, ut Feles inter & Canes solet:
 Vestra, ô malæ, inquit, bestiaë, indoles patet:
 Vos, video, nulla vis amicitiaë priùs
 Sociavit; una sed libido perpulit:
 Res fructuosa namque vix 9 proponitur,
 Discordia simul media 1 vos inter venit.

5 Furetiere, Fab. XXXIV.

6 Cicero, Orat. pro Planc. C. II. *Ut & contubernii necessitudo, & adolescentuli modestissimi pudor postulabat.*7 Cicero, de Nat. Deor. L. I. C. 27. *Non vides, quàm blanda conciliatrix, & quasi sui sit lena, natura?*

8 Plautus, Pseud. Act. I. Sc. 5. V. 110.

Priusquàm istam pugnam pugnabo.

Cicero, Orat. pro Mur. C. 16. *Quæ (pugna) cum Rege commissa est & summâ contentione pugnata.* Corn. Nepos, L. 23. C. 5. *Hæc pugna pugnata, Romam profectus.*

9 Phædrus, L. 4. V. 4. de Viperâ:

Hæc cùm tentaret, si qua res esset cibi.

1 Virgilius, Aen. L. I. V. 48.

Quos inter medius venit furor.

F A B U L A X X X V.

Agricola & ejus Filius. ²

A G R I C O L A curam filio mandaverat
 Agrum excolendi vetere squalentem situ,
 Fruticantibusque ³ sentibus latè horridum.
 Tanti laboris ille speciem non tulit;
 Silvamque foedam vix oculis lustraverat,
 Exterritus recubuit, & vel otio,
 Vel etiam somno totam consumpsit diem.
 Quod ita accidisse, propter ægritudinem
 Hujus malè desperantis, ut advertit pater:
 Age, nate, dixit, quid operæ ⁴ sit opus, vide:
 Nunc iste, latus quinque dumtaxat pedes,
 Purgandus, excolendus angulus est tibi.
 Is cùm annuisset, & factu facillimum
 Opus hoc diurnum comperisset; alterum
 Consimile pensum ⁵ sibi datum postridie

² Camerarius, Fab. CCCCXXXVII.

³ Auctor adscripti Tertulliano Carminis de Judicio Dei, V. 135.

Tempore nuda suo, foliis quoque fruticat arbor.

At Sil. Italicus, L. 9. V. 204.

Seu sunt Byzacia cordi

Rura magis, centum Cereri fruticantia culmis.

⁴ Terentius, Andr. Act. 4. Sc. 3. V. 22.

Si quid est,

Quod mea opera opus sit vobis, aut tu plus vides,
 Manebo.

Phorm. Act. 3. Sc. 3. V. 30.

Numquid est, quod opera mea vobis opus sit?

⁵ Cicero, in Verr. L. 3. C. 46. *Meæ diligentia pensum.* De Orat. L. 3.

C. 30. *Me ad meum munus pensumque revocabo.* Varro, de re

rur. L. 2. C. 2. *Quoniam nos nostrum pensum absolvimus.* Co-

lumella, L. 3. C. 10. *Unum est ei propositum, peragere operis*

sui pensum. Plautus, Persa, Act. 2. Sc. 4. V. 1.

Pensum meum, quod datum est, confeci.

Aggressus ultro est, & pari absolvit modo:

Aliisque deinde se diebus ad patris

Implenda jussa morigerum sic præstitit,

Ut cultum agri pars nulla non receperit.

Objecta rerum magna moles territat?

Partem intuere, & aggredere eam naviter;

Quæ facilè votis ubi tuis responderit,

Aliæ sequentes similem habebunt exitum.

FABULA XXXVI.

Nux & Arbores infructuosae. ⁶

FABULA XXXVII.

Perdices duae & Auceps.

DE forte cùm Nux gloriaretur suâ,

Aliasque multas Arbores contemneret

Infructuosas ⁷; una dixit: Fructibus

Ubi tuis aliqua accesserit maturitas,

Simul omnes fustibus, & lapidibus te petent;

Et exspoliando mille plagas ingerent.

Tunc sterilitatem nostram hanc optabis tibi,

Hanc ipsam, quam tu nunc, superba, despicias.

Confidere suis divites opibus vetat

Fabula: rapaces copia invitat manus,

⁶ Camerarias, Fab. CCCCLXXIX. La Motte, Lib. II. Fab. VIII.

⁷ Plinius, Hist. L. 16. C. 26. *Fiunt verò quædam & loci vitio infructuosa, sicut, in Pavo, silva cædua, quæ nihil fert.* Columella, Lib. de Arborib. C. 8. *Infructuosas vites fecundas sic facito.*

Ut non modò gravi sæviant injuriâ,
Sed & aliquando perniciem summam afferant:
Quod altera hæc fabella testatum ⁸ dabit.

Pullos eodem in agro Perdices duæ
Simul educabant, una complures quidem,
At altera duos tantùm. Ditior parens
Contemnere cœpit istam præ se pauperem:
Quantisque, dixit, me affici damnis priùs
Effet necesse, quàm mea similis tuæ
Fortuna fieret! Talem cùm superbiam
Paupercula parens ferre non possit; loco
Diversa paulùm abcessit. Intereà suis
Instructus auceps omnibus dolis, gradu
Accedit illuc tacito: pascentem hanc videt
Cum prole geminâ, respuitque: at alteram,
Stipante cinctam tanto pullorum grege,
Ut pariter aspicit, eò confert unicè
Industriam, cæcosque pedicarum dolos ⁹:
Matremque, & omnem familiam simul capit.

⁸ Cicero, ad Attic. L. 8. Epist. 9. *Testatum esse velim, de paci quid
senferim. Ad famil. L. 2. Epist. 3. Testatum apud animum tuum
relinquam, quid senferim. Terentius, Andr. Act. 4. Sc. 1. V. 60.*
Hoc tibi inventum dabo.

⁹ Virgilius, Ecl. 5. V. 60.

Nec retia cervis

Ulla dolum meditantur.

Horatius, Epo. 2. V. 33,

Aut amite levi rara tendit retia

Turdis edacibus dolos.

Virgilius, Georg. L. 1. V. 307.

Tum gruibus pedicas, & retia ponere cervis.

FABULA XXXVIII.

Os & Oculi.

ORI invidabant oculi, quòd varias dapes
 Huic usque & usque, sibique nunquam porrigi
 Ullas viderent: ergo id injustum putant,
 Expostulantque cum manibus. Isti manus
 Solatium aliquod ægritudini ut ferant,
 Mel, invenire quod licuit suavissimum,
 Peramanter ipsis admovent: at melleam
 Hi suavitatem non modò nullam sentiunt,
 Sed & gravi torquentur acrimoniâ ¹.

Non appetenda quælibet bona sunt tibi;
 At sola, quæ naturæ convenient tuæ.

FABULA XXXIX.

Adamas & Artifex imperitus.

OLIM imperiti cùm venisset in manus
 Artificis Adamas, subter illapsis quidem
 Granis ² notatus arenulæ ³, at levissimis,
 Perpauculisque ⁴, cetera commendabilis

¹ Mel habet multum aciduli saporis, qui palatum quidem suaviter titillando recreat, oculos autem, magis teneros scilicet ac delicatos, non offendere non potest.

² Granum dicere licet, non modò tritici, papaveris, ciceris, turis, sed rerum etiam quarumlibet minutularum quæ acervari possint. Cicero, Acad. L. 4. C. 16. *Soritas hos vocant, qui acervum efficiunt uno addito grano.*

³ Plinius, L. 30. C. 3. Arenulæ, quæ inveniuntur in cornibus cochlearum, cavis dentium inditæ, statim liberant dolore.

⁴ Cicero, de Legib. L. 1. C. 21. *Me ex nostris pæne convellit hortulis, deduxit que in Academiam perpauculis passibus.*

Et magnitudine, & nitore, & pondere:
 Is obstinatus nil non, ut vitium extrahat,
 Tundendo, radendo experitur; at suum
 Denique Adamantem deminuendo perdidit.
 Periculosum est vitia quædam tollere.

F A B U L A X L.

Pratum, Apis, & Vipera.

HERBIS opertum erat innumeris Pratum ferax;
 Sed ut salubres multas, & suavissimis
 Passim offerebat præditas coloribus,
 Odoribusque, sic etiam aliquot suâ
 Contagione, pestiferoque noxias
 Veneno alebat. Huc adrepsit Vipera,
 Apisque pariter advolavit: at fuit
 Utriusque studium longè dispar: hæc enim
 Generandi mellis cupida, qui gratissimus,
 Simulque fuerit optimus, florem hunc petit,
 Huic diligente pertinaciâ infidet,
 Hujus liquores exquisitos exprimit.
 At Vipera, suum ut augeat virus, malam
 Cicutæ ad herbam tendit; hâc se ingurgitat,
 Succosque tristes corpore atro combibit.

Boni bene, mali male gesta ex omni solent
 Historiâ legere, propria quæ faciant sibi.

FABULA XLI.

Sorex & Mus. 5

CUM cantitare bellè sese crederet
 Sorex 6, acutos ore fridulo sonos
 Ciere solitus, gestiebat, & sibi
 Plaudebat; Muris etiam carpebat jocans
 Taciturnitatem. At ille: Si sciperes, ait,
 Pariter taceres: quo dicto, subiit cavum.
 Mox autem inepti crebescente Soricis 7
 Stridore Felis admonita supervenit,
 Tacitoque gressu accedens incautum occupat.
 Atque ita suo ille proditus indicio perit. 8
 Damnosa stulto semper est loquacitas.

FABULA XLII.

Ursa & Leaena.

QUÆDAM Ursa 9 catulos ut figuraret suos
 Laboriosè & anxie cùm lamberet;

5 Camerarius, Fab. CCCCLXXX.

6 Plinius, Hist. L. 8. C. 57. *Soricum occentu divini auspicia, Annales refertos habemus.*

7 Serenus Samonicus, C. 5. V. 12.

*Si prægnaus artus captivi Soricis edit,
 Dicuntur fetus nigrantia lumina fingi.*

8 Terentius Eunuch. Act. V. Sc. VII. V. ult.

Egomet meo indicio miser, quasi sorex, hodie perii.

9 Plin. Hist. Lib. VIII. Cap. XXXVI. *Hi (fetus ursini) sunt candida, infirmisque caro, paulò muribus major, sine pilo; unguis tantùm prominent: hanc lambendo paulatim figurant.*

Vidit Leæna: Lambe, ait, quantum voles,
Non fiet, urfos ut non educaveris.

Rarò elegantem cura reddit hunc librum,
Quem semel informem partus infelix dedit.

FABULA XLIII.

Eruca & Vipera.

ÆSTIVUS olim dum sol ardet, Viperae
Eruca dixit: Me oppidò miseret tuî,
Quæ, tanta cùm sis, cogaris humi repere
Per tesqua, filices, totque inæquales vias:
Natura sed mihi dedit innumeros pedes,
Qui sustinerent hoc meum corpusculum.
Tibi tamen, inquit Vipera, invideo nihil;
Te namque multò celerius, quanquam pedes
Non habeo, possum pervenire quò volo.

Ignaviam subsidia nil fere juvant:
Perse ipse solus multum agit habilis¹ vigor.

1. Virgilius, Georg. L. 4. V. 418.

Atque habilis membris venit vigor.

FABULARUM
ÆSOPIARUM
LIBER UNDECIMUS.

FABULA I.

Amnes & Pontus.

VEHEMENTER Amnes indignari cœperant ¹,
Quòd cogèrentur perpetuo volubiles ²
Agitari cursu, ut undis vectigalibus
Avaros Ponti locupletarent gurgites:
Cur se ille fines continens intra suos
Ita velit unus opibus alienis frui?
Excurrat: urbes atque agros perambulet:
Aut nulla posthàc auxilia speret sibi.
Statuère demum lite causam persequi;
Ipsamque Naturam adhibuère judicem.
At illa questus hos ubi vanos audiit,
Damnavit insolentem contumaciam:

¹ Phædrus, L. 4. Fab. 15. V. 2.

Hirci moerentes indignari coeperant.

² Horatius, L. 1. Epist. 2. V. 43. de Amne:

Labitur & labetur in omne volubilis ævum.

Refugitis ³, inquit, opibus hunc superfluis
 Iuvare, cujus ex benigno munere
 Venit id, quod estis? Nam ipse cuncta permeans,
 Ne desit humor fontibus vestris, cavet.
 Dixit, & ab omni sic jam solitos tempore,
 Decurrere jubet patrium ad Ponti finum.

Obtemperare properant Amnes: & suis
 Pendere tributa Regibus populos docent.

F A B U L A II.

Leo & Villicus. ⁴

F A M E coactus Villici chortem Leo
 Subierat. Ille facilè se prædâ ratus
 Tantâ potiri posse, clausit ostium.
 At vix regressum sibi negari senserat,
 Illicèt atroces corde flammato Ferus
 Concepit iras: diris infremuit modis,
 Simulque, rapidus quò furor pepulit, ruens
 Crudelitatis specimem horrendum dedit.
 Namque violentus irrumpit in ovilia,
 Et in bubilia; miserasque strangulat,

³ Virgilius, Aen. L. 7. V. 618.

Aversusque refugit

Foeda ministeria.

Horatius, L. 1. Od. 1. V. 33.

Nec Polyhymnia

Lesboum refugit tendere barbiton.

Od. 9. V. 13.

Quid sit futurum cras, fuge quærere.

L. 2. Od. 4. V. 22.

Fuge suspicari.

⁴ Æsopus, Fab. CCXXIV.

Laceratve pecudes. Tunc dolore perditus
 Suam exsecratur temeritatem Villicus;
 Trepidansque furtim patefacit ⁵, quantam potest,
 Viam Leoni: qui mox egreditur quidem,
 At victor, at cruore plenus, & fatur.

Ad incitas ⁶ redactus hostis præferox
 Quàm fit timendus, illud exemplum docet.

FABULA III.

Simiæ & Vulpecula. ⁷

COÏERE quondam Simiæ è regionibus
 Prope universis interioris ⁸ Africæ.
 Strepunt: & aliquid, quod fit ⁹ è re publicâ,
 Statuere dum optant, multa movent, nil promovent.
 Tantùm queruntur; deque contumeliis
 Hominum, variisque injuriis expostulant.
 Una tamen: Isti, credo, nos reputant, ait,
 Pulchelli homulli ¹ sensûs omnis indigas;

⁵ Lucretius, L. 4. V. 145.

Atque patefecit, quas ante obsederat ater,

At L. 5. V. 807.

Quos ubi tempore maturo patefecerat ætas.

Et Ovidius, Metam. L. I. V. 284.

Intremuit, motuque sinus patefecit aquarum.

⁶ Plautus, Trin. Act. 2. Sc. 4. V. 136.

Ut ad incitas redactus!

⁷ Camerarius, Fab. 194.

⁸ Cicero, Orat. pro L. Manil. C. 22. *In Afid, Cilicid, Sird, regnisque interiorum nationum.* Auctor Orationis in Sallustium, C. 7. *Hoc Africam interiorem obtinente.*

⁹ Cicero, ad famil. L. 13. Epist. 8. *Ea (prædia) si dicam, non esse è re publicâ, dividi, docere te videar, non rogare.*

¹ Cicero, Orat. in Pison. C. 25. *Quid cessat hic homullus?* Lucretius, L. 3. V. 928.

Ex animo ut dicant: Brevis est hic fructus homullis.

Peponemve nobis esse pro corde autumant:
 Tanto, tam iniquo nos habent contemptui!
 Atenim quid ipsis omnium in sevit parens
 Natura, quo non gaudeat nostrum genus?
 Specie, decore, dignitate corporis,
 Ni miserè fallor, inferiores haud sumus:
 Bene qui nos verò noverit, solertiâ,
 Industriâque superiores quis neget?
 Sed nos tamen scelestis interea dolis
 Superare nôrunt: captas abducunt domum;
 Venduntque scurris, qui nos, ut faciant lucrum,
 Uni studere cogunt Histrioniæ,
 Hinc producendas ad jocum & ludibrium.
 Quid agimus autem? talibus cur denique
 Nos vindicare miseriis non quærimus?
 Vitam ut agitamus omni legum vinculo
 Solutam, inermes, &, libido quâ jubet,
 Vagantes, facilè vis & nequitia² opprimunt.
 Profuerit ergo, constitutis Legibus,
 Omnes in unum rite compelli gregem;
 Variasque contra excursiones hostium³,
 Circumdatam altis mænibus urbem condere.

Excepta magnis plausibus est oratio:
 Pulchrè, bene, rectè, clamant; quòdque probant, volunt
 Id exsequi, statimque. Sedem commodam
 Fertilis ad imum collis eligunt latus,

² Phædrus, L. 2. Fab. 6. V. 3.

Vis & nequitia quidquid oppugnant, ruit.

³ Cicero, Orat. pro Dejot. C. 3. *Quibus fines suos ab excursionibus hostium & latrociniis tueretur.*

Perennis unde fontis emanat liquor.
 Jámque properabant saxa, ligna, mænibus
 Apta exstruendis, quærere. At Vulpecula,
 Consilia earum stulta quæ cognoverat,
 Increpuit; &: Vos quænam, ait, miserabilis
 Ad hos labores impulit persuasio?
 Quid opera vobis tanta promerebitur ⁴,
 Sudorque tantus? Carcerem videlicèt.
 Nam in urbe vestrâ, quodam ut in vivario,
 Clausas tenebit hostis, & vos aut simul
 Abripiet omnes, singulasve quas volet.
 Tam calamitosæ territæ periculis,
 Incepto inani destitère Simiæ.

Adversùs hostes validos imbecillum
 Quò major multitudo congregabitur,
 Hòc turba major opprimendam se dabit.

FABULA IV.

Equi duo.

Duos Equisō sonipedes coemerat
 Natos eâdem matre, firmis viribus,
 Formâque corporis elegante præditos.
 Hos educare cœpit. Alter se quidem
 Cuncta ejus ad præcepta docilem præbuit:
 At obstinatus alter indole asperâ

⁴ Statius, Sylv. L. 5. Carm. I. V. 72.

Dextros tuæ vota marito
 Promouère Decos.

Dominum refutat: durum os; mobilius caput;
 Cervix rigidior; nulla celeritas pedum;
 Mollitia crurum nulla: quomodò disceret
 Variare gyros, vel tolutim ⁵ incedere?
 Ergo hunc Equiso mulioni vendidit.
 Post tempus ⁶ ambo forte fortunâ ⁷ simul
 Cùm devenirent publici hospitis in domum;
 Hic horridus, gerensque farcinas graves,
 Alacrem, nitentem, & glorioso pondere,
 Equite superbum nobili, fratrem aspicit:
 Salutatur; unde, simili prognatus loco
 Uterque cùm sit, vitam agant tam disparem,
 Tristis requirit. Ille respondet: Bonum
 Hoc omne, frater, in me inesse quod vides,
 Bene collocata fecit educatio.

F A B U L A V.

Canis & Taurus. ⁸

PUGNAM parabat inire cum Tauro Canis,
 Et: facilè vincam, dixit; namque dentibus

⁵ Varro, apud Nonium, C. I. n. 12. *Sed ut equus, qui ad vehendum est natus; tamen hic traditur magistro; ut equiso doceat tolutim...* (Id est, volubiliter; & suppressum est incedere.) Plinius, Hist. Lib. 8. C. 42. *Equis, tolutim carpere cursus, traditur arte.*

⁶ Phædrus, L. 4. Fab. 18. V. 1.

Qui fert malis auxilium, post tempus dolet.

Quintilianus, Instit. Orat. L. II. C. 2. *Cùm in loca aliqua post tempus reversi sumus, non ipsa agnoscimus tantum, sed etiam quæ in his fecerimus, reminiscimur.*

⁷ Cicero, de Divin. L. 2. C. 7. *Quid est tandem, quod casu fieri, aut forte fortunâ, putemus?*

⁸ L. B. Alberti.

Sum longè melior. Capite sed prono irruens
Hunc fôdit ille nec-opinantem cornibus.

Fabella te ullo cum hoste congredi vetat,
Nisi ante nôris, quà minùs, quà plus valet.

FABULA VI.

Naufragus & Oceanus.

ÆRIS alieni vi obrutus quidam nepos
Cùm nihil haberet, unde solvendo foret;
Rem lite voluit persequi ejus Creditor;
Sed ipsum Æsopus fabulâ hâc deterruit.

Magnas dolebat aliquis amissas opes
Naufragio: Oceanum postulat de injuriâ:
At ille: Numquid dissimulavi, qui forem?
Numquid voraces esse gurgites meos
Nescire debuisti? Ceterùm ex aquis
Tua bona recipe, si potes, per me licet.

FABULA VII.

Asellus fimum, deinde flores gerens. ⁹

OLENTE Asellus ibat oneratus fimo:
Cùm verò pestem refugientes fetidam
Plerique latè de viâ decederent:
Hi nos verentur, debitum & nostris, ait,

⁹ Le Noble, Conte 2. Ecole du monde, Fable 4. Boursault, Esope à la cour, Acte 2. Sc. 1.

Meritis honorem præstant. Alterâ die
 Positos figlinis vâlibus flores gerens
 Rediit : ad ipsum multi accedunt, optimos
 Secuti odores & colores vividos.
 At ille confluisse turbam existimat
 Se unum videndi & admirandi gratiâ.

Habet hoc stupiditas oppidò percommodum ¹,
 Quòd cuncta facilè in optimam ² partem accipit.

FABULA VIII.

Pulex & Homo. ³

PULEX momordit Hominem : at extemplò fuit
 Comprensus. Oro mittere me, ait, ut velis
 Bestiolam tam minutam, tam levis ream
 Punctûs. At ille renuit; Hostemque enecans:
 Doceantur, inquit, ceteri similes tuî,
 Periculofum quàm fit illos pungere,
 Quorum digitulis ⁴ facilè possunt opprimi.

¹ T. Livius, L. 22. C. 43. *Id castris percommodum fuit.*

² Cicero, ad Attic. L. II. Epist. 7. *Quod rogas, ut in bonam partem accipiam, si qua sint in tuis literis, quæ me mordeant: ego verò in optimam.* Orat. in Ant. 7. C. 2. *Accipiet in optimam partem C. Panfa.*

³ Le Noble, Conte 25. Ecole du monde, Fable 99.

⁴ Cicero, Fragm. Orat. pro M. Aem. Scauro: *Duobus digitalis gulam oblit.*

F A B U L A IX.

Canes duo & Ovis. ⁵

MAGNO furore perciti Canes duo
 Lacerare sese mutuis dum moribus
 Instant ⁶, amica pacis & concordiae,
 Componere iras, dirimere atrox praelium
 Studet Ovis; etiamque audet interponere
 Os tenerum & imbelles efferatis rictibus:
 Sed nec valet proficere quidquam; & praeium
 Inanis operae, os inde discissum refert.

Ne se potentum rixis medios ingerant ⁷,
 Infirmiores hanc monentur fabulâ.

F A B U L A X.

Gallina & Formica. ⁸

SUIS comitata pullis dum perambulat
 Gallina campos, in formicas incidit:
 Hùc hùc adeste, clamat; hìc infistite;
 Comedite: praebet optimam vobis dapem

⁵ Le Noble, Ecole du monde, Fable 106.

⁶ Virgilius, Aen. L. 10. V. 118.

Interea Rutuli portis circum omnibus instant
 Sternere caede viros, & mœnia cingere flammis.

Cicero, in Verr. L. 3. C. 59. Instat Scandilius poscere recuperatores.

⁷ Virgilius, Aen. L. 7. V. 536.

Dum paci medium se offert.

Sil. Italicus, L. 10. V. 4.

Seseque periclis

Ingerit.

⁸ Gay, L. 1. Fab. 37.

Nigerrima ista bestiolarum natio.
 Hi iussu matris ore peragunt strenuo:
 Neque illa dulcem carpere escam negligit.
 At cogitatio tristis interea subit,
 Quæ talibus querelis mox effunditur:
 Vos, ô miselli, sedula educo parens,
 Expleo alimentis exquisitioribus,
 Herus hinc ut avidus bene saginatos voret!
 Heu! flagitiosi ventres! heu! gula! heu! scelus!
 Coqui, esitari⁹ tam formosas alites!
 Tam delicatas, tam innocentes victimas
 Jugulari! Ab alto proximæ ramo arboris
 Formica, quæ se huc, evitaret ut necem,
 Receperat, querentem Gallinam audiit;
 Et: Ista quænam est, inquit, impudentia,
 Quòd tam severè de hominum nunc exoptulas
 Crudelitate, cum ipsa tu crudelior
 Gentem universam prandio uno deleas?
 Damnare qui vult alios, se inspiciat prius

F A B U L A X I.

*Remi & Clavus.*¹

REM I increpare quondam Clavum cœperant:
 Hanc dictitabant ejus esse inertiam,

⁹ Plinius. Hist. L. 20. C. 9. *Qui brassicam esitaverit.* Plautus, Pseud.
 Act. 3. Sc. 2. V. 41.

Meas qui esitabunt escas, quas condivero.

¹ L. B. Alberti. sed longè aliter.

Quòd abstineret ² verberandis fluctibus,
 Staretque semper fixus. Dum sic obstrepunt
 Tumultuantes, appropinquavit ³ ratis
 Ad faxa quædam occulta: damnum sentiunt ⁴
 Remi; unus & mox alter, & mox tertius
 Illiditur: reflexus at motu levi
 Clavus ratem omni liberat periculo;
 Et: Discite, inquit, quàm non sint inutiles,
 Rem providentes qui gubernant publicam.

FABULA XII.

Simius.

PERSONAM inepti & impudentis Troffuli
 Cùm sustinuisset bellè quidam Simius,
 Socium recenti philosophorum ⁵ se gregi
 Addidit; & istam bellè personam quoque
 Sustinuit: at, quæ est imitatrix ⁶ bestiae
 Levitas, mox ipsum philosophari tæduit.
 Quid sectamur, ait, disciplinas futes?
 Quin sapimus, & sinceram laudem quærimus?

² Virgilius, Aen. L. 7. V. 618.

Abstinuit tactu pater.

Q. Curtius, L. 6. C. 9. *Nominibus* (declarandis) abstineo.

³ Cicero, de fin. bon. & mal. L. 4. C. 23. *Ad summam jam aquam*
appropinquant.

⁴ Terentius, Adelph. Act. 4. Sc. 2. V. 7.

Primus sentio mala nostra.

⁵ Adolescentes hodie nobiles permulti ad jungere se ad recentem phi-
losophiam, hoc est ad impietatem, properant, ut religionem,
pro quâ defendendâ majores ipsorum fundere parati erant sangui-
nem, repudiare atque etiam refutare discant.

⁶ Plinius, Hist. L. 10. C. 23. *Imitatrix avis ac parasita, & quodam*
genere saltatrix.

Ergo simulare ⁷ nititur ⁸ hominem probum :
Perficere nullo sed modo inceptum valet.

Aliqui sunt artibus ita corrupti malis,
Ut nequeant ipsum induere simulachrum boni,

F A B U L A X I I I.

Struthiocamelus & Alauda. ⁹

STRUTHIOCAMELUS plumæ candidissimo
Nitore, densâ & mole vasti corporis
Dum gloriatur, ceterarumque alitum
Præ se universum reputat abjectum genus ;
In cœlum fortè suspicit : Alaudam videt,
Minutam aviculam, ignobilique præditam
Specie, sublimes purioris ad plagas

⁷ Ovidius, Metam. L. 6. V. 26.

Pallas anum simulat

Ita & Fast. L. 4. V. 517. Confer. Horat. L. 2. Sat. 7. V. 56.

⁸ Sunt qui putant verbo *nitor* subjectum alterius verbi modum, quem vocant, infinitivum vix inveniri posse apud bonos auctores latinitatis. Attamen Corn. Nepos, L. 16. C. 2. *Patriam recuperare* niterentur. Ovidius, Metam. L. 2. V. 618,

Vincere Fata

Nititur.

L. 8. V. 694.

Nituntur longo vestigia ponere clivo.

L. 11. V. 702.

Si vitam ducere nitar.

Pont. L. 3. Eleg. 5. V. 34.

Ingenio nitor non periisse meo.

V. 57.

Unde ego si nitor, Fato prohibente, reverti.

Fast. L. 2. V. 614.

Et frustra muto nititur ore loqui.

Phædrus, L. 4. Fab. 25. V. 17.

Frustra adjuvare bonitas nitetur tua.

Confer Terent. Andr. Act. 3. Sc. 4. V. 17. Horat. L. 3. Od. 27. V. 47.

Ar. poet. V. 236. Virgil, Georg. L. 4. V. 84. Paterc. L. 1. C. 9.

⁹ Le Noble, Ecole du monde, Fable 7.

Ætheris animosam se volatu tollere:

Et: Hæc mea, inquit, dignitas quid me juvat,
Si pondus est, quod retinet hærentem solo?

FABULA XIV.

Fontes duo. ¹

FONTES eodem monte prognati duo
Aliquandiu inter arundineta, per vias
Utrinque non absimiles, postquam pauperem,
Gementes, conquerentes, torserant aquam;
Fortè unus ad lævam exfilit, & pratium aspicit
Diffusum ² in infinitam magnitudinem,
Ridentibusque passim amictum ³ floribus;
Et: O vale inquit, frater mi, vale; huc sequor,
Iucunda rerum quò nova hæc species vocat.
Simul abit hinc diversus, & pratium petit;
Ejusque variam latè pulchritudinem
Percurrere volens, se plures in rivulos
Dividit: at avidum fatiat exhaustus solum;
Florumque tristes inter delicias perit.
Intereà eodem, quo receptus est semel,
Prudentior alter alveo se continens,
Labitur: it inter asperas cautes quidem,

¹ De Launay, Fable 2.

² Columella, L. II. C. 3. de lactucâ: *In latitudinem se diffundit.*

³ Catullus, Carm. 62. V. 70.

Ego viridis algida Idæ, nive amicta loca, colam.

Horatius, L. I. Epist. 16. V. 3.

Pomisne, an pratis, an amictâ vitibus ulmo.

Curfusque paulò difficiliores habet, ⁴
 Parumque gratos; at suû amittit nihil:
 Immo è propinquis decidentem collibus
 Catervam aquarum recipiens, auget suas;
 Mox etiam ad ipsum hinc, inde rivi confluunt,
 Fitque amnis ingens, rivus ipse qui fuit.

Non esse eundum, blanda quâ facilem viam
 Monstrat voluptas, hoc exemplo discimus.

F A B U L A X V.

Tirumculus in pilae ludo & ludi Magister. ⁴

PILA rudis adhuc ludere Adolescentulus
 Magnopere amabat: exciperet ipsam modò,
 Satis peritè mutuam remitteret:
 At fervidior excipere vix unquam potest.
 Ludi Magister sic monebat: Ni tuos
 Cohibere motus celeriores noveris,
 Studio & labore quolibet scientiam
 Nostræ hujus artis haud licebit assequi.
 Cur intermisces alios aliis impetus
 Usque vehementes, usque & usque turbidos?
 Servare ⁵, & expectare venientem pilam
 Disce: in reticulum providentis decidit;

⁴ Cicero, de Nat. Deor. L. 3. C. 9. *Omnia quæ cursus certos & constantes habent.*

⁵ De Launay, Fable 22.

⁶ Pilam servare; gallicè, *juger la bale*. Hem! serva. Hem! isthuc serva. Vide Terent. Andr. Act. 2. Sc. 5. V. 5, Phorm. Act. 1. Sc. 4. V. 35. Horat. L. 2. Sat. 3. V. 59. L. 4. Od. 6. V. 35.

Conatum inanem præcurrentis præterit.
Denique memineris in hisce nostris lusibus,
Haud aliter, atque gravibus in negotiis
Præposteram nocere diligentiam.

FABULA XVI.

Ex servo Dominus. ⁷

OPES repenti ad maximas emerferat,
Qui fuerat ante servus, Parmenoniâ ⁸
De gente, doctus stare, dum bigæ volant,
Post rhedam, ac dominum sustinere penilem:
Is ipse, veterum nunc dominus sodalium,
Cùm totus esset in gravi negotio:
Iungite equos, inquit: visere Mathonem volo.
Parent: descendit; at vehiculi non videns
Uni patère molle cubiculum sibi,
In partem, ut olim, posticam levis infilit.
Non facilè omittes ⁹ agere, quæ diu egeris.

⁷ Le Brun, L. 3. Fab. 26.

⁸ Parmeno mancipium nobile in comoedijs.

⁹ Cicero, de clar. Orat. C. 77. *Et præteritorum recordatio est acerba, & acerbior expectatio reliquorum: itaque omittamus lugere.*
Horatius, L. 3. Od. 29. V. 11.

Omitte mirari beatæ

Fumum & opes strepitum que Romæ.

F A B U L A X V I I .

Perdix & Villica. ¹

VEXATA Perdix gravibus infortuniis,
 Cùm quæreret vim contra & insidias locum,
 Efflet ubi tuta, ad Villicam confugerat:
 Miserere matris, inquit, quam miseram facit
 Spes dubia sobolis; ô miserere, quæ potes
 Parere sine metu, & educare liberos!
 Crudelis, heu! venator, atque barbarus
 Ova, tenera ova me incubare non finit:
 Vel ² modò, ferociùs ingruens, nido expulit;
 Visamque plumbo confecisset missili,
 Nisi necem mihi paratam præcipiti fugâ
 Vitarem, & istas per segetes, cæcis viis,
 Hùc me reciperem. Te ergo nunc nefarii
 Contra execrandos hominis ausus, ô bona,
 Per dulce matris nomen obtestor; mihi,
 Exposcere jubet quam necessitas, opem
 Ne deneges: habere me hospitam velis;
 Meumque nidum transfer in domum tuam.
 Promitte tantùm, quos priùs servaveris,
 Quàm nascerentur, postmodùm bonâ fide
 Vivos, vigentesque à te servandos fore
 Incolumes. Precibus Villica his ultro annuit,
 Et se hospitali jurejurando obligat.

¹ Le Bruu, L. 4. Fab. 29.

² Terentius, Heautont. Act. 3. Sc. 3. V. 6. *Vel heri* &c. gallicè:
Hier encore.

Ad ova properat indicata; colligit;
 In angulo cubiculi secreti locat:
 Quas esse novit maximè acceptas dapes,
 Ponit parenti: læta mox tenerum gregem
 Existere videt; curasque impendit libens
 Vigilantiores: denique fidem, quam dedit,
 Præstare, facilè statuit: at pullis ubi
 Venisse corpus³ atque pinguitudinem
 Advertit, horum dulce vesci carnibus,
 Et utile esse, meminit; & epulum viro
 Solemne præparandum cùm recurreret,
 Necat, heu! misellos, verubus & fixos coquit;
 Ipsamque matrem elixam condit juscule.

Pugnat ubi utilitas, facilè vincitur fides.

FABULA XVIII.

*Viator & Ignis Fatuus.*⁴

CUM vallis inter devixæ putres lacus
 Erraret altâ noctis in caligine
 Viator, ignem vidit, quem fatuum⁵ vocant;
 Et prælucere à proximâ putans domo
 Aliquâ, recipere quò se posset, hunc ducem

³ Cicero, ad famil. L. 7. Epist. 26. *Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam & vires & corpus amisi.* Lucretius, L. 1. V. 36.

Privata cibo natura animantium

Diffluit, amittens corpus.

Quintilianus, Inst. Orat. L. 2. C. 10. *Ut exspatiantur (juvenes) & gaudeant materiâ, & quasi in corpus eant.*

⁴ Le Brun, L. 5. Fab. 19.

⁵ Cicero, Orat. pro Dejot. C. 7. *Dii te perduint, fugitive: ita non*

Secutus est. Mox autem præceps cum suo
Duce lutulentum in gurgitem devolvitur.

Fallaciores tenebris ipsis indicat

Fabella multas, quæ micant hodie, faces ⁶.

F A B U L A XIX.

Homines duo, caecus alter, alter claudus. ⁷

D U O, cæcus alter, alter autem debilis
Dextro pede, homines ad vadum devenerant
Formidolosum: restiterunt: Audi,
Cæcus ait, isti, quod quidem nunc admones
Obstare, non temere esse credendum vado:
Hinc namque, & illinc gramineâ, quam tu vides,
Specie lutofas obtegi voragines;
In quas, nisi usque media teneatur via,
Facillimum esse deprimi, vestigio
Fallente, mergique: ergo utroque lumine
Privatus, haud me his ausim aquis committere.
Neque ego mehercule, inquit Claudus, hoc pede
Uno adjuvante, nec satis stabili, neque
Satis expedito, hanc aggredi viam velim:
Sed humeri fortes tibi sunt; & oculis ego

modò nequam & improbus, sed fatuus & amens es! Martialis,
L. 13. Epigr. 13.

Ut sapiant fatuæ, fabrorum prandia, betæ,

O quàm sæpe petet vina piperque coquus!

Plinius, Hist. L. 27. C. 12. *Natrix vocatur herba, cujus radix
evulsa virus hirci redolet: hæc, in Piceno, à feminis abigunt,
quos fatuos vocant.*

⁶ Faces philosophiæ recentis intellige.

⁷ D'Ardène Fable 23.

Clarè videntibus utor: imponi tuæ
 Cervici me sine: gradientem dirigam.
 Assentit ille: sic vadum, quod uterlibet
 Solus nequisset sine periculo ingredi,
 Tuti simul ope mutuâ ambo transeunt.
 Ad omne spectat fabula humanum genus.

FABULA XX.

Scarabæus & Aquila. 8

SCARABÆUS Aquilæ illapsus in dorsum inscixæ
 Ascenderat. Illa se supra aërias plagas
 Ardentem in ignis fulminumque patriam 9
 Impavida tollit, animal impurum gerens,
 Nec sentiens. Tum incurfitantes mutuo
 Fragore nimbos ut Scarabæus audiit,
 Speciemque vidit fulgurantis ætheris,
 Hæsisse vellet in solo, inter fetidas,
 Quas conglobârat, bubuli pilas fimi 1.
 Illuc quidem redibit; at eum jam vetant
 Redire vivum Fata: nam perterritus,
 Aurasque carpere regionis igneæ
 Subtiliores non valens, delabitur;
 Ipsumque delabentem vita deserit.
 Monentur humiles altiora ne petant.

8 Le Noble, Conte 48. Ecole du monde, Fable 186. Sed aliter.

9 Virgilius, Aen. L. I. V. 51.

Nimborum in patriam, loca feta furentibus austris.

1 Plinius, Hist. L. II. C. 28. de Scarabæis: *E fimo ingentes pilas
 aversi pedibus volutant.*

F A B U L A X X I.

Mus & Taurus. ²

MU S, nebulo pravus & malitiosus, gravi
 Instinctus odio, dormientis in pede
 Tauri protervis dentibus memorem notam
 Fixit; cavumque repetiit celeri fugâ.
 Ille excitatus quærit auctorem mali,
 Justæ ultionis cupidus, & nullum videt:
 Hinc totus exardescit iracundiâ
 Terribili: atroces ore mugitus ciet
 Rabido: furoris intremittit caeci impotens:
 Pedibus arenam spargit: in auras cornibus
 Sævit: at inanes hasce dum jactat minas,
 Accendit ignes, ulcerosum ³ qui jecur,
 Venasque adurant; & facilè sanabilis,
 Si modò aliquantùm vellet acquiescere,
 Curationem morsûs difficilem facit ⁴.

Adversus hostem quisquis ignotum furit,
 Quid proficit? malum auget, nedum leniat.

² Benferade, Fab. 116.

³ Horatius, L. 1. Od. 25. V. 15.

⁴ Celsus, L. 7. C. 26. n. 3. *Sævit circa jecur ulcerosum, quæ postmodum curationi (calculi) difficultatem faciunt.*

FABULA XXII.

Simii navigantes. ⁵

HOMINIBUS vacua, at armamentis omnibus
 Instructa, fortè stabat ad litus ratis.
 Vidit caterva Simiorum, stulta gens,
 Cupida imitandi quidlibet: temerarii
 Conscendere audent; & simul properant opus
 Facere: hi capessunt remos, hi vela explicant;
 Alius rudentes tractat, alius per foros ⁶
 Discurrit, alius graviter ad clavum sedet.
 Quod quisque fieri vidit, se scire autumat,
 Quia vidit: at quod ab aliquo factum vides,
 Id facere minimum est, nisi prudenter feceris.
 Quid multa? funis rumpitur: ratis volat:
 Verùm asperati mox ubi fluctus maris
 Depræliantium ira ventorum incipit
 Ciere, nautas occupat miserabiles
 Cæcus, & è stultis reddit insanos, pavor.
 Quæ vela fuerant contrahenda, latiùs
 Tendere laborant, totos & pandunt sinus;
 Clavusque, qui flectendus in dextram fuit,
 Torquetur in sinistram, & impetum juvat
 Procellæ: hùc ergo currere ratis cogitur,
 Ubi periculum imminet præsentius;
 Illiditurque, undamque rimis accipit;

⁵ La Motte, l. 2. Fab. 6.

⁶ Cicero, de Senect. C. 6. *Cùm alii malos scandant, alii per foros
 cursent, alii, sentinam exhaustant:*

Et imperitis cum suis ductoribus
 Ponti profundum in gurgitem demergitur.
 Fabella spectat ad imitatores malos.

F A B U L A XXIII.

Sturnus, Hirundo, & Aves aliae. ⁷

PROPERABAT Avium turba dulces ad cibos,
 Dulces, at insinceros, & plenos dolis,
 Male ominati Sturnus auctor consilii
 Præibat ipse, timidiores incitans
 Verbis & exemplo. At volans propter ⁸, monet
 Hirundo prudens: Videant porrò, quid petant;
 Caveantque: tales fraudibus malis dapes
 Carere nunquam: se vidisse sæpius
 Aves misellas, perfidis ejusmodi
 Cùm deciperentur artibus: credant sibi
 Peregrinari solitæ, & quam scientia
 Ususque rerum doctiorem reddidit.
 Pleræque veram judicant Hirundinis
 Orationem, ultroque laudant in sinu;
 Etiamque nôrunt, quàm sit omnis indigus
 Rationis iste Sturnus & prudentiæ:
 Verumtamen, quod suadet ille, perplacet;
 Et obsequuntur: at mox valdè pænitet

⁷ La Motte, L. I. Fab. 17. P. Targa, Fab. 45.

⁸ Phædrus, L. 2. Fab. 6. V. 7.

Venit per auras Cornix, & propter volans.

Esse obsecutas, cùm se hærere sentiunt
Miserè impeditas pertinaci glutine.

Ubi semel animos blanda cepit vanitas ⁹,
Si veritas obloquitur, amittit fidem.

FABULA XXIV.

Lynx & Talpa. ¹

O CULATA ² cæco Talpæ Lynx: Quid est, ait
Cur vitam amare possis, cùm scias miser
Lucem, univèrsùm quæ juvat mundum, tibi
Inutilem esse? munere tanto quæ caret,
Illáne vocanda vita est? hoc tuum tamen
Intelligis ipse forsan infortunium;
Ideoque quodam vivus in tumulto lates,
Sub humoque degens omnium aspectus fugis:
At ceteris ut lateas, non lates mihi,
Oculo quæ acuto in abditos terræ sinus
Penetrare novi. Talpa contra sic refert:
Cernere tam acutum quòd benignior tibi
Superùm voluntas dederit, ultro gratulor:
Sed neque, quòd ista, quam calamitatem putas
Miserrimam esse, cæcitas sic me obruit,
Tantoperè tibi despectus esse debeo:

⁹ Cicero, Tuscul. L. 3. C. 1. *Ita variis imbuimur erroribus, ut vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipsa cedat.*

¹ La Motte, L. 2. Fab. 4.

² Festus: Oculatum *Argum...* Plautus, Afin. Act. 1. Sc. 3. V. 50.
Semper oculatæ nostræ sunt manus.

Nam singularis mihi facultas aurium ³
 Data fuit: & nunc. . . certè nunc aliquem sonum,
 Tibi forsan aliquid triste minitantem, audio.
 Sonus erat arcûs, quem abditus tetenderat
 Venator, altum adigere ⁴ vulnus destinans ⁵.
 Volat fagitta, Lyncis & transverberat
 Pectus; oculosque, proterant qui densissimam
 Superare noctem, æterna jam nox occupat.

Natura dotem cuique largita est suam;
 Nec semper utilior est, quæ magis placet.

F A B U L A XXV.

Pictor & ejus Censores. ⁶

V E R I S peritus Pictor effigiem sui
 Cujusdam amici expresserat coloribus:
 Sed judices, qui suum opus, ut speraverat,
 Remunerarent dulcibus suffragiis,
 Cùm convocâisset, nullus ex illis fuit,
 Qui non tabellam parte ab aliquâ diceret
 Peccare; & omnes contendebant, non satis
 Verum exhiberi caput; et: Hominem novimus,

³ Plinius, Hist. L. 10. C. 69. *Liquidius audiunt Talpæ, obruta terra, tam denso atque surdo naturæ elemento.* Quintilianus, Instit. Orat. L. 9. C. 3. *Oculis capti Talpæ dicuntur à Virgilio . . . tam enim mares esse Talpas, quàm feminas, certum est.*

⁴ Tacitus, Annal. L. 6. C. 35. *Vulnus per galeam adegit.* Virgilius, Aen. L. 10. V. 850.

Exilium infelix! nunc altè vulnus adactum.

⁵ Cæsar, de bello civ. L. 1. C. 33. *Infestis iis, quæ agere destinaverat.* Corn. Nepos, L. 18. C. 2. *Macedoniam præoccupare destinaverat.*

⁶ La Motte, L. 4. Fab. 5.

Aiebant: non est ejus hic nasus, neque
 Oris, oculorum, frontis hoc notum decus.
 Quid agat misellus Pictor? Hos falsâ videt
 Præjudicatâ ⁷ opinione decipi;
 Nec fanioris ad judicii regulam
 Facilè reduci posse: vertit se dolum
 Ad innocentem: post novem aut decem dies
 Revocat, eorum consilio se dictitans
 Usu fuisse; &, improbatum quod fuit,
 Caput emendâsse. Sed tabellam is interim
 Novam, at similibus ornamentis, pinxerat;
 Capitisque vacuum cùm reliquisset locum,
 Telâ circum amputatâ; amico suaferat,
 Caput ipse, latitans, ut suum huc immitteret.
 Hi redeunt: Paulò longiùs consistite;
 Suspendenda, inquit, altiùs ita postulat
 Imago; ceterùm acriter disquirite,
 Bene, necne, quod improbâstis, emendaverim.
 Mox verò: Cur nos frustra revocas, inquiunt?
 Vultumque, totumque caput nunc etiam liquet
 Nihilo esse veris similia, quàm priùs.
 Hic imperitos Judices Caput alloquens:
 Erratis; ego sum mihi simillimum ⁸ Caput.
 Ad pervicaces Criticos fabula pertinet.

⁷ Cicero, de Nat. Deor. L. 1. C. 5. *Tantum opinio præjudicata poterat, ut etiam sine ratione valeret auctoritas.*

⁸ Cicero, Orat. pro Rosc. Amer. C. 12. *Esne hoc illi... non simillimum?*

F A B U L A XXVI.

Exercitus duo praeliantes, & Muscae. 9

OLIM obstinati praeliabantur duo
 Exercitus: ex unâ parte clarior
 Virtus, & artis bellicæ scientia
 Major adhibetur; at viros ex alterâ
 Tuetur immanis elephantorum cohors,
 Fortissimosque manibus ¹ anguineis capit,
 Et lacerat, aut elidit adversarios;
 Aut medias in phalanges corpora, ceu pilas,
 Viva jaculatur atque terrorem simul:
 Artique, virtutique demum prævalet
 Ferocitas, immanitas que virium.

Hùc fortè Muscarum ingens advolaverat
 Examen: illae copias cùm sic vident
 Furentes, hinc pugnare pro victoriâ,
 Hinc pro salute; bellicoso se Simul
 Ardore quodam concitari sentiunt;
 Et una: Quis nos, quis retinet, inquit, stupor?
 Hic, tanta laudis ubi patet nobis via,
 Hic spectatrices otiosæ herebimus?
 Agite, sorores; audeamus nos quoque
 Præclara per facinora niti ad gloriam;

9 La Motte, L. 3. Fab. 9. Pascal, oeuvres posthumes; page 306. du tome 5. des Memoires de Litter. & d'Hist. du P. Desmolets: *Puissance des Mouches! Elles gagnent des batailles.*

1 Cicero, de nat. Deor. L. 2. C. 47. *Manus etiam data Elephantis.* Lucretius, L. 5. V. 1302. de Elephantis:

Anguimanos belli docuerunt vulnera Poeni
 Sufferre & magnas Martis turbare catervas.

Infirmiore adjuvemus copias,
 Istisque porrò belluis immanibus
 Laudem triumphi, quam sibi certam putant,
 Extorqueamus. Dixit; & facti ducem
 Animosa sese præbuit: quam protinus
 Hinc se volatu adversùs horribiles feras
 Audaci agentem, audaciâ non dispari
 Examen omne sequitur: ubi pugnæ ad locum
 Venêre, plures se in catervas dividunt;
 Et in elephantos irruentes, lancinant
 Hostile corpus, quâ tenerior est cutis;
 Aculeoque pertinaci, quam semel
 Pupugêre partem, perseverant ² pungere.
 Acerrimam illi quærunt hanc molestiam
 Excutere, frustra; mox suis ductoribus
 Obtemperare ³ denegant; mox & furunt
 Contra phalanges, quas tuebantur priùs,
 Et cedere cogunt. Quod simul adversarij
 Nôrunt, & animos & sibi vires novas
 Simul redire sentiunt, & impetum
 Conferti in hostium inclinatos ordines
 Repentè faciunt, militesque territos
 Ac perturbatos facilè vertunt in fugam.

² Cicero, Orat. pro Quint. C. 8. *Injuriam facere fortissimè perseverat C. 21. Sin autem inimicissimè atque infestissimè contendere perseveret.* Ad famil. L. 7. Epist. 29. *Persevera constanter nôs conservare.*

³ Terentius, Heaut. Act. 3. Sc. 1. V. 78.

Dare denegâris, ibit ad illud ilico.

Horatius, L. 3. Od. 16. V. 38.

Nec, si plura velim, tu dare deneges.

Propertius, L. 2. Eleg. 19. V. 11.

Et nunquam pro te deneget esse miser.

Victoriam ergo denique illustrissimam
Sunt consecuti; cùmque posthàc laudibus
Extollerentur, nulla Muscarum, quibus
Victoria debebatur, facta mentio est.

Significat hæc fabella, sæpe eventuum
Causas fuisse maximorum parvulas.

F A B U L A XXVII.

Felis, Vulpis, & Lupus. ³

FELISQUE Vulpisque unâ carpebant viam
Confabulantes: de vitâ, de moribus
Præclara multa differebant: quid pium,
Quid impium; quid turpe, quid honestum foret,
Subtiliùs ipso disputabant Socrate ⁴.
Lupum interim vidêre, cùm discerperet
Miseram bidentem, ederetque; Vulpis hîc prior
Exclamat: O scelus atrox! tam diram necem
Quonam facinore placida & innocens pecus
Potuit mereri? Raptorem hunc nefarium
Oportet, inquit Felis, totum turpibus
Esse obvolutum tenebris ignorantiaë,
Ac de principiis justi & injusti nihil
Unquam audiisse. His & aliis hujusmodi
Dum philosophantur invicem sententiis,

⁴ La Motte, L. 1. Fab. 4.

⁵ Horatius, L. 1. Epist. 2. V. 3. de Homero.

Qui, quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Planius ac melius Chryippo & Crantore dicit.

Villæ propinquant. Fortè in agrum proximum
 Egredia cum tenello pullorum grege
 Gallina fuerat: Vulpis hanc ubi aspicit,
 Philosophiam omnem prorsus obliviscitur,
 Furtimque progressa in sciam matrem occupat:
 Quod facinus avida Felis nihilo segniùs
 Imitata, pullum de grege ⁶ electum ⁷ rapit:
 Ambæque secedentes commodum in locum,
 Quam philosophando accenderant, explent famem.
 Multi scelestos execrantur, qui, simul
 Occasio datur, quodlibet faciunt ⁸ scelus.

FABULA XXVIII.

Formica & Eruca. ⁹

FORMICA folio brassicæ hærentem videns
 Erucam, spremit; increpansque vocibus
 Injuriosis: Quid te, ait, iners bestia,
 Quid esse dicam? vivis? an cum te parens
 Natura fingere incepisset, noluit

⁶ Varro, de re rust. L. 3. C. 10. de anseribus: *Horum greges habent magnos.* C. 11. *Qui volunt greges anatum habere.* Horatius, L. 1. Epist. 3. V. 19.

Grege avium.

⁷ Cicero, Orat. in Anton. 10. C. 2. *Permitto, ut de tribus Antoniis eligas quem velis.* Varro, de re rust. L. 2. C. 8. *De asinis, quem amplissimum formosissimumque possunt, eligunt.* Virgilius, Ecl. 3. V. 32.

De grege non ausim quidquam deponere tecum.

⁸ Cicero, Orat. pro Mil. C. 12. *Sceleris nihil facere possit.* De Orat. C. 51. *Scelus eos nefarium facere (dicunt philosophi.)* Ovidius, Metam. L. 7. V. 340.

Et ne sit scelerata, facit scelus.

⁹ La Motte, L. 3. Fab. 8.

Abolvere? vitâ si fruerè, quin te moves?
 Sed dormientem ¹ inertiam frustra excito:
 Et colligendam me vocat ad messem labor.
 Age tamen, misera; me intuerè, si potes,
 Et disce, quàm non, ut situ torpescerent,
 Animantibus Natura tribuerit pedes.

Conviciis Eruca tam petulantibus
 Nil commovetur; sed quod aggressa est opus,
 Placidè, quietè pergit illud exsequi:
 Sibi ipsa tenuem superinducit corticem
 Paulatim, dum se totam circumtexerit:
 Sepulta postquàm sic fuit aliquandiu,
 Mutatur ² album in alitem, vincla exuit,
 Linqvit ruinas dissoluti carceris,
 Demum se in auras tollit, & nitidus volat
 Papilio. Paucos post dies arbusculam
 Circa virentem ludibundus dum leves
 Exagitat alas, Formicam eniti videt,
 Ascensu ut ejus truncum superet, asperi
 Per adminicula corticis; &: Hanc, desidem
 Turpemque vitam quam putaveras, ait,
 Fatere non fuisse inutilem mihi.

Fabella quosdam, ut evehantur, otio
 Plus agere, quàm alios diligentiam, docet.

¹ Cicero, de Orat. L. 2. C. 33. *Istam oscitantem & dormitantem sapientiam, scævolarum, & ceterorum beatorum otio concedamus.*
 Horatius, L. 4. Od. 9. V. 29.

Paulùm sepultæ distat inertix
 Celata virtus.

Quemadmodum *stupor* pro stupido, *scelus* pro scelerato; ita *inertia* pro inerti accipitur; & est dictio significantior.

² Horatius, L. 2. Od. 20. V. 10.

Album mutor in alitem.

FABULA XXIX.

Canis piger. ³

CANIS strigosus ⁴, & hiemem contra asperam
 Vallo ⁵ pilorum septus haud satis bono,
 Quæsitit aliquam latebram, quâ se conderet,
 Nec invenire potuit: horriſer interim
 Perflabat aquilo: ſub jove ergo frigido
 Cùm pernoctare cogeretur, angulum,
 Non uſquequaque pervium ventis, petit:
 Inflexo in orbem corpore contractus cubat,
 Et ora clunibus admovere nititur.
 Hic, nimis acuta frigora quoniam vetant
 Dormire, ſecum diſputat ⁶: Parvum tibi
 Cubile fabricare, dum clementior
 Sinebat annus, dum jacebant per vias
 Virgulta cæſa, perque agros ſtipulæ leves,
 Quantum laboris id erat, aut indiſtriæ?
 Nunc facere id ipſum cùm tu velles maximè,
 Nec tibi materia, nec tibi vires ſuppetunt.
 Perfer tamen, & obdura: at hanc ſimul Deus
 Occaſionem retulerit, quam nunc piget

³ Camerarius, Fab. 368.

⁴ Columella, L. 7. C. 12. *Pecuarius canis neque tam ſtrigosus debet eſſe &c. nec tam obefus &c.* L. 6. C. 37. *Niſi ſtrigolum patris præferat habitum.*

⁵ Cicero. de Nat. Deor. L. 2. C. 57. *Munitæ palpebræ tanquam vallo pilorum.*

⁶ Cicero, ad famil. L. 3. Epist. 8. *Diſputabant, ego contra diſſerebam.* De Orat. L. 2. C. 6. *Id me non modò non hortatur ad diſputandum, ſed etiam deterret.* Vide not. ad L. 6. Fab. 8.

Prætermisisse, ne relinquatur locus
 Iterum pigendi ⁷, providebimus; ratum est.
 Quibus ita constitutis, tandem obdormiit:
 Sed frigoris vi sæpius expergiscitur.
 Exfurgit: artus debiles quasiat tremor;
 Crura obrigescunt: ambulare vix licet,
 Et quærere, quo depellat immodicam famem.
 Sic vivitur, hiems usquedum recesserit.
 Recessit: arvis floridum ver imperat:
 Succedit æstas; jamque dives imminet
 Autumnus: ut adhuc igneis vaporibus
 Humus æstuabat, ille in umbrâ scilicet
 Decubuit, ac dum anhelat, & collum & pedes,
 Quàm maximè protendit, & languens jacet,
 Cubilis hujus fortè meminit, quod sibi
 Statuerat olim fabricare: At hæc mei
 Videtur, inquit, magna species corporis!
 Non herculè ita sum parvus, ut putaveram:
 Aptum autem quodnam mihi cubile construam,
 Quodnam ædificium, ut tantus habitem commodè?
 Atque hos per æstus agere quid possum miser?
 Consilium inane vitupero: vires meas,
 Industriamque talis exsuperat labor.

Mos hic pigrorum est, ut bona, quibus indigent,
 Nolint parare, ubi queunt; ubi nequeunt, velint.

⁷ Cicero, de clar. Orat. C. 50. *Ad misericordiam inducitur, ad pudendum, ad pigendum.*

FABULA XXX.

Rana, Coluber, Ciconia, & Lacerta.

AB hoste Colubro Rana perniciem sibi
 Valdè timebat, quippe quæ ter aut quater
 Experta jam esset persequentis impetum,
 Suâque magnâ diligentîâ necem
 Vix effugisset. At Ciconia interim
 Prædonem in udo dormientem pratulo
 Videt, simulque præpes illuc devolat;
 Ipsumque curvis unguibus violens petit,
 Stringitque, & obluçantem adunco faucians
 Rostro coerces, & discerpit, & vorat.
 E litore lacûs proximi Rana aspicit
 Omnia, suique causâ rem peragi putans,
 Prædæ vorantem reliquias Ciconiam
 Adire properat, gratias ut protinus,
 Victrice dignas, & beneficio pares,
 Persolvat, ipsique in clientelam ac fidem
 Se conferat: dum levibus autem saltibus
 Iter institutum conficit, fortè obviam
 Habet Lacertam; cui suum, quò pergeret
 Interroganti, sponte consilium explicat.
 At illa rerum improvidam sic admonet:
 Bene tibi quòd voluisse credis hanc avem
 Magnam & potentem, falleris multùm, ô foror:
 Namque, fruerere hâc luce communi, an fecus,
 Ea planè, opinor, nesciit, nedum tuas
 In animo haberet vindicare injurias,

Tuamque vitam protegere: verùm unicè
 Id expetebat, scilicet prædam sibi
 Occurrere aliquam, explere quâ posset famem:
 Quòd si ista, quam nunc strenuè depascitur,
 Inventa non fuisset, heu! dubio procul
 Famelica meum se ad genus, vel ad tuum
 Vertisset; atque nos etiam ambas forsitan
 Admittere dignata esset ingluviem ⁸ in suam.
 Lacerta vix finierat: extensis tremens
 Repentè Rana cruribus se sustulit:
 Nec subsilire destitit, donec lacum
 Attigit, & imo se recondidit vado.

Fabula Potentes indicat, quos, Infimis
 Si fortè profint, sola sua utilitas movet.

⁸ Columella, L. 8. C. 5. de pullis gallinaceis: *Singuli tentandi, ne quid hesterni habeant in gutture: nam si vacua non est ingluvies, crudelitatem significat.* Virgilius, Georg. L. 3. V. 430. de Angue.

Hic piscibus atram
 Improbis ingluviem, ranisque loquacibus explet.

FABULARUM
ÆSOPIARUM
LIBER DUODECIMUS.

FABULA I.

*Lyra & Homo imperitus
musicæ.*¹

VERSICULOS aliquis arte facili simplices²
Componere frustra cùm tentâset, protinus
Infusum haberi voluit hoc studii genus:
Quem corrigi istâ porrò fabellâ velim.

Homo rudis, asper, horridusque, & musicæ
Planè imperitus, in Lyram fortè incidit;
Statimque chordas increpare tinnulas
Digitis protervis ausus est: illæ sonos
Artifice dignos tali, ineptos scilicet,
Miserabilesque reddidêre: tum gravis
In ejus animum subiit indignatio;

¹ Anonymus gallus, 1744. Fab. 26. Sed paulò aliter.

² Quintilianus, Inst. Orat. L. 8. Prooem. *Optima, & simplicibus atque
ab ipsâ veritate profectis similia.*

Et: Quales, inquit, esse dicam iudices,
 Habere qui te, inepta, contendunt locum,
 Nec ultimum, suavissima inter organa?
 Si me, Lyra refert, uti nôlles, tu quoque
 Contenderes id ipsum quovis pignore 3.

FABULA II.

Corvus & Cycnus. 4

SE pulchriorem Cycno quidam, qui sine
 Rivali 5 amabat sese, Corvus credidit.
 Igitur ad ipsum propiùs accedens, suas
 Conferre pennas gloriosus 6 incipit,
 Nigerrimamque totam pulchritudinem:
 At candor inde magis olorinus nitet.

Deprimere dum vult alienam elegantiam,
 Hanc sæpe stulta provehit æmulatio.

3 Catullus, Carm. 44. V. 4.

Quovis Sabinum pignore esse contendunt.

Phædrus. L. 4. Fab. 20. V. 5.

A me contendet fictum quovis pignore.

4 Anonymus gallus, 1744. Fab. 17.

5 Cicero, ad Quint. frat. L. 3. Epist. 8. *O Dii! quàm ineptus! quàm se ipse amans sine rivali!*

6 Inanis gloriæ cupidum dicere *gloriosum* possumus. Vide Cicer. de Offic. L. 1. C. 38. & de Amic. C. 26. atque apud Plautum Terentiumque vix aliam hujus vocis significationem esse puto.

FABULA III.

Rosa & Homo naribus & oculis captus. ⁷

HOMO captus oculis, atque odoratu carens,
 Audierat efferentes magnis laudibus,
 Florumque reginam esse dicentes Rosam
 Plerosque. Didici jamdiu, inquit, publicæ
 Opinioni non temere habendam fidem.
 Deceptus olim hujusmodi sermonibus
 Hominum fere omnium ore vulgatissimis,
 Caveo meherclè, ne nimis sim credulus.

Aliquando in hortis, dirigente servulo,
 Cùm deambularet: Duc, ait, duc ad Rosas:
 Laudes quo habendæ sint loco, quas audii,
 Volo experiri. Accedit: inter ceteras
 Una eminebat: hanc ubi summam attigit,
 Capeffere imam ⁸ tentat, ac decerpere:
 Floris at eximium qui decus non viderat,
 Neque porrò odorem acceperat suavissimum,
 Aculeos spinarum fenfit oppidò;
 Et: Credite, inquit, istis laudatoribus:
 Rosa, quod juvare possit, habet planè nihil,
 Multumque habet, quod noceat: expertus scio.

⁷ Anonymus gallus, 1744. Fab. 17.

⁸ Horatius, L. 2. Sat. 3. V. 308.

Longos imitaris, ab imo

Ad summum totus moduli bipedalis.

Ovidius, Heroid. Epist. 5. V. 111.

Et minus est in te, quàm summâ pondus aristâ.

Am. L. 1. Eleg. 14. V. 4. de capillis:

Contigerant imum, quâ patet usque, latus.

Non multum ab illis, qui improbare non timent
Bona quæque scripta, abludit 9 hæc narratio.

F A B U L A IV.

Simius Troffuli ornatu instructus. 1

F A M A M politi, lepidi, & urbani volens
Captare, munditiam exquisitam Simius,
Omnemque pulchelli hominis ornatum induit.
Ita decoratus celebrem conventum petit,
Præfertque magnam rite confidentiam,
Ac pro elegante Troffulo sese gerit.
Continuò habetur talibus meritis honor.
At gaudio ille gestiens ubi vult loqui,
Omnes pudere cœpit, quòd honoraverint
Animal ineptum; abiguntque & ejiciunt foràs.

Hos fabula monet, splendido qui corporis
Ornatu abundant, sensu communi 2 carent.

F A B U L A V.

Cuniculus & Hirudo. 3

U N D A N T I O R E dum Cuniculus jacet
Cruore plenus, & apoplexiam 4 timet,

9 Horatius, L. 2. Sat. 3. V. 320.

Hæc à te non multum abludit imago.

1 Le Noble, Ecole du monde, Fable 18. Le Brun, L. 2. Fab. 12.

2 Horatius, L. 1. Sat. 3. V. 66.

Communi sensu planè caret, inquit.

3 D' Ardène, Fab. 3. sed aliter,

4 Celsus, de Medicinâ, L. 3. C. 26. ἀποπληξίαν Græci appellant,

Secum inquietus cogitavit, jam sibi
 In tanto agendum quid periculo foret,
 Cujusve porrò medicam opem reposcere
 Sibi expediret. Comparem demum rogat,
 Arcessat aliquam, sed 5 jejunam, Hirudinem,
 Mandata rectè conficiuntur: en adest
 Hirudo, qualis expetita est. Ad cutem
 Cuniculi illa fortiter sese applicat,
 Ejusque sanguinem avida totis viribus
 Exfugit; ægrotumque morbo dum levat,
 Sese ipsa reficit: quod ubi bellè præstitum est
 Utrimque, magnas ille gratias agit.
 At Sanguifuga 6 mercedem aliam postulat.
 Cuniculus autem: Nunc certè ingrata es, soror,
 Odiosa es, inquit; tace, & abi; nam si tuâ
 Operâ ego valeo, sanguine meo tu vales.
 Sæpe est benefici merces in beneficio.

FABULA VI.

Lupi duo. 7

Duos premebat, & in bidentium gregem
 Scelestâ rabies ventris urgebat Lupos:

nos secuti sumus Criticos, Qui hanc vocem jam diu latinitate donarunt: vel lege, si mavis, & sibi apoplexin timet. Capitolinus, in vitâ L. Veri. C. 9. Morbo, quem apoplexin vocant, correptus Lucius.

5 Plautus, Rud. Act. 3. Sc 5. V. 20.

Affer duas clavas, sed probas.

Phædrus, L. 4. Fab. 17. V. 19.

Odore canibus anum, sed multo, replent.

6 Plinius, Hist. L. 8. C. 10. *Hausâ hirudine, quam sanguifugam vulgò cæpisse appellari adverto.*

7 De Launay, Fable 9.

Metus autem præfens reprimebat impetum.
 Vident quidem imbelle pecus; at pariter vident
 Et opilionem validum & impigros canes.
 Quid agant? famelici hinc recedant? Bestiis,
 Non tantùm hominibus, addit ingenium fames.
 Deliberata res peragitur hoc modo:
 Dum nemoris unus per iter occultum gregi
 Furtim appropinquat, & ubi processit fatis,
 Umbrosa post carecta in infidiis cubat;
 It alter audax, rectâ procurrens viâ,
 Lanigeram contra gentem: quem canes simul
 Aspiciunt, diris sæviunt latratibus.
 Subsistit ille; mox retro vertit gradum;
 Fugamque simulat, identidemque respicit.
 Ruunt molossi; accurrît ipse fervidus
 Opilio, magnisque excitat clamoribus:
 Agite, insequimini, sistite hunc; dedam neci.
 At ille pedibus melior, ubi sentit sibi
 Turbam imminere, viribus totis fugit,
 Subitque silvam, latibuloque proximo
 Receptus, hostes denique eludit suos.
 Igitur ⁸ Opilio tristis ad gregem redit:
 Vidensque dissipatas & pavidas oves,
 Attonitus hæret: cogit ac numerat pecus;
 Ovemque noscit ⁹ omnium heu! carissimam

⁸ Quintilianus, Inst. Orat. L. I. C. 5. circ. med. dicit posse dubitari, an vox *igitur* initio sermonis rectè ponatur: ipse tamen orditur Libri 8. Caput 1. ab hac eadem voce. Vide annot. ad Prol. L. 3.

⁹ Terentius, Adelph. Act. 5. Sc. 4. V. 8.

Id esse verum, cuius facile est noscere.

Abesse. Nam cùm stultus hinc discederet,
 Iste sceleratus alter interea latro
 Occasionem commodam nil distulit
 Apponere lucro; sed inopinatò irruit,
 Rapuitque prædam ab omni delectam grege;
 Notosque per circuitus repetiit locum,
 Socius ubi ficcis expectabat faucibus.

Hæc fabula docet, non ibi esse maximum
 Semper, ubi maximè eminent¹, periculum.

FABULA VII.

Bos philosophus.

PHILOSOPHUS olim famâ erat celeberrimus
 Bos: Magna quid, ait, cornua ista me juvant
 Ad consequendam, quam volo, sapientiam?
 Supervacua sunt; immo plurimùm nocent:
 Per nemora namque quoties, & silentibus
 Sub umbris ambulo, Sapientes ut solent,
 Densis fruticibus, arborumque ramulis
 Retenta sæpe turbant, &, totus mihi
 Multa meditati adesse ne possim, vetant:
 Etiamque cogunt sæpius, quàm nos decet,
 Meminisse, nobis ipsa hæc à Superis data,
 Injurias possemus ut refellere;

¹ Cicero, Orat. pro Rosc. Amer. C. 41. *Quod quò studiosius absconditur, eò magis eminent, & apparet.* Orat. pro Cluent. C. 65. *Eminent audacia.* In Verr. L. 5. C. 62. *Crudelitas eminebat.*

Quibus adjumentis Philosophi minimè indigent.
 Rogat ergo Lanium, cornua revellat sibi.
 Monet ille, videat porrò prudens, quid roget:
 Id sine doloris sensu vix tolerabili
 Non posse fieri. Falleris, bone vir, ait
 Bos obstinatus: Hæc propago ² cornea
 Sensum ipsa nec habet, nec potest progignere:
 Neque illa nostro multùm adhæret vertici;
 Labare visa nuper est, cùm paululùm
 Obnixus inter mutuùm nexus vepres,
 Arbusculasque, mihi patefacerem viam.
 Age modò, propera. Lanus ergo paruit:
 Sed cùm ille tandem, jussum quod fuerat opus,
 Efficere summis niteretur viribus;
 Dolore victus repulit odiosam manum,
 Immugiensque Philosophus fûgit procul.
 Plerique, facilè dimissum iri quæ putant,
 Ubi vênit hora, posse dimitti negant,

F A B U L A V I I I.

Asella & ejus Pullus. ³

PULLUS Afininus in virente pratulo
 Lasciviebat ⁴, exfiliebat, gramina

² Vox propaginis non modò hominum soboli, plantarumve furculis scrobe submersis, sed aliis quoque rebus, quæ propagari possunt, significandis idonea est. Vide Varron. de L. Lat. L. 7. C. 3. & C. 9.

³ De Launay, Fab. 23.

⁴ Ovidius, Metam. L. 7. V. 320.

Exfiliebat agnus,
 Lascivitque fugâ,

Floresque pedibus ludibundis proterens :
 Nitebat; & tenelli speciem corporis
 Lepidam, venustamque adjuvabat alacritas
 Festiva, comitata ipsa lusibus & jocis.
 Afella, mater credula, hunc talem videns,
 Gestit, triumphat; spesque mirificas habet,
 Fore, singularem ut consecutus gloriam,
 Emineat olim proprium supra genus.
 Intereà crescit; & aliquot post mensibus
 Amisit omnem non modò pulchritudinem,
 Sed omnem etiam festivitatem pristinam;
 Afinusque demum evasit inamoenus, piger,
 Stolidusque, bardusque, & Afino similis patri.
 Fabella matres, pupulorum dotibus
 Lepidis suorum ne nimis credant, monet.

F A B U L A I X.

Noctua, Cornicula, & Aves aliae ⁵

ALIQUANDO, cùm esset composita ⁶ nondum dies,
 Ausa est è tristi Noctua egredi cavo,
 Et se per auras ferre paulò longiùs.
 Quam simul aspiciunt, undique advolant Aves,
 Circùmque volitant innumeræ, & ipsam ambiunt

Quintilianus, Inst. Orat. L. 9. C. 4. *Quotidie magis lascivimus
 Syntonorum modis saltitantes.*

⁵ Gay, L. I. Fab. 40. sed longè aliter.

⁶ Virgilius, Aen. L. I. V. 374.

Ante diem clausò componet vesper Olympo.

Ad quem locum Servius: *Componet, finiet, ut* (L. 12. V. 109.)
oblato gaudens componi fadere bellum.

Certatim, & studio perstrependi gestiunt ⁷.
 Tunc illa secum: Me reginam scilicet
 Suam fatentur, & salutant, & colunt
 His motibus & his gloriosis cantibus.
 Ergo hinc superbit. Quod videns Cornicula:
 Fuge, stulta, dixit; & tuum propera cavum
 Repetere: non modò tibi nullus est honos
 Habitus; at ipsa ludus es facta & jocus.
 Pro laude stultus sæpe contumeliam
 Accipit, hanc si qua temperet festivitas.

F A B U L A X.

Sturnus & Cuculus.

D U M Sturnus in coetu avium & gestit & strepit,
 Hùc se Cuculum inferre properantem videt;
 Et esse, non Cuculum, at Accipitrem ratus,
 Pavore subito commovetur, & ferum
 Trepidante pennâ fugere prædonem parat.
 Perspexit errorem; atque diligentiam
 Frustra timentis turba deridet procax,
 Circùmque ludens adfilit, & exhibilat:
 Unde ille tanto corrigendum se dedit
 Pudori, ut etiam maximas contra metûs
 Causas paratum pectus obfirmaverit:
 Quapropter aliquot post dies, verum videns
 Accipitrem, eodem perstitit tamen in loco

⁷ Virgilius, Georg. L. I. V. 387. de avibus:
 Et studio incassum videas gestire lavandi.

Intrepidus; at mox unguibus sævi alitis
Evisceratus, stultitiæ pœnas dedit.

Quicumque timidus natus est, temerarium
Se facilè, fortem se probare non potest.

FABULA XI.

Simius ad tabellam elegantem. ⁸

PICTAM eleganter belli hominis imaginem,
Suspendam in aulâ, fortè vidit Simius:
Ha, ha, he ⁹! quis, inquit, istum imagini meæ
Ornatum, & vestes tam elegantes addidit?
Ego namque certè is ipse sum; hoc meum est caput,
Mea hæc labella, hæc mea frons, hæc mea lumina.
Audivit aliquis, & impudentem bestiam
Refellere ipsis veritatis viribus ¹
Cùm vellet, è pariete detractum objicit
Speculum. Sed ille de malo queritur dolo,
Et objici speculum infidele clamitat.

Absurda quæque somnia sibi fingere
Fere ² solet, amor quem suû stultus tenet.

⁸ Anonymus gallus, Fab. 32.

⁹ Terentius, Phorm. Act. 2. Sc. 3. V. 64.

Ha, ha, he! homo suavis!

Heautont. Act. 5. Sc. 1. V. 13.

C. Ha, ha, he! M. Quid risisti?

¹ Phædrus, L. 1. Fab. 1. V. 9.

Repulsus ille veritatis viribus.

² Cicero, de Invent. Rhet. L. 1. C. 29. *Probabile est id, quod fere fieri solet.*

F A B U L A X I I.

Statua. ³

JACEBAT urbis inquinata sordibus
 Marmorea moles: hanc peritus Artifex
 Detexit, expolivit, pulchram denique
 In statuam vertit, & locavit ⁴ in basi,
 Eò magis laudandam, quò fuerat magis
 Abjecta, pluribusque injuriis obnoxia.

Regia potestas ab humili si quem loco
 Extulit, adorant, qui hunc priùs contempserant.

F A B U L A X I I I.

Mulier & Speculum. ⁵

QUÆ pulchra fuerat, Mulier cùm fenesceret,
 Incepit esse turpicula: sui tamen
 Se in lævitate ⁶ Speculi amabat, ut priùs,
 Inspicere: at inde nulla jam remittitur
 Imago, quæ non ejus animo suggerat ⁷
 Augurium triste de reliquiis omnibus
 Venerum & lepòrum penitùs abolendis brevì.

³ Le Noble, Ecole du monde, Fable 13.

⁴ Phædrus, L. 2. Epil. V. 2.

Servumque collocârunt æternâ in basi.

⁵ L. B. Alberti. De Launay, Fab. 40. D'Ardène, Fab. 4.

⁶ Cicero, de Viniv. C. 42. *Id fid, cùm speculorum lævitas Et.*

⁷ Cicero, de Nat. Deor, L. 3. C. 29. *Huic incredibili sententiæ rati-
 unculas suggerit. Ad Attic. L. 12. Epist. 44. Druso ludus (dokus)
 est suggerendus.*

Illa ingemiscit, lacrymat; mox irascitur,
 Stultissimoque amore vindictæ furens,
 Nimis fidele Speculum effringit. Quò tamen,
 Quò denique ipsi res redit? Innumera quidem
 Fragmenta Speculi per pavementum jacent;
 Sed ipsa totidem specula sunt, quæ singula
 Objiciunt dominæ turpitudinem suam.

Abscondere homines vitia quædam dum volunt,
 Ea sæpe faciunt clariùs ut appareant.

FABULA XIV.

Rivuli duo.

IN geminum abibat fons perennis rivulum:
 Unus ad amœnos hortos cùm pertenderet,
 Proclivior in alveum deductus est
 Cum honore magno; plumbeis etiam tubis
 Est circumseptus, ut saliret commodè;
 Lymphisque recidens arcuatis §, omnium
 Recrearet oculos. Alter humilis interim
 Latebat, & fruticibus densis obsitus
 Fluebat ægrè: subter illapsis tamen
 Humum fecundabat aquis: at gratâ licèt
 Uligine fabam, cichoreum, cucumim, blitum,
 Porrumque, lapathumque, raphanumque, & brassicam
 Satiaret, optimosque succos gigneret,
 Hunc deferebat merita laus inglorium.

§ T. Livius, L. I. C. 21. *Flamines bigis, curru arcuato, veli jussit.*

Dum pompæ inanis artifex extollitur,
Jacet miserias inter utilis faber.

FABULA XV.

Aquila & Gruis.

PER altiores ætheris liquidi plagas
Volabat Aquila cum Grue: acribus hinc humum
Dum lustrat oculis, candidam pellem aspicit,
Tali artificio⁹ positam, ut intuentibus
Referret agni corpus, & caput, & pedes;
Lætâque fociam voce compellans: Viden
Hunc, inquit, agnum in colle pascentem? Gruis
Respondet: Oculos ni tuis habeam pares,
Cernere remotum longiùs mihi non licet:
In hâc tamen regione vidi sæpius,
Magnis volucris infidias cùm tenderent
Agricolæ; & istud, quod tibi est prædæ loco,
Subvereor, ne fors obtegat aliquem dolum.
Itaque cavere oportet . . . Odiosa es, tace.
Tam certò hunc agnum, quàm esse te Gruem, scio.
Sic fata, more fulminis delabitur,
Prædamque inanem viribus totis petit:
At sub dolosâ pelle cuspis quæ latet
Mortifera, pectus irruentis trajicit.

⁹ Pellis villosa baculis aliquot oblongis ita sustinetur, ut in partem ejus eminentiorem subrigatur cuspis firma & latens.

Omnia videre qui putantur, non vident
 Omnia: sed etiam ceteris acutiùs
 Quòd videant, causa est sæpe cur errent magis.

FABULA XVI.

Ovis & Ranae.

INCALTA gramen in paludis margine
 Cùm carperet Ovis, lubricâ vestigium
 Fallente terrâ, subitò in undam decidit,
 Hæsitque limo præpedita ¹: mox tamen
 Sese expedire quærit, & quanto potest
 Conamine pigras inter ulvas se movet,
 Cœnumque pedibus excitatum dissipat.
 Ranæ indignantes: Nostra quid sic, inquiunt,
 Turbare regna pergis & virides domos ²?
 Quid cogitas, inepta & indocilis pecus?
 Quin conquiescis? te negas videlicet
 Habitare posse in hoc lacu: at certè nimis
 Es delicata: natæ in ipso nos fumus,
 Et vivimus contentæ. Respondet Bidens:
 Regna volo, fateor, sordida hæc relinquere:
 Ignoscite tamen: nata in ipsis non fui:

Hos fabula notat, aliis qui graviter ferunt
 Ea displicere, quæ sibi in primis placent.

¹ Lucretius, L. 3. V. 479.

Præpedituntur

Crura vacillanti.

Plautus, Poen. Act. 4. Sc. 2. V. 6. Præpeditus ferro.

² Vide annot. ad L. 6. Fab. 8.

FABULA XVII.

Canis & Herus.

A C E R, fidelis, strenuus, herilem domum
 Bene tutam ab omni fure præstabat ³ Canis,
 Quapropter ipsi maximas laudes Herus
 Tribuebat ultro, & occurrenti sæpius
 Palpationes ⁴, & blanditias affatim
 Impertiebat; at cibos dabat manu
 Parcissimâ. Ergo clamitat custos miser,
 Et objicit Hero: non se blanditiis ali,
 Neque macrum refici laudibus corpusculum:
 His se carere posse; tribueret modò
 Solidius ⁵ aliquid, quo repelleret famem,
 Nil se obstiturum, cetera quin omitteret.
 Justos at ille questus elusit jocans,
 Famelicoque blandiens multò magis,
 Quàm priùs, inanem effudit benevolentiam,
 Victumque nihilo liberaliùs dedit.

Largire, dives, pauperi, quibus indiget:
 Non es benignus, si das, quæ nihil hunc juvant.

³ Cicero, Orat. pro Flacc. C. 13. *Mare tutum* (à prædonibus) præstiterunt.

⁴ Plautus, Menech. Act. 4. Sc. 2. V. 43.

Aufer hinc palpationes.

⁵ Cicero, Orat. in Pis. C. 25. *Inania sunt ista... nihil est, quod solidum tenere possit.* De fin. bon. & mal. L. 1. C. 21. *In quibus nulla solida utilitas.* Terentius, Eun. Act. 5. Sc. 2. V. 32.

Ut solidum parerem hoc mihi beneficium.

FABULA XVIII.

Ficedulae duae.

DUAS inopia ad ultimam Ficedulas ⁶
 Necessitatem adduxerat: Vola hinc, soror,
 Ait una languens, ac debilior alterâ;
 I, quære, si fors invenire aliquid cibi
 Potueris: expectabo, dum redeas ferens
 Subsidia vitæ: propera verò; nam fames
 Me conficit, brevique me cogat mori.
 Omnem illa per agrum quæsituram sedulo
 Se pollicetur, & reversuram priùs,
 Quàm Sol occiderit, si minùs ut opem ferat
 Caræ sorori, at ambæ ut intereant simul.

Accelerat ergo, nunc volans, nunc in solo
 Spatiata, macri infirmitas quantum finit
 Corpusculi. Progressa paulò longiùs,
 Denique oneratam fructibus ficum aspicit
 Pulchrisque, maturisque: tum: Bona ô Salus,
 Exclamat, hanc tuam, oro, diuturnam mihi
 Benignitatem redde! Suaves hinc simul
 Divellere cibos, & ligurire incipit:
 Nec desinit enim ⁷, donec ingluviem suam

⁶ Juvenalis, Sat. 14. V. 9.

Mergere ficedulas.

at Martialis, Epigr. L. 13. V. 5.

Cerea quæ patulo lucet ficedula lumbo.

Ficedula autem gallicè *Becfigue*.

⁷ Virgilius, Aen. L. 2. V. 100.

Nec requievit enim, donec Calchante ministro.

Saturavit, & se ingurgitavit plus fatis ⁸:
 Posthac fororis miseriam reminiscitur
 Tandem; & repertæ particulam aliquam dapis
 Deferre statuit, cujus alma suavitas,
 Infinuans, gustum deficientis excitet,
 Viresque paulùm reficiat. Verumtamen
 Occidere solem cùm videret: Me priùs
 Nox opprimat, ait, quàm relictos ad lares
 Remeare liceat; mihiq̃ prætereà sopor
 Urgere solito gravior oculos incipit:
 Itaque quod ipsa ratio, quod necessitas
 Jubet ipsa, faciam; languidos artus bonæ
 Tradam quieti; cras ubi præluxerit
 Aurora, pennis hinc citatis me feram
 Caram ad sororem. Sic loquentis uvidum
 Repentè somnus occupat corpusculum,
 Ligatque, nec dimittit, usque dum diem
 Phœbus retulerit, eamque consuetis aves,
 Pecudesque, & homines nuntiaverint sonis.
 Evigilat illa, & solvere ⁹ adstrictam fidem
 Sollicita properat; pervenit, delabitur,
 Notum ad cubile: at qualis aspicitur foror!
 Heu! misera, fursum pedibus extentis ¹, jacet
 Resupina, mox & spiritus agit ultimos.

⁸ Terentius, Eun. Act. I. Sc. 2. V. 5.

Accede ad ignem hunc, jam calesces plus fatis.

⁹ Cicero, ad famil. Lib. 10. Epist. 21. *Denuntiat, videam ne fallar: suam fidem solutam esse: Republicæ ne desim.*

¹ Cicero, Acad. L. 4. C. 47. *extensis digitis.* De Orat. L. 2. C. 59. *extento brachio.*

Opem à beato promptam ne expectet miser :

Copia juvandi quò fit major, hòc magis

Languere charitatis officium solet.

FABULA XIX.

Taurus & Canis.

TAURUM inter & Canem orta magna lis erat,

Internecino ² ut rem finiri praelio

Necesse fuerit. Taurus indignè ferens,

Quòd, tantò inferior cùm fit, hostis audeat

Obstistere sibi, & aleam certaminis

Tentare, in ipsum capite demisso ruit,

Creditque adactis jam confossum cornibus :

Cæcum at furorem effudit in vacuum aëra.

Namque Canis observârat hujus impetum,

Levique saltu facilè declinaverat.

Ferocior redit ille: nec refugit Canis;

Ast ubi propinquare videt adversarium

Tollentem ³ atroces hispido vultu minas,

Occurrit audax, & inopinantis simul

Saliens ad fauces, ore diducto occupat,

Mordetque, præstringitque summis viribus:

Et ille miserâ percitus rabie licèt

Excutere quærat pestem importunissimam,

² Plinius, Hist. L. 8. C. 24. de aspide: Internecinum bellum (habet)
cum ichneumone.

³ Consule annot. ad L. 9, Fab. 30.

Fortesque concitare cervicis toros
 Non cesset, artubusque sæviat omnibus;
 Acer tamen Molossus, quam partem femel
 Arripuit, instat premere pertinaciter,
 Hæretque pendens, dum devictus ad solum
 Procumbat hostis intercluso spiritu.

Male temperatæ immanitati virium
 Doctam agilitatem prævalere hinc discimus.

F A B U L A   X X.

Tethys & Halcyon.

INDUXIT olim Tethys ⁴ dilectam sibi
 Halcyonem, in ipso litore incerti maris
 Nidum ut locaret; seque promisit fore
 Visuram, ab omni parte, quæ rerum tenet
 Regina clavum, ne quid infortunii
 Ipsi adveniret. Credula volucris nihil
 Subesse retur, cur fidem dictis neget:
 Quapropter omnem repudians metum, parit,
 Incubat, excludit ova; pullos educat:
 Quos alacres vegetosque, licet implumes adhuc,
 Videns, sibi ipsa gratulatur in sinu,
 Pulcherrimæque spem propaginis fovet.
 Aliquando curis excitata dulcibus
 Cùm pabula magis ⁵ delicata quæreret

⁴ Tethys uxor Oceani: Thetis uxor Pelei.

⁵ Horatius. L. 1. Epist. 7. V. 43.

Atride, magis apta tibi, tua dona relinquam.

Adhibenda soboli, & avolâffet longiùs,
 Repentè ventis ingruentibus ferox
 Intumuit æquor; & fragosum increbuit
 Per saxa murmur; & remugiit procul
 Feralis Echo: trepidat infelix parens,
 Timetque natis: revolat extemplò, at videt
 Nidumque, pullosque asperis, heu! rupibus
 Illifos, fluctibusque ludibrium datos.

Satius amicum habere nullum, quàm levem,

F A B U L A   X X I.

Ignis & ejus repertor. ⁶

QUI primus Ignem ⁷ reperit, ejus vivido
 Splendore captus in suos illum finus
 Recondidisse fertur, ne cum ceteris
 Hominibus tanti cogeretur vim boni
 Communicare. At ille sic reconditus
 Viscera perêdit sensim amatoris sui.

Fabella avari pectoris vitium notat;
 Simul indicat, ipsi noxiæ quàm sint opes.

⁶ L. B. Alberti.

⁷ Plinius, Hist. L. 4. C. 12. de insulâ Pyrpilæ, sive Delo: *Ignis ibi primùm reperto.* & L. 7. C. 56. *Ignem è filice (invênit) Pyrodes Cilicis filius.*

F A B U L A X X I I.

Taurus & Villicus. ⁸

TAURUS ferire cornibus ausus est herum:
 Secantur illa. Tunc novum meditans scelus:
 Haud vereor, inquit, ne mihi secentur pedes:
 Simulque calce Villicum impacto ferit.

Ratio nocendi suppetit semper malis.

F A B U L A X X I I I.

Culex.

EFÆCE vacui cùm esset exortus cadi
 Culex, volare cœpit, & pennâ levi
 Lustrare magnum inane: sic enim locum
 Esse hunc vocandum credit, intra quem vago
 Fertur volatu. Sed mox, ut foraminis
 Exigui ad oram leniter sese appulit,
 Resistit: Ecquod, inquit attonitus metu,
 Patulæ, profundæque ostium voraginis
 Hoc esse dixerim? Insidias hîc suspicer
 Aliquas latêre. Dulce nescio quid tamen
 Insueta blandi spirat aura luminis.
 Tentanda dubio est in periculo via.
 Simul intrat audax: at canalem ut ultimum,
 Partim volando, partim rependo, attigit:

⁸ Benferade, Fab. 118. Le Noble, Fab. 104.

O! clamat, ubi sum? se mihi explicat novi
 Quàm vasta mundi species. Iste quàm cadus
 Finiri angustis jam videtur terminis!
 Cellam ergo volitans protinus vinariam
 Pervadere omnem gestit: cùm verò sibi
 Unum videret ejus ex spiraculis
 Patescere, subit impavidus, & se ⁹ foras
 Erumpit. Ipsum hìc nova subita totum capit,
 At maxima, at incredibilis admiratio;
 Jamque aspernatur cellæ magnitudinem,
 Dum spatia vasta, immensa spectat ætheris.

Non magna, mi homo ¹, sunt, quæ tu magna existimas:
 Expecta: minima mox videbuntur tibi.

FABULA XXIV.

Templum Bovis. ²

PELUSIUM olim cùm esset advectus recens
 Quidam hospes, Aedem structam magnis sumptibus
 Intravit. Ipsum augusta molis arduæ
 Majestas, & mirifica religio loci
 Dum variè afficiunt, dumque suspensum tenent,
 En Bos verendi adducitur Templi Deus

⁹ Cæsar, de bel. civ. L. 2. C. 14. *Portis se foras erumpunt.* Virgilius, Georg. L. 4. V. 368.

Et caput unde altus primùm se erumpit Fnipeus.

¹ Terentius, Andr. Act. 4. Sc. 3. v. 6.

Mi homo, quid isthuc, obsecro, est?

Adelph. Act. 3. Sc. 2. V. 38.

Hau! mi homo, sanusne es?

² D' Ardène, Fable 7.

Pinguis, faginâ strangulante 3 debilis,
 Tardissimisque passibus vix ambulans.
 Tunc ille talem Ægyptiorum insaniam
 Cùm derideret tacitus in suo finu,
 Meminit, in urbe se omnium celeberrimâ
 Videre structas paribus impensis domos,
 Amplas, superbas, quarum se domini quidem
 Quosdam putarent aspectabiles 4 Deos,
 Sed hominum sæpe vix haberentur loco.

F A B U L A X X V.

Factator facti incredibilis. 5

R E G I O N I B U S è longisquis in patriam redux
 Narrabat aliquis falsa multa: quod quidem
 Mirum haud videri debet: etenim qui procul
 Amant abire, cùm rediêre, sic solent.
 At quædam, veri quæ similia non erant
 Cùm venditaret, & quinquaginta pedes
 Latum uno saltu gurgitem in maurusiâ
 Tellure sese transmisisse diceret,

3 Ovidius, Trist. L. 5. Eleg. 1. V. 63.
 Strangulat inclusus dolor.

Ibis, V. 592.

Et tua sic stygius strangulet ora liquor,

Statius, Sylv. L. 2. Carm. 2. V. 152.

Non tibi sepotitas infelix strangulat arca
 Divitias.

Quintilianus, Inst. Orat. L. 8. Prooem. *Læto gramine fata* strangulant. L. 11. C. 3. non longè ab init. *Fauces tumentes* strangulant *vocem*.

4 Cicero, de Univ. C. 4. *Animal*, aspectabile.

5 Camerarius, Fab. 14. De Launay, Fab. 24. P. Targa, Fab. 60.

Odiosus esse coepit audientibus,
 Incredulosque reddidit; & unus: Tibi
 Paulò minorem en, inquit latitudinem
 Præscribo: dictis credo, si ipsam transilis.
 Inscitè mentientes fabella arguit.

F A B U L A X X V I.

Vomeres duo. ⁶

V O M E R jacebat obfitus penetrabili ⁷
 Rubigine, ut eâ pænè adesum diceres.
 Aliquando, solitos post labores ex agro
 Reductum Vomerem alterum, fratrem suum,
 De massâ eâdem, opificis ejusdem manu
 Procusum, aspexit & nitentem & splendidum;
 Et: Unde, quæso, frater, inquit, sic nites,
 Sic splendes? Ille: Quod vides in me bonum,
 Id mihi, ait, omne exercitatio dedit.

F A B U L A X X V I I.

Cuniculus & Venator. ⁸

T H I M O Q U E, serpilloque pastus, & satur
 Cuniculus agitabat variis motibus,

⁶ D' Ardène, Fab. 20,

⁷ Virgilius, Georg. L. I. V. 93.

Boreæ penetrabile frigus.

Aen. L. 10. V. 481.

Aspice, num magè sit nostrum penetrabile telum.

⁸ Le Brun, L. I. Fab. 30.

Saliendo, cursitando, leve corpusculum;
 Cùm concitati sonipedis rapido impetu,
 Equisque crebro sævientis verbere
 Perterritus, antrum repetiit celeri fugâ,
 Trepidusque latebram in ultimam se condidit.
 Postmodùm ubi tandem evanuit falsus pavor,
 Ad pascua redit; & venatorem videns
 Accedere sensim timido & suspenso pede:
 Ab hoc mihi, inquit, homine nil periculi
 Objicitur; etenim placidus est, & hunc meum
 Videtur ipse occursum pertimescere:
 Non sum tamen ulli valdè formidabilis.
 Dum sic misellus garrit, & se decipit,
 Homo ille placidus missili hunc plumbo necat.

Sæpius, ubi omnia tuta sunt, homines timent,
 Et se, ubi timenda sunt omnia, tutos putant.

F A B U L A   X X V I I I .

Salix & Agricola. ⁹

I N valle aquosâ, ad humidam pinguissimæ
 Paludis oram adulta vernabat Salix.
 Hinc, in propinquo monte pinus confitas,
 Suspiciens, cùm videret ad cœlum erigi
 Verticibus altis ardua inter nubila,
 His invidere cœpit, & fortem suam
 Despiciere: cùmque pauperis cultor loci

⁹ Le Brun, L. 2. Fab. 8.

Hùc accessisset, ipsum amaris questibus
 Incessit: In eâ se languere jam diu
 Tristi, infalubri valle: morituram brevì,
 Ni citiùs ex hoc, humido præter modum,
 Nimisque frigente solo in montem transferat.
 Agricola stultis, stultus ipse, paruit
 Precibus; valentemque licèt, avulsam solo
 Natali, in altum transtulit montis jugum.
 Triumphat ¹ illa, se carere jam putri
 Humore, nec bufonum fordibus infici,
 Nec affici ranarum contumeliis.
 Aquilonis autem impulsa primo flamine
 Dejicitur, & per saxa præcipitans ² ruit.
 Fabella commonet humili natos loco
 Ad celsa ne se culmina optent evehi.

FABULA XXIX.

Arion & Delphin. ³

REVISERE volens Græciam, suas opes
 Et vitam Arion fluctibus commiserat
 Nautisque, fluctuum iras ac furias maris
 Immanitate nefariâ superantibus.

¹ Cæsar, apud Ciceronem, L. 9. ad Attic. Epist. 16. *Meum factum probari ab te triumpho gaudio.*

² Virgilius, Aen. L. 6. V. 349. De Palinuro in aquas decidente:
 Namque gubernaculum, multâ vi fortè revulsum
 Præcipitans traxi mecum.

Cicero, Orat. pro Rab. Post. C. 1. Præcipitantes *impellere, certè est inhumanum.*

³ Le Brun, L. 2. Fab. 6. Herodotus, L. 1. pag. 5. Edit. H. Steph. A. Gellius, L. 16. C. 19. Ovidius, Fast. L. 2. V. 93-119.

Jam vorticosum sentiebatur 4 fretum
 Maleæ; Tænariis jam propinquabat ratis
 Litoribus: undæ naufragiis compluribus
 Infames nullum non modò salubrem metum
 Faciunt scelestis; sed etiam periculum
 Paratiores ad scelus eos efficit.
 Statuunt in æquor innocentem Ariona
 Dejicere, ut ejus habere divitias queant:
 Tumultuantes consilium denuntiant
 Fatale: Se ultro mittat in ponti finus,
 Nisi fortè malit mitti violentâ manu.
 Ille furiosos posse placari putans,
 Quâ præcellebat, arte musicâ; rogat,
 Citharâ, ante mortem, ludere liceat sibi.
 Sinunt, inane capiat hoc solatium:
 Deproperet autem, absolvat extemplò, monent.
 Incepit: homines nil moventur barbari:
 At vix canoros audiit Delphin 5 fonos,
 Attollit ab aquis caput; & hùc unde advenit
 Tam docta cantûs suavitas, celer adnatat;
 Varioque gestu plaudit, & micantibus
 Significat oculis, cupere se, si fas, opem
 Ferre Chitharædo, qui tam mirificè placet.
 Quam simul Arion haud inutilem fore
 Benignitatem intelligit, ratem impiam
 Relinquit, & Delphinis in dorsum infilit.

4 Ovidius, Pont. L. 2. Epist. 7. V. 59.

Sæpe solent hiemem placidam sentire carinæ.

5 Plinius, Hist. L. 9. C. 8. *Delphinus*, non homini tantum amicum animal, verum & musicae arti. Porro *delphinus* æquè ac del-

At ille dulci & glorioso pondere
 Lætus, superbusque, fonis tentantem novis
 Pretium ⁶ vehendi solvere, ad portus vehit
 Tænarios, incolumemque restituit solo.

Sæpe improborum contra vim nefariam
 Artibus honestis debita advênit falus.

FABULA XXX.

Porcus & Felis.

FELIEM venustam, udoque leniter pede
 Suos sibi usque & usque polientem pilos,
 Lepidæque formæ ab arte quærentem novos
 Addere lepôres, vidit Porcus, & gravi
 Hâc monitione, grunniens, redarguit:

Quid hoc, quid esse dicam, quòd sic anxio
 Studes labore futilem elegantiam
 Inducere istis vilibus pilis? putas
 Hos esse tanti? ridiculum esse non vides,
 Operosè inanes munditias exquirere?
 Laboris autem præmium quodnam refers?
 Non vera species, at simulatio, vanitas,
 Tua hæc mihi omnis esse forma creditur.
 Vis sapere tandem? respice me, fodes ⁷: tibi

phin dicitur. Consule Ciceronem, Virgilium, Horatium, & Ovi-
 dium.

⁶ Ovidius, Fast. L. 2. V. 115. de eodem Arione:

Ille sedens, citharamque tenet, pretiumque vehendi
 Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas.

⁷ Horatius, Ar. poet. V. 438.

Corrige, fodes,

Hoc, aëbat, & hoc.

Et sic alibi sæpius.

Imitandum exemplar en me candidè offero :
 Nam fugio quidquid elegantiam vocas ,
 Reputoque luxum ; & spreto cultu corporis ,
 Simplex , agrestis , ac prope horridus ambulo ⁸.

Sic porcus : at sic contra Felis incipit :
 Ut fortè cura fuerit exquisitior
 Mea omnis in meo excolendo corpore ;
 Non tu mihi tamen ulla præbes , quæ sequar ,
 Exempla idonea : immo quantò te magis
 Inspicio , vitiis (si vitia sunt) in meis
 Defixa tantò contumaciùs hæreo.
 Nam quis tuam istam , præter unum te , ferat
 Spurcitiam ? Quis non à tuis abhorreat
 Moribus , in ipso qui tibi persuadent ⁹ luto
 Possè inveniri delicias ? Te fetidum ,
 Spurcumque totum non vides ? non olfacis ¹ ?
 Nil tale sentio , inquis ; & ideo negas.
 Quid tum , si olenti non olent sordes suæ ?
 Decôris adjuvandi studium futile ,
 Simulationem , vanitatem que exprobras ;

⁸ Horatius , Epo. 4. V. 5.

Licèt superbus ambules pecuniâ.

Epo. 5. V. 71.

Ah , ah ! solutus ambulat veneficæ
 Scientioris carmine.

L. 1. Sat. 2. V. 25.

Malchinus tunicis demissis ambulat.

Martialis , L. 3. Epig. 2. ad Librum suum :

Cedro nunc licet ambules perunctus.

⁹ Lucretius , L. 5. V. 109.

Et ratio potiùs , quam res persuadeat ipsa ,
 Succidere horrifono posse omnia victa fragore.

Terentius , Adel. Act. 3. Sc. 4. aliàs 5. V. 24.

Perfuasit nox , amor , vinum , adolescentia.

¹ Cicero , de Divin. L. 2. C. 3. *Eas (res) cernimus , audimus , gustamus , olfacimus , tangimus.*

Et me desipere dicis; & sapientiam
 Docere vis; mihi que te ipsum denique
 Imitandum exemplar impudenter objicis:
 Abi ergo, propera ad balneum; multùm lava,
 Purga, repurga, rade, terge, perpoli:
 Postquàm decentibus & modestis moribus
 Tandem institueris vivere, & istam sedulò
 Abominandam fæditatem abegeris,
 Si rursus erudire me monitis voles,
 Reverte: forsan tunc mihi facies fidem.

In aliis vitia quàm libet verè arguas,
 Contraria in te si arguantur, nil agis.

FABULA XXXI.

Leo, Filius ejus, & Venator. ²

LEO cùm jaceret æger, & valdè senex,
 Sese intellexit esse morti proximum.
 Accedere igitur Filium hæredem suum
 Jussit, &: Extremum hoc, inquit, est, quod te monet
 Pater: paternum nomen & avitum decus
 Metuendâ sanè virium præstantiâ,
 Summâque virtute animi pulchrè sustines,
 Novi equidem: at istis dotibus magnis parem
 Hùc usque, fili, perspicere prudentiam
 In te nequivi: quod tamen certò scio

² Le Bruo, L. 3. Fab. 14.

Bonum esse maximum: & mihi debes credere,
 Quem nempe docuit usus vitæ longior.
 Difficile perquam est, inquires, ubi impetus
 Fervet ab amore prædæ, & in cædem rapit
 Violentus, iras temperare, frangere.
 Fateor: prius dispicere nil tamen vetat,
 Hostisne, quocum non expediat congredi,
 Occurrat; an, quem petere prudenter queas.
 Age porrò, monitor ne severior tibi
 Videar, age, sino, quadrupedantes 3 belluas
 Quascumque pete, persequere: sed animal bipes
 Unum est, ferum, audax, callidumque: hominem vocant:
 Huic, nate, bellum non modò cave ne inferas;
 Sed ejus etiam veritus occursum fuge.

Promisit ille se obsecuturum patri:
 At postmodum superbæ cessit indoli;
 Et cum per avia 4 nemorum quodam die
 Vidisset hominem, Getulum, inquam 5, spiculo
 Armatum acuto, venatorem callidum,
 Acerrimumque; se furoris impotens
 Inferre contra non timuit. Improvidum

3 Virgilius, Aen. L. II. V. 614.

Perfractaque quadrupedantum

Pectora pectoribus.

Ovidius, Metam. L. 12. V. 450.

Qui Quadrupedantis Oëcli

Fixit in averso cornum sine cuspidè vultu.

4 Ovidius, Metam. L. I. V. 479.

Impatiens, expersque viri, nemorum avia lustrat.

5 Horatius, L. 2. Sat. 8. V. 26.

Nam cetera turba.

Nos, inquam, cenamus aves, conchylia, pisces,
 Longè dissimilem noto celantia succum,

Paratus ille recipit; adverfo ferit
Mucrone; & instat; & moribundum dejicit.

Prudentia comes si non adfuerit, vigor
Nocet animique & corporis, nedum juvet.

FABULA XXXII.

Mus, Mustela, Vulpis, & Lupus ⁶

NUCEM rapuerat furtim, eâque Mus dape
Bellè refectus, cùm rediret ad cavum;
Hunc aspicit Mustela, persequitur, capit,
Comeftque: sed mox irruens ipsam necat,
Pariterque mandit Vulpis: Lupus hanc denique
Famelicus apprehendit; & simul vorat
Vulpemque, Mustelamque, Muremque, & nucem.
Potentiores sæpe Latrones frui
Latrunculorum ⁷ scelere, fabella indicat.

FABULA XXXIII.

Chorda Lyrae argentea.

CUM Francicam olim vellet in Academiam
Penetrare, mortuique Conrarti ⁸ loco
Succedere vir insignis antiquo domûs

⁶ Le Brun, L. 4. Fab. 26. sed aliter.

⁷ Cicero, Orat. de Prov. Cons. C. 7. *Res in Sardinia cum mastrocatis* (id est pellitis) latrunculis gesta.

⁸ Valentinus Conrart obiit anno Christi 1675, ætatis suæ 74.

Splendore, at imperitus æquè ac nobilis;
 Contagionem talis exempli timens
 Patrovius 9, hâc prohibere fabellâ malum
 Tentavit, & ita socios allocutus est: 1

Lyram optimam olim Græculus coemerat;
 Elicere suaves unde didicerat sonos:
 Ex nervis autem bubulis, quibus Lyræ
 Vigebat omnis bene canora suavitas,
 Attritus unus rumpitur demum ac perit:
 Quod ille damnum ut repareret, ad novam putat
 Et inusitatam sibi recurrendum viam;
 Sibique plaudens in sinu, ruptum amovet
 Nervum, & reponit chordam, amens! argenteam:
 At mox pœnituit; namque planè contigit,
 Lyra ut priorem amitteret symphoniam.

F A B U L A   X X X I V .

Nux & Jupiter.

R A M I S, in orbem 2 circinatis & suum
 Sese ad cacumen sensim componentibus,
 Ornata Nux, habebat, quod lepido fatis
 Recrearet aspectu oculos transeuntium:

9 Olivarius Patru anno 1681, annos ipse 77 natus, mortuus est.

1 Historiam hanc omnem refert Olivetus, pag 168. Hist. Acad. Gall.
 Edit. in 12. 1730. to. 2.

2 Plinius, Hist. L. 17. C. 12. de quibusdam arboribus magnis. *In orbem ramos circinant.*

At sterilis erat: hoc ergo ut opprobrium sibi
 Eximere vellet, sæpius oravit Jovem;
 Cedensque precibus importunis Jupiter
 Fecunditatem tribuit; qui recogitans
 Sortem futuram: Nunc, ait, nunc te juvat,
 Quod impetrâsti, sed nocebit postea.
 Etenim illa fructus & bonos & plurimos
 Cùm protulisset, aliqua vix maturitas
 Accesserat, statimque feminæ, viri,
 Pueri, puellæ lacerant ipsam & verberant,
 Fustesque, lapidesque impigrâ ingerunt manu.
 Fabella spectat ad hominem, qui vixerat
 Bene & beatè, quamdiu scripsit nihil;
 At comparare nomen ubi voluit sibi,
 Auctor repentè factus, infelix fuit.

FABULA XXXV.

Sol & Nebula.

TEPENTE missis ex humo vaporibus
 Conflata, radios Nebula Solis igneos
 Bibebat ³ avidè &, ipsa quam receperat,
 Lucem refundens usque ad extremos finus,
 Tota rutilabat aureis fulgoribus;

³ Juvenalis, Sat. XI. V. 201.

Nostri bibit vernum contracta cuticula solem.
 Virgilius, Georg. L. I. V. 380.

Et bibit ingens

Arcus.

Fixos & in se obtutu jucundissimo
 Cùm detineret oculos intuentium,
 Superbiebat, &: Profectò publicis
 Dignam, inquiebat laudibus me judico,
 Quam tantus ornat tamque conspicuus decor.
 Levibus intereà Sol ad occasum rotis
 Devexus inclinatur; ac demum occidit:
 Cujus ubi raptum lumen est, miseræ simul
 Nebulae corusca dignitas omnis perit.

Fabella fragilem nostra fortunam indicat
 Quæcumque pendet à favore Principum,

FABULARUM
ÆSOPIARUM
LIBER DECIMUS TERTIUS.

FABULA I.

Gibberorum Civitas. ¹

LIGERIS ad undam, Aurelianâ ² non procul

A Gente, quædam Civitas olim extitit,

Cujus coloni gibbere ³ insignes erant

Omnes ad unum quisque suo. Huc devenerat

Corpore vir erecto, & humeris, veluti decet,

¹ Le nouveau Gulliver, to. 2. Varro, de re rust. L. 3. C. 9. *Gallinæ Africanæ sunt grandes, variæ, gibberæ.*

² Santolius, carmine in P. Cambutium Episcopum Aurelianensem, pag. 32. operum; Edit. Paris. 1698; incitè corripuit secundam Aureliæ syllabam in hoc versu:

Ingredere Aureliam, quæ te suspirat & ardet:

quem verum, prorsus alioquin inelegantem, octies in hoc eodem carmine recurrentem exhibet. Aurelia, sive Aurelianis, & ejus, ut ferunt, conditor Aurelianus, ab Aurelio, qui græcè *Αυρήλιος*.

Quod spectat autem ad Gentem Aurelianam, multos ibi nasci vel claudos, vel gibberos, notum est.

³ Plinius, Hist. L. 8. C. 45. *Syriacis (bubus) non sunt palearia, sed gibber in dorso*

Sensimque molliterque subsidentibus.
 Excipitur ille, quocumque inferat gradum,
 Sannâ, cavillâ, & acribus conviciis:
 Et sic habetur, donec aliquis denique
 Occurrat medius, ceteris humanior,
 Qui turbam inanem summovens, & increpans:
 Quænam ista, Cives, morum acerbitas, ait,
 Indocta, iniqua? cur vexatis hospitem
 Bonum, ut videtur, & innocentem? cur grave
 Opprobrium additis ejus infortunio?
 Ullone crimine alligatum creditis,
 Quòd forte nostrâ destitutus ambulet,
 Istoque, quo nos gaudemus, honestissimo
 Creârit ipsum gibbere carentem Deus?

Fabella magnam ad Nationem pertinet,
 Quæ vitia quædam quia probat nunc & colit,
 Ea vellet omnibus esse virtutum loco.

F A B U L A II.

Bufo & Mustela silvestris. ⁴

D E F O R M I T A T E corporis foedissimâ
 Coopertus undique, & veneno turgidus
 Bufo pigræ paludis udâ in margine
 Cubabat: hinc silvestrem Mustelam ⁵ aspicit,
 Atque simul oculos tabidâ infectos lue,

⁴ D' Ardène, Fab. 35.

⁵ Plinius, Hist. L. 29. C. 4. *Mustelarum duo genera: alterum silvestre: distant magnitudine. Mustela silvestris tenuior.*

Et turpiter eminentes in eam conjicit,
 Vibratque virus, aspectumque mutuum
 Sollicitat, ut intuentem obtutu fascinet:
 Tum latera, sufflans, horridamque agitât cutem,
 Et ore patulo spiritus teterrimos
 Emittit, occultâ attrahendi præditos
 Virtute. Magno se objici periculo
 Intelligit Mustela; hunc adversum tamen
 Contra intuetur, &: A monstro, inquit, allici
 Tam turpi, tamque abominando me finam?
 Horresco reputans! fatius, heu! fuerit mori.
 Sed allicietur misera, & morietur simul.
 Nam Bufo postquàm vidit attonitam metu,
 Et inquietam, & aspicientem identidem,
 Cubare perseverat in eodem loco;
 Neque verò segniùs interim corpusculis
 Missilibus instat prædam circumscribere:
 Quorum illa jam non affluentiam valens
 Sufferre, resilit, subfilit, quærit mali
 Effugium, nullumque invenit, patulo nisi
 Hoc ipso in ore, quod refugit abominans:
 Húcque tamem, húc jam non confugere non potest:
 Et morte pejus mortis obviæ moram,
 Infatuata, malum existimat, nec sustinet;
 At in sepulchrum, quod sibi paratum videt
 Hiare, sese capite prono conjicit.

Trahit aliquando vitium, vel formâ truci
 Horribile: quid agat specie blandâ subdolum?

F A B U L A III.

Cerva & Bos.

PER viride pratum Cerva cùm erraret, Bovem
 Aspexit herbis reficientem se novis:
 Accedit, & sic alloqui prior incipit:
 Nihil audiisti de facinore nobili
 Leonis, hìc qui regnat in viciniâ,
 Et montis ad radicem in exeso specu
 Solet habitare? laudes ejus inclitas
 Omnia etiamnum resonant: & quotidie
 Ingens ad ipsum, gratulandi gratiâ,
 Undique caterva belluarum confluit:
 Cùmque generosum prædico, sciens loquor;
 Rei omnis actæ magna nempe pars fui.
 Nam sola nuper proximo in saltu famem
 Sedare dum quæro apicibus tenerrimis
 Ramusculorum, noster accurrit Leo
 Repentè, & inscienti se mihi objicit,
 Clausæque densis hinc & hinc arbusculis;
 Et ipse spatium callis angusti occupans,
 Præcludit omnem prorsùs effugio viam.
 Cohorruì; & misella (quod supererat) accidi ⁶
 Regis famelici ad pedes, genibus ⁷ minor.
 At ille motus misericordiâ, gulam

⁶ Cicero, L. 1. ad Attic. Epist. 14. *Ad pedes omnium Singillatim accidente Claudio.*

⁷ Horatius, L. 1. Epist. 12.

Jus imperiumque Phraates
 Cæsaris accepit, genibus minor,

Compescuit; suæque victor indolis,
 Incolumem abire me permisit; & loco
 Cessit, tremendâ ne ejus ex præsentia
 Frigidus inertem detineret me pavor.

Bos ruminatur ⁸ omnia hæc, & sensibus
 Reponit ⁹ imis; & re adextremum satis
 Consideratâ: Se tibi Leo obtulit
 Inopinanter, ait; & quidem famelicus,
 Ut reris: at ego veriùs forsan putem
 Saturnum fuisse; & (pace cum tuâ bonâ
 Dictum, oro, fuerit) visa tu forsan quoque
 Macra nimis esca, nec satis, tam nobile
 Tergere ¹ palatum, digna: sed ne pertinax
 Tibi esse videar, esto, ficcis faucibus
 Venerit, abierit; teque cum dimitteret
 Incolumem, sanctis legibus clementiæ
 Sit obsecutus: at nec idcirco tamen
 Descendere cogar in tuam sententiam;
 Neque recta ratio credere unquam me finet,
 Ita esse penitus mutatam ejus indolem,
 Ut sine periculo à ceteris animantibus
 Deinceps adiri possit: immo hæc omnium,
 Quam dicis, exorta undique admiratio,
 Quòd te innocentem non voraverit Leo,
 Vesci innocentum carnibus solitum probat.

⁸ Vide annot. ad L. 6. Fab. 2.

⁹ Virgilius, Ecl. 3. V. 54.

Sensibus hæc imis (res est non parva) reponas.

¹ Consule annot. ad L. 4. Fab. 7. Latinè autem *tergo* æquè ac *tergeo* dicimus.

Fabella multos ad Potentes ² pertinet,
 Qui calamitosum in vulgus aliquando suam
 Crudelitatem adhibere ³ si neglexerint,
 Humanitatis laudem apud stultos ferunt.

F A B U L A I V.

Bos & Asinus. ⁴

IN prato eodem Bos & Asinus gramina
 Tondebant: ille feligebat, quæ magis
 Sibi placitura & profutura crederet:
 Hic quælibet carpebat, & promiscuè
 Omnia vorabat. Quod videns Bos, admonet
 Non omnia esse bono sapore prædita;
 Exploret ergo, & ex gustatu judicet,
 Quorum saliva ⁵ fit potior. Asinus refert:
 Mihi saliva par & una est omnium.

Latina quævis, dum latina nomine
 Vocentur, opera quosdam lectores juvant.

² Cicero, ad famil. L. 9. Epist. 16. *Ne quid temere dicam, aut faciam contra Potentes.* Phædrus, L. 2. Fab. 6.

Contra Potentes nemo est munitus satis.

³ Cicero, Orat. pro Domo suâ, C. 23. *Crudelitatem expromo, quam in ipsum me ac meos adhibuistis.* Orat. in Ant. 3. C. 7. *Diem edicti obire neglexit.* Oratoris, C. 23. *Verba etiam verbis quasi coagmentare negligat.*

⁴ Le Brun, L. 1. Fab. 3.

⁵ Plinius, Hist. L. 23. C. 1. *Sua cuique vino saliva.* Persius, Sat. 6. V. 24.

Nec tenuem solers turdorum nosse salivam.

F A B U L A V.

Hostis beneficus.

SCELERATUS Hostis aliquem dum gladio petit,
 Foditque; vomicam ⁶ aperuit insanabilem;
 Plagamque se fecisse letalem ratus
 Abiit: at ille, subitus ubi paulum dolor
 Remisit, sensit intestinam se lue
 Levatum: mox & rediit antiquus vigor.
 Inimica amicam saepe plus prodest manus.

F A B U L A V I.

Apelles & Sutor. ⁷

DICITUR Apelles, tabulam ubi perfecerat,
 Censurae solitus publicae hanc exponere,
 Post pergulam ⁸ ipse cum lateret interim
 Attentus, & avens ⁹ scire quid quis carperet.
 Morem ergo servans hunc suum, quamdam omnibus
 Examinandam imaginem pictam dedit,
 Quam delicatos crepidis indutam pedes

⁶ Cicero, de Nat. Deor. L. 3. C. 28. *Nec Herculi Dejanira nocere voluit, cum ei tunicam sanguine Centauri tinctam dedit; nec prodesse Pheræo Jasoni is, qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non potuerant.*

⁷ Le Noble, Conte I. Ecole du monde, Fable 29.

⁸ Plinius, Hist. L. 35. C. 10. *Idem (Apelles) perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus &c.* Pergula autem Ulpiano est locus ad exponendas merces idoneus.

⁹ Horatius, L. 2. Sat. 4. V. 1.

Non est mihi tempus aventi
 Ponere signa novis præceptis.

Venerem fuisse expressam nonnulli volunt.
 Judicia postquam varia variorum audiit;
 Accessit Sutor, qui supercilio gravi,
 Tetricoque vultu, multum de censoriâ
 Severitate referens ¹, iudicium quoque
 Expromere suum voluit, & crepidas notans
 Damnabit. Artem propriam quisque artifex
 Censendus est callere, & audiendus est,
 Secum ait Apelles: quidquid erratum mihi
 Notatur hâc in parte, corrigam libens.
 At ille, meritò qui sibi Sutor bonus
 Forfan videri poterat, stultè credidit
 Se posse ad alia iudicando progredi.
 Quod simul Apelles sensit, indignè tulit;
 Et ex latebrâ proferens subitò caput:
 Ne Sutor, inquit, supra ² crepidam iudicet.

F A B U L A VII.

Hirundo & Ardea

HIRUNDO terras & lacus cùm raderet ³
 Celeribus alis, & videret Ardeæ
 Conatus ægros ut ab humo se tolleret,

¹ Juvenalis, Sat. I. V. 65.

Et multum referens de Mecænate supino.

² Hæc omnis Historia narratur à Plinio, loco jam citato: qui & Apellem inducit, *denuntiantem ne supra crepidam sutor iudicaret. Quod ab eo, inquit, in proverbium venit.*

³ Horatius, L. 2. Sat. 6. V. 25.

Sive aquilo radit terras.

Virgilius, Aen. L. 5. V. 217. de columbâ:

Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas.

Contempsit illam præ se, & : Alites, ait,
 Istæ, quæ tantam corporis molem gerunt,
 Artem volandi vix sciunt: at postmodum
 Hæc eadem ad alta cum volando nubila
 Se ferret ⁴, & coruscas nimborum domos ⁵
 Superaret; vidit, & stupens obmutuit.
 Rarò facilitas grandibus inceptis adest.

FABULA VIII.

Jupiter, Phoebus & Paludes.

IN summum Olympi verticem convenerant
 Dei frequentes ac Deæ ipso cum Jove;
 Solemque, quòd splenderet solito illustrius,
 Cum mirarentur, atque causam quærerent,
 Hanc vidit, & sic explicavit Jupiter:
 Latè patentes Phœbus exoriens agros
 Juvare radiis maximè efficacibus
 Inceperat: vicinis at Paludibus
 Æstus videtur nimius, intolerabilis:
 Hanc ergo quæerunt à suis molestiam
 Removeere finibus: & ut officiant simul,
 Quantamque possunt turpitudinem inferant
 Sideri odioso, ebulliunt ⁶, limum excitant

⁴ Virgilius, Georg. L. I. V. 364.

Altam supra volat Ardea nubem.

⁵ Idem, ibid. V. 371.

Eurique zephyrique tonat domus.

⁶ Cato, de re rust. C. 105. Edit. Ald. *Ubi ebullibit vinum, ignem subducito.* Cicero, Tuscul. L. 3. C. 18. *Si virtutes ebullire volent & sapientias,*

Fœdum, veterrimoque corruptum situ;
 Vaporibusque putribus nebulas graves
 Couflant, & abigunt splendidum advesùs jubar.
 Nihil commotus, ut decebat, Sol tulit
 Injuriam: ad se, male repulso, attrahens
 Radios coegit: & arbitratus hoc fati
 Sibi gloriosum, spectatores si Deos
 Solos haberet, superiores ætheris
 Illuminandas ad regiones vim suam
 Convertit omnem: hinc illa lux videlicet,
 Fulgore quæ vos insuëto perculit.

Justum & beneficum fabula indicat virum,
 Qui dum, furenti obnoxius calumniæ,
 Opprobria sustinet; interim, plaudentibus
 Superis, triumphat laude cumulat novâ.

F A B U L A I X.

Mors & ejus Ministræ. ⁷

P R O M I S E R A T Mors, sede regali sedens,
 Insigniori munere donata tam suis
 Unam è Ministris, quæ se præter ceteras
 Idoneam perdendum ad humanum genus
 Ostenderet. Igne exæstuans multo Febris
 Sua maleficia extollit, auget, explicat
 Contentione magnâ: deinde Cachexia ⁸,

⁷ Gay, L. I. Fab. 46.

⁸ Celsus, de Medicinâ, L. 3. C. 22. *Malus corporis habitus est.*
 Cachexia autem, & Melancholia, & Apoplexia quas ille memorat,

Cheiragra, Podagra, Melancholia, Apoplexia
 Suam tuentur causam nihilo segniùs:
 At palma demum Intemperantiæ datur:
 Et Mors: Huic, inquit, ne invidete præmium;
 Nam digna certè est: illa vos videlicet
 Aliasque pestes multas una procreat.

F A B U L A X.

Passer & Accipiter.

A D murum affixâ Passer in lagunculâ
 Nidum posuerat: vênit hùc famelicus
 Accipiter: aditus cum lagunculæ foret
 Angustior, intrò posset ut succedere,
 Exertis prædam attrahere tentat unguibus.
 Passer latibuli in parte prudens ultimâ
 Se contineret; nil erat periculi;
 Verùm latronis ausus ad nefarios
 Irâ incitatus: Téne sic lentus feram,
 Sceleste, nostras etiam grassari in domos?
 Dixit; simulque adversùs hostem se ferox
 Infert, ut oculos fodiat. At vix hunc sibi
 Occurrere sentit Accipiter, ungues vafer,
 Similis timenti, retrahit; atque ubi foràs
 Erumpere pronò capite Passerem videt,
 Irruit, & obluçantem frustra, & in cavum

characteribus latinis potiùs exprimendæ nobis visæ sunt, quàm
 græcis.

Remeare frustra jam volentem corripit,
Educit, aufert; moxque lacerat, & vorat.

Tenues monentur, ut Potentum injurias
Discant pati, ne gravius arcessant malum.

F A B U L A X I.

Myrtus & Quercus. ⁹

PUSILLA Myrtus invidebat Quercui:
Sed agricolarum repetitis mox ictibus
Hanc fauciari, denique everti videns,
Humilior etiam optavit esse, quàm fuit.

Dejicere Summos grandibus Sors invida
Gaudet ruinis, dum Infimi tutò latent.

F A B U L A X I I.

Puer & Felis.

CIBOS manu tenebat, quos identidem
Mordebat & minuebat obambulans Puer:
Odore capta Felis æquis passibus
Ut comitabatur, & videbatur simul
Gestusque corporis, oculisque mitibus
Blandiri, adulari ¹; ejus erga se putat
Hunc esse amorem credulus Puer; & bonam

⁹ Le Noble, Fable 118.

¹ Ovidius, Metam. L. 14. V. 258. de hominibus in bestias mutatis.
Quin etiam blandas movère per aera caudas,
Nostraque adulantes comitant vestigia.

Tribuit ciborum partem, officii præmium :
 Sed ore Felis vix tenuit avidissimo,
 Quod appetebat, abiit, aufûgit procul.
 Tunc ille: Me, inquit, non sequebare, at cibos.

FABULA XIII.

Cicada & Hirundo. ²

CICADA raucis cuncta dum replet fonis,
 Bene esse patulis omnium auribus putat;
 Sed garrientis ferre vocem non potest
 Hirundinis; & conviciatur; & vocat
 Nimis loquacem, & garrulam præter modum.
 Convicium illa sic refellit: Tu mihi
 Loquacitatem, tu garrulitatem exprobras,
 Hominibus, & avibus, & pecudibus quæ soles
 Fastidium creare per totam diem
 Tuâ istâ voce stridulâ? Hoc retine memor:
 Objicere stultum est ea quæ ³ peccas maximè.

FABULA XIV.

Ovis tonsa.

INVITA nuper & reluctans in manus
 Tonforis avidi tradita fuerat Bidens,

² D'Ardène, Fable 6.

³ Cicero, de Nat. Deor. L. I. C. 12. Xenophon *eadem fere peccat.*
 Ovidius, Pont. L. 3. Epist. 7. V. 10.

Talia peccandi jam mihi finis erit.

Suamque lanam amiferat planissime 4.
 Nunc prata mollia atque vernantes agros,
 Nuda quidem, at expedita, dum perambulat,
 Sese ipsa, doctior, arguit imprudentiæ,
 Quòd impatienter dentem acutum forficis,
 Cùm tonderetur, tulerit: nam totum antea
 Sudore corpus diffluebat: & locus
 Erat, ait, metuï, tentaret ne denique
 Furtiva scabies humidam nimis cutem.

Hic sæpe prodest, qui supervacua abripit.

F A B U L A X V.

Catellus & Molossus. 5

C A T E L L U S ab herâ, nobili mulierculâ,
 Quia sese amari sentiebat, arrogans
 Petulansque factus inde est; & quoties sibi
 Quidam Molossus, ingenio mitis quidem,
 Sed acer animo, præpotensque viribus,
 Occurreret, eum provocabat: at statim
 Hinc se amovebat ille, non dignum putans
 Honore pugnæ tam pusillum & imparem:
 Tamen aliquando propiùs instantem videns,
 Et persequentem; sentiensque etiam feris
 Rabidisque moribus enitentem lædere,
 Conceptit iras, & inopinatò irruens

4 Terentius, Phorm. Act. 4. Sc. 4. V. 5.

Ad restim mihi quidem res rediit planissimè.

5 De Launay, Fab. 13. sed aliter.

Arripuit ejus auriculas ac discidit;
 Flentemque ⁶, totisque ejulantem viribus,
 Suam remisit nobilem ad mulierculam.

Fabella quoddam genus homullorum procax,
 Potentiores ne laceffat, admonet,

F A B U L A X V I.

Musca & Caccabus. ⁷

CIBIS refertum jurulentis Caccabum ⁸
 Circumvolabat Musca, pingues halitus
 Secuta: facilem quærit epulandi viam;
 Et via si facilis ipsi nulla suppetat,
 Tentare statuit etiam difficillimam:
 Nam ratio cogit imperiosior, fames.
 Commodus hiabat, discedente operculo,
 Aditus: hæc permeare ad optatos cibos
 Potest facillimè; at remeandi postmodùm
 Ne sibi facultas nulla sit, valdè timet.
 Invitat esca, territat periculum:
 At inedia tamen excruciat famelicam
 Intereà. Quid agat? Esto; Mors, inquit, mihi
 Parata in isto pulmentario excubet:

⁶ Flere non est semper lacrymas emittere. Virgilius, de Philomelâ,
 Georg. L. 4. V. 514.

Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen
 Integrat, & moestis latè loca questibus implet.

⁷ Benferade, Fab. 90. P. Targa, Fab. 21. Verdizotti, pag. 146,

⁸ Statius, Sylvar. L. 4. carm. 9. V. 45.

Alborum calicum atque caccaborum.

Non ita videtur esse formidabilis,
 Ut altera illa, quæ me conficeret fame.
 Si denique mori me necesse est; hanc volo
 Eligere mortem, quæ me faturatam opprimat.
 Nec tam periculosa fortè, quàm putes,
 Illic mihi esse comperientur omnia:
 Nidore certè pellicior suavissimo;
 Et ipse fumus felix augurium canit.
 Dixit; subitque gurgitis blandi ostium
 Fatale, delicatamque in voraginem
 Delabitur: ibi mox repletur, & perit.
 Egere miserum est, at miserrimum bonis
 Abundare ita ut inundet affluentia.

F A B U L A XVII.

Agricola & Apes duæ. 9

AGRICOLA fortè Apes duas offenderat,
 Et excitârat, ut animosè quærerent
 Se vindicare: bombis una comminans
 Prænuntiis, adversus hostiles genas
 Involat: is autem monitus: Accede huc modò,
 Ferocula ¹, inquit, cum tuis minaciis ²,
 Accede: faciam, tam grave hercle sentias,

9 D'Ardène, Fab. 28.

¹ A. Hirtius, de bello Africano, Cap. 16. *Quid tu, inquit, miles tiro, tam feroculus es?*² Plautus, Rud. Act. 3. Sc. 5. V. 16.

Minacias ego istas flocci non facio tuas.

Trucul. Act. 5. Sc. 1. V. 56.

Melius te minis certare mecum, quàm minaciis.

Ut nullum aliud sensura sis posthac malum :
 Jamque parat ictum : at altera interim silens
 Furtim appropinquat, & inimicam fortiter
 Nec - opino sese ³ mittens in cutem impetu,
 Diræ ultionis imprimit memorem notam.
 Eò est nocentior ira, quò est occultior.

FABULA XVIII.

Agricola & Perticæ.

AGRICOLA silvam ingressus, ut perquireret,
 Si quam inveniret perticalem ⁴ arbusculam
 Rectamque proceramque, conspexit statim
 Unam inter alias, qualem succidi & capi
 Ipse expetebat usus : & minimè quidem
 Hanc improbavit ille ; sed aliam tamen
 Speravit aliquam se reperturum fore
 Præstantiorem : coepit ergo progredi,
 Aciem oculorum sedulò circumferens :
 Sed cuncta sordent, animum si reflexerit
 Ad illud ipsum quod neglexit tollere.
 Intereà magis atque magis in silvæ intimos
 Penetrat recessus ; & viarum ambagibus
 Fallitur ; iterque vult relegere , nec potest
 Multúmque & frustra se fatigatum gemit :

³ Cicero, Orat. pro Milone. C. 28. *Vota enim faceretis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras possessiones.*

⁴ Columella, L. 4. C. 31. *Perticalis fere salix eundem agrum, quem viminalis, desiderat.*

Demum tamen ad hanc, respuisse quam dolet,
 Arbusculam, at post longos circuitus, redit:
 Ipsamque properans cædere: Nunc, inquit, scio,
 Sæpe hæc bona esse præferenda ceteris,
 Quæ vestiganti maximè sunt obvia.

F A B U L A X I X.

Cicindela & Luscinia.

LUSCINIA quondam dum super lauro sedens
 Noctem canoris mulcet æstivam fonis,
 Cicindela 5 ignes jactare incepit suos,
 Et gloriari, rata se, & esse dictitans
 Terrestræ fidus. Luscinia sic admonet:
 Nunc tibi tenebræ cùm favent, micæ quidem
 Insignis aliquo lumine; sed umbram simul
 Expulerit, & te publica lux afflaverit 6,
 Turpicula bestia, qualis es, videberis.
 Fabella multos ad scriptores pertinet.

F A B U L A X X.

Sol & Luna. 7

CLARISSIMUM Sol retulerat mundo diem:
 Debere se ejus lumini, quòd emicat

5 Plinius, Hist. l. 18. c. 26. *Lucentes vespere per arva Cicindela.*
 Cicindela gallicè *Ver-luisant.*

6 Virgilius, Georg. l. 1. v. 250.

Nosque ubi primus equis Oriens afflavit anhelis.

7 La Motte, l. 2. Fab. 12.

Luna inter umbras noctis, obliviscitur;
 Invidet; &: Ista, quæ leves mortalium
 Oblectat animos, lux, ait, ambitiosior ⁸
 Toleranda non est: quæ quidem tota obrui
 Si fortè nequit, intercipi tamen potest
 Obstante nostri mole vastâ corporis.
 Livoris ergo aculeis haud mollibus
 Agitata, properat lucidam Solis facem
 Eripere nobis; & media interlabitur,
 Immane dorsum obvertens, & suum simul
 Dedecus: opacam sic enim caliginem
 Inducit terris; horrificoque territat
 Monstro imperitum vulgus, nedum recreet:
 Ac luce demum se carentem propriâ,
 Splendere nobis ex alienâ, nos docet.
 Fabella scripta est hominibus stultè invidis.

FABULA XXI.

Libri duo. ⁹

LIBRI duo, alter pergameno ¹ tegmine
 Malè coopertus, alter autem turcicâ
 Membranâ amiectus & illito circùm undique

⁸ Plinius, Hist. L. 5. C. 15. de Jordane: *Amnis amoenus, & quatenus locorum situs patitur*, ambitiosus. Horatius, L. 1. Od. 36. V. 20.

Lascivis ederis ambitiosior.

⁹ La Motte, L. 4. Fab. 9.

¹ Plinius, Hist. L. 13. C. 11. *Varro membranas pergami tradidit repertas*. Isidorus, Origin. L. 6. C. 11. *Pergameni Reges cum chartâ indigerent, membranas primò excogitaverunt*.

Auro refulgens, in tabernâ cùm super
 Tabulato eodem starent contigui; nitens
 Hic elegansque totus indignè tulit,
 Quòd cogeretur istum turpem & fordidum
 Habere focium. Advênit intereà, libros
 Cupidus emendi, vir peritus & sagax.
 Specioso qui superbit ornatu, statim
 Offertur: at vix aliquot ille paginas
 Inspexit, hominis esse nugacis videt
 Opus inficetum, & indignatus abjicit.
 Convertit hinc se ad alterum specie horridum,
 Aperitque, paginasque rebus optimis
 Passim refertas admiratus, hunc emit.

Externa species imperitos decipit;
 Scrutare, subfit si qua dos: non corporis
 Ornatu ab ullo dignitas homini venit.

FABULA XXII.

*Buccina & Echo.*²

CUR mihi remittis usque, quos mitto sonos;
 Olympus autem si movere³ coeperit
 Tonitrua, taces? Sic roganti Buccinæ
 Vocalis Echo tale responsum dedit:

Omnes tacere, Dîs loquentibus, decet.

² Bourfaut, Esope à la Cour., Act. 5. Sc. 2.

³ Ovidius, Metam. L. 2. V. 308. de Jove:

Summam petit arduus arcem,
 Unde movet tonitrus, vibrataque fulmina jactat.

FABULA XXIII.

Vultur & Columbae.

TRISTES Columbæ conquerebantur sui
 Illiberalem domini parsimoniam:
 Quod cùm audiisset Vultur, extemplò dolum
 Meditatur, &: Celeribus hinc pennis, ait,
 Mecum volate ad hanc domum, cujus procul
 Insigne se culmen aperit: ibi plus 4 fatis
 Mihique, vobisque optimorum suppetet
 Copia ciborum: sequimini; mihi pervius
 Meisque amicis aditus est, quoties lubet.
 Fidem Columbæ simplices fallacibus
 Habuère dictis: prævolans igitur latro
 Temere sequentes copiosum villici
 Opulentioris ducit ad granarium:
 Quò simul ac omnes esse delapsas videt:
 Jam comedite, inquit: dilicatos ad cibos
 En vos invitat iste præsertim angulus.
 Hùc ergo densæ coeunt: sed avidiùs finum
 Gutturis inanem implere granis dum student 5
 Nil suspicantes de dolo; feros ingruit
 Repentè prædo; & has cruentis unguibus,

4 Confule annot. ad L. 12. Fab. 17.

5 Cicero, Orat. pro Rosc. Amer. C. 50. *Idcirco hunc illius filium studes perdere.* De Offic. L. 2. C. 8. *Ex hâc unâ re maximam laudem capere studebant.* Orat. in Catil. 2. C. 8. *Quos ego non tam ulcisci studeo, quàm sanare.*

Roſtro has obunco laniat; has autem ferit
Potente pennâ, ac debiles ſternit ſolo.
Tam foeda cladis ſpecies, tam ſabitus pavor
Paucis relinquit evadendi copiam.

Hominis cavenda eſt improbi benignitas.

F A B U L A   X X I V.

Turdus & Hirundo. ⁶

TURDUS & Hirundo cùm ferire mutuum
Fedus pararent, dixit hæc: Nondum quidem
Jucunda alacritas omnis iſta, quæ ſolet,
In me vigefcit; quippe nondum frigoris
Expulſa prorsùs omnis eſt moleſtia:
At ſimul ac invaluerit æſtivus calor,
Totam elegantem me videbis. Quos mihi,
Quos, Turdus ⁷ inquit, tu calores, ô bona,
Commemoras? immo loquere mihi brumam, gelu:
Hoc placet: hæc me anni ſola tempeſtas juvat:
Neque ſatis ipſe, quomodò acciderit, ſcio,
His ut ſim in agris commoratus tamdiu;
Nam quod moleſtum frigus etiamnum vocas,
Hunc ego calorem vix tolerabilem puto:
Quapropter alias commodiores in plagas,
Ubi non adurat me ſol, hinc me conferam
Quam primùm: inire jam ergo ſi mecum velis
Hanc ſocietatem, placita quæ nobis fuit,

⁶ Camerarius, Fab. 303.

⁷ Plinius, Hiſt. L. 10. C. 24. *In Germaniâ hieme maxime Turdi
cernuntur.*

Ne sociam itineris esse te pigeat mihi.
 Hirundo retulit: Video nunc id quod fatis
 Perspicere ne possem, in te amor vetuit meus:
 Nec ratio nec fas degere simul nos finant:
 Et me inter & te discrepat perquam nimis:
 Nam frigora tibi sola, mihi tantummodò
 Placent calores: itaque nos regionibus
 Habitare longè separatis expedit.

Ingenia si non invicem convenerint ⁸,
 Sociale fedus ne feriatur, cautio est ⁹.

F A B U L A X X V.

Asini vota. ¹

MICARE per agros coeperat jucunditas
 Rediviva: blando spiritu favonii
 Recreata passim jam ridebant omnia:
 Plorabat Asinus. Quid enim ²? in urbem singulis
 Diebus ferre cogitur, flores quidem,
 At multos nimium, eosque natali solo
 Septos quemque suo, & vase clausos fictili.

⁸ Terentius, And. Act. 4. Sc. 2. V. 13.

Hanc mihi expectivi: contigit: conveniunt mores.

Ovidius, Metam. L. 2. V. 846.

Non bene conveniunt, nec in unâ fede morantur
 Majestas & amor.

⁹ Terentius, Adelph. Act. 3. Sc. 3. V. 67.

Pisces hi ne mihi corrumpantur, cautio est.

Plautus, Pseud. Act. 1. Sc. 2. V. 37.

Ne quisquam pertundat crumenam, cautio est.

Donatus: *Cautio est, hoc est, cavendum est.*

¹ Camerarius, Fab. 325.

² Horatius, L. I. Sat. I. V. 7.

Militia est potior, Quid enim? concurritur.

Has ergo, quæ laudantur, planè vituperat
 Delicias veris; & esse delicias negat;
 Et advenire citiùs æstatem cupit.
 Advênit æstas, & novos simul attulit
 Misero labores perferendos bajulo.
 Namque super ejus clitellas quotidie
 Herus legumina exstruit, cupidus lucri,
 Populoque divendenda portari jubet.
 Quod ille reputans magis acerbum, quàm prius,
 Aestatem abominatur; autumnum expetit:
 Sed expetisse, posthac voti compotem,
 Poenitet: in amplis accumulata corbibus
 Assiduè poma sunt vehenda scilicet;
 Et hanc miserrimam esse conqueritur vicem,
 Seramque demum votis imprudentibus
 Increpitat 3 hiemem. Adest hiems glacialibus
 Advecta Boreæ pennis, & gelu furens
 Acuto crura pecudis ignavæ ligat;
 Verùm haud ligavit formidabiles manus
 Heri vigilantis, voce qui horrendâ tonans
 Inertem primo quoque mane fuscitat
 Ad opus diurnum; & putribus massis fimi
 Olentis onerat, idoneasque languido
 Adjicere vires crebro novit verbere.
 Tum sic dolet ille, credas ut jocum 4 antea

Phædrus, L. 3. Fab. V. 8.

Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.

3 Virgilius, Georg. L. 4. V. 38.

Aestatem increpitanis seram, Zephyrosque morantes.

4 Terentius, Eun. Act. 2. Sc. 3. V. 8.

Hic verò est, qui si occoeperit, ludum jocumque dices
 Fuisse illum alterum, præut hujus rabies quæ dabit.

Fuisse, præut nunc quæ lamentatur miser:
Et esse reliquum sentit, ut mortem expetat.

Fabella, id ævi, quodcumque est, quod ducimus,
Nusquam vacare miseriis, nos edocet.

FABULA XXVI.

Graculus, Cornix & Aquila.

FUGIEBAT Aquilam Graculus furti reus:
Miserata Cornix advolat; cavam esculum,
In quâ latère tutò possit, indicat.

Habeo, inquit ille, gratiam: verumtamen
Non ista, opinor, esculus est, at fraxinus...
Verumtamen, utrùm fraxinus sit, an esculus,
Quid interest, modò tibi latebram præbeat?
Fuge, stulte, fuge celeriter; & cave ne tuam
Loquacitatem reprimat hostis ingruens.

Abscedit: indicatam propior arborem
Considerat, & hanc esse fraxinum videns,
Stolidè triumphat, & immemor periculi,
Non modò, patentem commodè, cavum haud subit,
Sed ad Cornicem se refert, &: O bona,
Errabas, inquit: fraxinum dico tibi
Hanc tam esse verè, quàm verè sum Graculus.
Erat additurus alia multa, cùm ruens
Aquila imprudentem corripit, & eviscerat.
Exitio multis vana garrulitas fuit.

Ordo est, inquit Donatus: Præut ista sunt quæ hujus rabies dabit.

FABULA XXVII.

Combibones Duo.

DUOBUS olim Combibonibus fuit
 Posita lagena fictilis: cujus videns
 Speciem indecoram coepit unus hospitem
 Vehementer increpare, non vinum ratus
 Ibi contineri posse nisi vilissimum;
 Et, afferatur alia nobilior, jubet.
 Sed prohibet alter: Quippe nos, ait, prius
 Decet experiri, quid liquor sapiat. Placet
 Consilium: ubi autem gustârunt, vinum simul
 Hic dicit, ille confitetur optimum.

Præstantis animi viyidam sæpe indolem
 Horrida, inhonesta corporis 5 species tegit.

FABULA XXVIII.

Canis & Herus.

FOSSAM in profundam ruerat imprudens Canis,
 Multisque frustra nisibus tentaverat
 Refilire, fessos humido demum solo
 Abjecit artus, seque totum tradidit
 Moerori acerbo. Hùc fortè paulò post Herus
 Devênit; & respexit, & videns suum
 Hunc esse, statuit liberare; nec mora,

5 Ovidius, Am. L. 2. Eleg. 4. V. 46.
 Hæc melior specie corporis: illa sapit.

Adminiculante ⁶ perticâ delabitur:
 At ille luctu acerbiore perditus ⁷,
 Et acquiescens in suâ ægritudine,
 Opem averfatur; impioque etiam manum
 Sauciat herilem dente. Tum Dominus pedem
 Inde citò referens: Stultè, ait, faciam, meo
 Servare damno si te, & invitum, velim.

Quosdam ita morosos fabula homines indicat,
 Benefacta ut esse injurias existiment.

FABULA XXIX.

Sciurus & Canis.

NEMORE Sciurum ⁸ è patrio raptum coquus
 Nidorem alebat inter & fuliginem.
 Inclusus ille textili caveâ leves
 Celeresque vivido ⁹ & agili motus dabat
 Corpore, suamque pensilem rotam movens
 Modò in posticam ¹ partem, in anticam modò,
 Et usque, & usque, carceris longum sui
 Fallere studebat ludo inani tædium.

⁶ Cicero, de fin. bon. & mal. L. 5. C. 14. *Erigat, extollat*, admini-
 culetur. Plinius, Hist. L. 14. C. 1. *Eadem* (vites) adminiculatæ
judibus.

⁷ Cicero, Orat. pro Mur. C. 8. *Hunc miserum luctu perditum...*
ejecit domo atque focus patriis.

⁸ Sciurus, gallicè *Ecureuil.*

⁹ Plinius jun. L. 3. Epist. 1. *Inde agile & vividum corpus.*

¹ Varro, de Ling. Lat. L. 6. non longè ab init. *Partes quatuor: fini-
 stra ab oriente, dextra ab occasu, antica ad meridiem, postica
 ad septentrionem.*

In angulo jacebat intereà Canis
 Quietus ad tepentes reliquias foci.
 Hunc ita Sciurus increpat: Non te pudet
 Solidos pigritiâ tam veterinosâ dies
 Corrumpere? Ad me fortè nunquam respicis,
 Vivum² unde singularis diligentix
 Exemplum petere fas erat: verumtamen
 Respice aliquando, si sapias, & ex hoc meo
 Laborioso more vivendi pigrum
 Excutere virus disce. Respondet Canis:
 Cur non quiescam, cùm datur licentia?
 Expecta verò; cena herilis mox erit
 Assanda; permovebo tunc versatilem
 Meam quoque rotam; & proderit meus labor:
 Tuus quidem perpetuus, ast inutilis.

Fabula quibusdam scripta est ardelionibus,
 Qui, se moventes³ sedulò, nil promovent;
 Frustra occupati, *multa agendo nil agunt*⁴.

FABULA XXX.

*Ostreae.*⁵

CONCENSA fractæ tabula navis, per feros
 Spumantis undæ fluctus, ad rupem aridam

² Cicero, de Orat. L. 3. C. 8. *Sed quid ego vetera conquiram, cùm mihi liceat uti præsentibus exemplis atque vivis.*

³ Terentius, Eun. Act. 5. Sc. 3. V. 3.

Move verò ociùs
 Te, nutrix... Moveo... Video, sed nil promotes.
⁴ Phædrus, L. 2. Fab. 5. V. 3. de Ardelionum natione quâdam:
 Gratis anhelans, multa agendo nil agens.

⁵ La Motte, L. 2. Fab. 15.

Et inhospitalem naufragos homines duo
 Detulerat: illi cùm perquisisissent statim
 Aliquid edule, ne perirent funditus,
 Nil prorsùs invenêre præter Ostreas,
 Atque, esset iste qui cibus, planè inscii,
 Unam alteramque postquàm vexârunt diu,
 Tandem recludunt: at oculis hiantibus
 Ubi foeda species ⁶ patuit obscænæ ⁷ dapis,
 Exhorruerunt ambo: nec stomachus, licèt
 Minimè oneratus, à subeunte nausêâ
 Sibi temperare potuit. Omni tunc ope
 Se destitutos judicantes, quam vident
 Medelam tantis unicam infortuniis
 Supereffe, mortem denique expectant, brevi,
 Ut sperant, adfuturam, quippe gravissimo
 Labore & ipsâ jam prope enectis fame.
 Mox unus amborum elanguescit, in solo
 Decumbit, & perit. Alterum superstitem
 Objecta terret propiùs adstantis sibi
 Imago mortis; & visceribus infidens
 Omnibus inediæ summa vis famelicum
 Cogit odiosos ad cibos recurrere:
 Et: Noxii illi fortè sunt multò minùs,
 Quàm credidi, inquit: viscerum certè valent
 Furentium latratus intolerabiles

⁶ Cicero, Orat. in Ant. XI. C. 3. *Ponite igitur ante oculos miseram illam quidem & flebilem* (Trebonii trucidati) *speciem.* Virgilius, Aen. L. 2. V. 407. de Callandrâ indignè tractatâ:

Non tulit hanc speciem furiatâ mente Coroebus.

⁷ Virgilius, Aen. L. IV. V. 455.

Fulque in obscænum se vertere vina cruorem.

Plinius, Hist. L. IX. C. 18. de quodam pisce: *Obscænus alibi.*

Sedare paulùm: vel aliquod si fòrs habent
 Letale virus, fata non ideo tamen
 Valdè ingravescent nosira, quo fumus loco.
 Secum hæc locutus, Olfream, quam abjecerat,
 Repetit, capitque, & anxie considerat,
 Odorque quanquam aut nullus est, aut non gravis,
 Olfacit, acerbè corrugatis naribus,
 Sorptamque demum nauseabundus vorat:
 At illa celeri lubrica illapsu, aridum
 Postquàm rigavit guttur, intimos subit
 Stomachi recessus, & hominis recreat simul
 Sensus inertes ac prope intermortuos.
 O suavitas, exclamat! O gustatio
 Tam delicati, tam salutaris cibi
 Sperata nunquam! Et ille ros quantum boni
 Habet saporis, vividi quantum salis!
 Salivam & ori marcido qualem facit!
 Hæc inter ipsa verba nihilo fegniùs
 Undique capessit Ostreas, & dividit,
 Et abligurit, usque eò dum debilis
 Fungi suo ventriculus officio neget,
 Nimiâ videlicet impeditus copiâ:
 Continuò acescunt, diditoque ebulliunt
 Calore fæces: resiliunt nervi: fibræ §
 Exasperantur: molibus sanguis furit
 Inordinatis: fit tumultus: se liquor

§ Sunt qui contendant in voce fibræ primam syllabam esse naturâ
 suâ longam: Manilius tamen hanc corripuit, L. I. V. 92.
 Consultare fibras & rumpere vocibus angues:
 Sed fatebor, unum illud inveniri à me exemplum potuisse.

Exagitat omnis, & omnis obstruitur via:
 Conflictus atrox invalescit; & brevi
 Compago victa corporis dissolvitur.

Sic qui furorem evaserat diræ famis,
 Lenocinanti dum gulæ obsequitur, perit.

Idem abstinentes sæpe mortales, idem
 Intemperantes sæpe in exitium ruunt:
 Tantâ, peritos dum putat sensus duces,
 Humana gens laborat imprudentiâ!

FABULA XXXI.

*Libellus flagitiosus & Judex.*⁹

SPURCUM Libellum & impium damnaverat,
 Flammisque Judex concremari ultricibus
 Jufferat. Amicas per Sophistarum¹ manus
 Nitidus, superbus qui priùs volitaverat,
 Nunc sordidatus supplicium depellere
 Et excitare tentat misericordiam:
 Nil se facinoris commisisse, turpibus
 Contaminatum flagitiis hominem omnia
 Excogitâsse, perpetrâsse, dictitans:
 At Judicem querela vana non movet:
 Sacrilegus Auctor aut profûgit, aut latet;

⁹ Le Brun, L. 3. Fab. 17.

¹ Cicero, Acad. Quæst. L. 4. C. 23. *At quis est hic? num Sophistes?
 Sic enim appellantur ii, qui ostentationis aut quæstus causâ
 philosophantur.*

Sed tu tenêris, inquit; & poenam dabis:
Nam qui minister sceleris est, facit scelus.

FABULA XXXII.

Latrunculorum Ludus ²

LATRUNCULORUM præliis cùm luditur,
Rex & Regina, Pedites & Equites, loco
Quisque suo & ordine varia obeunt munia:
At bello ubi finis impositus est ludicro,
Capsâ conduntur unâ omnes promiscuè.
Humanas variat vita, mors æquat vices.

² Aubert, L. I. Fab. 3. Quem sapientem æque ac elegantem poetam, vivum vigentemque gratulor Galliæ, atque mihi condonet precor, quòd Fabellas ejus aliquot more meo expresserim.

FABULARUM
ÆSOPIARUM

LIBER DECIMUS QUARTUS.

FABULA I.

Spicae. ^I

CUM falcem agricola jam pararet messibus,
Erectum ad auras Spica tollebat caput:
Hinc gloriatur, ceterasque despicit.

Curvo sorores capite spectantes humum:
Quarum una: Caput hoc si tibi, ut nobis, ait,
Esset refertum granis, non ita tollereres.
In capite vacuo laxè habitat superbia.

^I Le Noble, Fable II.

FABULA II.

Persa apud Gallum Hospes. ²

CONJUNXIT olim mutua hospitalitas
 Gallumque Persamque: ergo is cum Lutetiam
 Venisset, ad suum hospitem diverterat
 Ibi manentem, commodoque etiam hortulo
 Gaudentem: in illum fortè ambo descenderant:
 Inter se amicè colloquentes dum ambulat,
 Persa ad parietem expansam malum persicam,
 Pulchris onustam maturisque fructibus
 Aspicit, &: Istud, inquit, nonne jam diu
 Didicisti apud nos esse præsens toxicum ³?
 Cur ergo in horto collocas? cur excolis?
 Tum Gallus: Arbor quam tantopere despicias,
 Et abominaris, furculus quondam fuit
 In Perside ipsâ natus: hunc lægi ex agro
 Horumcè toxicorum fertilissimo,
 Repetensque patriam huc usque mecum transtuli,
 Et educavi, & excolui meâ manu;
 Et ejus hodie ex fructibus, quem maximum
 Pulcherrimumque invenero, tete volo
 Comedere: disces, quantum è natali suo
 Profit aliquando in aliud transferri solum.

² D'Ardène, Fable 14.

³ Columella, L. 10. sub fin. de pomis persicis:

Quæ barbara Persis
 Miserat, ut fama est, patriis armata venenis,
 Ambrosios præbent succos, oblita nocendi.

FABULA III.

Pulex & homo. ⁴

PULEX cuticulam ⁵ hominis, quàm tenerrima est,
 Momorderat ⁶ dolosus; & mox, vindicem
 Accedere manum sentiens, refugerat ⁷.
 At perquisitus sedulò postquàm fuit,
 Demum invenitur, atque comprehensus, necem
 Sibi paratam intelligit; & humilis rogat
 Ultorem, sibi misello parcere ut velit;
 Bestiolæ morsum tam pusillæ tam levem,
 Dignum ultione tam severâ ne putet.
 Respondet ille: Te mihi fateor parum
 Nocuisse; sed nocere si posses magis,
 Te non fore tibi temperaturum scio,
 Quin faceres. Sic locutus, hunc digitis premens
 Ubi torfit, ungue pollicis dextri obterit.

Quicumque nocuit, jure dat poenas, magis
 Animo nocendi, quàm ipsi noxiæ ⁸ pares.

⁴ Boursault, Esope à la Cour, Act. 5. Sc. 4.

⁵ Persius, Sat. 4. V. 18.

Ita & Juvenalis, Sat. XI. V. 201. *Affiduo curata cuticula sole.*

⁶ Phædrus, L. 5. Fab. 3. V. 1.

Calvi momordit musca nudatum caput.

⁷ Virgilius, Aen. L. 2. V. 479.

*Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem
 Pressit humi nitens, trepidusque repente refugit.*

Cicero, Orat. pro Coel. C. 16. *Cur, illecebris cognitis, non refugisti?*

⁸ Docet, Ser. Sulpicius apud Festum, & ex Festo Paulus, noxiam significare damnum. T. Livius, L. 41. C. 23. *Sine ullius eorum, quos oderat, noxiâ.* Terentius, Hecy. Act. 3. Sc. 1. V. 30.

Pueri inter sese quàm pro levibus noxiis iras gerunt!

FABULA IV.

Aves deceptae.

MEDIIS in ipsis retibus Auceps callidus
 Affixum palo speculum collocaverat:
 Cornicula sagax perfidum sensit dolum,
 Avesque monuit ceteras, ne accederent:
 At permisere se coruscantis vitri
 Fulgore sensim aliae post alias pertrahi:
 Quas Auceps, fervans ⁹ ex insidiis clanculum,
 Simul atque magno congregatas agmine,
 Et garrientes, & colludentes videt,
 Retia repente contrahit, & omnes capit.

Illecebra sese quò magis blanda objicit,
 Magis hòc timendum, subfit ¹ aliquis ne dolus.

FABULA V.

Villicus & Canes. ²

PRÆTER modum gulosus quidam Villicus
 Ipsos, diurnum solitos officium Boves
 Obire in opere moliendo rustico,

⁹ Ovidius, metam. L. I. V. 683.

Detinuit sermone diem; junctisque canendo
 Vincere arundinibus servantia lumina tentat.

¹ Plautus, Afin. Act. 5. Sc. 2. V. 31.

Aucupemus ex insidiis clanculum, quam rem gerant.

¹ Cicero, Orat. pro Marc. C. 10. *Quoniam sibi esse aliquid putas, quod cavendum sit.*

² Camerarius, Fab. 23. Faërnus, Fab. 86. Richer, L. 12. Fab. 2. P. Targa, Fab. 79.

Necuit, eorum ut vesceretur carnibus:
 Quod facinus atrox ut animadvertunt Canes,
 Fugam capeffunt, atque: Bobus, inquit,
 Qui non pepercit, nobis, qui pretii fumus
 Multò minoris, parcat ille fcilicet?
 Properemus, hominis procul inhumani domo,
 Quæramus antra: vitam in filvis asperam
 Tolerare præftat inter immanes feras.

FABULA VI.

Equi duo. ³

HABEBAT aliquis præditum egregiis Equum
 Dotibus; at ejus utilitates ⁴ antea
 Perfæpe quanquam maximas agnoverat,
 Laudaveratque; tædio affectus tamen
 Injuriofo, coepit ipfum protinus
 Negligere, mox odiffe: denique non poteft
 Sibi temperare, quominùs alium paret.
 Is autem, ab omni parte deterior licèt,
 Exiftimatur longè potior, & unicè
 Amatur; atque herilis beneficentiæ
 Omnem fere unus largitatem ⁵ percipit:
 Quod & ipfe mirans, confcius fuæ fibi

³ Camerarius, Fab. 311.

⁴ Cicero, ad Attic. L. 7. Epift. 5. *Mirabiles utilitates mihi præbet.* Ad famil. L. 16. Epift. 3. *Utilitatibus tuis poffum carere,*

⁵ Cicero, de Clar. Orat. C. 4. *Ut impendiis etiam augere poffimus largitatem tui muneris.*

Indignitatis: Esse quid hoc, inquit, putem,
 Tantopere quòd herus diligat me, tam parum
 Laudabilem, te digniorem negligat?
 Nempe, vetus hospes retulit, sic homines solent
 Plerique: nova veteribus ideo præferunt,
 Quia nova; vetera, quia vetera sunt, respuunt.

FABULA VII.

Ficus & Aves. ⁶

GENEROSA Ficus umbris hospitalibus
 Contra calorem Solis innumeras Aves
 Communiebat, fructibusque etiam suis
 Alebat. Ipsam gravior ira ⁊ fulminis
 Feriit, adussit folia, fructus perdidit ⁸.
 Procul, procul Aves evolârunt ilicèt,
 Neque ulla ramos post revisit aridos.
 Fortuna quem deseruit, omnes deserunt.

FABULA VIII.

Æsculus, Agricola, & pagi Dominus.

RADICIBUS erat Æsculus firmissimis
 Defixa: multas per hominum ætates vigens,

⁶ Le Noble, conte 50. Ecole du monde, Fable 65. Boursault, Esope à la Cour, Act. 2. Sc. 3. Sed aliter.

⁷ Ovidius, Metam. l. 15. V. 811.

Quæ neque concursum cæli, neque fulminis iram,
 Nec metuunt ulla, tuta atque æterna, ruinas.

⁸ Cicero, Orat. pro Rosc. Amer. C. 45. Jupiter... hominibus nocuit, Urbes delavit, fruges perdidit.

Fruticansque steterat; & ingruentes sæpius
 Nimbos, procellas, turbinesque vicerat
 Ferendo. Quidam hanc, heu, nefas! evertere
 Statuère Agricolæ, dictitantes, evidens
 Inesse vitium; & admonente caudicem
 Putrescere cavo: Dominus at pagi obstitit,
 Et: Parcite, inquit, arborem pulcherrimam
 Violare: pagum exornat: incolas juvat:
 Hospitia præbet avibus, & vestros greges
 A sole, ramis longè procurrentibus,
 Defendit. Ejus excavatum caudicem
 Arguitis: aures admovete: quid sonus,
 Quid stridor iste raucus indicat? utili
 Fervet ibi nempe pertinax studio labor:
 Ibi mella vobis dulcia generant Apes.
 His emendati monitis Agricolæ suum
 Fatentur errorem, Æsculumque non modò
 Evertere nolunt; at, ne quis damnum inferat,
 Vigilare statuunt, utilissimam sibi
 Fore arbitantes & suis nepotibus.

FABULA IX.

Melis fetida & Canis.

DE Melibus istis, quae vocantur fetidae ⁹,
 Unam excitârat, & insequabatur Canis:

⁹ Tales inveniuntur in ultimâ Africâ, ad Bonae-spei promontorium.
 Consule Librum Petri Kolbe, inscriptum, *Description du Cap de
 Bonne-esperance*, to. 3. pag. 72, 73. ubi narrantur, quae versibus
 expressimus.

Jam propiùs urget; jamque comprehensam putat;
 Comprenderetque, maximum ni intelligens
 Periculum illa, ad ultimam recurreret,
 Sed efficacem, vindicandi se viam.
 Visceribus ergo quidquid intimis foveat
 Teterrimi fetoris, imos ad finus
 Trudit, & in unum cogit, & apertum Canis
 In os propellit: qui simul execrabilem
 Sensit mephitim, restat in vestigio
 Defixus, & reflectit attonitum caput,
 Prædamque refugit obscænam: atque se interim
 Intacta Melis in latibulum proripit.

Fabula quibusdam Auctoris scripta est, suâ
 Qui foeditate Criticos omnes territant.

F A B U L A X.

*Rusticus, ejus Filius, & ejusdem
 Asellus.*¹

VENALEM Asellum nundinis exponere
 Quidam statuerat Rusticus, senex quidem,
 At viribus adhuc integris: natum vocat
 Jam grandem & annos effecutum quindecim
 Circiter: habere hunc, qui sit adjutor sibi,
 Uult socium; & omnis consilii sui facit
 Participem. Ut autem paulò nitidior pecus,

¹ Poggius, facetiâ 99. Pietro Targa, cioè Cesar Pavese, favola 105.
 Gio. Mario Verdizotti, favola I. Camerarius, Fab. 185. La Fon-
 taine, L. 3. Fab. I.

Paulò & vegetior adveniat emptoribus,
 Existimat esse deportandam scilicet:
 Postquàm ergo eam coegit, attonitam, solo
 Decumbere, inter, fune constrictos, pedes
 Validam proceramque transmittit² sudem:
 Admonito deinde filio, ut opem conferat;
 Connixi pariter ambo pensilem efferunt³,
 Geruntque, veluti lampadem chrystallinam.
 Tollit⁴ cachinnum, primus illos qui videt,
 Et: Ludum, opinor, quæritis, ait, ô boni,
 Lepidum exhibere: nec male vobis convenit
 Bipedibus cum quadrupede; nec asini magis,
 Quàm vos, videtur ille dignus nomine.
 Destriçtus acri irrisione Rusticus,
 Agnoscit, ac emendat errorem suum;
 Vinculis dissolutis quadrupedem jubet
 Incedere: ipse subsequitur cum filio.
 Mox obvius nugator exclamat: Novus
 Et singularis iste mos an jam obtinet⁵,
 Lassetur ut herus, commodè Asinus ambulet?
 Sed illa fortè sola vos benignitas,
 Quam præstat ultro quisque similibus suî,

² Plautus, Mil. glor. Act. I. Sc. I. V. 28.

Pol si quidem
 Connisus esses, per corium, per viscera,
 Perque os elephanto brachium transmitteres.

³ Cicero, de Orat. L. I. C. 53. *Reprehendebat Galbam Rutilius, quòd is... pupillum pæne in humeros suos extulisset, qui... stetum populo moveret.*

⁴ Cicero, de Fato, C. 5. *Alcibiades cachinnum sustulisse dicitur.*
 Horatius, Ar. poet. V. 113.

Romani tollent equites peditesque cachinnum.

⁵ T. Livius L. 21. C. 46. *Plures tradidère auctores, Et fama obtinuit, Id est, Invaluit. Sic Ulpianus dicit consuetudinem obtinuisse.*

Movet ut agatis cum pecude tam humaniter.
 Tum senior: Iste ridet, inquit, nos homo:
 Neque nulla, cur sic rideat, ratio subest.
 Conscendere igitur in Asinum nos expedit:
 Acer, vicensque est; facilè nos ambo vehet:
 Et hæc locutus, ejus armos occupat;
 Ac deinde lumbos filius levis infilit.
 Verùm ecce mercatores accelerant duo,
 Vicemque pecudis obiter objiciunt feni,
 Oneri ferendo huic duplici quippe imparis;
 Quærunque, vendere nundinis quid cogitet,
 Ipsamne viventem, an corium demortuæ.
 Respondet ille: pecudis egregias suæ
 Notas sibi esse vires; nec metui locum
 Ullum subesse, ne fatiscat: se tamen
 Inani eorum consilio malle obsequi,
 Ne pertinax dicatur: ex Asino simul
 Defilit, & equitem filium sequitur pedes.
 Quidam severi post paulò occurrunt fenes,
 Et adolescentis ignavi impudentiam
 Coepère verbis increpare haud mollibus:
 Habere canum pedisequum tun' audeas
 Imberbis, & sic negligenter devehi,
 Dum vetulus ⁶ ægre pedibus assequi potest?
 Descende verò; & ipse capiat hunc locum,
 Quem tibi relinquere ratio recta non finit.

6 Juvenalis, Sat. 13. V. 51.

Credebant hoc grande nefas, & morte piandum.
 Si juvenis vetulo non assurrexerat.

Tum rusticus: Nunc video, nunc intelligo,
 Difficile quàm sit obsecundare omnibus:
 Adhuc tamen aleam esse tentandam puto:
 Descende, fili. Qui paternis jussibus
 Cùm paruisset, ille in ejus se locum
 Substituit. Aliquot vix passus processerant;
 Ingruit & obstrepit en puellarum cohors;
 Quas inter una ceteris petulantior:
 Quis hunc patienter, inquit, adolescentulum
 Sic pedibus ire videat, & prope confici
 Labore, dum iste bardus in Asino sedet,
 Stolidumque, nutans, pandiculans, vitulum refert ? ?
 Senex reponit: Vitulus & vetulus nihil
 Inter se habent commune: si sapias, viam
 Perge hinc, puella: te bene hoc vetulus monet.
 Id porrò penitus habeo jam fixum & ratum:
 Mihi quidquid homines otiosi obganniant ⁸,
 Despiciam, & obdurabo propositi tenax.

Elegeris quodcumque vivendi genus,
 Erratum ab aliquâ parte qui objiciant tibi,
 Fabella nunquam defuturos præmonet.

7 Virgilius, Aen. L. 12. V. 348.

Nomine avum referens, animo manibusque parentem.

8 Plautus, Asin. Act. 2. Sc. 4. V. 16.

Quin centies eadem imperem atque obganniam.

Terentius, Phorm. Act. 5. Sc. 8. V. 41.

Habet hæc, ei quod, dum vivat, usque ad aurem obganniat.

F A B U L A X I.

Hirundo & Aves aliae. ⁹

HIRUNDO, multas quæ regiões viderat
 Peregrina, moresque populorum sedulò
 Notârat, animadvertens cannabem feri,
 Sic allocuta est Avium multitudinem:
 Hanc, usque euntem & usque redeuntem, aëris
 Per inane, non aspicitis agricolæ manum?
 Quod illa semen hodie committit solo,
 In calamitatem vestram id exsurget brevî;
 Hinc namque fient exitiales machinæ,
 Quibus volantum facilè gens possit capi:
 Ergo agite, glebis antequàm versis humus
 Abscondat, ista rostris diligentibus
 Surripite grana, penitùs & consumite.
 Hirundinis salubre consilium sequi
 Turbæ leves recusant: in eodem loco
 Tot colligendis, talibusque, granulis
 Piget immorari, nunc præsertim, fertiles
 Cùm se per agros temere discurrentibus
 Et dulcis & paratu facilis offerat
 Copia ciborum, & blanda tempestas simul
 Invitet hùc volare quò fert impetus:
 Tristem ergo, resque prævidentem longiùs
 Vatem relinquunt; & pericli quid vehat ¹

⁹ La Fontaine, L. I. Fab. 8. Camerarius, Fab. 200. Verdizotti, pag. 235. P. Targa, Fab. 130.

¹ A. Gellius, L. 13. C. II *Lepidissimus liber est M. Varronis*, 42

Tempus futurum, cogitare dum timent,
 Pascuntur, oblectantur, garrunt, canunt.
 Interea properat exoriri cannabis,
 Campumque jam omnem viridis occulit feget.
 Prospicit Hirundo, Avesque rursus admonens:
 Dum tenera, dumque gramina ista sunt adhuc
 Exigua, vellite singula, inquit, & malam
 Abolete fegetem. Hic obfrepunt omnes simul
 Conviciantes. At meam hanc saltem ultimam
 Admonitionem ne, inquit, aspernemini:
 Statim ac parari & instrui videbitis
 Cassesque perfidosque laqueorum dolos,
 Quod & ipsa vobis esca monstrabit fatis
 Benignius² projecta: tunc absistite
 Huc passim & illuc pervagari, ut antea;
 Sed in remotis continete vos locis.
 Nos hinc quidem didicimus in alias procul
 Abscedere plagas: verum ad hoc bono est opus
 Remigio alarum, quale paucis obtigit.
 Prudenter admonentem ferre non potest
 Gens obstinata hunc usque vivendi modum
 Servare, qui levem unus indolem juvat:

*Satyris Menippeis, qui inscribitur, Nescis quid vesper ferus
 vehat. Virgilius, Georg. L. I. V. 460.*

Denique, quid vesper ferus vehat &c.

*Seneca, Epist. 31. Deus ille maximus potentissimusque ipse
 vehit omnia.*

² Terentius, Hecy. Act. 5. Sc. 2. V. 2.

Quod opus sit, benignè præbeatur.

Ubi Donatus admonet, benignè idem esse ac largè.

Horatius, L. I. Od. 9. V. 5.

Dissolve frigus, ligna super foco

Largè reponens, atque benignius

Deprome &c.

Tumultuosas concrepant clangoribus;
 Cassandramque novam cum suis oraculis
 Fugant, & insequuntur³ contumeliâ.
 Quò denique autem res redit? Aves plurimæ,
 Laqueo retentæ, Hirundinem verissimam
 Fuisse vatem, planè, sed ferò, vident.

Prædicta stultis calamitas tantummodò
 Fidem facit, ubi jam propulsari nequit.

FABULA XII.

*Homo & Pulex.*⁴

MORDEBAT Hominem Pulex; & Homo Pulicem
 Prendere studebat, sollicitam insinuans manum
 Modò hùc, modò illùc; atque predebatur nihil.
 Demum labore victus longo & irritò,
 Esse invocandum judicavit Herculem,
 Et invocavit, verbis & solemnibus
 Rogavit, ut qui miseras mortalium
 Plerasque tollere, his terris cùm viveret,
 Consuevisset, opem tantâ in ærumnâ sibi
 Afferre vellet, invictoque robore
 Tot monstra qui necuisset, hunc quoque Pulicem,
 Vel potiùs omne Pulicum aboleret genus;
 Facinusque clavâ crederet dignum suâ.

³ Cicero, ad Attic. L. 14. Epist. 14. (aliàs 16.) *Homines benevolos grave est insequi contumeliâ,*

⁴ La Fontaine, L. 8. Fab. 5. Camerarius, Fab. 61.

Ubi vota tam ridicula, tam stultæ preces
 Ad aures usque pervenerunt Herculis,
 Miratus ille est hominis impudentiam,
 Ipsumque placidâ irrisione corrigens:
 Quam tu reposcis, nostra tot malis, ait,
 Clava perimendis bestiis impar foret:
 Res poterit autem fortè felicem exitum
 Habere, si recurras ad fulmen Jovis.

Fabella quosdam homunciones admonet
 Dites, superbos, fortis oblitos suæ,
 Incommoda quæque, vel etiam levissima,
 Pati 5 negantes semper, ad varias quasi
 Nati non essent miserias, ut ceteri.

FABULA XIII

Aranea & Podagra. 6

ROGATUS olim Jupiter ab Araneâ,
 Podagrâque, certum ut ipsis domicilium daret,
 Annuit, & altum ostendit hinc palatium;
 Aspiciere verò jussit hinc humilem casam:
 Tantummodò ambæ seriò perpenderent,
 Quid cui magis placeret, & bonâ fide
 Inter se id omne transfigerent negotium.

5 Virgilius. Georg. L. 3. V. 7. de equis indomitis:
 Verbera lenta pati. Prensi que negabunt

6 La Fontaine, L. 3. Fab. 8. Nicol. Gerbellius, pag. 234. Edit. Rob. Stephani.

Mirata primùm est Podagra magnificam domum;
 Sed curiosè cuncta dum considerat,
 Medicos, Chirurgos, & alias pestes videns
 Hùc ventitare, muniis crudelibus
 Ut fungerentur, valdè ab his tortoribus
 Sibi cavendum duxit, ac periculum
 Effugere statuit: ergo amat casam unicè,
 Et laudat, & sedem optat in eâ figere.
 Aranea autem splendoras ædes videt,
 Stupet, probat, amat; tuguriumque fordidum
 Contemnit, & averfatur: itaque re simul
 Utrunque apertâ, facilis est conventio.

Vastis Aranea tectis exultans subit:
 Ingreditur atrium, ejus & varias opes
 Dum cauta lustrat, & inhians circumspicit,
 Aurata sensim adrepat ad laquearia;
 Ibique casses tendit. Ex sententiâ ⁷
 Bellè satis ipsi cuncta jam successerant;
 Muscasque jam aliquot ceperat: sese larem
 Denique putabat habere jam certissimum:
 At ecce telas atriensis ⁸ fervulus
 Simul inhonestas aspicit, scopas ⁹ simul,
 Fixas arundini, admovens, tactu levi
 Diripit & abolet omne opus textorium.
 Prope hinc suum illa ex angulo damnum videt

⁷ Cicero, ad Brut. Epist. 9. *Ut reliqua ex sententiâ succedant.*

⁸ Inter atrienses erant scoparii, quorum fit in Pandectis mentio.

⁹ Plautus, Stich. Act. 2. Sc. 2. V. 23.

Munditias volo fieri: efferte hùc scopas simulque arundinem,
 Ut operam omnem aranearum perdam, & texturam improbem.

Attonita, perturbata, non animum tamen
Despondet, immo rursus, etiamque acrius
Laborat, & nova fila ducit, & novos
Extendit, implicatque nexus textiles.

Jaſturam eamdem experta ſed poſtridie,
Decrevit aliud quæſere hoſpitiũ ſibi;
Et ad Podagræ tugurium ſe contulit.

Seſe illa nervoſum inſinuârat in pedem
Inopis coloni, contra ſe minimè timens,
Ne ullius aut Podalirii ¹ aut Machaonis
Conduceretur opera. Nullus eſt quidem
Medicus vocatus: æger at medicus ſibi
Eſſe ipſe voluit, rudis & indoctus licèt;
Eóque medicina efficacior fuit.

Properat in agrum, ſole vix orto; gravi
Ligone glebas frangit, & ſubigit ſolum,
Et ſudat, & laborat, quàm ² longa eſt dies.

Araneam igitur expectare oportuit,
Sol dum occidiſſet, ut Podagra eſſet redux:
Quam cùm videret debilem, extinctis prope
Viribus, & odioſo ex labore languidam,
Speravit ultro obtemperaturam fore,
Mutationem fortis ſi proponeret.
Ergo rogat, à ſe derelictas an velit
Aedes habitare deinceps: Ego verò, ac lubens,

¹ Ovidius, Ar. L. 3. V. 735.

Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi.

Pont. L. 3. Epist. 4. V. 7.

Firma valent per ſe, nullumque Machaona quæſerunt.

² Virgilius, Aen. L. 4. V. 193.

Nunc hiemem inter ſe luxu, quàm longa, fovere,

Respondet illa: at ista, quam contempseras,
Num tibi vicissim fordida placet jam casa?

Aranea refert: Digna si fortè est minùs
Quæ placeat, aptum certè refugium dabit.

Sic paria utrinque consilia postquàm satis
Innotuerunt, in casâ sedem sibi
Propriam capeffit Aranea: hìc sua liberè
Latéque tendit fila; nec scopas timet.
At Podagra furtim cubiculum palatii
Quoddam remotum penetrat; ipsumque invenit
Dominum, superbi³ obesitate corporis
Ita impeditum, ut spiritus molli toro
Reficere cogerètur etiam interdium.
In hunc jacentem derepentè se injicit;
Vexatque nervos, hospitem gaudens suum
Torpere penitùs, calcitræque plumeæ
Hærere fixum, & delicatis se cibis
Implere, & ungi lenibus malagmatis⁴,
Quæ remedia juvant plurimùm, ipsam scilicet.

Sic⁵ ergo Podagræ, sic Aranæ locus,
Qui tandem utrique conveniret, obtigit.

³ Horatius, L. 2. Sat. 2. V. 109.

Pluribus assuèrit mentem corpusque superbum.

⁴ Plinius, Hist. L. 22. C. 24. *Non fecit malagmata, emplastra, parens illa ac divina rerum artifex: officinarum hæc, immo veriùs avaritiæ commenta sunt.* Celsus. medic. L. 5. C. 17. *Malagmata maximè ex floribus eorumque etiam surculis fiunt... super integram cutem injiciuntur.*

⁵ Hæc fabula, quam invēnit, scriptamque prosâ oratione vulgavit ante annos 240. Nicol. Gerbellius, magno plausu excepta est; eo tamen peccare videtur, quòd affabulatio, quam vocant, in ipsâ narratione exponatur: malim itaque sic concludere:

Suus est petendus cuique conveniens locus.

FABULA XIV.

Sol, Mons, & Vallis.

MONS, nubila inter aridum condens caput,
 Jactabat astris celsitudinem suam,
 Dolens intereà fortem vallis proximæ,
 Miseransque tanto obnoxiam contemptui.
 Audit micante curru Sol revehens diem,
 Et sic inanem reprimit superbiam:
 Insane, quid habes, ipse cur possis tibi
 Placere tantùm? De tuo excelso jugo
 Quid gloriaris? Est idem illud horridum,
 Et inhospitale. Vallis hæc contra jacet,
 Humilis, amatque, clausa densis saltibus,
 Latêre in umbrâ: rivis uberibus tamen,
 Etiamque flumine irrigata, plurimos
 Habet colonos, quibus opum almam sufficit
 Idonearum copiam, & certam simul
 Felicitatem singulatim dividit.

Hos fabula monet, qui supremo de gradu
 Cùm ceteros despiciant, profunt nemini.

FABULA XV.

Puer & Nux castanea.

QUIDAM repererat fortè castaneam Nucem
 Puer: coquendam fervido cineri statim
 Commisit. Aestus illa non tolerabiles

Ubi fenfit, indicare cruciatus fuos
 Stridore querulo coepit: at motus nihil
 Puer immifericors, quin & asperè jocans:
 Sine modò, dixit; ego fcio quâ comprimi
 Ratione poffit nœnia ifta funebris:
 Prunarumque fimul copiam cineri fuper
 Addidit. Iniquis miferâ Nux ardoribus
 Eviâta, crepuit diffoluto cortice;
 Sed non inulta: magno enim fe fuftulit,
 Sic ⁶ rupta, nifu; ipfasque prunas expulit
 In faciem & oculos imprudentis, non fine
 Damno genarum, & luminum ⁷ periculo.
 Metuendus hoftis qui furit, vel dum perit.

FABULA XVI.

Arbuscula & Arbores.

PERIERAT ingens Arbor: vi multâ in folum
 Dejecta mox eft præceps, & radicitus
 Avulfa, xiftoque ⁸ ut magna hæc decessio ⁹
 Deformitatem attulerat, ejus in locum,

⁶ Horatius, L. I. Sat, 5. V. 59.

O, tua cornu

Ni foret exfecto frons, inquit, quid faceres, cum,
 Sic mutilus, miniteris?

⁷ Cicero, Tufcul. L. 5. C. 39. *Democritus, luminibus amiffis, alba
 fcilicet & atra discernere non poterat.* Quintilianus, Inft. L. 9.
 C. 3, extr. *Frontis ac luminum inconstantia.*

⁸ Phædrus, L. 2. Fab. 5.

Inde notis flexibus

Præcurrit alium in xiftum, sedans pulverem.

⁹ Cicero, de Univ. C. 6. *Neque enim ulla decessio fieri poterat,
 neque accessio.*

Pusilla, posset annis quæ venientibus ¹
 Sarcire damnum, reposita ² est Arbuscula.
 Ea autem, quæ se multò plus, quàm oportuit,
 Nôrat pulchellam, non meminit se debilem,
 Opisque egenam, plurimisque casibus
 Obnoxiam esse: coepit ergo, id quod nimis
 Usuvenit puellis, flos quibus est tener
 Aetatis, insolentem capere ³ superbiam:
 Istæque, dixit, Arbores vetulæ duæ,
 Quæ molle nostrum hinc inde sepiunt latus,
 Quàm non honesto occalluere ⁴ cortice!
 Et illa densa capita quàm inscitè gerunt!
 Umbrasque porrò spargunt, at quàm luridas,
 Quàmque inficetis, quàmque horrentibus comis!
 Mihi tamen ultro spacium dent, quà se hoc meum
 Erigere in auras frondium possit decus:
 Negant? viam vi mihi faciam: nitidum caput
 Attollam, earumque obruam miseras opes.

Convicium illæ sentiunt, at mussitant ⁵:
 Intereà verò in vacuum ⁶, quod reliquerat

¹ Horatius, Ar. Poet. V. 175.

Multa ferunt anni venientes commoda secum.

² Brutus, ad Cicer. Epist. 16. *Ut rogavimus alterum, qui se in ejus locum reponi pateretur.*

³ Horatius, L. 3. Od. 30. V. 14.

Sume superbiam.

Phædrus, L. 5. Fab. 7. V. 2.

Arripuit insolentem sibi superbiam.

⁴ Ovidius, Metam. L. 14. V. 282.

Osque meum sensi pando occallescere rostro.

⁵ Terentius, Adelph. Act. 2. Sc. 1. V. 53.

Accipienda, & mussitanda injuria adolescentium est.

Ad quem locum Donatus: *Mussitare propriè est dissimulandi causâ tacere.*

⁶ Horatius, L. 2. Sat. 5. V. 48.

Emortua foror, tanquam hereditarium,
 Venire properant: altera igitur alteram
 Adire, ramis invicem occurrentibus,
 Nituntur usque & usque, dum commerciis
 Immissa brachia mutuis conjunxerint:
 Tum, complicantes folia in morem fornicis,
 Omnem intercipiunt solis beneficentiam,
 Umbrisque gelidis desuper incumbentibus
 Frustra reluctantem opprimunt Arbusculam,
 Coguntque tabe denique contractâ mori.
 Scripta est superbis fabula adolescentulis.

FABULA XVII.

Poeta & Anser.

LABORE multo, maximâque industriâ
 Doctos, facetos versus expoliverat
 Poeta quidam, emiseratque in publicum:
 Exceptum ubique est laudibus veris opus.
 Advertit Anser: & quia fortè, quem suis
 Solebat ille perscribendis versibus
 Adhibere, calamum, è pennâ delapsum, dedit,
 Hinc gloriari apud suum coepit genus ⁷,
 Perinde ac operi perficiendo nobili

Adrepe officiosus, ut & scribare secundus
 Heres: & siquis casus puerum egerit orco,
 In vacuum venias.

⁷ Phædrus, L. I. Fab. 3.

Redire moerens coepit ad proprium genus.
 Agitur de Graculo, qui male mulcatus redit ad suos,

Si contulisset multum opis & industriæ;
 Cunctosque præ se despiciebat anseres.
 Sed unus aliquis anserino de grege:
 Magnifica⁸, dixit, verba nequicquam jacis:
 Cane modò: si quid audierimus, quod tuæ
 Videatur esse consonum jactantiæ,
 Causam obtinebis; feceris cunctis fidem.
 His excitatus se ad canendum protinus
 Parat superbus Anser: incipit: at statim:
 Strepis, reclamationis omnis turba; non canis.

Frustra laborant, partem ut arripiant sibi⁹
 Laudis alienæ, laude qui propriâ carent.

FABULA XVIII.

Colubra & Ericius.

OLIM vir hominem offenderat tenuem potens:
 Quam cum ille cuperet vindicare injuriam,
 Aesopus tali fabulâ deterruit.

Suis pupugerat spiculis Ericius,
 Teneramque Colubræ fauciaverat cutem:
 Hanc illa vindicare continuo parat,
 Ardens furore magno, offensiunculam:
 Animo tumente¹ sævit & in hostem ruit,

⁸ Terentius, Eun. Act. 4. Sc. 6. V. 3. De Jactatore:

Ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba.

⁹ Cicero, Orat. pro Sext. C. 32. *Cognomen sibi ex Æliorum imaginibus arripuit.*

¹ Cicero, Tuscul. L. 3. C. 9. *Tumens animus in vitio est. Sapientis autem animus . . . nunquam tumet.*

Totumque circumvolvit: at circum undique
Obstantibus ipsa sese telis induit.

Sic ergo damnum tentat ulcisci leve
Frustra, simulque magnum incurrit in malum:

F A B U L A   X I X .

Vinum & Amphoræ. ²

BELLISSIMAM aliquis Vini habebat copiam:
Infundere coepit in recentes Amphoras.
Pleræque laticem ³ concoxere leniter,
Et perfecere, conditum integro finu;
Multoque suaviorem, quam receperant,
Post reddidere: sed hero nonnullæ inscio
Odorem ut penitus insincerum traxerant,
Vitium propagant; moxque, non ita ⁴ creditus,
Corrumpitur & acescit ingenuus liquor ⁵.

Bonam & salubrem disciplinam perficit
Bene præparatum pectus: instructum malis
Artibus eandem vertere in pestem solet.

² De Launay, Fab. 18.

³ Virgilius, Georg. L. 2. V. 191.

Hic fertilis uvæ.
Hic laticis, qualem pate is libamus & auro.

⁴ Id est, non creditus amphoris, ut eum illæ corrumpere. Hora-
tius, L. 1. Od. 24. V. 11.

Non ita creditum,
Poicis Quintilium Deos.

⁵ Lucretius, L. 5. V. 14.

Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse.

FABULA XX.

Mus captus. ⁶

MALE obsecutus blando muscipuli ⁷ dolo
 Mus libertatem amiserat suam: gemens,
 Lugensque, si quâ fors viâ possit fugam
 Tentare, quærit. Radius ⁸, exilis quidem,
 At ferreus, obstat unus. Quid? quid, si meis
 Connitar, inquit, hunc atterere dentibus?
 Heu! metuo, ne priùs ipse dentes conteram.
 Ligna, nuces, illi sæpius ut ⁹ corroserint,
 Nunc & corrodere ferrum quo valeant modo?
 Difficilis opera nimis est. Experiar tamen.
 Dixit; simulque radium iratus aspicit,
 Simulque medium comprehendit mordicus,
 Ictuque tundens tenui, sed creberrimo
 Accerrimoque, cricumrodere incipit.
 Ferri quidem percussâ tam perennibus
 Plagis soliditas tinnulo crepitu sonat;
 At ipsa minui nil videtur: hoc videt
 Tristis, nec ideo Mus desistendum putat;
 Immo ad laborem se refert animosior;
 Tandemque, postquam est innumeris conatibus
 Petita ferri durities, hanc perspicit
 Non esse acutis dentibus inviolabilem:

⁶ D'Ardène, Fab. 50.

⁷ Consule annot. ad L. I. Fab. 17.

⁸ Plinius, Hist. L. 10. C. 42. (Plittaci caput) *ferreo verberatur radio.*

⁹ *Ut pro quâmvīs*: cujus formulæ exempla facilè reperias apud Ciceronem, Curtium, Lucanum, & alios.

Violare pergit: radius atteritur magis
 Magisque: & ipsi dentes atteruntur, at
 Non conteruntur; immo fit subtilior
 Acies eorum: pars demum illa, quæ semel,
 Corrodi coepta est, usqueadeo corroditur,
 Donec redacta est ad fragilem minutiam ¹.
 Quod animadvertens, concito Mus impetu
 In radium agit se, & cogit inflecti, & viam,
 Violentus aperit, & levis erumpit foràs.
 Quid pertinax efficere non potest labor?

F A B U L A X X I.

Citrus & aliae Arbores. ²

V A S E in quadrato, muros intra ligneos,
 Tepidum referri ad fornixem hiemis tempore
 Ut facilè posset, infita fuerat Citrus:
 Post, ubi adolevit, cùm putaretur pares
 Gravibus ferendis anni tempestatibus
 Cepisse vires, relinquere cogitur suum,
 Jam nimis angustum, carcerem; ac reponitur
 Patentem in hortum validas inter Arbores,
 Quas duro aluerat terra natalis sinu.
 Primùm vigoris specimem egregium dedit
 Læto colono; sed mox delicatior

¹ Seneca, Epist. 90. med. *Attritu grana franguntur... donec ad minutiam frequenter trita redigantur.* Apuleius, Metam. L. 8. *Digitos adulteri usque ad summam minutiam contero.*

² Le Brun, L. 2. Fab. 29.

Visa est; ad omnem mox & ipsa sibilum ³
 Aquilonis offenso ingemiscens cortice,
 Sentit sorores genere quidem suas sibi
 Esse pares, naturâ autem longe dispares:
 Paulûmque acerba cùm ingruisset frigoris
 Violentia, illæ facilè superant, hæc perit.

Quem vivere diu volueris, ne molliùs
 Puer educetur, monitus exemplo cave.

FABULA XXII.

Hirundo & ejus filia. ⁴

PRUDENS Hirundo sic monebat filiam:
 Me sequere; mecum paribus hæc, quâ prævolo,
 Contende pennis: atque ⁵ audin' lævam time;
 Cave huc aberres; muro adfixos proximo
 Video bacillos: vetula sum; homines jam diu
 Novi dolosos, perfidos: aliquid mali
 Suspikor ibi esse. At illa: Quid fingit sibi
 Mea mater, inquit murmurans? quid somniat?
 Verè fatetur se vetulam: nugas enim
 Has ejus esse planè aniles arbitror.
 Accedere istos ad bacillos me vetat:

³ Virgilius, Ecl. 6. V. 82.

Venientis sibilus austri.

⁴ Aubert, L. I. Fab. 12.

⁵ Terentius, Andr. Act. 5. Sc. 2. V. 24.

Cura adservandum vincitum: atque audin' quadrupedem constringito.

Ibid. Act. I. Sc. 5. V. 65.

Propera:

Atque audin' verbum unum cave de nuptiis.

Id equidem facere minimè cogitaveram ⁶,
 At experiri, me timere quod jubet,
 Quàm non timendum fuerit, protinus volo.
 Dixit; simulque provolavit hùc levis,
 Unde revolare non finent miseram doli,
 Quos fugere jussit provida nimiùm parens:
 Nam vix attigerat; sentit, & frustra gemit
 Sese retentam glutinosâ compede.

Pueri & puellæ contumacem meminerint
 Avem irruisse tam grave in periculum,
 Non quòd placeret, sed quia vetitum fuit.

F A B U L A   X X I I I .

Afellus junior. ⁷

CUM quidam Afellus ad laborem junior
 Institueretur, viribus infirmis adhuc,
 Humeros vacillare ejus, & crura, & pedes,
 Perspexit herus explorans & mediam super
 Lumborum spinam manibus impactis premens:
 Onus ergo, commiseratus, imposuit leve.
 Tunc ille, totus qui videbatur sibi
 Pulchellus esse, dixit: Prudenter facis,
 Quòd metuis, here mi, ne graviore sarcinâ
 Dorsi hujus nostri offendas elegantiam.

⁶ Horatius, Ar. poet. V. 143.

Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem.
 Cogitat.

Phædrus. L. 3. Prol. V. 16.

Intrare si Musarum limen cogitas.

⁷ Aubert. L. 2. Fab. 8.

Qui captus est amore credulo suū,
 Quo stultior erit, hoc sibi placebit magis.

FABULA XXIV.

Culex in casâ, tum in aulâ. §

ET rura & urbes somnus tacitè pervolans
 Sua dona distribuerat, parciùs quidem
 Ubi Luxus habitat segnis, at benigniùs
 Ubi vita misera est, agricolæque pauperis
 Durum torum diurnus emendat labor;
 Cùm tenuis, ore stridulo exiles sonos
 Culex ingeminans, rusticam subiit casam,
 Nasumque petiit quemdam, nec politulum,
 Nec delicatum, sed ronchos æquabiles
 Graviùs proflantem doctiùsque quolibet
 Regali naso: infedit & proboscide
 Aculeatâ fugere coepit sanguinem:
 Neque nasus ideo rusticus officii sui
 Quidquam remittit. Hinc ad ædes regias,
 Noctis adhuc multum cùm superesset, se Culex
 Transtulit: at ejus vix datur prænuntius,
 Auditur illico & extimescitur sonus;
 Et inclamantur & excitantur servulæ,
 Ac servuli, hostem qui tam terribilem necent,
 Abigantve. Tantos ille ad adventum suum
 Fieri videns tumultus, repetit rimulam,

Quà permeârat, &: His ab ædibus procul
Fugiamus, inquit; Somnus ipsas non amat.
Altum soporem durus adducit labor.

F A B U L A XXV.

Gallina & Philosophus. ⁹

GALLINA in altum suspiciebat æthera,
Et inquietis advocans singultibus
Pullos monebat, ut caverent, & suâ
Nusquam à parente longiùs recederent;
At se sub alas condere ipsius statim
Essent parati, si instaret periculum.
Quidam hoc Philosophus ut animadvertit: Meis
Clarè, inquit, oculis ¹ video; nil video tamen:
Gallina somnium ista finxerit sibi,
Ut imperiti sæpe vigilantes solent:
Sed manifestandus error est. Longum simul
Hùc ille, quò sagaces mater anxia
Intendit oculos, conspicillum dirigit:
Cujus ope primò perspicit corpusculum
Exile quoddam & mobile; deinde hanc avem
Attonitus esse colligit, alarum videns
Remigium; denique vulturem esse comperit.
Amore materno excitatus, plurimùm
Ibi videt oculus, ubi alii nihil vident.

⁹ Aubert, L. 4. Fab. 1.

¹ Plautus, Mil. glor. Act. 3. Sc. 1. V. 36.

Clarè oculis video, pernix sum manibus, sum pede mobilis.

FABULA XXVI.

Aranea & Bombyx. ²

BOMBYCEM acerbis vocibus his laceffere
 Aranea aufa est: Quid tibi est, quod vendites,
 Inepte vermis? Textile hoc opus meum,
 Hoc delicatum ftamen aspice, fi potes;
 Et ifta, nere quæ tuum folet genus ³,
 Hùc fila confer. Ille refpondit: Tuus
 Quid pariat, unde fic fuperbias, labor,
 Non video, filis hifce quòd fubtilibus
 Circumdare tete noveris, quid proficis?
 Culices minutos, vel aliquot miferabiles
 Muscas, dolofis impeditas callibus,
 Opprimis. At effe craffius noftrum objicis
 Opus omne: quid agis, ftulta? jam nofthro faves
 Honori; quod enim noftra laus eft, exprobras:
 Non tam tenuibus effe filis quid nocet,
 Quibus, ubi tela validiori ftamine
 Contexta femel eft, majus hinc pretium venit?
 Perge ergo retia beftiolis prætexere ⁴:
 Nebo interim, quod ipfos Reges veftiat.
 Qui corda vulgi irretiunt ⁵ opusculis
 Futilibus, hos fabella fcriptores notat.

² Aubert, L. 4. Fab. 18.³ Vide annot. ad Fab. XVII. huj. Lib.⁴ Plinius, Hift. L. 16. C. 1. de Cauchis: *Ulvæ & paluftri junco funes
 neffunt ad prætexenda pifcibus retia.*⁵ Cicero, de fin. bon. & mal. L. 5. C. 16. *Cantiunculis irretitus.*

FABULA XXVII.

*Gallus & Vulpecula.*⁶

VETULUS, catusque ? Gallus in ramo arboris
 Cùm tutus insideret; hùc Vulpeculam
 Accedere famis impulit necessitas:
 Statim illa ficto aggressa Cristatum⁸ dolo:
 Quid hìc moraris? in solum quin devolas,
 Exclamat, ut indulgere liceat osculis,
 Et invicem celebrare pacis munera?
 Etenim si nescis, inter omnes bestias
 Afierta pax est, verbis & solemnibus
 Per feciales hodie publicabitur.
 Ad hæc reponit Gallus: Audieram quidem;
 Et facilè credo: ex hâc enim speculâ canes
 Accurrere duos video robustissimos,
 Acerrimosque, ferre passim quos puto
 Felicitatem publicam internuntios.
 Paulisper igitur expectâ, dum advenerint;
 Ut gaudeamus omnes, & bonam diem
 Rite celebremus... Quò fugis? brevis est mora:

6 La Fontaine, Lib. 2. Fab. 15. Camerarius, Fab. 261. Verdizotti, pag. 90.

7 Terentius, Andr. Act. 5. Sc. 2. V. 14.

Nescio qui senex modò venit, illum, confidens, catus.
 Ad quem locum Donatus: *Catus: callidus; doctus.* Cicero, de Legib. L. 1. C. 16. *Quis non igitur prudentem, &, ut ita dicam, catum, non ex ipsius habitu, sed ex aliquâ re externâ judicet?*
 Confer Horat. L. 1. Od. 10. V. 3.

8 Ovidius, Fast. L. 1. V. 455.

Cristatus cæditur ales.

Phædrus, L. 4. Fab. 8. V. 8. de hirco:

Immilit se Barbatu.

Descendo... manedum. At illa vefano metu
Perculsa, celerem jam capeffivit fugam.

Decipere qui vult, decipitur meritiffimò 9.

FABULA XXVIII.

Magus & Circulator.

SOLITUS per artes execrandas quærere
Subsidia duram contra pauperiem Magus,
Et Circulator doctus humili in pulpito
Agitare gentem pigmæorum ligneam ¹,
Cauponam eandem ad publicam devenerant:
Unde efflet, & quò duceret iter, invicem
Postquàm rogârunt, ut viatores solent:
Magus prior ait: Advenio Lutetiâ:
Ibi consuëtum Tartaro officium mihi
Præstante, varias per locupletum domos
Exhibui humanis superiora viribus
Prodigia: verùm, heu! quidlibet monstri darem,
Humanæ id opus est creditum solertiae
Plerisque hominibus, feminisque maxime,
Quæ philosophorum regere nunc solent greges.
Spretum igitur omnis me fefellit spes lucri;
Magisque pauper abiens, quàm adveniens, fui.
Sic Magus, at contra Circulator sic refert;
Diverfa longè facta me in voraginem

9 Cicero, de Orat. L. I. C. 55. *Quem omnes amare meritiffimò, pro
ejus eximiâ suavitate, debemus.*

¹ Gallicè, *Marionettes.*

Mersêre non absimilis infortunii;
 Nam ludicram omnem familiam meam trahens
 Cùm me appulissẽm quamdam ad urbem Rhætix;
 Et in theatrum, quale nos tenues decet,
 Populo dedissẽm convocato Virgines
 Per nemora, per agros cursitantes cum suis
 Amasiis, & usque Virgines tamen;
 Reges, Tetrarchas, Imperatores, Duces;
 Foedos Gigantes, Milites impervios
 Telorum acutis omnium mucronibus;
 Super his repentè rumor de me spargitur
 Non bellus, & res ad supremos iudices
 Defertur; atque hi me Magum pronuntiant,
 Damnantque sceleris proinde capitalis reum:
 Vix & præcipiti supplicium evasi fugâ.

Fabella spectat ad homines incredulos,
 Hominesque stultè credulos pariter notat.

F A B U L A XXIX.

Cimex, Pulex, & Culex.

S E C R E T I O R E M quemdam in angulum domûs
 Cimexque, Pulexque, & Culex convenerant:
 Ibi sua quisque venditare facinora
 Coepere: Palma sed mihi, Cimex ait,
 Debetur: etenim tu, Pulex, licèt acriùs
 Mordere nôris; tuque, quam pungis, Culex,
 Summam cutem inflammare didiceris licèt;

Ego tamen odium longè majus excito :
 Me quippe vindex si manus compresserit,
 Repentè missus teter odor ulciscitur
 Injuriam: ideo me execratur natio
 Muliercularum delicata, & me finit
 Illæsum abire; nec hominum quisquam fere,
 Quàmvis necare cupiat, tangere sustinet.
 Hæc mea laus, quam non denegabitis mihi,
 Spero equidem. Nunc verò, agite, me sequamini,
 Tu subfiliendo, tu volando, proximum
 Hinc in cubile, mulier ubi, dignissima
 Nostram experiri malitiam, dulces solet
 Captare fomnos: vera nam si nuntiat
 Exceptus hinc & inde rumor, optimis,
 Cultissimisque moribus, clementiâ,
 Fide, pietate, ceteris virtutibus,
 Quas me pudet memorare, nostrum prægravat
 Illa, & refutat omne vivendi genus:
 Tantùmque amat prodesse, quantum nos juvat
 Nocere. Maturemus ergo; & hunc, sibi
 Finxisse vultum quem videntur Gratix,
 Unde venit etiam sanctis animae dotibus
 Illustre pretium, protinus ardentem fero
 Studeamus aggredi impetu, ac memores notas
 Imprimere. Plausu excipitur hæc oratio:
 Expediunt arma; properant... Ah! Felicitas,
 Felicitas, dormire pergis! Ah! quies
 Periculosa! Gratiis imbellibus,
 Contra insolentes bestias, quis opem feret?

Iam pervenêre : jamque flagitium parant
 Excogitatum perficere. Verumtamen
 Timore quodam religioso territus ²
 Culex resistit ³ : quod Cimex ægre ferens :
 Ecquid vereris , inquit ? aut quònam tuus
 Recessit ille pristinus animi vigor ?
 Age , perge porrò , quò te ducit indoles
 Maligna ; pellaturque ridiculus pudor.
 Ten' pulchra facies moveat ? ejus suavitas
 Quantò magis nitescit , tantò est gratior
 Malignitati praeda. Forsitan parem
 Offensioni ne feras poenam , times :
 Timere define : nihil indulgentius
 Felicitate ; quippe quae tenerâ suos
 Solet etiam hostes charitate prosequi.
 Hæc dicta Culicem ardore succendunt novo.
 Tum pariter omnes faeviunt aculeis :
 At vix eorum vividam Felicitas
 Impressionem sensit , expergiscitur ;
 Dextrâque ⁴ captum Pulicem elidit manu ,
 Alapamque lævâ sibi gravem ducit ⁵ simul
 Animosa , Culicemque necopinantem opprimit.

² Cicero , de Divin. L. I. C. 28. *Saepe tibi narraui . . . , me contremuisse* , timore perterritum.

³ Virgilius , Aen. L. 4. V. 76.

Incipit effari , mediâque in voce resistit.

Ovidius , Fast. L. 6. V. 650.

Corpus ut aspexit , lacrymis auriga profusis
Resistit.

⁴ Cicero , de Divin. L. I. C. 23. *Mercurium è patera , quam dextrâ manu tenebat &c.* Acad. L. 4. C. 47. *Cùm autem lævam manum admoverat &c.*

⁵ Phædrus , L. 5. Fab. 3. V. 1.

Calvi momordit Musca nudatum caput ;

Quam opprimere captans , alapam sibi duxit gravem.

Cimex supererat: quem refugiens ⁶ tangere,
 Uno, levique digitulo sensim ejicit:
 Frustraque putes ⁷, inquit; haud fugies necem,
 Quâ dignus es: benigna, misericors, pia
 Esse quidem & opto, & id procuro maximè;
 Infirma ⁸ sed esse nolo. Tum famulas vocat;
 Tollantque vivum hunc, atque comburant, jubet.
 Hæc vera virtus, quæ severa est in loco ⁹.

FABULA XXX.

Sciurus & Nuces.

MONTIS habitabat clivum, abundantem ¹ nuce,
 Sciurus ²; & ita carpere obviam dapem
 Didicerat, ut faceretque multum corporis,
 Nihiloque hebetior fieret hinc, aut tardior.
 Quotidianæ mox tamen alimonix ³
 Facilior usus attulit fastidium:
 Vallemque subjectam amnis ut latissimus

⁶ Vide annot. ad L. II. Fab. I.

⁷ Quintilianus, Inst. L. 6. C. 3. *Aliquando desinet putere.*

⁸ Horatius, l. 1. Sat. 9. V. 70.

Nulla mihi, inquam,
 Religio est... At mi: sum paulò infirmior.

⁹ Terentius, Heaut. Act. 3. Sc. 2. V. 26.

In loco

Ego verò laudo.

Adel. Act. 2. Sc. 2. V. 8.

Pecuniam in loco negligere, maximum interdum est lucrum.

¹ Cicero, de Senect. C. 17. *Abundat (villa) porco, haedo, agno, gallinâ, lacte, caseo, melle.*

² Sciurus gallicè *Ecureuil*.

³ Suetonius, Calig. C. 42. *Collationes in alimoniam atque dotem puellae recepit.* A Gellius, L. 17. C. 15. *Periculum ne...*

Totam occupabat, ripaque ulterior solum
 Nucis ostendebat plurimæ pariter ferax,
 Incessit animal inquietum maxima
 Hùc transeundi cupiditas; & impulit,
 Quid possiet in re nauticâ, ut depromeret;
 Tenuemque fagi, pulsum in undas, corticem
 Levis infiliret, seque ventis crederet:
 Nam cauda ventis patula perflandos sinus
 Explicat, ad auram sive zephyri, seu noti
 Parata, carbafique fungitur 4 vice.
 Ad litus hoc pacto appulit feliciter
 Navarchus audax: nec quiescendi moram
 Obstare patitur, quominùs extemplò cibos
 Ad expetitos currat: ingentem videt,
 Laetus, avidusque, copiam: se ingurgitat.
 Sic primus, & sic alter, & sic tertius
 Tranfigitur, at vix quartus illuxit dies;
 Quod petiit ægra cupiditas, præfens bonum
 Respuere noster jam Sciurus incipit,
 Et ad relictos mox revertitur lares.

Hominum ille mos est: anxie quæerunt, parant
 Laboriosè, quæ brevi fastidient.

amisso omni naturalis alimoniae fundamento homo exhaustus intereat.

4 Horatius, Ar. poet. V. 304.

Fungar vice cotis.

FABULA XXXI.

Cisterna & Rivulus,

CISTERNA dixit praetereunti Rivulo:
 Dum tu laboras, & resistentes gemens
 Inter lapillos pauperem torques aquam;
 Latices quieta limpidos ego interim,
 Et copiosos, quilibet quantum cupit,
 Sufficio, nec me copia unquam deficit;
 Neque, quos laticibus adjuvem, cursu vago
 Quaeram, necesse est: ultro enim satis frequens
 Quotidie ad me multitudo confluit.

Ad hæc, susurrans leniter: Cursus meos
 Redarguis, ait Rivulus; tennes quoque,
 Superba, lymphas esse mihi, vertis probro:
 Quemcumque tamen hæc nostra paupertas locum
 Accedit, ibi tenellæ properant arbores
 Fruticare, terram cooperire gramina,
 Variisque flores emicare coloribus:
 Sapiens nec unus in meâ ripâ ambulat,
 Jacetve, meditans ⁵, quî fiat sapientior:
 Sed & frequentes undique adveniunt aves,
 Quae blanda nostro murmuri modulamina,
 Studio canendi gestientes, misceant.
 Quòd gloriaris, esse limpidos tibi
 Latices; ego meos neutiquam laude hâc puto

⁵ Cicero, ad Attic. L. 9. Epist. 17. Meditabor, quo modo cum illo loquar.

Carere; at illud me inter & te discrepat,
 Quòd imus æquè nitidus, ac summus, liquor
 Fluit mihi, translucetque ⁶ splendidior ⁷ vitro;
 Tu contra, ab omni forde puras omnibus
 Dum sufficis aquas, rem tuam ipsa negligis,
 Tibique fordes congregas, & obtines ⁸.

Fabella sacros nostra Doctores monet,
 Caveant, dum profunt aliis, ne noceant sibi.

FABULA XXXII.

Nanus & Gigas.

NA N U S Gigantis in humeros ascenderat,
 Ipsoque longiùs oculos, supereminens,
 Circumferebat: stultus hinc superbiâ
 Tumere ⁹ inani coepit, & contemnere.
 Suum adiutorem, quo sine abjectus foret

Fabula recentes philosophos quosdam notat:
 Hi, si quid aliquâ laude dignum invenerint,
 Monumenta Veterum, munière qui viam,

⁶ Plinius, Hist. L. 35. C. 15. de sulphure vivo: *Vivum autem effoditur*, translucetque, & *viret*. L. 37. C. 12. *Smaragdi, aliaque* (gemmæ) translucet.

⁷ Horatius, L. 3. Od. 13. V. 1.
 O fons Blandusiæ, splendidior vitro

⁸ Obtinere, est propriè, retinere & servare sibi. Plautus, Mil. glor. Act. 2. Sc. 2. V. 30. *Obtineat colorem*: id est, servet, non mutet. Cicero, L. 1. ad Q. Fratr. Epist. 1. C. 12. *Necessitudinem, quae est nobis cum publicanis*, obtinere & conservare patientur.

⁹ Phædrus, L. 1. Fab. 3. V. 4.
 Tumens inani Graculus superbiâ.

Deprimere tentant, seque ad summum ¹ gloriæ
Venisse credunt ², arrogantes pumili ³.

FABULA XXXIII.

Leo & Simius. ⁴

IN Aulicorum admiserat numerum Leo
Simium; & apud se in singulari gratiâ
Esse hunc, palam indicabat, ipsius jocis
Se lusibusque recreari dictitans.
Is ergo genio liberè indulget suo,
Et importunis Aulicum quemque appetit
Cavillis, & fatigat insolentiâ.
Inde graves in eum Rex similtates videt
Conflari; nec petulantis ideo reprimit
Malitiam; at illud omne scurrandi genus
Esse jocularare dicit, & risu probat;
Suumque lepidum Simiolum sibi in dies
Magis magisque in deliciis esse indicat.
Quod is ubi sensit, factus est audacior;

¹ Horatius, L. 2. Epist. 1. V. 32.

Venimus ad summum fortunæ.

² Seneca, Quæst. Nat. L. 6. C. 26. *Philosophi, credula natio.*

³ Statius, Sylv. L. 1. carm. 6. V. 68.

Mirantur pumilos ferociores.

Sed ibidem V. 61.

Hic audax subit ordo pumilorum.

Et Martialis, L. 14. Epigr. 213. V. 2.

Parma tibi, scutum pumilionis erit.

Ita & L. 1. Epigr. 44. V. 10. neque aliter Lucretius, L. 4.
V. 1155.

⁴ Boursault, Esopé à la Cour, Act. 2. Sc. 5. Le Brun, L. 1. Fab. 11.

Ipsumque Dominum aggressus est dicteris
 Ridiculis petere. Primùm dissimulat Leo:
 Post Aulicorum intelligens quosdam in sinu
 Gestire, quosdam sibi, quin planè rideant,
 Vix temperare: Tuamne, ait, mala bestia,
 Eò usque tandem crevisse impudentiam,
 Ut etiam velles facere me ludum & jocum?
 Fuge hinc, fuge procul in rem, quâ digna es, malam.
 Suo complures gratiosos principi
 Temeraria olim perdidit fiducia.

FABULARUM
ÆSOPIARUM
LIBER DECIMUS QUINTUS.

FABULA I.

*Acanthis & Pueri.*¹

IN tiliâ² Acanthis nidum collocaverat
Paulò altiùs : eum, prava gens, Pueri leves
Et malitiosi, dum scrutantur omnia,
Vident; simulque lapidibus crebris petunt.
Pia mater educabat, ah! pullos adhuc
Infirmiores, ah! volare nescios:
Jamque aliquot ictus omnem turbârant domum:
Quid agat? sibi timet, pullis at multò magis.

¹ Aubert, L. 3. Fab. 9.

² Virgilius, Georg. L. I. V. 173.

Cæditur & tilia.

Tilia, gallicè *tilleul*. De Acanthide autem vide annot. ad L. S;
Fab. 17.

Maternus amor exacuit ingenium: exfilit
 Repentè: quos amat unicè, ipsos deferit,
 Ut fervet: alas se movere debiles
 Vix posse, fimulat: turba persequitur procax,
 Prædamque facilem sperat: omnes irruunt;
 Et cùm tenèri jam putant, levis ilicet
 Pileolos, & bacillos, & avidas manus
 Frustratur; & sic perseverat fervidos
 Decipere, donec longiùs produxerit
 In devia loca, fessosque intellexerit:
 Tum paribus alis ac celeribus præpetem
 Se tollit, & mox ab oculis hiantium
 Vanescit, & se, & gaudia ad nidum refert.

Carere sensu tam piam matrem putas,
 Tamque ingeniosam? si quis id contenderit,
 Dicat, quibusnam pertrahi corpusculis ³
 Hùc illa possit, unde periculum videt
 Instare. Matrem amor, amor pertrahit
 Maternus, aequè perspicax, ac sedulus.

F A B U L A II.

Philomela & Aves aliae. ⁴

S I B I multiforme confici vir nobilis,
 Clathrisque claudi jussierat aviarium:

³ Cicero, de Nat. Deor. L. I. C. 24. Corpuscula *Quædam lævia, alia aspera, rotunda alia, partim autem angulata, curvata quædam & quasi adunca.*

⁴ Aubert, L. 5. Fab. 9.

Ibi Carduelis ¹, Passer ², Anthus ³, Graculus ⁴,
 Fringuilla ⁵, Sturnus ⁶, Pica ⁷, Merula ⁸, Galbula ⁹,
 Aliæque, strepitus edere indoctos Aves
 Solitæ, agitabant communiter ætatulam ⁵.
 Quas inter ægro maceratur tædio
 Philomela, cantus quòd animadvertat suos
 Plerumque meritis defraudari laudibus;
 Totque audire sonos his suis tam dispares
 Cogatur: ergo solitudinem expetit;
 Et muta languet. Rem ⁶ Dominus intelligit;
 Solamque, caveâ clausam in angustâ, procul
 Ab omni strepitu inordinato semovet.
 Tunc illa secum cuncta reputare incipit
 Vitæ prioris commoda: facilem, obviam
 Communitatem victûs cum sodalibus
 Lætis, jocosis, præditis variâ indole,
 Ideoque lusus varios exhibentibus:
 Tum spatia magnis terminata finibus,
 Quos intra opacas explicent arbusculæ
 Frondes, & umbras hospitaes præbeant,
 Ac proinde longiùs evolandi copiam:
 Quâpropter ingemiscens: Quædam, ait, licèt
 Incommoda ibi sint, commoda tamen nunc reor
 Superare multùm; præ quibus utilitas mihi
 Nulla hîc videtur esse, quæ non fordeat.

¹, Chardonneret. ², Moineau. ³, Bréant. ⁴, espece de Corneille.
⁵, Pinçon. ⁶, Etourneau. ⁷, Pie. ⁸, Merle. ⁹, Lorient.

⁵ Plautus, Pseud. Act. 1. Sc. 2. V. 40.

Vos quæ in munditiis, mollitiis, deliciisque ætatulam agitis.
 Suetonius, Claud. C. 16. *Monuit, ut parcius ætatulæ indul-*
geret.

Ita computatis omnibus, delabitur
 In miseriolem, quàm priùs, ægri tudinem ;
 Altùmque ⁷ longùmque ⁸ filet. Observans Herus,
 Moerore nimio ne consumatur, timet:
 Angustiore caveâ prudens extrahit ;
 Jamque minùs afflictam ad aviarium refert
 Commune ; moxque gutture liquidissimo
 Emittit illa cantus lætitiæ indices.

Quos hominum sola pellit importunitas,
 E societate eorum, in solitudinem ;
 Bonum hi reperiunt rarò, quod speraverant.

F A B U L A III.

Rationis Liber. ⁹

EXIMIUS, ipsa Ratio quem confecerat,
 Quisque ipse *Ratio* inscribebatur, in manus
 Hominum à Minervâ traditus fuerat Liber:
 Virtutis optima quævis & sapientiæ
 Præcepta, ad omnes vitæ usus idonea,
 Is continebat: ponerentur in lucro,
 Hinc oriebatur omnium felicitas.
 At pueri in illo, præter verba, nil vident:
 Juvenes, videre si quid nôrunt, negligunt:

⁷ Juvenalis, Sat. I. V. 16.

Consilium dedimus Syllæ, privatus ut altùm
 Dormiret.

⁸ Virgilius, Aen. L. 10. V. 740.

Nec longùm lætabere.

⁹ Aubert, L. 3. Fab. 4.

Et pleraque vident, & ea corrumpunt viri:
Et omnia vident, & nihil retinent fenes.

F A B U L A I V.

Asinus Somnians. ¹

DORMIBAT ² Asinus arctè ³: credetur mihi;
Dormire nam quis arctiùs Asino solet?
Sed & ille Somniabat, & non jam sibi
Esse videbatur Asinus, at animal sagax,
At homo. Quas ipse tamdiu miseras vices
Obivit, alios his obeundis nunc herus
Exercet imperiosus; & Asinos agit
Præ se, & flagello cædens: O stupidum genus,
Et pravum, & indocile, ait! hominum quàm gravis
Conditio, quos regendis his animalibus
Studere oportet! Dum superbit hoc modo,
Nodoso fuste Agaso stertentem excitat.
Bipedibus Asinis fabula multis convenit.

¹ Aubert, L. 4. Fab. 15.

² *Scibam*, Terentius, Heaut. Act. 2. Sc. 3. V. 68. Phorm. Act. 4. Sc. 1.
V. 16. *Crocibat*, Plautus &c.

³ Cicero, de Divin. L. 1. C. 27. *Ad lucem denique arctè & graviter dormitare* (Lambinus & alii legunt *dormire*) *coepisse*. De Inv. Rhet. L. 2. C. 4. *Postquàm illos arctiùs jam, ut fit, ex lassitudine dormire sensit.*

F A B U L A V.

*Rusticus & Venti.*⁴

AGRUM excolebat diligenter Rusticus:
 Cujus labores optima juvabat parens
 Tellus, & uberem aperiens ultro finum
 Profundebat opes: Jamque fructuum pyrus,
 Malusque bellam sustinebant copiam;
 Jamque expetebat triticea falcem seges:
 Cùm sæva subitò ventorum vis ingruit
 Glomerata cæco turbine: adflictae solo
 Jacent aristæ; mox & effracti volant
 Culmi complures, præliantibus notis
 Ludibria: tum quatiuntur pomiferæ arbores,
 Pubentiumque parte magnâ fructuum
 Spoliantur; aliquas etiam, tres aut quatuor,
 Violentiore turbines acti impetu
 Radicibus disruptis everfas ruunt.
 Victus dolore Rusticus; Vestrum est, ait,
 Feroces ô tyranni, præclarum hoc opus,
 Vestrumque facinus! At præstare quid boni
 Potestis? Amens his ventos conviciis
 Cùm peteret, illi planè conquieverant;
 Et conquiêrunt tamdiu, donec putres
 Jugesque inertî aspergerent vitium aëri
 Terræ vapores. Hic homo meus: Hui! statu
 Sic usque eodem cælum pertinaciter

⁴ Aubert, L. 4. Fab. 19.

Manere! Certè, ni moveatur ociùs,
 Obducta misero cuncta languescunt fitu,
 Vix ea locuto ventus en supervenit
 Aridus, & auras pestilente inertia
 Liberat, & omnes illico nebulas fugat,
 Solemque campis reddit optatissimum.
 Atat, Colonus inquit admirans, prope est
 Ut illa planè nunc refellam, quæ priùs
 Acerba dixi in omne ventorum genus:
 Nam vel Aquilonis iste flatus, qui modò
 Irrupit, omnia recreavit commodè.

Commotiones ⁵ cordis humani docet
 Fabella, ventos esse quosdam, qui vices
 Obeundo varias modò nocent, modo & juvant.

F A B U L A VI.

Adolescens & Anguillae. ⁶

F A C T U S ⁷ manu, scatebat Anguillis lacus:
 Hùc otiosus Adolescens accesserat,
 Qui quasdam earum cùm natantes cerneret,
 Piscari voluit: ergo nudavit pedes
 Et brachia; lacumque, ut erat altitudinis

⁵ Cicero, Tuscul. L. 3. C. 4. *Quid? tibi omnisne animi commotio insaniam videtur?* L. 4. C. 28. *Inter omnes convenire oportet, commotiones animorum à rectâ ratione averfas, esse vitiosas,*

⁶ D'Ardène, Fable 47.

⁷ Varro, de re rust. L. 3. C. 11. *Ubi fit naturalis aut lacus, aut stagnum, aut manu facta piscina.* Cicero, de fin. bon & mal. L. 3. C. 22. *In operibus manu factis.*

Exiguæ, inivit: tum simul aquas incipit
 Turbare, fundum commovere, in abditos
 Furtim recessus mittere cupidam manum:
 Mox apprehendit prædam; sed eò celerius
 Elabitur illa, quò arctius constringitur:
 Deinde altera, deinde tertia simili modo
 Capiturque, nisumque capientis irritum
 Fugitiva ridet. Fessus ille deserit
 Inane studium: ficûs, ad ripam sitae,
 Sese sub umbrâ recipit: hîc dum paululùm
 Quiescit, reputat, istæ quàm sint lubricâ
 Cuticulâ Anguillæ; & suas simul manus,
 Retinere prædam quàm nequeant, considerat;
 Easque nimum læves esse perspicit:
 Post ludens, ut fit, & insciens, ficulneam
 Decerpit frondem, & esse sentit asperam:
 Oho! Quid, inquit, fronde si istâ corrigam
 Hanc manuum lævitatem? consilium placet:
 Experiar. Ergo manibus jam ficulneis^s,
 Nec tamen infirmis, nec inhabilibus, præditus,
 Laborem alacriter ad relictum se refert;
 Prædamque bellè retinet, quam primam capit.
 Difficilè vincit lenitas animos leves,
 At sæpe ratio continet severior.

^s Vide Mich. Apostolii Proverbia, & Adagia Erasmi: ubi ficulneæ pro infirmis manibus accipiuntur.

FABULA VII.

Homo & Aranea.

SEMEL, iterumque jam tuas, texitrix mala,
 Telas revelli, penitens & disperdidi;
 Novasque nihilo segnius mihi subjicis,
 Dixit homo quidam Araneæ? peperceram
 Miseratus: at stultitiam nunc intelligo
 Meam hanc fuisse. Sic locutus, hanc solo ⁹
 Effundit, incassumque fugientem necat.

Est vile quoddam animalium bipedum genus,
 Quod nisi, prudenter saeviens, oppresseris,
 Malam exhibebit usque & usque molestiam.

FABULA VIII.

Puer & Cadi duo. ¹

CUM descendisset bibulus in cellam Puer,
 Plenumque digito feriens averso Cadum
 Interrogasset, & Cadus tenuem sonum
 Pressumque reddidisset: Ibi nihil est, ait
 Rerum imperitus, maxima nisi inanitas ².
 Ergo petit alium, similiterque percutit:

⁹ Virgilius, Aen. L. 12. V. 380.
 Impulit, effuditque solo.

¹ Le Brun, L. 3. Fab. 24. D'Ardéne, Fab. 41.

² Cicero, de Fato, C. 9. *Cum duo individua (corpora) per inanitatem ferantur.* Seneca, Nat. Quæst. L. 6. C. 25. *Quantum sub terris vacantis loci inanitas pateat.*

Is verò magnos, utpote vacuissimus,
 Clarosque sonitus reddit: & avidus simul
 Puer foramen aperit, quà dulcis liquor
 Effluat: attonitus autem effluere nil videt.

Diffide, si quos indicat verbosior
 Loquela; nam plerumque nil subest boni.

F A B U L A IX.

Pyrus & Surculus. ⁴

SIC allocuta Surculum fertur Pyrus:
 Huic te meæ, ex quâ eductus es, diutius
 Hærerere stirpi, nate, ratio non finit,
 Jam grandem, emissis jam fruticantem ramulis:
 Quæ placet inertì, & hæctenus tibi profuit,
 Materna denique umbra te pessumdaret.
 Neque crede, frustra me garrire: mox enim
 Prudens colonus hinc aliò te transferet.
 Tunc, nate, tunc memineris cultricem manum
 Ferre patienter: finget illa; inutilem
 Falce amputabit ramulorum copiam;
 Et arboris olim non ineptæ si modò
 Spem dederis, indolem infitione corriget
 Malam tibi; truncum findet, immisso viam
 Cuneo recludet, germen ut felicis
 Inferat: hinc dulces scilicet fructus feres.

⁴ Le Brun, L. 4. Fab. 22.

Monitus parentis optimæ, specie quidem
 Probantis, audit Surculus; verùm in sinu
 Spernit; maloque statuit ingenio obsequi;
 Timet coloni falcem acutam; territant
 Fiffura, cuneus: hæc vitabit, quâ licet.
 Venit colonus: improbum evellit, solo
 Ponit feraci. Crescit ille, sed duplex;
 Geminoque trunco stirpe ab imâ varicat 5:
 Et ipsa nodis, tuberibusque plurimis
 Utrinque turpem forma se totam exhibet.
 Herus indignatur, tam pravum ingenium videns;
 Arbusculamque, idoneam tantummodò
 Accendere focum, penitùs erui jubet.

Fabella pueris scripta est contumacibus,
 Qui disciplinis inhabiles 6 dare se student.

F A B U L A X.

Saxum piscatoriis retibus captum. 7

PISCATOR, in mare missa, complicaverat
 Retia, trahebatque. Hæc facili lapsu quidem
 Sequuntur, ipso dum levantur gurgite;
 Sed ubi supremis innatare fluctibus
 Coepere; sentit ille, agendum denique

5 Quintilianus, Inst. L. XI. C. 3. Varicare *supra modum*, & *in flando*, deforme est.

6 Columella, L. 12. C. 1. ex Cicer. Oeconom. L. 1. *Mulier*, quod omnibus his rebus eam fecerat (Natura) inhabilem, domestica negotia curanda tradidit.

7 Camerarius, Fab. 13. Benferade, Fab. 140.

Summâ fibi contentione virium;
 Neque ad laborem tunc etiam se intelligit
 Sufficere; sociosque, fibi ut auxilium ferant,
 Advocat. Operæ ingens præmium fore autumant;
 Nam sentiunt captum aliquid tanti ponderis,
 Junctis resistat omnium ut conatibus:
 At, explicatis retibus, faxum vident.
 In hâc brevi miserâque vitâ sæpius
 Est minima merces, ubi fuit summus labor.

F A B U L A X I.

Cedrus & Rubus.

IN vertice montis alta regnabat Cedrus:
 Ventos, procellas, fulmina superaverat
 Durando, multis inviolata seculis:
 Considerares, major ipsâ temporum ⁸
 Diurnitate prope videretur tibi:
 Eratque digna, quam sibi Tellus parens
 Proprium esse vellet atque perpetuum decus.
 Sub ejus umbrâ creverat humilis Rubus:
 Is indignatur, quòd supra nubes caput
 Tam gloriosum tollat arbor nobilis,
 Dum sic pusillus ab omnibus contemnitur:
 Et ejusdem illa circinata rotunditas ⁹,

⁸ Superfunt adhuc in Libano Cedri nonnullæ, quæ ante Salomonis Regis tempora existisse dicuntur.

⁹ Plinius, Hist. L. 16. C. 23. *Circinatæ rotunditatis sunt.* Auctor loquitur de foliis Populi nigre. Porrò tam rotunda quoque sæpe est ramorum cedrinorum amplitudo, ut ad rationem circini compolita vi-

Circùm undique tantis comprehensa finibus,
 Quòd intercipiat una beneficentiam
 Solis fere omnem, seque egenum prægravet¹,
 Conqueritur; & maledicit, & cælum asperis
 Demens fatigat postulationibus:
 Nec enim quievit; donec aliquando faber
 Tignarius hùc accessit, & avidâ nimis
 Cupidine lucri captus eximiam Arborem
 Dejicere statuit. Abit hic; at postridie,
 Sumptâ bipenni prævalidâ, eòdem redit,
 Et cædere cœpit: quod videns gaudet Rubus:
 Sed misera postquàm Cedrus innumeris fuit
 Vulneribus evicta, & supremos edidit
 Gemitus, ruinam denique ingentem trahens
 Cadit, Rubumque penitùs ipsum conterit.

Reverere, celsâ dignitate qui eminent:
 Tenues ruina potentium sæpe opprimit.

FABULA XII.

*Mercurius & Apollo.*²

PULSOS Olympo Mercurium & Apollinem
 Inopia parvis quæstibus coegerat

deatur: ipsa autem rotunditas aliquando centum & viginti pedibus francicis comprehenditur.

¹ Horatius, L. 2. Sat. 2. V. 77.

Corpus onustum

Hesternis vitiis animum quoque prægravat unâ.
 L. 2. Epist. 1. V. 13.

Urit enim fulgore suo, qui prægravat artes
 Infra se positas.

² Boursault, Esope à la Cour, Act. 1. Sc. 5.

Dare faciendis operam, ni mallent fame
 Perire. Medio pulpitem in foro exstruunt,
 Et otiosum convocant populum tubâ
 Clangente, & alloquentes jactant copiam
 Verborum inanem, ut circulatores solent:
 Accedite, viri, mulieres, pueri, senes;
 Properate: mercem vobis offerimus bonam,
 Auroque contra non caram; sed publicæ
 Magis studentes utilitati, quàm lucro,
 Hanc ære modico vendimus, assibus, ah! decem:
 Agite ergo, coemite; immo capite; nam damus.
 Ingenium Apollo venditabat; at miser
 Frustra pecuniam hinc sperat bellam sibi
 Redituram; nullum prorsus emptorem invenit.
 Mercurius autem dum memoriam clamat
 Venalem, emptores plurimos nanciscitur.
 Ultro fatetur memoriâ se defici 3
 Quisque: sed ingenio quis carere se putat?

F A B U L A X I I I

Opilio & Lupæ Catulus. 4

CUM furpuisset Opilio Catulos Lupæ
 Adhuc tenellos, & pararet jam neci
 Dedere, servavit unum, non inutilem
 Fore visum; & educavit, ut Catuli solent

3 Cicero, orat. pro Cluent. C. 65. *Mulier abundat audaciâ; consilio & ratione deficitur.*

4 Camerarius, Fab. 70.

Canum educari. Is se fatis docilem dedit,
 Satisque doctè imitatus est aliquandiu
 Mores caninos; sed ubi tandem firmior
 Invaluit ætas, indoles efferbuit
 Lupina, diramque simul accendit famem.
 Latro vehementis impetum libidinis
 Premere studebat, Opilionis ob metum ⁵
 Terribilem, in animo penitùs infixum; & sibi
 Catus imperabat: attamen quodam die
 Agnum imprudentem cùm videret à grege
 Diverfum abire vallem in umbrosam, ratus
 Occasionem hanc esse neque vanam, neque
 Periculofam, sequitur occulto gradu;
 Ventumque postquàm est in locum, frequentibus
 Dumisque virgultisque clausum commodè,
 Ut possit omne clanculum peragi scelus,
 Nil suspicantem sævus invadit latro,
 Et apprehensum strangulat. Verùm interim
 Opilio vigilans cùm numeravisset gregem,
 Advertit agnum abesse; nec mora, incipit
 Perquirere; moxque prædatorem perfidum,
 Artus misellæ pecudis in reliquos adhuc
 Refævientem ⁶ dentibus nefariis,
 Aspicit, & irâ percitus, ter aut quater

⁵ A. Gellius, L. 9. C. 12. *Metus hostium rectè dicitur & cùm timent hostes & cùm timentur: itaque Sallustius in historid primâ metum Pompeii dixit, non quòd Pompeius metueret, sed quòd metueretur.* Quintilianus, Instit. Orat. L. 6. C. 2, *Metum duplicem intelligi volo, quem patimur, & quem facimus.*

⁶ Ovidius, L. 1. Trist. Eleg. 1, V. 103.

Nè mota refæviat ira.

Tuburcinantis 7 capiti ferratam fudem
Impingit, ac prosternit exanimem solo.

Fabella docet, aliquatenus posse obtegi,
Non posse penitus corrigi indolem feram.

F A B U L A X I V.

*Porcus & Canis venaticus.*⁸

P O R C U S voracis fetidas inter gulæ
Spurcasque sordes vitam inertem vivere
Assuetus, quemdam fortè Catulum noverat
Acrem & sagacem, quem severis legibus
Institui ad artem rite venandi videns,
Irrisione coepit improbâ aggredi,
Et aspernari præ se, qui nullam gravis
Severitatem disciplinæ perpeti
Coactus, ageret omne tempus otio,
Epulisque. Vanæ sensit contumeliæ
Indignitatem Catulus, & sic retudit 9:
Domat & fatigat me quidem assiduus labor;
At simul egregiis rite fingit artibus,
Evadere Canes inter ut venaticos
Virtute possim nobilis & industriâ,
Meumque fidus institutorem comes

7 Nonius, C. 2. n. 851. Tuburcinari significat raptim manducare.
Plautus, *Perla*, Act. 1. Sc. 3. V. 42.

Tuburcinari de suo, liquid domi est.

8 Camerarius, Fab. 312.

9 Phædrus, L. 4. Fab. 23. V. 21.

Satis profectò retudi superbiam.

Iuvare , & ejus in aliquam laudis quoque
 Venire partem. Tu interim foedum trahens
 Onus faginæ , vitam ages inutilem ,
 Spatiisque clausam brevibus , altori tuo
 Nil profuturus ¹ , nisi cùm te is jugulaverit.
 Ignaviam fabella fugiendam docet.

FABULA XV.

Homo & Equus. ²

QUIDAM incitabat loris admissis Equum ,
 Ipfius crurum mobilitate flexili
 Et firmitate , cognitâ sibi jam diu ,
 Confusus : at cùm difficillimam viam
 Ingressus , vellet nil remitti , sed magis
 Urgeret , offendiculo percussus gravi
 In genua subitò Sonipes infelix ruit ,
 Equitemque dorso nec opinantem depulit :
 Qui saxa provolutus inter & vepres ,
 Ubi se recepit in pedes , ad Equum ferus
 Revertit , & terribiles intendit minas.
 At ille : Quid furis , ait ? utilis antea
 Bonusque semper , fortè peccavi semel :
 Ignoscere nonne te decet ? si quis forem

¹ Hùc spectant , & sententiosi sunt hi duo leonini versus , quàmvis alioquin rediculè faceti :

Est similis porco , fuerit si traditus orco ;
 Pinguis more suis , proderit ille suis.

² Camerarius , Fab. 327.

Malus & ineptus, idque, quod casu accidit,
Solens ³ fecissem, non ita excandesceres.

F A B U L A X V I.

Columbae & Retia. ⁴

AB agro Columbas subitus expulerat fragor:
Densæ volabant; cùmque non possent fatis
Advertere dolos nimio perculsæ metu,
In obvia ruunt inscientes retia;
Captasque se omnes sentiunt simul & gemunt:
Mox impatientes tristis infortunii
Luctantur, & salute quæque pro suâ
Exagitant sese quantis possunt viribus:
Sed allaborant multùm, proficiunt nihil:
Namque alia dum molitur in dextram impetum,
Alia in sinistram tendit: quod cùm adverteret
Sapientior una ceteris: Vanos, ait,
Quid, ô sorores, conatus ⁵ effunditis?
Nequit iste carcer frangi; sed tolli potest;
Nosque simul avolare cum ipso possumus,

³ Plautus, Amphit. Act. 1. Sc. 1. V. 43.

Si dixero mendacium, solens meo more fecero.

Casinâ, Act. 5. Sc. 1. V. 14.

Lubens fecero & solens.

Epidic. Act. 2. Sc. 2. V. 53.

Ego abscessi solens.

⁴ Camerarius, Fab. 404.

⁵ Virgilius, Aen. L. 5. V. 446.

Entellus vires in ventum effudit.

Georg. L. 4. V. 491.

Effusus labor.

Ibi omnis

Confilia si modò mea non pigeat sequi.
 Hic nata subito est magna curiositas,
 Silentiumque fecit. Illa sic dehinc
 Prosequitur: In eo nostra vertitur⁶ salus,
 His si locis, quocumque licuerit modo,
 Discedere, ne capiamur hostili manu,
 Properemus: itaque vincla, quæ nos detinent
 Miserè impeditas, relinquere quoniam est nefas,
 Tentemus, annon ipsa nobiscum queant
 Ferri hinc per auras: neque fortasse res ita
 Difficilis fuerit: immo felicem exitum
 Promittere ausim, dum studuerimus pares,
 Sibique minimè discrepantes, impetus
 Conferre in unum. Dicta cunctæ comprobant;
 Et quæ consilium impertiit, facti ducem
 Habere cupiunt. Illa sese protinus
 Summâ vi adurgens movet in obstantes plagas,
 Pulsansque in altum tendit, & pennas quatit
 Animosa: idemque socias ut faciant monet:
 Ultro obsecundant: nulla non adnititur,
 Quidquid opis in se est, dare salutis publicæ.
 Hanc Retia diu virium concordiam
 Tam pertinacem sustinere non valent:
 Cùmque ipsa venti subter agens vis acrior
 Coeptum adjuvaret, ruptis mox retinaculis
 Tolluntur illa in auras: & repetens domum
 Captiva portat carcerem suum cohors.

⁶ T. Livius, L. 3. C. 46. de Virginiâ & Virgino ejus patre: *In eo verti puellæ salutem, si postero die vindex injuriæ ad tempus præsto esset.*

Nihil esse desperandum multitudini,
Modò sibi concors fuerit, exemplum hoc docet.

F A B U L A X V I I .

Vulpis & Corvus. ⁷

J E J U N A Vulpis circa villas, compita,
Pagosque prædam cum quæfivisset diu,
Et adhibuisset omnes, quos nôrat, dolos,
Neque potuisset invenire quidpiam,
Quo rabidam sedaret aliquantisper famem;
Moerore denique, & cibi penuriâ
Devicta, sternit languidos artus humi,
Oculosque luci claudit invisæ, & silens
Ab unâ morte remedium expectat mali.
Cùm sic jaceret non dissimilis mortuæ,
Cadaverum sectator Corvus advolat,
Rostroque coepit fodere, mortuam ratus.
At illa subitò evigilans attonitum capit,
Ejusque carnem, quàmlibet ⁸ duram, vorat.
Illud aliquando, comparare quod nequit
Industria, labor, ars, dolus, casu advenit.

⁷ Camerarius, Fab. 411.

⁸ Plinius, Hist. L. 16. C. 38. *Aure ad caput trabis, quamlibet prælongæ, admotâ.* Quintilianus, Inst. L. 7. præf. init. *Quàmliibet abundans rerum copia.*

FABULA XVIII.

Canes duo. ⁹

VITAM aliquis degens rusticam, Canes duos
 Habebat, annis fermè & ingenio pares:
 Instituit unum in arte venandi: alterum
 Residere voluit, & esse custodem domûs.
 Hic porrò quàmvis otio totum diem
 Somnoque sæpe & sæpius confumeret,
 Si quam tamen herus ope Canis venatici
 Prædam potitus ¹ esset, ad convivium
 Invitabatur, ut omnium, quæ projici
 Solebant, fieret reliquiarum ² particeps.
 Venaticus autem id intuens, graviter tulit:
 Teque, ait, an æquum est, otiosus qui domi
 Resides, eosdem percipere mecum cibos,
 Quem, quidquid anni varia tempestas ferat,
 Per devias convalles, per juga montium,
 Per nemora, per agros durus exercet labor?
 Ad hæc quietus custos: Injustè facis,
 Et quod me accusas, sum ³, inquit, extra noxiam.

⁹ Camerarius, Fab. 01.

¹ Lucretius, L. 3. V. 1051.

Adde heliconiadum comites, quorum unus Homerus
 Sceptra potitus.

Corn. Nepos. L. 18. C. 3. *Semper habiti sunt fortissimi, qui
 summum imperii potirentur.*

² Phædrus, L. 5. Fab. 4. V. 3.

Asello iussit reliquias poni hordei.

L. 1. Fab. 22. V. 6. de mustelâ & muribus:

Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis,
 Quas sunt rosuri, simul & ipsos devores.

³ Terentius, Hecy, Act. 2. Sc. 3. V. 3.

Quod me accusat vir, sum extra noxiam.

Laboriosis erudire me artibus
 Hero placeret, has libens addiscerem;
 Neque, quàm tu, opinor, minùs idoneus forem:
 At ille voluit placidius vitæ genus
 Me colere: docilem invênit: hinc mihi, ut tibi,
 Aequè benignus, mercedem officii parem
 Rependit, quia par animus officium regit ⁴.
 Facit ille multùm, qui facit domino fatis.

F A B U L A   X I X .

Opilio & Capreoli.

Nix operiebat arva: stabulabant oves:
 Opilio, ne langueret, ad exemplum gregis,
 Pigrâ quiete, in abditos se contulit
 Nemorum recessus: ibi sagacibus omnia
 Dum lustrat oculis, cernit ostium specûs:
 subit; duos jacentes Capreolos videt,
 Adhuc tenellos; in finum quos illico
 Suscipere lætus properat, ac defert domum,
 Cibisque pascit idoneis, & commodo
 Positos cubili diligenter educat:
 Curas fere omnes denique his impendere
 Laborat; & oves negliguntur interim,
 Victuque stramentisque sæpius carent,

⁴ Terentius, Eun. Act. I. Sc. I. V. 13.
 Eam (rem) consilio regere non potes.

Dum cute Capreoli bene procuratâ ⁵ nitent,
 Vigentque, crescuntque. Ast ubi Favonius
 Regnare coepit, & ab agris tepentibus
 Boreæ fugati flagitia procul expulit,
 Primam exeundi copiam illi, quam vident
 Sibi datam, arripiunt, seque præcipiti fugâ
 Silvis redonant & ferinis moribus.

Opilio tum ad se rediit, & operam dolens
 Male collocatam, hanc reddidit ovibus suis.

Fabula quibusdam convenit ardelionibus,
 Aliena qui suscipiunt, & ea definunt
 Curare, quorum maximè usus indiget.

FABULA XX.

Equus domitus.

PRÆSTANTE formâ, viribusque corporis,
 Juvenilibusque superbiens animis Equus,
 Modò hunc, modò illum calcibus vel dentibus
 Petebat, ejus esset ut gregalium
 Vix ullus, aliquam cui ferox injuriam
 Non intulisset: omnes autem, vel metu
 Coacti vel odio, ipsius consortium
 Fugere solerent. Quibus animadversis herus

⁵ Virgilius, Aen. L. 9. V. 157.

Quod superest, læti bene gestis corpora rebus
 Procurate, viri.

Horatius, L. 1. Epist. 4. V. 15.

Me pinguem & nitidum, bene curatâ cute vides.

Freno, & capistro praepeditum ferreo
 Continuit; exin oneribus gravissimis,
 Et verbere crebro defatigare institit
 Quotidie. Aliquot sic peractis mensibus,
 Cùm se ille mitem perbonumque ostenderet,
 Mutationis causa tantae quae foret,
 Interrogatus: Fecit hoc, inquit, labor.

F A B U L A X X I.

Viator & Pyra ⁶

I T I N E R E longo fessus, & rapidissimo
 Æstu Viator, poma, quæ coemerat
 Contempti generis aliquot, & pretio quidem
 Vili, parabat mandere, ad famem & sitim
 Simul abigendam, cùm fortè oculos sustulit,
 Viditque, nec procul, onustam eximiis Pyrum
 Fructibus, &: Ista solido, ait, teruncio ⁷
 Potui coemere poma? potero mandere?
 Apage tam insuaves, apage tam viles cibos,
 Tantùm gulosi dignos ingluviem suis
 Replere. Dixit; & volutabrum videns
 Juxta viam, sua poma huc omnia projecit:
 Dein alacri properat ad Pyrum optatam gradu:
 At cùm propinquat, & venire jam sibi

⁶ Camerarius, Fab. 315.

⁷ Plinius Hist. L. 33. C. 3. *Quadrans antea teruncius vocatus à tribus unciis. Cicero, ad Attic. L. 6. Epist. 2. Omnino nullus in imperio meo sumptus factus est . . . nullus, inquam, ne teruncius quidem*

Salivam ab ipsâ specie blandâ fructuum
 Præsentit, obviam, heu! subito fossam aspicit
 Et latam & altam, rivis quæ perennibus
 Hortum irrigaret, furibusque occluderet.
 Attonitus hæret, ac stupet aliquandiu,
 Moeretque. Crescunt interim fitis & fames:
 Quas ut, quo tandem sibi licet, possit modo
 Levare, relegit sua miser vestigia;
 Et poma, quæ respuerat, ac projecerat
 Voranda suibus, recuperare jam studet:
 Recolligit, lutoque purgat, & vorat.

Exigua certò quæ tenes, majoribus
 Quæ temere speras, præferenda sunt bona.

FABULA XXII.

Caprarius & Capella.

AGREGE Capellam discedentem longiùs
 Revocare monitis, sibilis, conviciis
 Tentârat, & nihil egerat ⁸ Caprarius:
 Iratus ergo coepit ipsam persequi:
 Quam cùm affecutus esset: Per dumos, ait,
 Per asperasque me coegisti vias
 Hùc usque currere: at mihi poenas dabis:
 Simulque cædit fuste duro, & percitus

⁸ Cicero, de Senect. C. 6. *Cùm Rempublicam consilio & auctoritate defendebant, nihil agebant?* Phædrus L. 2. Fab. 5. V. 3.
 Multa agendo nihil agens.

V. 25.

Non multum egisti! & opera nequicquam perit.

Tanto furore, vellat ut pilos, cutem
 Proscindat, oculum ⁹ excludat lævum, dexteram
 Coxendicem ¹ debilitet, respiciens nihil,
 Sævi tumorem pectoris dum vindicet.
 Postquàm refedit ira, prostratam solo
 Videns Capellam, doluit, flevit; quæsiit,
 Malo mederi siquà posset: languidam
 Manu recepit blandâ, fovit in sinu:
 Timensque ne res, nota cùm fuerit domi,
 Vindictam herilem fuscitet: Vides, ait,
 Me poenitentem injuriæ, quâ te furens
 Affecit impetus: omnes, juro, postmodùm
 Adhibebo curas, ut malum deleniam:
 Nunc te oro, noſter cùm gregem totum, ut solet,
 Recensebit herus, ne gemas, ne me indices.
 Pecus misella retulit: Heu! taceam licèt,
 Mea hæc loquentur, & arguent te vulnera.
 Frustra filetur facinus, ubi damnum patet.

F A B U L A   X X I I I .

Sus & Equus. ²

SU S in volutabro acquiescebat fatur,
 Infamibusque deliciis, totus luto

⁹ Terrentius, Phorm. act. 5. sc. 7. v. 95.

Pugnos in ventremingere,

Vel oculum exclude.

¹ Serenus Samonicus, de medicinâ Cap. 56. v. 12.

Dilue prætereà glomeramina, quæ gerit intus
 Clausa Aries inter geminæ coxendicis umbras.

² Camerarius, Fab. 116.

Conſperſus immundo, incubabat 3 ſegniter;
 Cùm fortè vidit Märtis ad pericula
 Ritè apparatus Sonipedem procedere:
 Contempſit; ac tumentem inani gloriâ
 Deriſit, ut qui quæreret certam necem
 Tanto apparatu. Properat nihilo feciùs,
 Et media Sonipes mox in arma ſe ferox
 Infert, & æquat, vel etiam ſuperat ſui
 Ductoris animos: aliquot afficitur quidem
 Vulneribus, at quæ facilè ſanari queant;
 Demumque herilis gloriâ certaminis,
 Suâque propriâ laude clarus cùm redit,
 Videt hunc eundem, ab omni qui periculo
 Remotum ſe putârat, occiſum ſuam
 A villico, & ejus membra pingua ferreis
 Jam fixa verubus geniale ad convivium.
 Mors ſæpe, omiſſis fortibus, inertes petit.

FABULA XXIV.

Jupiter, Columba, & Anguis

DONIS Animantes colere cum vellent Jovem,
 Violam Columba præſecuit, & obtulit;
 Donumque facilis approbavit Jupiter.
 Acceſſit Anguis, ore præferens roſam
 Pulchram, nitentemque, at recuſavit Deus.

3 Cicero. Orat. pro Cluent. C. 26. *Qui illi pecuniæ, quam condiderat, ſpe jam & animo incubaret.* Virgilius, *Æn.* L. 6. v 610.
 Aut qui divitiis ſoli incubuere repertis.

Iratus ille: Cur meum, inquit, respuis;
 Ultroque recipis, longè deterius licèt,
 Munus Columbæ? Quem Deus placidè monens,
 Respondit: Immo hoc prævalet longè tuo;
 Quippe quod apud me commendatur & suâ
 Et offerentis munditie: mihi quidem
 Rosam obtulisti, & hanc fatis pulchram: tuï
 Sed oris ipsam infeceris contagio.

Quæcumque summo dona 4 dentur Numini,
 Magnis ab animi pravitate vilitas,
 Minimis que pretium ab innocentia venit.

F A B U L A XXV.

Aranearum telae.

V I R dives olim, facinoris quanquam mali
 Reus erat, omni emerferat periculo,
 Evaferatque Themidis vindictam gravem.
 Quod secum pauper aliquis cùm perpenderet,
 Idem tentare voluit, sperans scilicet
 Impunè pariter evasurum se fore.
 At cognitâ ejus imprudentiâ Sophus:
 Aranearum 5 telas, inquit, aspice:
 Huc si ferantur vespæ, facilè transvolant;
 Sed muscæ ibidem inhærescentes oppetunt.

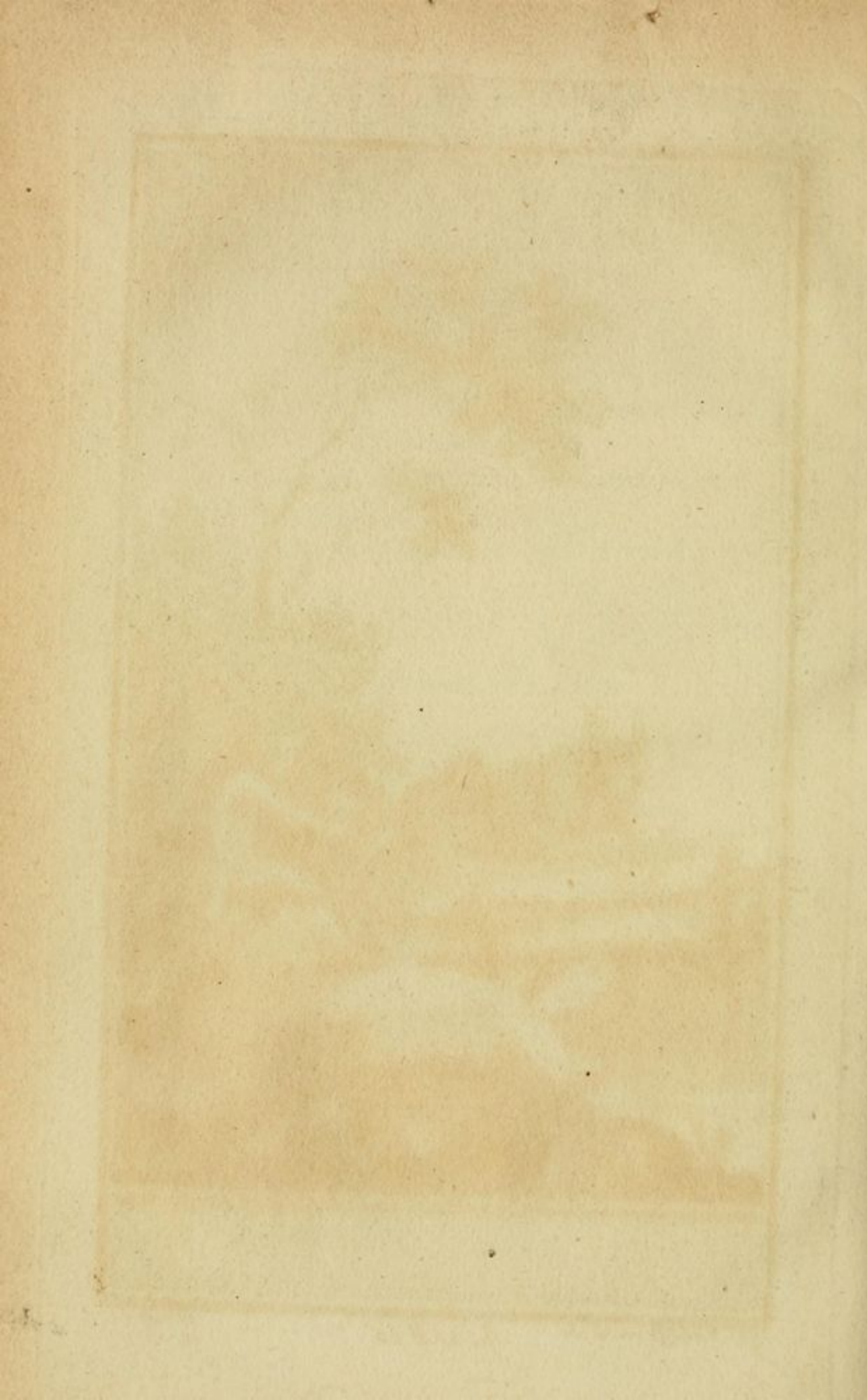
4 Donatus, ad Terent. Eun. Act. 5. Sc. 9. V. 27. *Donum Diis datur, Munus hominibus.*

5 Val. Maximus, L. 7. C. 2. *Anacharfis Leges aranearum telis comparabat: Nam ut illas infirmiora animalia retinere, valentiora transmittere: ita his humiles & pauperes constringi, divites & præpotentes non alligari, videmus.*

FABULA XXVI.

Agaso & Asinus. ⁶

NON me sequêris herum tuum, mala bestia?
 Nam quid, pavorem quod tibi tantum queat
 Injicere, transeundus iste pons habet?
 Obsequere verò, barde. Sic Asinum increpans
 Agaso sua post attrahere vestigia
 Tentabat; apprehensos & validâ manu
 Frenos movebat, intonabat & minas,
 Frustra: repugnat ille, & aures subrigit,
 Et, vi molestæ obnoxium, quassat caput,
 Et naribus efflat contumacem spiritum;
 Pontemque primore attigit vix unguâ,
 Simulque refugit, herumque cogit subsequi
 Multa minitantem: qui tamen, fervens ubi
 Bilis resedit, cogitare attentius
 Incepit, aliqua perveniendi ad exitum
 Si qua supperesset ratio: ad extremum placet
 Tentare, quoniam huc usque se conatibus
 Pecus maligna herilibus contrariam
 Præstitit, an, ipse agendi mutet si modum,
 Simuletque sese velle, quod minimè velit,
 Pugnæ futurus semper idem sit tenor.
 Quapropter à tergo occupat nunc jam suum
 Rebellem, & caudam nec - opinantis arripit,
 Stringitque, summisque trahit ad se viribus.

At ille, qui fixum animo penitùs hoc habet,
 Ut quoties aliquò progredi jubebitur,
 Continuò sese partem in adversam ferat,
 Simul atque senfit nisum abducentis retro,
 Profilit, herumque retrahentem pertrahens,
 Uno impetu vehemente pontem trajicit.

Fabella quosdam pervicaces indicat,
 Quos, nì videaris id refugere, quod cupis,
 Adducere nunquam ad id queas, quod expedit.

F A B U L A X X V I I .

Poeta epicus & Aesopus.

CUM venditaret aliquis Æsopo suum
 Quoddam poema, quod epicum vocaverat;
 Lectisque tantùm insignibus aliquot locis,
 Totius operis vellet excellentiam
 Ostendere; illum sic refutavit sopus:
 In urbe quâdam fortè plusculos dies
 Dum demoror, homo convenit meum hospitem
 Simplex, rudisque, vendere exoptans domum,
 Sitam in suburbio; eamque dicit commodam,
 Solidam, nitentem: deinde, quem sub pallio
 Absconditum tenebat, lapidem proferens:
 Extractus, inquit, en tibi è muro lapis,
 Qui, tota qualis fit domus, fatis indicet.
 Miratus Hospes singularem incitiam,
 Insulsiatam que hominis, à risu quidem

Sibi temperare non potuit; at mox tamen
 Monuit benignè ædificii cujuslibet
 Non æstimari posse, nec elegantiam,
 Nec soliditatem, nec alias dotes, nisi
 Opus univèrsùm, quale sit, perspexeris.

FABULA XXVIII.

Canes duo.

EXORTA fuerat rixa terribilis duos
 Inter Molossos, lanigero datos gregi
 Custodiendo; exarseratque jam ferox
 Certamen, ut cruentis sese morsibus
 Laniare inciperent. Interim supervenit,
 Sibi gratulatus optimam esuriens Lupus
 Occasionem; & in gregem irruit simul,
 Ovemque, quam Sors obtulit primam, capit:
 Aure apprehensâ mordicus trahitur Bidens
 Frustra reluctans; caudam & hostilem, vice
 Functam flagelli, sæpe sentit, quæ pigram
 Properare cogat. Quod igitur solum potest
 Misella, tenero balatu auxilium petit.
 Furore quanquam fervidi, audiunt Canes;
 Unoque eodem studio pugnam finiunt;
 Notosque protinus ad sonos pariter volant.
 Attonitus hostes ut inexpectatos videt,
 Prædam Lupus relinquit, & celerem fugam
 Capessit: acres at Molossi jam premunt;

Mox assequuntur; & truces versâ minas
 Fronte exserentem, & efferum rictu horrido,
 Ausumque tentare aleam certaminis,
 Pari adoriuntur impetu & morfu pari
 Unanimes; elisisque faucibus necant.

Privata mittunt odia magnanimi Duces,
 Remque sociatim bellicam studiis gerant
 Concordibus, ubi publicum exposcit bonum

FABULA XXIX.

Homo docilis 7

FERRI calentes in viam massas faber
 Projecerat, uti citius refrigererent:
 Huc quidam accessit inscius, & unam volens
 Efferre, coepto destitit adustâ manu:
 Et cum ingemiscens quæreret, quonam modo
 Sciret, calere ferrum, quàmvis neutiquam
 Ruberet: esse id cognitu facillimum
 Respondit aliquis; etenim guttâ si modò
 Unâ aspergatur, dum calet adhuc, protinus
 Stridere ferrum. Verba hæc imis sensibus
 Reponit ille. Paulò post, ut prandeat,
 Domum reverso jurulenta ponitur
 Ofella panis fervida, è foco recens
 Extracta: tum dato ille præcepto locum
 Esse obsequendi judicans, aquulam injicit

Semel, iterumque in jusculum; & rem sedulò
 Observat, advertensque stridoris nihil
 Inde exoriri, colligit videlicet
 Nullum calorem inesse: quocirca metus
 Repudiat omnes, & ligurire incipit;
 Statimque lamentatur ambustam sibi
 Linguam & palatum: quem increpans aliquis: Tuam
 Certè, inquit, esse hanc magnam stultitiam liquet:
 Quid mirum, osella si calescat tamdiu
 Dum fumat? Isti monito parendum quoque
 Confet Homo docilis. Hinc in agrum longiùs
 Cùm processisset, ferìò, quantum valet,
 Audita reputans, fontis ad gelidi caput
 Tandem aridus devènit, æstuque & viâ
 Ipsoque studio cogitandi lassulus §:
 Restinguere sitim discupiebat: sed leves
 Ut surgere ab aquâ fumos animadverterat,
 Secreto ab igne latices esse fervidos
 Existimavit, ac timuit attingere.
 Non procul hinc ergo desidens aliquandiu
 Postquàm expectavit, humidus si fòrs vapor
 Consumeretur, denique impatiens moræ
 Timensque, ne sibi multa nox incumberet
 Redeunti, abcessit igneâ incensus siti.

Vana est docilitas, quæ caret sapientiâ.

§ Catullus, Carm. 62. V. 35.

Itaque ut domum Cybebes tetigere lassulæ.

FABULA XXX.

Simia & Castaneae nuces

ERICIO furata Castaneas erat
 Simia virenti adhuc opertas cortice,
 Circúmque spinis horridas minacibus:
 Os igitur illis admovere non potest,
 Quin labra tenera pungi aculeis gemat:
 Quem sensum experta ter, quater postquàm fuit
 Hanc esse demum furti vindictam putat,
 Nucesque domino reddit integras suo,
 Hos indicat fabella stimulos vindices,
 Qui cor, facinoris conscium injusti, premunt.

FABULA XXXI.

Cornix & Columbæ.

PENURIA victûs Cornicum urgebat gregem:
 Quarum una, prævalentis impatiens gulæ,
 Cùm nollet ultra cum fororibus suis
 Tam difficulter sustinere spiritum,
 Sciretque proximâ in Columbarum domo
 Ciborum inesse copiam, illuc devolat,
 Subitque, noctem dum crepusculum trahit.
 Vident Columbæ, nec abigunt: tam strenuè
 Tuburcinari demirantur hanc quidem;
 Sed aliquam credunt de suo genere hospitam,
 Sinuntque, gaudentque ejus expleri famem.

Postquàm illa sensit gutturis avidi finum
 Granis refertum, somno tandem se dedit.
 Postridie, ortus cùm jam Sol nitesceret ⁹,
 Evigilat, alis plaudit, & corpusculum
 Perbellè procuratum gratulans sibi,
 Garrere, cornicari ¹ protinus incipit:
 At simul ad istos vocis ignotæ sonos
 Undique Columbæ pariter omnes advolant,
 Improvidamque cingunt, fraudeque cognitâ,
 Rostris minacibus abigunt, pellunt foràs.
 Male habita Cornix propriam ad gentem redit:
 Sed nec ibi degere, ut antea, permittitur;
 Sic ergo utrinque se exclusissimam ² videt.

Nunquam relinque, rite quod susceperis,
 Vivendi honestum, sit licèt miserum, genus.

FABULA XXXII.

Simiolus & Bos.

SIMIOIUS olim cùm videretur sibi
 Non imperitus esse pingendi artifex,
 Equum nativis exprimere coloribus
 Voluit: at inscriptum ejus nisi nomen foret,

⁹ Plinius, Hist. L. 8. C. 3. Nitescente *Luna nova*.

¹ Priscianus, col. 828. Edit Putsch. à *Cornice cornicari*. Persius, Sat. 5. V. 12.

Nescio quid tecum grave cornicaris ineptè.

² Plautus, Menæch. Act. 4. Sc. 3. V. 24.

Abiit intro, occlusit ædes: nunc ego sum exclusissimus:
 Neque domi, neque apud amicam mihi jam quidquam creditur.

Equi hanc imaginem esse nunquam diceres :
 Tamen arbitratur pulchrum & elegans opus ;
 Sciensque magnâ judicandi vi Bovem
 Excellere , ipsum convenit , secum ferens
 Suæ inficetum specimen imperitiæ ,
 Et : Hâc meâ , inquit , de tabulâ quid sentias ,
 Audire cupio : simpliciter & candidè
 Age , rogo , mecum : picta recténe , an secùs ,
 Tibi videtur omnis hæc species equi ?
 Effare . Cui Bos : Hanc equi speciem vocas ?
 Ignosce : quodvis aliud esse credidi .
 Simiolus irâ concitatus , hæc refert :
 At vis , opinor , falsus esse , stolide Bos !
 Faceffe verò cum tuis ineptiis .
 Herus mihi prior nobilis pictor fuit :
 Cùm pingeret equos , sæpe mirans adstiti ,
 Artemque didici . Bos ad hæc : Pictos equos
 Tu sæpe vidisti ; at ego vidi sæpius
 Per prata mecum victitantes ; & tuam
 His similem haberi posse picturam nego .
 Auctor peritum judicem si consulat
 Ineptus , non consilium , at laudes expetit .

FABULA XXXIII.

Lupus & Ovis. ³

FAME coactus, faucibusque jam diu
 Siccis laborans, prædam quærebat Lupus:
 Sed opilionum diligens custodia,
 Fideliumque vigiles excubiæ canum
 Omne pecus omni defendebant à malo.
 Quid agat? stimulavit ingenium necessitas:
 Quod vi nefas est assequi, aggreditur dolo.
 Sibi totum ovillâ pelle corpus obtegit:
 Adesset vox ovilla, dixisses ovem.
 Ita personatus tecta straminea petit,
 Ubi oves meridiani vitabant gravem
 Solis calorem: unamque sic per rimulas
 Est allocutus: Hùc ades mecum, foror,
 Quò purus aër, quò levis Favonius,
 Et gramina vocant dulcia. Agnovit Bidens
 Vocem Lupi: dolumque castigans dolo:
 Obsequerer ultro, dixit, si quis tu Lupus
 Generosus esses & validus, qui me nimis
 Timidam & infirmam ab hostibus defenderes.
 Nil metue: talis ego sum, qualem tu velis,
 Lupus reponit; & simul larvam abjicit.
 Ovis hìc jocatur, & obefas nares Lupi
 Ludificans: Pulchrè est, inquit: & mihi quidem

³ Jarius, Biblioth. Rhet. to. I. Cujus quidem verba fere ipsa retinimus.

Vix alius esse validior custos potest:
 Adsciscere tamen nostri participes boni
 Quosdam, tibi bene notos, comites juverit:
 Paulum opperire, dum canes huc advoco.
 Damnum sibi Lupus ne mora afferret timens,
 Pedibus salutem credidit statim suis.

Dolum innocenti neçtere malum qui parat,
 Meliore jus est hunc refutari dolo.

FABULA XXXIV.

Simius & Vulpecula.

JACTABAT olim Simius Vulpeculæ
 Suam, exprimendi animalium quorumlibet
 Gestus & habitus, singularem industriam.
 Vulpecula refert: Hoc tibi dabo lubens,
 Nullum animal esse, quod imitari non queas
 Ad speciem: at illud tu mihi vicissim dabis,
 Nullum inveniri, quod imitari te velit.

Fabella carpit vile mimorum genus.

FABULA XXXV.

Apodes duæ.

APUS ⁴ volucris est, quæ pedes habet quidem,
 Sed ita minutos & breves, ut, si velit

⁴ Plinius, Hist. Lib. 10. C. 39. Plurimam volant, quæ Apodes, quia careant usu pedum; ab aliis Cypseli appellantur; Hirundinum specie.

Contingere solum, nequeat ingredi, neque
 Hinc jam avolare, ni quid opis advenerit.
 Ergo refugiens hoc malum, nunquam fere
 Quiescit, victumque volitando quæritat.
 Accidit, ut isto de genere avium duæ
 Pennis secantes paribus aurarum plagas,
 Jacentem in agro cernerent dulcem cibum,
 Simulque magnâ cupiditate ardescerent
 Hoc stomachum inanem reficiendi pabulo,
 Amica quod Sors offerebat optimum.
 Nôrunt tamen periculum; & prudens metus
 Aliquâ refrenat appetentiam morâ:
 Sed admonet ambarum una; ne datam sibi
 Occasionem deserant timidæ nimis:
 Non defuturos commodos venti halitus,
 Quibus adjuventur, ut ab humo se sublevent:
 Suadet forori denique, ambas quod juvat.

Ergo hûc, præivit quò voluntas, devolant;
 Avidéque depascuntur optatam dapem.
 Saturata postquàm liquit ingluviem fames,
 Coepère circumspicere, si qua spes foret
 Auxiliû ab aliquâ parte cæli; quid nothus,
 Eurusve, Zephyrusve, aut Aquilo promitterent.
 Tenet alta liquidos aëris campos quies.
 Mutationem temporis aliquandiu
 Expectat utraque: donec oculis Morpheo
 Furtim admovente lene tormentum, altera
 Deviçta tandem, sensus amisit gravi
 Sopore vinçtos: altera autem fortiter

Cavet sibi, suumque propositum tenet,
 Et perseverat, auræ ad omnem sibilum
 Attenta semper: atque ad extremum cavi
 De latere montis ventus excitator
 Erumpit ilicèt, & paratam sublevat,
 Et nota secum ad astra tollit præpetem.

Soror relicta post paulò expergiscitur:
 Gemitque, conqueriturque, solam se videns;
 Motisque pennis ad volatum enititur:
 Sed undique aër jam priori redditus
 Tranquillitati, inefficacem fert opem:
 Bonasque misera Sortis incertæ vices,
 Affixa terris, expectare cogitur.

Hâc edocemur fabulâ, quotquot sumus
 Infirmi, egentes, ac miselli homunculi,
 Divina, sine quîs facere nil boni licet,
 Auxilia qualem diligentiam expetant.

F A B U L A   X X X V I.

Cothurnix, Perdix, & Cornix. ⁵

ADVENERAT Cothurnix ab aliâ procul
 Regione: Perdix sic alloquitur: o bona,
 Ad hosce campos confugere quis te malus
 Coegit error? namque, si nescis, doli,
 Fraudesque, visque, & omne feritatis genus.

Et Luētus, & Mors impio nos opprimunt
 Dominatu: si quid venatores, aucupes
 Sævire cessant, ingruunt vulpeculæ
 Continuò, & aquilæ & accipitres, & vultures.
 Refert Cothurnix: Heu! reliqui patriam,
 Quòd his & aliis pestibus quàmplurimis
 Infesta nostro redderet generi gravem,
 Miserabilemque vitam: at audivi tamen
 A matre, se audivisse cùm sibi diceret
 Avia; animantes inter ætatis suæ
 Omnes, fuisse perpetuam concordiam.
 Longæva Cornix hùc fors advolaverat,
 Quæ verba damnans volucris peregrinæ ultima:
 Istæ, inquit, istæ sunt aniles fabulæ:
 Adsum videlicèt ego ducentos abhinc
 Annos superstes, visa nec est usquam mihi
 Gens miluina vestræ genti parcere.
 Aequæva miti natio immitis fuit.

FABULA XXXVII.

Miles & Equus.

G E N E R O S U M habebat Miles, & apertis Equum
 Qui Martis ultro occurreret periculis,
 Fidumque jactis hostium telis caput
 Erigeret, intercipere vulnera gestiens
 Quæcunque, dominum ut incolumem reduceret.
 Hinc ille secum tacitus: & multis quidem

Et gravibus, ait, exerceor laboribus:
 At factus fuero cum senior, dignam fruar
 Mercede; dominusque beneficiorum memor
 Dulci jubebit me quiescere in otio.
 Res denique autem quò redit? Equus fit senex,
 Et ad molam ablegatur, heu! asinariam ⁶.

Quisquis fidelem præmio famulum negat
 Donare justo, fabula hunc redarguit,

FABULA XXXVIII.

Rusticus & pagi Dominus.

AD pagi Dominum quidam venit Rusticus:
 Meusque, dixit, in tuum porcus canem
 Irruit, eumque necuit. Damnum farcies,
 Respondit ille, nummis viginti aureis,
 Tuumque trades prætereà porcum mihi,
 Ut occidatur, ceterosque terreat
 Supplicio porcos, ut ne posthac audeant
 Verendos interficere Nobilium canes.
 Hic sese emendans Rusticus: Quid sum miser
 Locutus, inquit? Immo volui dicere
 Illud, quod esse comperi verum nimis,
 Meum à tuo fuisse porcellum cane
 Occisum. Is ergo fecerit aliquam prior

⁶ Cato, de re rust. C. 10. *Molas asinarias unas* (parare oportet.)
 Has appellat Cato plurali numero, quòd superior & inferior esset
 mola: sed cum superior tantum versaretur, sæpius dicebatur mo-
 la numero singulari: atque vocabatur asinaria, quòd asinus ple-
 rumque ad eam versandam adhiberetur.

Injuriam, inquit Dominus; & hoc pacto suam
 Sibi perniciem stultus arcessiverit:
 Male quidem factum; nunc tamen fatis est mihi
 Quòd crimen hujus pœna, mors, justa eluit.
 Abi; tuosque porcos meliùs educa,
 Et aliquid unquam simile ne peccent, cave.
 Si cum potente damnum exoptulaverit
 Tenuis, abibit sæpius vix innocens.

FABULA XXXIX.

Taurus & Canes duo.

Taurus animosi pectoris cùm fervidos
 Vix Possit æstus ferre, jactabat caput,
 Minacibus auras verberabat cornibus,
 Pedibus revellens putre fodiebat solum,
 Levemque latè dissipabat pulverem.
 Interea opacæ frondeâ sub arboris
 Fornice quieti membra tranquillæ dabant
 Duo Molossi: quos is aspiciens vocat
 Pigros, inertes; objicit & focordiam:
 Virtutis illi sed suæ bene conscii,
 Infanientis vana contemnunt probra;
 Et nil moventur. Paulò post autem accidit,
 Idem ut superbus iste novo subito impetu
 Ad proximum hinc se præcipitem ageret nemus:
 Cùm cuncta porrò temere lustraret, duos,
 Quos è latibulis egredi coegerat
 Importuna fames, obvios habuit Lupos.

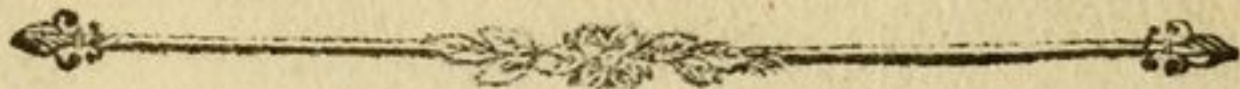

Redire tunc ad se incipit; & in vultibus
 Errare torvis jam videns truces minas,
 Magnum imminere intelligit periculum:
 Quapropter & vim simul & ingenium ratus
 Adhibenda, clunes frutice denso protegit,
 Feris & adversam hostibus frontem objicit
 Intentus: hi vitare cornua sedulo,
 Student, & agiles per humerum per & latus
 Saliunt utrinque: non valent ullo quidem
 Lædere cruento vulnere; sed assultibus
 Crebris fatigant usque eò donec miser
 Se viribus prope destitutum sentiens,
 Fatale dat lamentum, & auxilium petit
 Mugitu acuto, silva quem remugiens
 Ad ultimos propagat arborum sinus.
 Exaudiunt Molossi & agnoscunt sonum,
 Statimque properant quò periculum vocat,
 Injuriosè quidquid ille fecerit,
 Nil pensi habentes, infelici dum ferant
 Opem expetitam. Prælii imparis locum
 Vix attigerunt, in latrones irruunt
 Continuò; & hostem faucibus elisis necant
 Quisque suum; tamque nobili beneficio,
 Se nec socordes esse nec inertes probant.

Artem ulciscendi injurias heroicam
 Hæc fabula homines quosque generosos docet.

FABULA XL.

Mulus & Canis.

PANEM in canistris cetero cum opsonio
 Mulus gerebat: cui miser viæ comes,
 Tanquam beato, gratulatus est Canis,
 Quòd haberet unus, possent quæ convivio
 Sufficere, & exsaturare multorum famem.
 Respondit ille: falleris; nam quas opes
 Mirare, bajulus has ego fidelissimus
 Toti familiæ distrahendas defero;
 Et sponte tradam; & nil reservabo mihi.

Suffarcinatos, ut aliis profint, sibi
 Inutiles, fabella Doctores notat.

FABULA XLI.

Musca & Apis.

IN flore Musca federat aliquandiu,
 Succisque vires dulcibus refecerat:
 Sed inde, necdum satura, cùm se tolleret,
 Obscaenum (honus ? fit auribus) stercus petit.
 Quam fortè, ab opere dum redit, aspiciens Apis,
 Ipsi exprobravit foedum amorem fordium.
 At illa: Quid tum, si, quod in tenero sinu
 Pulchelli floris esuriens inceperam,

? Q. Curtius, L. 5. C. 1. n. 38. *Ad ultimum* (honus auribus fit) *ima*
corporum velamenta projiciunt.

Abfolvo in ifto ftercore pingui prandium §?
 Placet æquè utrumvis, dum mihi ventrem impleat,
 Fabella ftolidos ad Lectores pertinet,
 Qui Maevium inter & Maronem nil vident,
 Propter quod alter præferatur alteri.

F A B U L A XLII.

Infeftum hemorobion, & Cornix

FLUVIUM apud Hypanim hemerobion⁹ quoddam genus
 Animantium, infima beftiolarum natio,
 Agitabat uno terminatum aevum die:
 Quas inter aliqua grandior natu, graves
 Cùm fe negaret ferre poffe moleftias
 Aetatis imbecillæ¹: Optata Mors, veni,
 Veni, ait: in Orbe quid moror diutius?
 Horas diei victitando jam fere
 Omnes confumpfi; jam duodecima imminet:
 Nascenti exoriens Phoebus illuxit mihi;

§ Plautus, Trucul. Act. 3. Sc. I. V. 1.

Rus mane dudum hinc ire me juffit pater,
 Ut bubus glandem prandio depromerem.

9 Cicero, Tufcul. L. I. C. 39. *Apud Hypanim fluvium, qui ab Europæ parte in Pontum influit, Aristoteles (Hift. Animal L. 5. C. 19.) ait beftiolas quasdam nati, quæ unum diem vivunt: ex his igitur, hord octava quæ mortua eft, provectâ ætate mortua eft; quæ verò occidente fole, decrepita, ed magis, fi etiam folftitiali die. Plinius, Hift. L. II. C. 36. Hypanis fluvius, in Ponto, circa folftitium, defert, acinorum effigie, tenues membranas, quibus erumpit volucre quadrupes: nec ultra unum diem vivit; unde hemerebion vocatur.*

1 Horatius, L. 2. Sat. 2. V. 85.

Accedent anni, & tractari molliùs ætas
 Imbecilla volet

An me relinquet occidens superstitem?
 O terminetur tandem vita longior!
 Interea Cornix ², annum quæ centesimum
 Impleverat jam, cum jaceret proximâ
 Sub arbore, languens, morbo & insanabili
 Correpta, fortem conquerebatur suam,
 Aetatis ³ ipso vere quòd decederet.
 Breve aliquid, aut longum esse negat ⁴ Aeternitas.

FABULA XLIII.

Aegithus & Asinus.

AEGITHUS ⁵ in albâ-spinâ nidificaverat,
 Et ova jam posuerat: hùc Asinus fatur
 Accessit, ut se attereret, & facilem viam
 Corpusculis, effluere per duram cutem
 Tentantibus, aperiret: at dum se ⁶ ferus

² Cicero, Tuscul. L. 3. C. 28, *Theophrastus moriens accusasse Naturam dicitur, quòd Cervis & Cornicibus vitam diuturnam, hominibus tam exiguam dedisset.* Consule & Plinium, Hist. L. 7. C. 48.

³ Ovidius, Metam. L. 10. V. 85.
 Aetatis breve ver.

⁴ Lucretius, L. 1. V. 616.
 Ratio reclamat vera; negatque
 Credere posse animum.

⁵ Plinius, Hist. L. 10. C. 74. *Aegithus (gallicè fauvette) avis minima (bellum habet) cum Asino: spinetis enim se, scabendi causa atterens, nidos ejus dissipat. . . Et Acanthis (gallicè Rossignol) in spinis vivit: idcirco Asinos & ipsa odit.*

⁶ Horatius, L. 1. Epist. 13. V. 7.
 Abjicito potius, quàm, quòd perferre juberis,
 Clitellas ferus impingas.
 Seneca, de Irâ, L. 1. pag. 35. Edit. Elz. 1672. in 8vo. *Quid opus est mensam evertere? quid pocula adfligere? quid se in columnas impingere?*

Impingit, & dum naviter costas fricat,
 Evertit Aegithi incubantis nidulum;
 Et ova simul effracta diffundens humi,
 Sobolem futuram interficit. Dolet, gemit,
 Miseranda volucris, conqueritur, irascitur,
 Stolidæque pecudi facinus audax, impiam
 Crudelitatem, immanitatemque exprobrat.
 Tum Bardus: Ohe, desine, inquit, his meam
 Appetere famam ridiculis conviciis:
 Mea namque mitis indoles nota omnibus;
 Et reputor, & sum bestia minimè mala.
 At grande damnum, at maximam cladem intuli.
 Quid inde? factum quidquid est mali, inscius
 Id feci. At oculos & animum fortè inquires
 Me debuisse advertere. Ego verò nihil
 Factum reor fuisse contra regulam
 Juris asinini: nam mihi per eam licet,
 Bene pransus ubi sum, ad quælibet recurrere
 Subsidia, stomachum quæ laborantem queant
 Juvare, fiat optima ut concoctio.

Fabella quosdam Philosophos pingues ⁷ notat,
 Qui, modò quietis obsequantur sensibus,
 Quidquid agant sceleris, innocentes se putant.

⁷ Cicero, de Fato, Cap. 4 *Acutiores Attici . . . pingues Thebani.*

FABULA XLIV.

Alexander Rex & Apelles. ⁸

CUM divertisset olim Apellis in domum,
 Sententiamque Rex Alexander suam
 Coepisset omni de arte pingendi palam
 Proferre; Apelles ipsi ad aurem leniter
 Statim infusurrans: Oh! file, inquit, obsecro;
 Vel voce saltem hujusmodi res differe
 Submissiori; ne pueri te, dum terunt ⁹
 Mihi colores, audiant, & rideant.

FABULA XLV.

Thales & Ancilla. ¹

CÆLI meatus ore sublimi Thales
 Cùm tacitus observaret, in foveam incidit.
 Quem sic fuisse irrisum ab Ancillâ Plato
 Memorat ²: Tuumne tam procul supra caput
 Remota posse perspicere speraveris,
 Dum, posita quæ sunt ante pedes, non perspicias?

⁸ Philibert Hegemon, Fab. IV,⁹ Plinius, Hist. L. 35. C. 10. *In officinâ imperitè multa differenti (Alexander) silentium comiter suadebat (Apelles) rideri eum dicens à pueris, qui colores tererent.*¹ La Fontaine, L. 2. Fab. 13. Æsopus, Fab. 169. Faernus, Fab. 73.² In Theæteto.

F A B U L A X L V I. ³*Lilium.*

S A T U M feraci & nobili solo, suum
 Cùm nuper apicem Lilium recluderet,
 Educeretque florem in auras luminis,
 Aurora primùm lacrymulam demittere
 Unam, alteramque coepit: at tam lucidus
 Repentè foliis exstitit apertis nitor,
 Ut laeta jam Dea, pariter nitentibus
 Oculis, genisque, fulserit, & adriserit,
 Absolveritque risu simul amabili
 Omnem novelli floris pulchritudinem.
 Mox Phœbus aureo emicans vultu, advolat;
 Suâque luce Lilium complectitur,
 Fovetque, recreatque; & expleri nequit
 Videndo: & omnes hinc velit secum Deos,
 Deasque adesse, gaudium hoc ut gaudeant ⁴:
 Hûcque, ô Deorum summe, dixit, hûc ades,
 Verende genitor. Audiit, adest Jupiter;
 Videtque, gaudetque, ut Jovem quidem decet;
 Ita tamen gaudet, ut hominem tunc diceres.
 Intereâ, amœno cincta Nympharum grege,
 Natura stabat proprium admirans opus:
 Oculo sagaci perspicit aliquandiu
 Penitùs, penitùsque, sollicita, ne quid suo

³ Hanc veriùs dixeris Allegoriam in ortum serenissimi Burgundiæ Ducis.

⁴ Cicero, L. 8. ad famil. Epist. 2. *In theatrum Curionis Hortensius introiit, puto ut suum gaudium gauderemus.*

Decoris alumno desit, ultima quod manus
 Adjicere possit: ut probavit omnia:
 Cresce, decus, inquit, ô meum; cresce, ô mea
 Dulcis voluptas; teque jam, quotquot micant
 In Orbe flores, capite summissô colant,
 Dixit; statimque feligit fidam è suis
 Comitibus unam, prævalenti corpore,
 Vultuque, Floram, candido & rubicundulo;
 Et mandat, operâ Liliûm assiduâ juvet,
 Curasque alendo sedula omnes conferat.
 At illa, tanto honore gaudens, exilit;
 Simulque reteguit nectaris plenos sinus,
 Succosque fundit, quos, futuri præsciæ,
 Jam præparârant antea Vita & Salus.
 Quò dicta spectent, læta novit Gallia.

EPILOGUS.

His lusibus ego leniebam tædium,
 Si quod erat, ut fit, solitudinis meæ;
 Et verisimiles comminiscens fabulas,
 Aptè loquendi munera non modò bestiis,
 Sed rebus etiam quæ carent sensu, dabam;
 Mundumque tentabam universum reddere
 Vocaliorem ⁵: ut inde possit ad bonos
 Regina nostra hæc Ratio mores instrui.
 Nec pœnitet me, quòd inhonoratos dies
 Tenuibus hisce deditus studiis agam:

⁵ Seneca, Quæst. nat. L. 2. C. 29. *Vides enim, quantò vocaliora sunt vacua, quàm plena.*

At in remoto præsepultus ⁶ angulo
 Senescere velim, ne quid illius, illius
 Immanitatis impiæ, quæ nunc viget,
 Aspicerere cogar. Quid? vivi pervenimus ⁷,
 Ut Religionis patriæ contra sacros,
 Veteresque ritus fese homunculus frequens
 Inferre pugnax audeat? ut omnem Dei
 Abolere cultum tentet? ut sanctissimis,
 Certissimisque nobiles Auctoribus
 Leges revellat: consecratam rideat
 Laudem pudoris: temperantiam, fidem,
 (Etiam efferatis barbarisque gentibus
 Verenda nomina) pro meris nugis putet ⁸?
 At hæc mihi quando per tenuitatem meam
 Domare monstra ⁹ non licet, fugere expedit.

⁶ Quintilianus, Declam. 9. C. 23. *Video senem, meliore sui parte præsepultum, omnis etiam spei superstitem.*

⁷ Virgilius, Ecl. 9. V. 2.

O Lycida, vivi pervenimus, advena nostri
 (Quod nunquam veriti sumus) ut possessor agelli
 Diceret: hæc mea sunt: veteres migrate coloni.

⁸ Cicero, Orat. in Ant. C. 9. *Nos sprevit, & pro nihilo putavit.*
 De Orat. L. 2. c. 84. *Sapientia & magnitudo animi pro nihilo*
putantur. Ad. Attic. L. 6. Epist. 3. *Amicos habet meras nugas.*

⁹ Juvenalis, Sat. 4. v. 2. de homine flagitiis cooperto:

Monstrum nullâ virtute redemptum

A vitiis.

Sat. 15. v. 171. de feris quibusdam hominibus sui temporis:

Quid diceret ergo,

Vel quò non fugeret, si nunc hæc monstra videret
 Pythagoras?

S E N T E N T I Æ.

Quòd istas Sententias, hùc revocatas, simulque collectas exhibemus, nulla hæc profectò est ostentatio nostra: nam è suâ sede cum aliquo detrimento esse detractas, ipsi intelleximus. Sed providere voluimus, ut studiosi Lectores possent faciliùs & invenire, quas legere se meminissent, & recurrere ad Argumenta, quorum conclusiones illae plerumque sunt. Atque etiam ne pretium legendi nullum à nobis rependeretur, eas interdum redeгимus ad novam formam, novoque adornare cultu conati sumus.

A.

*Abcondere homines vitia dum quædam volunt,
Ea sæpe faciunt clariùs ut appareant. p. 379.*

*Absurda quæque fingere sibi somnia
Fere solet, amor quem suû stultus tenet. p. 377.*

Acuere avarus venter ingenium solet. p. 231

Acuere solet industriam necessitas. p. 82.

*Addit vim invictam fortibus concordia:
Discordia frangit ipsam fortitudinem. p. 42.*

Adversa stultos admonent fortis suæ. p. 39.

*Ad vindicanda damna si improbos legas,
Plerumque gravius hi tibi damnum dabunt. p. 151.*

Aequaeva miti natio immitis fuit. p. 517.

Agricolae in horto, quod nihil prodest, nocet. p. 144.

Aliena damna tempore dextro ni leves,
Opera tua damno sæpe vertetur tuo. p. 50.

Aliqui sunt artibus ita corrupti malis,
Ut nequeant ipsum induere simulachrum boni. p. 344.

Altum soporem durus adducit labor. p. 464.

Ambitio prava, quantis afficeret malis
Hunc Orbem, haberes ni dementiam ducem! p. 58.

Amor, improbus Amor, ubi semel prudentiam
Extinxit, ipsam fortitudinem domat. p. 77.

Amore materno excitatus, plurimum
Ibi videt oculus, ubi alii nihil vident. q. 464.

Ars optima, suo quæ domino victum parat, p. 264.

Artis ope frustra variam natura induit
Vitiosa formam, si vitiositas manet, p. 184.

Arundo Quercui: Acris ubi vis ingruit,
Summissa vereor; & illa fit clemens mihi. p. 166.

Auctor peritum judicem si consulat
Ineptus, non consilium, at laudes expetit. p. 512.

Audacia nulla est, nullum ubi periculum. p. 91.

Audaciorem stupiditas Criticum facit. p. 201.

Augetur ipso imbellium numero pavor. p. 199.

B.

Beata præsens vita venturæ nocet. p. 109.

Benefaciendi curam si susceperit
Idoneus unus, præstat multitudini. p. 275.

- Benefico ingratus qui nocet, nocet sibi. p. 295.
 Beneficus esto, sed, cui benefacias, vide. p. 29.
 Bis ille miser est, qui ex beato fit miser. p. 207.
 Bonam & salubrem disciplinam perficit
 Bene præparatum pectus: instructum malis
 Artibus eandem vertere in pestem solet. p. 458.
 Bonos juvare, cum abeunt, incipiunt mali. p. 36.
 Bonus ille custos, qui severus & probus
 Propulsat, non qui blandus importat malum. p. 235.
 Breve aliquid, aut longum esse, negat Aeternitas. p. 523.

C.

- Calumniam insons non potes felicius
 Reprimere, quam si, qualis es, te ostenderis. p. 180.
 Calumnianti & increpanti Noctuæ:
 Non me, sed oculos, Sol ait, culpa tuos. p. 154.
 Caveam elegantem dum fugit Passerculus,
 Pulchrum esse, ut aiunt, carcerem nullum, probat. p. 100.
 Certum est, amicum diviti nullum tibi
 Fuisse, quoniam nullus est nunc pauperi. p. 34.
 Citò emerfisti? ne citiùs recidas, cave. p. 148.
 Collecta cenam condit insuavem fames. p. 134.
 Coluber suæ salutis auctorem necat. p. 62.
 Conditio tenuis paucis est periculis
 Obnoxia, multis ampla casibus patet. p. 93.

- Confilia qui dant, sæpe consulunt sibi. p. 45.
 Copia rapaces ridens invitat manus. p. 327.
 Corrigere qui vult naturam, Aethiopem lavat. p. 89.
 Cuiquam ne objicias, quod tibi objici queat. p. 24.

D.

- Damnare qui vult alios, se inspiciat prius. p. 342.
 Damnosa stulto semper est loquacitas. p. 331.
 Dejicere Summos grandibus Sors invida
 Gaudet ruinis, dum Infimi tutò latent. p. 414.
 Deprimere dum vult alienam elegantiam,
 Hanc sæpe stulta provehit æmulatio. p. 368.
 Difficilè custoditur, quod multis placet. p. 61.
 Difficilè vincit lenitas animos leves,
 At ratio sæpe continet severior. p. 484.
 Diffidere si quos, maximè tenues, decet. p. 71.
 Diffide, si quis taceat infensus tibi:
 Pleni minarum longè metuendi minùs. p. 141.
 Diffide, si quos indicat verbosior
 Loquela: nam plerumque nil subest boni. p. 486.
 Dixit Edera olim, magnæ adhærens Quercui:
 Annon tibi nocent arbores, quæ te ambiunt?
 At Quercus: O tace, invida: tu sola hìc noces. p. 183.
 Dolam innocenti nectere malum qui parat,
 Meliore jus est hunc refutari dolo. p. 514.

Dum pompæ inanis artifex extollitur,
Jacet miserias inter utilis faber. p. 380.

Durum torum diurnus emendat labor. p. 463.

E.

Egere miserum est; at miserrimum bonis
Abundare ita ut inundet affluentia. p. 418.

Eò est nocentior ira, quò est occultior. p. 419.

Equum ad pericla Martis ornari videns
Afinus: Vel Afinum, vivere, inquit, me juvat. p. 88.

Est vile quoddam animalium bipedum genus,
Quod nisi, prudenter sæviens, oppresseris,
Malam exhibebit usque & usque molestiam. p. 485.

Et monstra, & homines habet Europa nunc feros,
Musa quibus omnis suavior bilem movet. p. 175.

Exigua, certò quæ tenes, majoribus,
Quæ temere speras, præferenda sunt bona. p. 501.

Exitio multis vana garrulitas fuit. p. 427.

Externa facies imperitos decipit. p. 422.

F.

Facit ille multùm, qui facit domino satis. p. 498.

Fervente dum vult Piscis è fartagine
Resilire, frictus ne pereat, assus perit. p. 259.

Fortuna quem deseruit, omnes deserunt. p. 440.

Fortuna rarò, Summis injiciens manum,
Fallitur: in Imos manca sæpius ruit. p. 62.

Fortunâ vivat quisque contentus suâ. p. 71.

Frustra laborant, partem ut arripiant sibi
Laudis alienæ, laude qui propriâ carent. p. 457.

Frustra filetur facinus, ubi damnum patet. p. 502.

G.

Gens Troffulorum, quò magis fuerit levis,
Hòc se majoris esse ponderis putet. p. 138.

Gratia referri ab Infimis etiam potest. p. 147.

H.

Habet hoc stupiditas oppidò percommodum,
Quod cuncta facilè in optimam partem accipit. p. 339.

Habet senectus mille mortis nuntios. p. 211.

Hæc invidorum abominanda est indoles:

Quibus uti nequeunt, neminem his frui volunt. p. 70.

Herus ubi peccat, sæpe servus plectitur. p. 266.

Hic sæpe prodest, qui supervacua abripit. p. 416.

Hùc sequere, quâ Natura tibi monstrat viam. p. 267.

Homines repentè emerfos ex humili loco

Tolerare possim, ni suum spernant genus. p. 243.

Homini cavenda est improbi benignitas. p. 424.

Homini thesaurus ingens, assiduus labor. p. 132.

Hominum fragilitas ingenium versatile,

Variumque, variis pro periculis, expetit. p. 90.

Hominum ille mos est: anxie quærent, parant
Laboriosè, quæ brevè fastidient. p. 472.

Horum, beati qui putantur, dum vident
Miserias, miseri sustinent fortem suam. p. 88.

Humana sæpe ratio secum diffidet. p. 271.

Humana sæpe vota perniciem petunt. p. 38.

Humanas variat vita, mors æquat vices. p. 434.

Humilibus Humiles, non Potentes, dant opem. p. 178.

I.

Idem, quod Aquila, Corvus aggrediens, perit. p. 8.

Ignaviam subsidia nil fere juvant:

Per se ipse solus multùm agit habilis vigor. p. 332.

Illecebra sese quò magis blanda objicit,

Magis hòc timendum, subsit aliquis ne dolus. p. 438.

Illud aliquando, comparare quod nequit

Industria, labor, ars, dolus, casu advenit. 496.

Illustria quædam vitia sunt: at maxima

Sæpe ibi pudendi causa est, ubi minimè pudet. p. 183.

Improbilas ipsa sæpe tuetur improbos. p. 258

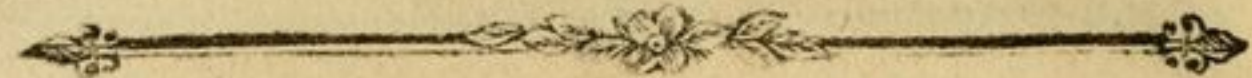
Impunè victor nullus insolens fuit. p. 278.

In aliis vitia quàm libet verè arguas,

Contraria in te si arguantur, nil agis. p. 397.

In capite vacuo laxè habitat superbia. p. 435.

Industria quidquid summa, & eximius labor
Perficient, semper aliquis obtrectaverit. p. 220.

Ingenia si non invicem convenerint,
Sociale fedus ne feriatur, cautio est. p. 425.

In hâc brevi, miserâque vitâ sæpius
Est minima merces, maximus ubi labor fuit. p. 488.

Inimico vanis se promissis perfidus
Obligat, amicum prodere ipsum qui potest. p. 230.

Invidia quædam est, quæ juvat, quos arguit. p. 129.

Inutilis ibi societas conjungitur,
Ubi via dividit invia, & dispar genus. p. 281.

Irae malum revertit auctorem ad suum. p. 284.

Is qui minister sceleris est, facit scelus.

Itus est imprudens, de reditu si non liquet. p. 48

Jure reputatur is qui impellit ad malum
Nocentior illo, qui malum ipsum perpetrat. p. 92.

Juva, ut juvêris: rarò beneficium perit. p. 49.

L.

Latina quævis, modò latina nomine
Vocentur, opera quosdam homullos recreant. p. 408.

Largire dives pauperi, quibus indiget:
Non es benignus, si das, quæ nihil hunc juvant. p. 382.

Loco est ignominia honor indigno datus, p. 14.

M.

- Magnam ex longinquo qui reverentiam parit,
 Si propiùs adstet, sæpe erit contemptui. p. 84.
- Magnifica verba vanus effundit dolor:
 Præfens periculum veras voces exprimit. p. 53.
- Majora viribus aggredi ratio vetat:
 Sed ratio & ira quid in commune consulunt? p. 94.
- Male agere qui vult, nusquam non causam invenit. p. 151
- Malefici semper aliquâ se produnt viâ. p. 202.
- Male prævidet ille, qui sibi non providet. p. 198
- Male sociantur, quæ naturâ discrepant. p. 130.
- Mali medela mors venit, gravius malum. p. 40.
- Mali requirunt, carpere quæ possint, mala:
 Laudare possint quæ bona, requirunt boni. p. 179.
- Malitia sæpe comitem habet prudentiam. p. 44.
- Malos si occultat species, opera detegunt. p. 29.
- Malum jure feres, quod parabis alteri. p. 81.
- Malum sibi fovet, quisquis educat malos. p. 134.
- Malus Auctor fetus nunquam bene novit suos. p. 281.
- Materiam habere idoneam, parum est, nisi
 Hanc doctus expolire nôrit artifex. p. 173.
- Meliora dum vis, ne bona amittas, cave. p. 282.
- Meliora plerique homines dum bona appetunt,
 Nunquam obtinenda, præfens amittunt bonum.
- Meliora, dum appetuntur, efficiunt bonis. p. 124.

- Memineris, inquit Rustico Hercules, Deos
His opitulari, qui admovent operi manum. p. 145.
- Metuendus hostis, qui furit, vel cùm perit. p. 454.
- Minimi fuisse pretii, multis profuit. p. 143.
- Mirari quidquam non valent homines diu. p. 58.
- Miseria clamat publica, rarò quidpiam
Superfluum esse diviti, ut egenum levet. p. 79.
- Misero levamen miserioris est malum. p. 54.
- Non quia vexari quemquam, est jucunda voluptas;
Sed quibus ipse malis careas, quia cernere dulce est. Lucr.
- Modesta species non hominem sanctum probat. p. 102.
- Modestia nocet hominibus doctis: valent
Artes ineptae, quas juvet impudentia. p. 240.
- Mors sæpe, omissis fortibus, inertes petit. p. 503.
- Mortem innocenti qui parat, jure hanc subit. p. 52.
- Mos hic pigrorum est, ut bona, quibus indigent,
Nolint parare, ubi queunt; ubi nequeunt, velint. p. 364.
- Multi scelestos execrantur, qui, simul
Occasio data est, quodlibet faciunt scelus. p. 361.
- Multis necesse est vexari, ne torpeant. p. 123.

N.

- Nemo esse felix simul & infamis potest. p. 107.
- Nemo est tam ineptus à perito qui Duce
Ad aliquid aptus inveniri non queat. p. 171.

-
- Ne monitione inutili miserum increpes,
Natura prohibet, nomine hoc, quia est miser. p. 23.
- Nemo placere bonis & malis simul potest. p. 137.
- Nil dare volenti facilè causa suppetit. p. 289.
- Nil perdit, id qui amittit, quo uti nesciat. p. 143.
- Nil usus adjuvat, ubi deest prudentia. p. 180.
- Nocitura nunquam est certiùs malignitas,
Quàm cum personam lenitatis induit. p. 189.
- Non facilè omittes agere, quod diu egeris. p. 347.
- Non magna, mi homo, sunt, magna quæ tu judicas:
Expecta, minima mox videbuntur tibi. p. 389.
- Non semper infitari licet, ubi non liquet. p. 225.
- Nos cautiores cum facit infortunium,
Tunc aliquis ipso fructus è damno redit. p. 101.
- Nunquam relinque, rite quod susceperis,
Vivendi honestum, sit licet miserum, genus. p. 511.
- Nullus alienum reputet homo hominis malum. p. 161.
- Nux fructuosa, injuriis obnoxia. p. 327.

O.

- Objecta rerum magna moles territat?
Partem intueri, & aggredere eam naviter. p. 327.
- Objicere stultum est ea, quæ peccas maximè. p. 415.
- Obscura vita displicet, illustris nocet. p. 12.
- Omnes tacere, Dis loquentibus, decet. p. 422.

Omnia videre qui putantur, non vident
 Omnia; sed etiam ceteris acutiùs
 Quòd videant, sæpe est causa, cur errent magis. p. 381.

Opem à beato promptam ne expectet miser:
 Copia juvandi quò fit major, hòc magis
 Languere charitatis officium solet. p. 385.

Ornatus auget ipse turpitudinem. p. 146.

P.

Pax fraudulenta bello ipso damnosior. p. 72.

Periculosâ ne beneficium morâ
 Corrumpe lentus; at juva citò, quem juvas. p. 276.

Periculosus consiliarius frequens
 In rebus aderit, exsecutor non item. p. 164.

Periculosum est adjuvare maleficum. p. 43.

Periculosum est tenuibus, cùm dissident,
 Potentiorum ad arbitrum recurrere. p. 210.

Periculosum est vitia quædam tollere. p. 330.

Placere nulla conditio felix potest,
 Cujus odiosus prævidetur exitus. p. 139.

Plenis periculi sedibus tantò magis
 Malum propinquat, quò diutius abfuit. p. 165.

Plerique, facilè dimissum iri quæ putant,
 Ubi vênit hora, posse dimitti negant. p. 374.

Plerique nova veteribus ideo præferunt,
 Quia nova; vetera, quia vetera sunt, respuunt. p. 440.

Plerumque contra, quàm fas & ratio velint,
Lucem indoctus amat publicam, doctus fugit. p. 197.

Plerumque dulci posthabetur utile. p. 290.

Plerumque recidit fraus in auctorem suum. p. 10.

Potentiorum exempla tenuibus nocent. p. 8.

Potentiorum sævitia nunquam magis
Odiosa, quàm cum miseros ludendo opprimit. p. 61.

Prædicta stultis calamitas, tantummodò
Fidem facit, ubi jam propulsari nequit. p. 448

Præpostera nocet sæpe diligentia. p. 347.

Privata mittunt odia magnanimi Duces,
Remque sociatim bellicam studiis gerunt
Concordibus, ubi publicum exposcit bonum. p. 508.

Procerum superbia deficit, cum Rex adest. p. 240.

Procrastinatum sensim abit periculum. p. 296.

Pro laude stultus sæpe contumeliam
Accipit, hanc si qua temperet festivitas. p. 376.

Prudentiâ cavetur, ne eveniat malum:
Evênit? unâ oblivione vincitur. p. 320.

Prudentia comes si non adfuerit, vigor
Nocet animique & corporis, nedum juvet. p. 399.

Prudentia, nimis anxia, aliquando malum
Arcessit ingens, damnum ut avertat leve. p. 153.

Prudentia ullo cum hoste congredi vetat,
Nisi ante nôris, quàm minùs, quàm plus valet. p. 339.

Prudenti & infanti esse clanculum malus
Cùm definit hostis, esse tunc bonus incipit. p. 107.

Pugnare solos bellicosos expedit:

Imbellium agmen officit, nedum adjuvet. p. 194.

Pugnat ubi utilitas, facilè vincitur fides. p. 349.

Q.

Quæcumque capere intelligendo non potest
Judex ineptus, ea plerumque deprimit. p. 286.

Quæcumque summo dona dentur Numini,
Magnis ab animi pravitate vilitas,
Minimisque pretium ab innocentia venit. p. 504.

Quàm multa, flores quæ tulerant pulcherrimos,
Ingenia fructus aridissimos ferunt! p. 153.

Quàm nunc malorum citò propagatur genus. p. 191.

Quàmvis acerba fors erit, eam sustine;
Nec peior fiat, obtrectare si velis. p. 87.

Quâ quis laborat, si queat cum pluribus
Communicare infamiam, reputet levem. p. 114.

Quercum pusilla Myrtus everti videns,
Humilior esse, quàm fuit unquam, jam velit. p. 414.

Qui captus est amore credulo fuî,
Quò stultior erit, hoc sibi placebit magis. p. 463.

Quicumque nocuit, jure dat poenas, magis
Animo nocendi, quàm ipsi noxiæ pares. p. 437.

- Quicumque timidus natus est, temerarium
 Se facilè, fortem se probare non potest. p. 377.
- Quid pertinax efficere non possit labor? p. 460.
- Qui minimus, sæpe summus est mali gradus. p. III.
- Qui se fatentur humiles, extollit Deus. p. 285.
- Qui socio subvenit, ille providet sibi. p. 45.
- Qui socium hominibus flagitiosis se dedit,
 Flagitiï pœnas jure dat, vel innocens. p. 68.
- Quisquis es ab aliquâ parte commendabilis,
 Ne sis ab aliâ vituperabilis, time. p. 16.
- Qui statuit aliquem perdere invisum sibi,
 Si justa ratio nulla fit, falsam invenit. p. 160.
 Et illud est notum omnibus proverbium:
Facilè invenitur baculus, ut caedas canem.
- Qui vexant miseros, à beatis abstinent. p. 307.
- Quod cupimus, id verum esse, facilè credimus. p. 246.
- Quod non vituperat, laudat malevolentia. p. 129.
- Quod uni prodest, alteri sæpe id nocet. p. 140.
- Quos hominum sola pellit importunitas,
 E societate eorum, in solitudinem,
 Bonum hi reperiunt rarò, quod speraverant. p. 480.
- Quos maximè cessare vulgus judicat,
 Ab his sæpe opera maximè utilis datur. p. 69.
- Quot strenuè olim magni pugnârunt Duces,
 Ut latro pugnae ferret omne præminm! p. 86.

R.

Rarò facilitas grandibus inceptis adest. p. 411.

Rarò in periculis impius constat sibi. p. 118.

Ratio nocendi suppetit semper malis. p. 388.

Regia potestas ab humili si quem loco
Extulit, adorant, qui hunc priùs contempserant. p. 378.

Rem bene gerendi quisquis horam prorogat,
Bonis, quibus eget maximè, meritò caret. p. 310.

Rem gerere ipse potes? alios ne expectaveris. p. 85.

Res dignitate prævalent, non copiâ. p. 99.

Reverere, celsâ dignitate qui eminent:
Tenues ruina Potentium sæpe opprimunt. p. 489.

S.

Sæpe est Beneficî merces in beneficio. p. 371.

Sæpe furiosi plus sibi, quàm aliis, nocent. p. 241.

Sæpe furiosos proprius perdit furor. p. 243.

Sæpe ibi voluptas, ubi necessitas fuit,
Paulatim ab ipsâ nascitur assuetudine. p. 186.

Sæpe illud homines, sufferendum quod venit,
Minuere stultè dum volunt, augent malum. p. 129.

Sæpe juvat id, quod impedimentum putes. p. 301.

Sæpius ubi omnia tuta sunt, homines timent;
Et se, ubi timenda sunt omnia, tutos putant. p. 392.

Satius amicum habere nullum, quàm levem. p. 387.

- Scholarum in umbrâ qui latens placuit sibi,
Placuisse stulto clara lux sæpe hunc probat. p. 75.
- Scrutare, quid velit hostis: non ibi maximum
Semper, ubi maximè eminent periculum. p. 373.
- Serò parantur arma, cùm hostis ingruit. p. 87.
- Serpens serpentem nisi voret, non fit draco. p. 302.
- Serva bene, tiro; excipere venientem pilam
Disce: in reticulum providentis decidit;
Conatum inanem præcurrentis præterit. p. 346.
- Sibi ipsa semper aviditas nimia officit. p. 29.
- Sibi ipsa semper vana loquacitas nocet. p. 136.
- Si cum potente damnum exposulaverit
Tenuis, abibit sæpius vix innocens. p. 519.
- Si tantùm ineptus, nec etiam fuerit malus,
Nihili mensuram Troffulus totam replet. p. 56.
- Solertia sæpe virium præstat vicem. p. 115.
- Sortem improborum fuffer, quos donis suis
Fortuna cumulat; hos faginat, ut immolet. p. 93.
- Species inanis imperitos decipit;
Peritus in re nil, nisi ipsam rem, videt. p. 318.
- Speciosa sæpe sanctam amicitiam nota
Testatur; at rarò ipsa res facit fidem. p. 11.
- Spes denique omnis infimos tunc deserit,
Furor ubi comitem se potestati dedit. p. 194.
- Stultè appetentes, dum annuit, plectit Deus. p. 250.

Stultitia comitem si fors arrogantiam
Habuerit, homines certum in exitium trahit. p. 104.

Stultus inimico sæpe amicus plus nocet. p. 316.

Suam dolebit languida senectus vicem,
Laboriosa ni juvenus præcavet. p. 7.

Sui data anima, pro fale, ne putresceret. p. 302.

Suis Fortuna quem faginavit bonis,
Non facilè emerget præfenti periculo. p. 38.

Suo cum plures gratiosos Principi
Temeraria olim perdidit fiducia. p. 476.

Superbienti dixit Amarantus Rosæ:
Colore, odore vincor; at vivo diu. p. 63.

Suspecta laus, quam summa potestas obtinet. p. 161.

Suus est petendus cuique conveniens locus. p. 452.

Suus unicuique circumscriptus est locus,
Quem præterire sine periculo non licet. p. 74.

T.

Tam facinorosa neminem vita inquinat,
Qui laude se aliquâ dignum non existimet. p. 289.

Tardat, hebetatque luxus hominum industriam. p. 74.

Tenues potentum injurias discant pati,
Ne, si repugnent, gravius arcessant malum. p. 414.

-
- Testudo ferre cogitur suam domum:
Sed utile quod est, inquit, haud grave est onus. p. 8.
- Trahit aliquando vitium, vel formâ truci
Horribile: quid agat specie blandâ subdolum? p. 405.
- Tunc est Columbae stulta simplicitas, ubi
Noto ex periculo non fit eruditior, p. 142.
- Tuta est bonorum vita, ubi mali dissident. p. 204.

V.

- Vana est docilitas, quæ caret sapientiâ. p. 509.
- Vanâ intumescit gloriâ fecunditas,
Perfectione justâ si fetus carent. 131.
- Ubi est calamitas, esse ibi culpa creditur. p. 322.
- Ubi est voluptas, ibi periculum placet. p. 116.
- Ubi fingit aliquid esse venturum boni
Cupido cæca, negligit præsens malum. p. 103.
- Ubi semel animos blanda cepit vanitas,
Si veritas loquatur, amittit fidem. p. 355.
- Vetare, ne mala inferantur, qui potest,
Et non vetat, idem, ac ipse si inferret, facit. p. 191.
- Vide, quidquid agis, an res conveniat loco. p. 147.
- Videre sano res, uti sunt, fas erit. p. 323.
- Vivit beatus, qui latens vivit sibi. p. 312.
- Ultero fatetur memoriâ se defici
Quisque: sed ingenio quis carere se putat? p. 490.

Ultero malevoli laudant, ubi laudem magis
Esse nocituram, quàm calumniam, sciunt. p. 182.

Unde redit ingens lucrum, ne impensas dole. p. 171.

Undique cavendum est; è loco minimè omnium
Suspicioso calamitas sæpe advenit. p. 311.

Vulpecula Cani : Partu me vincis quidem
Numerosiore, catulos at caecos paris p. 131.

INDEX RERUM,

Qui & notationes, hinc rejectas, & observationes quasdam, summariumque Fabularum prope omnium complectitur. Numeri, quibus signum Pr. praepositum est, paginas praefationum indicant.

A.

- Abſque te eſſet: abſque eo eſſet 33.
- Abſtemius. Pr. 27.
- Academiã francicã vit nobilis, at imperitus ne inquinẽt, caveatur. 399, 400.
- Acanthis apud Virgiliũ eadem, ac Luſcinia. 339. Perit fame, dum Picæ omnia ſuppētunt. Ibid.
- Acanthis & Aegithus aſinos in primis oderunt. 523.
- Acanthis & Pueri. L. 15. Fab. 1. Acanthis, dum educat pullos, adhuc implumes, à puerorum malicioſã gente oppugnatur: familiã deſerit pia mater, ut ſeruet: ſimulat ſe debilem; atque hos ludificans poſtquã in devia loca deduxit, repente ab oculis hiantium vanefcit, & ſe ad nidum refert. 477, 478.
- Accipiter, electus à Columbis Rex contra Miluum, Miluo ipſo crudelior. 79.
- Accipiter & Cuculus. L. 3. Fab. 38.
- Accipiter & Luſcinia L. 9. Fab. 31.
- Accipiter & Noctua. L. 8. Fab. 4. Amicæ Noctuæ pullos Accipiter vorat, horridulos videns; neque hos eſſe putat, quos illa, commendans, valde formoſos eſſe dixit. 223.
- Accipiter Paſſerem, è latibulo prodeuntem capit. 414.
- Adamas & Artifex imperitus. L. 10. Fab. 39. Adamantem ille, polire dum vult, perdit. 339. Adamantis dotes: magnitudo, nitor, pondus. Ibid.
- Adoleſcens & Anguillae. L. 15. Fab. 6. Ut captas Adoleſcens poſſit Anguillas retinere, manuum ſibi lævitatem corrigat. 484.
- Aegithus & Aſinus. L. 15. Fab. 43. Aegithi, in albã ſpinã incubantis, nidum evertit, atque ova effringit Aſinus, dum ſe ſpinis atterit, & coſtas fricat. 323, 324. Ariſtoteles, Hiſt. Animal L. 9. C. 1. ἀγίθω δὲ καὶ ὄνω πόλεμος. Aegitho bellum eſt cum Aſino.
- Aeſculus, Agricolae, & pagi Dominus. L. 14. F. 8. Aeſculus deſcribitur: in quã nihil invenire, quod damnet, Agricolae poſſunt, niſi quodd mellificas apes in ſuo trunco foveat. 440, 441.
- Aeſopiæ Fabulæ, ſic dictæ ab Aeſopi nomine. Pr. 4.
- Aeſopus. Pr. 18, 19.
- Aeſopus Sapientum octavus: ſculptus Lyſippi manu: locatus inter ſtatuas ſeptem Sapientum, ſed formã inſigniore, & in majore baſi: tantò Sapientibus aliis præſtantior, quantò ceteris Medicis

- foret existimandus ille doctior, qui suavibus remediis quoscumque morbos depelleret. 187, 188. Suas Fabulas ante annos bis mille terque centum circiter publicavit. 217. Neque audiendi sunt, qui eas non aliter, quàm per ora hominum, traditas fuisse contendunt. 218. Multæ tamen ex illis, quæ sub ejus nomine circumferuntur, affictæ ipsi sunt à Maximo Plauda. 218., 219.
- Aethiops.** L. 3. Fab. 33. Miserè lavatur. 88.
- Agaso & Afinus.** L. 15. Fab. 26. Afinum, in ipso transeundi pontis aditu resistentem, attrahere post se Agaso frustra conatus, correptâ demum caudâ retrahere ad se nititur: statimque retrahentem ille pertrahens, pontem trajicit. 505, 506.
- Agaso ridens,** dum videt Afelli sui lepidum infortunium. 137.
- Ager, in quo thesaurus.** L. 5. Fab. 7. Agricola moriens suadet filiis, ut Ag um fodiant, thesaurumque eruant. 131, 132.
- Agnus ab inconsulto Leone omiffus,** tuto loco se recipit. 123, 124.
- Agnus, Canis, & Lupus.** L. 8. Fab. 13. Agnus Canem, fidum custodem, fugit; Lupumque blandientem sequitur. 234, 235.
- Agricolæ & Mercurius.** L. 1. Fab. 20.
- Agricolæ puero mendaci,** quàmvis opem seridè demum imploranti, non subveniunt. 37.
- Agricolæ pulcherrimam Aesculum evertere volunt;** at postea suum errorem & agnoscunt, & emendare statuunt. 440, 441.
- Agricola ederam,** quia nihil prodest, nocere contendit, & evellit. 144.
- Agricola, & Apes duæ.** L. 13. Fab. 17. Dum unam ille bombis comminantem paratus expectat, ut neci dedat, altera filens ipsum acriter pungit. 418, 419.
- Agricola & Arbores.** L. 5. Fab. 42. Arbori vitiosæ paritur, quia tenella est: at malum invalescit. 155.
- Agricola & Ciconia.** L. 3. Fab. 2.
- Agricola & ejus Filii.** L. 2. Fab. 12.
- Agricola & ejus Filius.** L. 10. Fab. 35. Agricola partem agri, sentibus obfiti, purgandam filio proponit exiguam; atque alias deinde partes similes: quo pacto ager totus, cujus ille prospectum territus refugerat, sensim expurgatur. 326, 327.
- Agricola & Fortuna.** L. 2. Fab. 37.
- Agricola & Perticæ.** L. 13. Fab. 18. Silvam is ingressus, statim videt perticalem arbusculam, qualem usus expetit; sed respuit, meliorem sperans posse inveniri: demumque ad hanc ipsam, multùm fatigatus, redire cogitur. 419, 420.
- Agricola in Miluum justè animadvertens.** 52.
- Agricola Salicem è valle in montem transferens.** 393.
- Alacriter V. Socius.**
- Alapam sibi ducere.** 470.
- Alauda dum sublimè fertur,** Struthiocamelus haeret solo. 344, 345.
- Alba - spina, & Ficus.** L. 5. Fab. 39.

- Alexander Rex & Apelles.**
L. 15. Fab. 44. De arte pingendi Alexander differens admonetur, ut loquatur submissius, ne pueri, dum terunt colores, audiant, & rideant. 525.
Alexandreis. V. Incidit.
- Amarantus Rosae:** *Vivo*, inquit, *diu.* 63. *V. Sentent. voce, Superbienti.* Plinius, *Hist. L. 21. C. 10.* de Amaranto: *Provenit augusto mense: durat in autumnum... & hibernas coronas facit.*
- Amicorum imprudentium officia nociva.** 63.
- Amiculus.** 100. Vocem hanc usurpârunt Cicero, Catullus, Horatius.
- Amicum dives nullum habuisti, qui, factus pauper, habes nullum.** 34.
- Amnes & Pontus. L. 11.**
Fab. 1. Amnes decurrere ad Pontum recusantes, damnantur, iudice Naturâ: atque emendati
 Pendere tributa Regibus populos docent. 333, 334.
- Amnis & Fons. L. 5.**
Fab. 16.
- Amygdala & Pyrus. L. 5.**
Fab. 41. Amygdalæ florenti, Pyrumque præ se contemnti, Aquilo reversus spem abscindit omnem fructuum. 154.
- Anates Testudinem, peregrinandi cupidam, per auras efferunt.** 212.
- Ancilla ridet inceptum Thaletis, perspicere se posse sperantis, quæ tam longè supra caput ipsius remota sunt, dum, quæ sunt posita ante pedes, non perspicit.** 525.
- Ancillæ, somni longioris appetentes, obtruncant Gallum gallinaceum; sed posthac nocte intempestâ excitantur.** 116, 117.
- Anglorum Rex à Legatis Luporum rogatus, ut ex hoc genere duos tantummodò, marem & feminam,**
 in suas terras deportari sinat, planè abnuit. 190, 191.
- Anglus quidam de statione vitæ decessit, quòd genas doleret sibi esse à tonsore incitè purgatas.** 111.
- Anguilla & Anguis. L. 9.**
Fab. 1. Anguilla capitur, quia capientem ulcisci non potest: Anguis, quia malus est, omittitur. 258.
- Anguillas involutæ fronde ficulneæ manus facilè retinent.** 484.
- Anguis rosam Jovi offerens, rejicitur.** 503.
- Anicula & ejus Ancillæ.**
L. 4. Fab. 20.
 Anicula puerulo minitans, deinde ipsi adblandiens. 43.
- Anonymus Neveleti. Pr. 26.**
 Anser cum Cycno stabulans. 27.
 Anseres, nimio corpore impediti, capiuntur. 38.
 Anser gloriatur, quòd calamum nobili poetæ suppeditaverit. 456, 457.
- Apathia.** 287. Quam vocem literis quoque latinis scripsit Angelus Politianus, *L. 1. Epist. 5.*
- Apelles & Sutor. L. 13.**
Fab. 6. Apelles exponit censuræ publicæ pictam imaginem: in quâ Sutor damnat crepidas; & auditur: at ultra progressus, rejicitur. 409, 410.
- Apelles Regi Alexandro, de arte pingendi differere non dubitanti, luadet silentium.** 525.
- Aper & Cerva. L. 3. Fab. 31.**
- Apes & ipsarum Dominus.**
L. 2. Fab. 25.
 Apes in Suem irruentes. 260.
- Aphtonius. Pr. 21.**
 Apiaria effracta. 50.

- Apis docet, utile esse dulci miscendum. 221.
- Apis exprobrat Muscae amorem fordium. 521.
- Apis & Jupiter. L. 8. Fab. 11.**
- Apis filens, damnosior, quàm altera cum suis minaciis. 419.
- Apodes duæ. L. 15. Fab. 35.**
Ad terram delapiae, venti expectant auxilium, sine quo revolare hinc non possunt. Ventus advenit: parata una tollitur præpes: altera, somno sepulta, relinquitur. 515, 516.
- Apollo, venale ingenium clamitans, emptoribus caret. 490.
- Apologi, Philosophiæ moralis schola. 2.
- Apologorum natura quæ sit, quid expetat, quid repudiet. Pr. 5-8.
- Apologorum origo, Æsopo & Hesiodo antiquior; atque ab ipsis sacris voluminibus repetenda. Pr. 4, 5.
- Aqua brevior, quæ vel altitudinis, vel latitudinis parvæ est. 81, 82.
- Aquila, Corvus, & Pastor. L. 1. Fab. 3. V. Sentent. voce, Idem.**
Aquilæ judicium de virtutibus ac vitiis Columbuli. 254, 255.
- Aquila & Corvus. L. 6. Fab. 28.** Corvo illa objicit, quòd cadavera sectetur. 185.
- Aquila & Gruis. Lib. 12. Fab. 15.** Aquila pellem agniam verum esse agnum rata, huc devolat; & latente cuspide transfigitur. 380.
- Aquila & Mus. L. 1. F. 21.**
Aquila timens, ne quid detrimenti capiat sua dignitas. si vita ipsius à Mure servata dicatur, ingratham & crudelem se exhibet. 26.
- Aquila & Pavo. L. 6. F. 4.**
Aquila potentissima volucrum; ac proinde facilè pulcherrima. 161.
- Aquila & Sol. L. 1. Fab. 28.**
Aquila frustra monet Testudinem, ut ne artem volandi velit addiscere. 36.
- Aquila Graculum, furti reum, cum Cornice stolidè disputantem, occipat. 427.**
- Aquila judex inter Miluum & Corvum. 105.**
- Aquilarum mores. 208.**
- Aquila Scarabæum in plagas æthereas defert secum inscia. 351.**
- Aquilo vim effundens in Viatoris pallium inefficacem. 66.**
- Aranea, cum ab opere malo suo textorio desistere nolit, demum necatur. 485.**
- Aranea & Bombyx. L. 14. Fab. 26.** Aranea Bombycis fila, præ suis crassa, vituperat. 465.
- Aranea & Podagra. L. 14. Fab. 13.** Cum neque Araneæ apud divitem, neque Podagræ bene esset apud pauperem; sedem illæ mutant vicissim; & sic utraque convenientem locum occupat. 449-452.
- Aranea & Hirundo. L. 3. Fab. 40.**
- Aranearum Telæ L. 15. Fab. 25.** Muscas retinent, Vespas transmittunt. 504.
- Arbores. Lib. 5. Fab. 25.**
Rectæ quæ sunt & proceræ, cæduntur: torta una atque humilis, relinquitur. 143.
- Arbores duæ. L. 10. Fab. 6.**
Fructus una præcoces, & malos; seros fert altera, sed bonos. 300.
- Arbuscula, Arbor, & Colonus. Lib. 8. Fab. 15.**

- Arbuscula, Juniperos inter & Genistas principatum tenens, Arbori, cujus magnitudinem pervidere non potest, sperat se anteferendam fore, si in ejus viciniâ repnatur. 237.
- Arbuscula & Arbores. L.**
14. Fab. 16. Vetulas Arbores duas contemnit ac deridet Arbuscula: at illæ, ramis invicem occurrentibus, paulatim opprimunt superbam, tandemque cogunt exarescere. 454 - 456.
- Arbuscula & Quercus. L. 9. Fab. 28.**
- Ardea & Pisces. L. 7. F. 13.**
Ardea, postquam sprevit pisces optimos, Limacem immundum glutire cogitur. 200, 201.
- Ardea, quæ se à terrâ ægre sustulit, supra nubes volat. 410, 411.
- Aries & Taurus. L. 1. F. 18.**
Taurum ad certamen Aries provocat; terramque mox metitur jacens. 24.
- Arion & Delphin. Lib. 12. Fab. 29.** Arion ab avaris impiisque nautis in mare pellitur. 394.
- Arundo ventos summissa reveretur, & clementes habet. 166.
- Asella & ejus Pullus. L. 12. Fab. 8.** Asella, mater credula, spes habet de suo Pullo mirificas. 375.
- Asello videtur intricatior Philomelæ cantus, Cuculi autem æquabilior, ac proinde præstantior. 180.
- Asellus. Lib. 7. Fab. 14.** Librum elegantem discerpit jocans. 201.
- Asellus à Corvo vexatus. 137.
- Asellus, ejusque Herus. L. 3. Fab. 21.** Asellum suum Herus, quàmvis personatum, facile agnoscit. 80.
- Asellus & Equus Lib. 2. Fab. 18.**
- Asellus & Rivus. L. 10. Fab. 17.** Asellus transire ad carduos quia, cum posset, noluit; nunc, cum maximè vellet, non potest. 309.
- Asellus fimum, deinde flores gerens. L. 11. Fab. 7.** Credit ille homines, cum refugiunt, revereri; accedere autem, ut ipsum propius admirentur. 339, 340.
- Asellus junior. L. 14. F. 23.** Is levior, propter ætatis infirmitatem, impositâ sibi sarcinâ, putat sic agi secum, ut ne dorâ sui elegantia corrumpatur. 462.
- Asellus onustus sale, deinde spongiis. L. 5. Fab. 31.** Auxilium ipsi ab aquâ, deinde pernicies. 147.
- Asellus, sive deportetur à suis ductoribus, sive ipsos vehat, pariter movet homines, ut improbent. 443 - 445.
- Asellus viridis. L. 2. F. 36.** Jocus est, at non diuturnus. 58.
- Asini duo. L. 6. Fab. 17.** Felices, quòd negatas ab omnibus laudes, sibi invicem fruendas impertiant. 173, 174.
- Asini, jam satis onerati, sarcinis imprudens Herus adjicit modò virgulta, modò aliquot lapides, modò vestimenta, donec misera pecus opprimitur denique, & perit. 109 - 111.
- Asininus Pullus, postquam festivus ac lepidus per aliquot menses extitit, stolidus denique evadit, bardusque, & Asino similis patri. 374, 375.
- Asini pervicacis descriptio. 505.

Afini vota. L. 13. Fab. 25.

Exoptat ille vere æstatem, æstate autumnum, autumnum hiemem, hieme mortem. 425 - 427.

Afinus ab Equo malevolo læsus. 28.

Afinus Aegithum, de ovis ab ipso effractis conquerentem, redarguit; & se innocentem vult haberi, quòd, quidquid mali factum sit, id omne, non ut cuiquam male, sed tantum ut sibi bene esset, fecerit. 524.

Afinus Bovi monenti, ut ne, id quod faciebat, obvias quasque herbas tonderet promiscuè; at videret, quarum saliva esset potior; respondet, unam sibi esse paremque omnium salivam. 408.

Afinus conqueritur, quòd non habeat cornua. 53.

Afinus cujusdam Sophistæ alumnus. L. 8. Fab. 7.

Postquam ille in hujus domo satis diu commoratus est, doctrinamque ejus omnem in mentem suam afininam satis bellè recondidit, doctor similis magistro declaratur. 226, 227.

Afinus, culpam levem confessus, mactatur. 5, 6.

Afinus Dominos mutans.

L. 3. Fab. 30. Hujus extrema fors, omnium pessima. 87.

Afinus & Canis. L. 3. F. 14.

Afinus Cani pulchello invidet; festivus esse vult; & vapulat. 75.

Afinus & Equus. Lib. 3.

Fab. 32. Equum Afinus videns ab bellum procedere, Afinum se esse gaudet. V. Sentent. voce, *Equum*.

Afinus pelle Leonis indutus. L. 10. Fab. 33.

Primum ille ferarum terror, deinde ludus. 323, 324.

Afinus sibi fugit, Leonem fingere ex sui metu, cum fugiat cantu

Galli territus: ipsum ergo persequitur; at postmodum apprehensus devoratur. 104.

Afinus Silvestris, & Afinus domesticus. Lib. 2.

Fab. 26. Sortem hujus laudat Ferus, at mox aspernatur, ubi clitellas isti beatulo imponi videt. 51.

Afinus, Simia, & Talpa. L. 2. Fab. 30.**Afinus Somnians. L. 15.**

Fab. 4. Homo sibi ille esse visus, Afinos agit præ se, dominus imperiosus, & increpat, & cædit. 481.

Atque audin' ? 461.

Avarus & ejus filius. L. 5.

Fab. 24. Poma nulla, nisi putrida, extrahere ad mensam solito Patri, integra suffuratur Filius. Furto ille cognito graviter queritur, damnum exprobrans: at nihil damni Filius illatum esse contendit, quoniam sublata sunt integra, putrida autem relicta sunt. 142, 143.

Avarus & Graculus. L. 10.

Fab. 30. Furacem Graculum objurgat Avarus; & ab ipso refellitur. 321.

Avarus & Thesaurus. L.

4. Fab. 15. Monet Sapiens, ut lapidem ille Thesauri ablati loco reponat, tantundem ipsi profuturum. 112.

Aves de creando Rege de-

liberantes. L. 10. Fab. 26.

Aves istam fulmine ficum deserunt. 440.

Aves deceptae. L. 14. F. 4.

Pertrahuntur fulgore speculi, & capiuntur. 438.

Avicula; vox bene latina. Varro-

nis de voce hâc sensus à Criticis non intellectus, nisi fortè à Muræto. 92.

AVIENUS, malus auctor latinitatis, Fabularum scriptor sæpe ineptus. Pr. 23. 24. Multa tamen de eo, fatis laboriosè conquisita, narrantur. Pr. 21, 23.

Avis, ejusque Pulli, & Villicus. L. 3. Fab. 27.

Avis in segete cum suis Pullis degens, non cenlet mutandam esse sedem, nisi cum audit paratum esse Villicum postridie, ipso mane, triticum succidere. 84-85.

Avis Solitaria. L. 7. Fab. 21.

Taedio suæ solitudinis affecta, quærit, nec invenire extra se felicitatem potest. 207, 209.

Avium & Piscium Fedus.

L. 9. Fab. 27. Neque Aves à Piscibus, neque Pisces ab Avibus juvari possunt. 281.

Avium, studio canendi deditarum, mores. 209.

Automati vox literis latinis à Suetonio scripta. 251.

Auceps. Lib. 9. Fab. 29.

Prædam fatis magnam aspernatur; exiguissimam, ne vacuus redeat capit. 282.

Auceps, Palumbus, & Serpens. L. 3. Fab. 20.

Dolum Palumbo struens Auceps, ab Angue fauciatur, & perit. 80.

Auctor neque studio pepercit, neque operæ, ut has Fabellas & fautorum benignitate, & Criticorum indulgentiâ digniores redderet. Pr. 1. 15, 16. Item, 254. Quid sentiendum sit de Houdarti Fabulis, uberiùs, à nonneminè excitatus, ostendit. Pr. 36-38. Mitibus Fabularum joci denuo irretitus, lubens obsequitur. 157. Suam, ut ceteri, manticam gerit: sed utramque peram cavet ne non inspiciat. 150. Suadet legenti, ne mutiat, si quis reprehensum se doluerit: hanc tamen assert ex-

cusationem, quòd, sibi uni cognitus, neminem Tere noverit; librisque perlectis debeat, quidquid callet de moribus hominum. 158, 159. Diligenter cavet, ne cogatur ad opem Belleti Medici salutiferam recurrere; & idcirco vitat prandia divitum mortifera. 213., 214. In angulo, procul ab immanitate recentis Philosophiæ remoto, præsepultus, tranquillè coniescit. 528.

Auctor repenti factus aliquis, felix esse desiit. 401.

B.

Barbatus, pro Capro. 73. Ita Phædrus, L. 4. Fab. 8. V. 10.

Beatus, pro opulento. 307.

Belletus, utilis Medicus, amicum meum, carolum-Aloysium Yel bis à morte proximâ reduxit, 213.

Belluæ pestilentiam labo-
rantes. Lib. 1. Fab. 1.

Belluæ vox convenit universo bestiarum generi. 3. Cicero, de Offic. L. 1. C. 4. *Inter hominem & belluam hoc maximè interest.* L. 2. C. 4. *Ex bestiis fructus.* Et mox: *Quem ex quaque belluâ usum habere possemus?* Varro, de Lingua lat. L. 4. C. 10. *Jupiter mortales, belluasque omnes jurat.*

Benferade (Isaacus de) Pr. 33.

Bentleii (Richardi) insignis error. 139.

Bilis nulla inest in camelo. 128.

Boileau (Nicolaus) Fontanam reprehendit, ipse reprehensione dignus. 172.

Bolzanius (Joannes Pierius Valerianus) docet, *intuba*, non *intyba*, scribi oportere. 201. Hunc porro Pierium vocavimus, quia sic vocari amabat.

Bombyx Musarum alumnum excitat, ut se imitetur, laboretque, repere ni malit. 248-249.

- Bombyx tenuitatem filorum Aranæ vituperat** : pergat illa irretire muscas & culices : nebit ipse interim, quod Reges ipsos veliat. 465.
- Bos & Afinus. L. 13. F. 4.**
Bos Afinum, unâ secum in eodem prato pascentem, & obvia quæque vorantem, monet, ut seligat, quæ salubriora, gustatuque etiam dulciora sint. 408.
- Bos Cervæ**, clementiam Leonis summè prædicanti, minimè assentit. 407.
- Bos & Equus. L. 4. F. 26.**
Bovem pinguem, miserè impeditum, Boves pingues deserunt; Equus macer adjuvat. 121, 122.
- Bos & Vitula. L. 3. F. 15.**
Bos à Cane fœno prohibitus. 70.
- Bos philosophus. L. 12. F. 7.**
Is cornua sibi ratus esse supervacanea, atque etiam incommoda, revelli jubet : quod ubi peragi coeptum est, dolor vincit, cogitque refugere procul immugientem philosophum. 373, 374.
- Bos**, saginâ strangulante, debilis, Aegyptiorum Deus. 389, 390.
- Boves duo. L. 6. Fab. 25.**
Unus detrectat jugum, & occiditur, alter laborem esse morti auterendum concludit. 182, 183.
- Boves & Lanius. L. 6. F. 3.**
Bos unus è multis à Lanio mactatur; & sic, alii post alios, facillè mactantur omnes, quia nullus calamitatem focii sui pertinere ad se existimat. 161.
- Bourfault, Edmundus. Pr. 34.**
- Brun (Le) Pr. 36.**
- Bubo iudex iniquus. 253.**
Bubo, noctis monstrum, suavitatem Mulicam respuens. 177.
- Bubulcus auriga. 145.** facetè dictum, ut & id, quod præcessit :
Curram sibi videns penitus hæsisse in viâ.
- Ovidius, metam. L. 2. V. 327.
Hic situs est Phaeton, currus auriga paterni.
- Bubulcus & Hercules. Lib. 5. Fab. 28.**
- Bubulcus & Leo. Lib. 2. Fab. 7.** Hædum vovet Jovi Bubulcus, si furem invenerit; mox vovet taurum, si furem inventum vitare possit. 37, 38.
- Buccina & Echo. Lib. 13. Fab. 22.**
- Bufo & Mustela Silvestris. L. 13. Fab. 2.** Hanc fascinatam Bufo in os ipsius apertum irruere cogit. 404.
- Burmannus, Petrus. Pr. 35.**
- C.**
- Caducus cruor** : caducus ignis : caducum fulmen : caducum lignum : caduci Dardanidæ. 203.
- Cædem frondium facere. 250.**
- Calamitas actuosa, diligens. 3.**
- Camelus. Lib. 5. Fab. 1.**
Primum visus, terret : cognitus contemnitur. 118.
- Camelus & Jupiter. L. 3. Fab. 7.** Stultè petit Camelus, ut sibi dentur cornua. 71.
- Camelus una** ; **Camelus visa. Pr. 50.**
- Camerarius, Joachimus. Pr. 29.**
- Cancer & Vulpis. Lib. 3. Fab. 12.**
- Canes duo. L. 15. Fab. 18.**
Unus domi residet, custos liminis : alterum, venaticum, durus exercet labor : cibos tamen, in commune projectos, ambo percipiunt. 497, 498.

Canes duo. L. 15. Fab. 28.

Privata mittunt odia, cruentumque, jam initum, certamen dirimunt, ut communem hostem persequantur. 507, 508.

Canes duo & Ovis. L. 11.

Fab. 9. Dum pugnant inter se, odiis efferrati, Ovem, imbelle suum os inferre huc, pacis studio, audentem male mulcant. 341.

Canes, postquam operarios boves ab hero interfici viderunt, sibi timent; & fugam capessunt. 438, 439.

Canes pugnantes cum Vulpibus. 193, 194.

Canis à persequendâ Mele fetidâ deterritus. 442.

Canis astutia. L. 10. F. 10.

Aequè suis ille commodis inservire novit, ac si veterator esset aliquis ex ultimâ Normanniâ. 303.

Canis cum Fele conjunctio facilè dirempta. 325.

Canis Vulpem, cædis ream, discerpit. 22.

Canis domesticus & Canis externus. L. 9. Fab. 25.

Domesticus externum invitat ad suum herile convivium: ille autem in culinam ingressus, à coquo statim abripitur, & de fenestrâ projicitur in viam. 279, 280.

Canis, cadaverum sectator, Equum ægrotantem invisit. 55.

Canis & Bos. L. 3. Fab. 5.

Foenum neque comedere potest Canis, neque comedi à Bove patitur. 70.

Canis & Herus. L. 2. F. 44.

Canis lutulentus, Herum amplexari volens, rejicitur. 63.

Canis & Herus. Lib. 12.

Fab. 17. Canis ab Hero multum laudatus, rogat ut solidius

aliquid sibi retribuatur, quo depellat famem. 382.

Canis & Herus. L. 13.

Fab. 28. Canis, in foveam delapsus, tradit se mœrori, ipsamque mordet herilem manum succurrentem. 428, 429.

Canis & Lepores duo.

L. 1. Fab. 26. Lepores Canis duos persequitur: neutrum capit. 29.

Canis & Taurus. L. 11.

Fab. 5. Canis dentibus melior, Tauri cornibus confoditur. 338, 339.

Canis & Vulpis. L. 5. F. 6.

Canis Vulpe secundior, at catulos cæcos parit. 131.

Canis fugitivus & Herus.

L. 7. Fab. 4. Herum Canis fugit, non quia malus ille, sed quoniam suos valde malos non coeret, ne ipsum iniquè tractent. 191.

Canis infidelis & Pastor.

L. 2. Fab. 34. Mores lupinos imitatus Canis, mactatur. 50.

Canis mordax. L. 7. Fab. 8.

Vertere sibi honori ille tentat infamiae notam. 195.

Canis Mulo gratulatur, quod cibaria gerat: sed aliis ea distribuenda sunt. 521.

Canis mutare conditionem

coactus. L. 6. Fab. 29.

Canis Agnorum gregi custos datus, hanc provinciam ægre primùm, deinde cum aliquâ obit voluptate. 185, 186.

Canis negligentiae herilis poenas subit. 366.

Canis piger. L. 11. F. 29.

Dolet hieme, quod sibi cubile aliquod, contra ventos & frigora non construxerit aestate,

- cùm posset : æstate autem id prorsus negligit , putatque esse factu neque facile , neque necessarium. 303, 304.
- Canis , post longam & utilem servitutem , ab ingrato Villico interfectus. 160.
- Canis refellit Ovis invidæ querelam 305, 306.
- Canis Taurum strangulans. 386.
- Canis vanam Sciuri diligentiam aspernatur. 430.
- Canis venaticus & Molossi.**
L. 10. Fab. 11. Prædam suam Canis venaticus Molossis dum ostentat , amittit. 304.
- Canis venaticus , ubi perdicem detexit , subito consistit , Dominoque subsequenti prædam indicat. 189.
- Canis venaticus vitam Porci otiosam , at turpem , & brevem respuit. 493.
- Capella , foedè ab irato Caprario fauciata , ac deinde rogata , ut ne factum indicet ullo gemitu , respondet:
Heu ! taceam licet ,
Mea hæc loquentur , & arguent
te vulnera. 502.
- Caper à Vulpe delusus. 73.
- Caper insolens , à Tauro necatur. 81.
- Capo. Lib. 1. Fab. 10.**
Fasciâ rubrâ insignem illum & superbum Aves ceteræ chortales habent ludibrio. 14.
- Capones duo. L. 3. F. 39.**
Pinguis unus obtruncatur ; alter verò macer omittitur. 93.
- Capra Hædum admonet , januam aperiat nemini , ipsa dum redeat. 71.
- Capra Leonis consilium respuens. 45.
- Caprarius & Capella. L. 15. Fab. 22.** Postquàm iratus Capellam fauciavit ac debilitavit Caprarius , ipsam , facti poenitens , rogat , ut ne mahum hero indicet ullo gemitu , cùm gregem ille recensabit. 501, 502.
- Carbonarius & Fullo. L. 5. Fab. 4.** Habitare unà illi non possunt. 130.
- Caro oleagina. 180.
- Cafeus & Felis. L. 5. F. 35.**
Ab ipsâ custode Fele voratus Cafeus. 151.
- Castanea , prunis injectis oppressa , crepat ; at non inulta. 454.
- Catella. Lib. 4. Fab. 12.**
Post mortem Dominæ suæ duriter victitare cogitur. 108, 109.
- Catella* , vox latina , apud Martialem ter occurrens. 108. Atque hanc etiam usurpavit Cicero , L. 1. de Divin. C. 46. ut testantur & Mss. Codices multi , & Editio Mediolanensis , an. 1408.
- Catellus & Molossus. L. 7. Fab. 19.** Respuitur Molossus à Mulierculâ , quæ Catellum pretio magno comparavit. 205.
- Catellus & Molossus. L. 13. Fab. 15.** Catellus , aure discissâ , dolet , quòd Molossus laceffiverit. 416, 417.
- Catellus, Ovis , & Cuniculus. Lib. 5. Fab. 43.**
Catellus ludit : Ovis pascitur : terram fodit Cuniculus. Non abfimile triplex Lectorum genus. 155, 156.
- Catuli Luporum. 72. Catuli Mustelæ. 240. Catuli Scrofae .227.
- Catuli Ursæ. 331.
- Catulus Leaenae unus , at Leo. 99.
- Catulus lupinus ad mores caninos penitus informari nequit. 490-492.
- Cavâ manu haurire aquam. 204.
- Cautio est* , idem atque , *cavendum est*.

Cedere, pro eo, quod dicitur gallicè, *se retirer*. 172. Plautus, Men. Act. 5. Sc. 8. V. 29. *Postremus cedis*. Horatius, L. 1. Sat. 1. V. 118. *Cedat uti conviva satur*.

Cedri in monte Libano, temporibus Salomonis Regis antiquiores, extare dicuntur. 488. Id pro certo habent Maronitæ. consule *Peregrinationes* Dandini, Laroquæi & aliorum.

Cedrus & Rubus. L. 15.

Fab. 11. Cedrus altitudine, amplitudine, circinatâ rotunditate nobilis cæditur. 488, 489.

Censoria severitas. 410. Ita Cicero, nec semel.

Cera & Later. L. 5. F. 20.

Igni Cera liquescit, durefcit later. 140. Vide Virgil. Ecl. 8. V. 80.

Cerva & Bos. L. 13. F. 3.

Cerva Leonis clementiam prædicat, quod ipsam non devoraverit; Bovique narrat historiam hanc omnem. 406. Ubi V. 20. legendum est:

Cohorruï; & (quod supererat) misera accidi

Regis famelici ad pedes, genibus minor.

Cerva Leonem eludit fugâ. 123.

Cerva, Venator, & Leo.

L. 2. Fab. 23. Fugiens Venatorem Cerva in Leonem incidit. 48.

Cervus æger. L. 8. F. 25.

Ubi convaluit, adit sua pabula; atque à Cervis, qui ipsum convenerant consolandi gratiâ, assumpta esse videns:

Officia, clamat, sancta quanti veneunt! 257.

Cervus & Hinnuleus. L.

2. Fab. 2. Fugere nollet, nec potest non fugere Cervus, simul audivit latratus Canum. 34.

Cervus & Piscator. L. 10.

Fab. 19. Ubi, *Corvus* male legitur. Cervus inde mortem sibi advenire sentit, unde nihil esse timendum judicaverat. 310, 311.

Cervus & Vitis. L. 5. F. 5.

Cervus venantes eludit: mox se ipsum prodit, dum lædit servatricem suam. 130, 131.

Cervus fraude lepidâ Leonem reddit ex irato benignum. 233, 234.

Cervus sibi plaudit, quod invidia perspicax unam ipsi tibiærum exilitatem vertere probro voluerit. 129.

Cessare, idem ac, *nihil agere* 69. Ita sæpe apud Ciceronem.

Charisii, veteris Grammatici, error manifestus. 139.

Chamæleon. L. 10. F. 21.

Reddit semper colorèm, quemcumque proximè attingit, præter rubrum, candidumque. 313.

Chorda Lyræ argentea. L.

3. Fab. 33.

Chortales æquè ac *cohortales* aves dicuntur. 14.

Cibatus. 92. vox apud Plinium historicum frequens.

Cicada egens à formicâ rejicitur. 7.

Cicada & Hirundo. L. 13.

Fab. 13. Cicada, perpetuò stridens, garrientem Hirundinem ferre non potest. 415.

Ciceronis locutio quædam non imitanda. 244.

Cicindela & Luscinia. L.

13. Fab. 19. Lucens nocte Cicindela se esse terrestre fidus existimat. 420.

Cycni candor, oppositâ Corvi nigritiâ, magis elucet. 308.

Cycni, sive Oloris, constat hodie nullum esse cantum. 27. Aristoteles, Hist. Animal. L. 9. C. 12.

- Olores dicit canere esse solitos, ac præsertim morti proximos. Plinius autem, Hist. L. 10. C. 23. *Olorum*, inquit, *morte narratur flebilis cantus falsò, ut arbitror.*
- Cycnus. Lib. 9. Fab. 9.**
Modum canendi novum tentat, & Vituperatur. 267.
- Cycnus & Anser. Lib. 1. Fab. 22.** Suavi cantu ostendit ille se esse Cycnum, non Anserem. 27.
- Ciconia Colubrum devorans. 365.**
Ciconiæ pietas, utilitas; at societas cum Gruibus, ipsi perniciofa. 67, 68.
- Cymbium lactis, & magnæ simul spes evertuntur. 169.**
- Cimex, Pulex, & Culex. L. 14. Fab. 29.** Contra Felicitatem illi conjurati morte mulcantur. 468-471.
- Cynicus & Rex. L. 9. F. 39.** Talentum à Rege Cynicus petit, mox denarium. 289.
- Circulator concionem ab Oratore ad se tintinnabulo suo devocat. 290**
- Circulator, dum suam gentem Pigmeorum ligneam agitat in pulpito, pro mago habetur. 468.**
- Cyrillus. Pr. 26.**
- Cisterna & Rivulus. L. 14. Fab. 31.** Cisterna Rivulo aquæ penuriam, & cursus vagos exprobrat. 473.
- Citrus & aliæ Arbores. L. 14. Fab. 21.** Assueta fornicitæ, nequit Citrus frigiditatis violentiam in patente campo cum aliis Arboribus tolerare. 460, 461.
- Clanculum videre, spectare. 12.**
- Clavus ostendit Remis, se neque in-ertem esse, neque inutilem. 343**
- Cochlea huc adrepando pervenit, quò pervenire volando Gallus non potest. 268.**
- Colonus monet puerum, ut caveat sibi à serpentibus, dum flores legit. 116.**
- Colubra & Ericius L. 8. Fab. 18.** Sauciata leviter ab Ericio Colubra in ipsum irruit; at spiculis ejus totam se induit. 457, 458.
- Columbæ à Vulture miserabiliter deceptæ. 423, 424.**
- Columbæ & Accipiter. L. 3. Fab. 18.**
- Columbæ & Retia. L. 15. Fab. 16.** Retia, in quæ delapsæ sunt, avellunt, secumque portant Columbæ. 494, 495.
- Columbæ maximo damno suo revocant ad concordiam Miluos inter se bellantes. 403, 404.**
- Columbæ stulta simplicitas, quæ non fit ex noto periculo prudentior. 142.**
- Columba, & ejus Pullus; Buboque, & Aquila. L. 8. Fab. 30.** Aquilam Columba consulit, & audit, quid sentire debeat de suo Columbulo. 254, 255.
- Columba & Turtur. L. 6. Fab. 19.** Columba conqueritur cum Turture de Milui sævitia 178.
- Columba in pictæ solitudinis imaginem irruens, offendit solido. 260.**
- Columba plumipes, & Columba faxatilis, Lib. 1. Fab. 9.**
- Columba refutat exprobrationem Villici. 273.**

- Columba salutiferam opem à Formicâ recipit, quam ipsi prius dederat 49.
- Columba violam offert Jovi, & hanc ultro Jupiter accipit. 503.
- Combibones duo. Lib. 13.**
 Fab. 27. Affertur lagena fictilis: hanc unus repudiat, vinum eâ ratus contineri vilissimum: suadet alter, ut sinat, prius explorari, quale vinum sit: gustant, & optimum esse iudicant. 428.
- Commirius. Pr. 33, 34.**
- Concio advocatur, oratio habetur 4.
- Contingit mihi nihil horum simile. 63. Phædrus, L. 4. Fab. 23. V. 9.
 Quid horum simile tibi contingit, rustica?
- Contra quàm velint. 197. Cicero de Orat. L. 2. C. 20. *Contra quàm deceat.*
- Corcodili currunt velociter. 301.
Corcodilum æque dici posse, ac *Crocodilum*, ostenditur. 300.
- Corcodilus Tigrim rapit. 301.
- Cornea domus Ostreae, Testudinis. 316.
- Cornicula & Columba. L. 9. Fab. 18.** Columbæ doloris causa, fecunditas. 274.
- Cornicula superbientem Noctuam docet, ipsam esse factam ludum & jocum. 376.
- Cornicula vexat Ovem; Canem veretur. 44.
- Cornicum vita diuturna. 517. 523.
- Cornix Aquilæ furori subducere Graculum frustra tentat. 427.
- Cornix & Columbæ L. 15.**
 Fab. 31. Cornicibus cibariæ omnis rei penuriâ laborantibus, una secedit, & infert se furtim in copiosam Columbarum domum: saturata autem cum garrere & cornicari inceperit, à Columbis eji-
- citur: tunc redit ad suam gentem; sed hinc quoque excluditur, 510, 511.
- Cornix, quæ jam implevit annum centesimum, morbo letali correpta, lamentatur, quòd sibi ætatis ipso vere decedendum sit. 523.
- Corporis onus: corpus facere: corpus augere: corpus amittere: in corpus ire. 38. 121. 349.
- Corpulentus equus: pecus corpulentum. 306.
- Corvi odiosissime magis facinus, mortuas pecudes devorantis, an Aquilæ, quæ vivas depascitur? 185.
- Corvorum mores. 207.
- Corvus Aquilæ exemplo deceptus. 8.
- Corvus, Afellus, & Agaso. L. 5. Fab. 15.** Corvus ulcerosam Afelli cutem tundit. 137.
- Corvus causam obtinet ab Aquilâ contra Miluum. 105.
- Corvus & Cycnus. L. 12. Fab. 2.** Corvus se ipse amans sine rivali, de pulchritudine audet cum Cycno contendere. 368.
- Corvus & Lepus. L. 7. F. 26.** Corvus, monitor anxius, in laqueos se induit. 215, 216.
- Corvus & Lupi. L. 9. F. 33.** Corvus, parasitus inutilis, vacuus dimittitur à Lupis. 285.
- Corvus & Serpens L. 3. Fab. 25.** Serpentem rapiens Corvus ab ipso necatur. 83.
- Corvus & Urna. L. 3. F. 23.** Aquam Urnæ breviorē injectis ille cogit lapillis ita sublevari, ut bibere possit. 81, 82.
- Corvus fodiat Vulpem, mortuam ratus; sed ab ipsâ corripitur. 496.
- Corvus nimium loquax. L. 10. Fab. 12.** Caseo potitus,

- sua gaudia crociendo significat, monetque, nec-opinans, Corvos plures, ut advolent, & prædam diripiant. 305.
- Corvus Philomelam terret, cogitque mutare sedem. 176.
- Cothurnix, Perdix, & Cornix. Lib. 15. Fab. 36.**
Cornix longæva testatur, nullos unquam à se visos fuisse Miluos, qui Perdices & Cothurnices non persequerentur. 517. Ubi vocula *en* omissa est, versu 15: qui versus ita legendus est:
Adsum videlicet en ego ducentos abhinc
Annos superstes.
- Creditor cum nepote litigans: Naufragus Oceanum postulans de injuriâ. 339.
- Crocodilus & Vulpis. L. 3. F. 28.** Ille, unde venerit, memorat: hæc autem, quò vadere possit, scire laborat. 85.
- Croesus & Solon. L. 9. Fab. 38.** Regiâ veste Croesus stultè gloriatur. 289.
- Crustulum negat Puer, qui lacrymas dedit. 11.
- Cubiculi syllaba secunda brevis. 261.
- Cuculus, conditione tenui, præ Accipitre, at securâ fruens. 92. 93.
- Cuculus & Luscinus. L. 6. Fab. 27.** Cuculus, discendæ artis musicæ cupidus, Luscinium sibi magistrum eligit. 183, 184.
- Cuculus, Philomela, & Afellus. L. 9. Fab. 34.**
Cuculi magis, quàm Philomelæ, cantus Afello placet. 180.
- Cucurbita & Arbor. L. 5. Fab. 32.** Cucurbita in magnam altitudinem evecta, contemnit Arborem, quæ ipsam sustinet: at mox ab olitore ad solum detrahitur. 148.
- Culex. Lib. 9. Fab. 13.**
Vitat ille Hirundinis rapacitatem; vitat Aranearum insidias; moxque accenso lumini concremandum se tradit. 209, 270.
- Culex. Lib. 12. Fab. 23.**
Culici, cadus vacuus, magnum inane: posthac, in cellâ, novi mundi vasta species: sed quid, quando ille pervenit ad ætheris immensa ipatia? 388, 389.
- Culex & Taurus L. 5. F. 17.**
Timet Culex, in cornu Tauri ledens, ne incommodet. 138.
- Culex, Leo, & Aranea. L. 3. Fab. 17.** Victo Leone superbus Culex, necatur ab Araneâ. 78.
- Culex in casâ, tum in aulâ. L. 14. Fab. 24.** Dormientis Rustici natum ille pungit, nec sentitur: at in conclave regium vix introit, statim auditur; simulque perturbantur omnia. 463.
- Culex summam cutem inflammare pungendo novit. 468. Flagicii reus, opprimitur. 470.
- Cultor arborum imperitus. L. 8. Fab. 29.** Peritum Agricolaam male imitatus, resecat ramos, simulque ipem omnem palmitum. 250, 251.
- Cuniculus cum Mustelâ litigans. 209, 210.
- Cuniculus & Hirudo. L. 12. Fab. 5.** Cuniculus, ope Hirudinis sanatus, nihil aliud mercedis retribuit, nisi quòd suo illam sanguine plenam dimittit. 371.
- Cuniculus & venator L. 12. Fab. 26.** Cuniculus prætereuntis equitis magno strepitu territus, fugit: ac deinde Venatori, cautè & placidè aecedenti putat se formidabilem. 392.
- Curta Vulpis: cui cauda abscissa est. 114. Ita Horatius, L. 1. Sat. 6. V. 104.
Nunc mihi curte
Ire licet mulo.

Et Propertius, L. 4. Eleg. I. V. 20.

Qualia nunc curto iustra no-
vantur equo.

Curta cauda: 30. Cui nempe deest
aliquid sive ad longitudinem, sive
ad amplitudinem. Ita curta res,
curtum peculium dicitur: ita cur-
tum opponitur redundantanti apud
Ciceronem: atque Propertius,
L. 4. Eleg. 5. V. 73.

Curto vetus amphora collo.

Sed & Horatius, Epo. 13. V. 15. de
Achille:

Unde tibi reditum curto sub-
temine Parcae
Rupere.

Sic enim edidit Sanadon, ex con-
jectura Bentleii, quam valde
laudat.

D.

Decedere, idem ac, *mori*. 523. Ci-
cero, ad Attic, L. I. Epist. 6. *Pa-
ter nobis decessit*. Epist. 12. *Puer
decesserat*.

Decurtare auriculas. 71. Horatius,
L. 2. Sat. 3. V. 124.

Quantulum enim summae cur-
tabit quisque dierum?

Plinius, Hist. L. 25. C. 5. *Radices
breves, ac velut decurtatae*. Ci-
cero, Orat. C. 53. *Mutila quae-
dam & quasi decurtata*.

Defici memoriâ, ratione, consilio.
490.

Delphin Ariona pulsum è navi re-
cipit in dorsum, vehitque. Delphin
amicus homini & arti musicae. 394,
395. *Delphin* æquè dicitur, ac *Del-
phinus*. *Ibid*.

Delphinus & Simius. L. 5.

Fab. 13. Simius, dum rapere
ab aquis homines naufragos pro-
perat, nec satis discernit genera,
Simium dorso levat: quem inter-
rogans de Piræo, an illum nosset,
ubi audiit ipsi non modò notum,
sed sanguine etiam esse conjun-
ctum, remittit in aquas bestiam 136.

Dentium ficas Aper saxo exacu-
ens. 87.

Deos quosdam aspectabiles qui se
putant, illi sæpe vix homines. 390.

Descendere in se. 4.

Deserta viribus Mustela. 115.

Deus ligneus. L. 4. F. 24.

Effraçto ille capite magnam auri
vim effundit. 119.

Deus malis indurat, quem sibi præ-
parat 322.

Dextro tempore. 50. Ita Horatius,
L. 2. Sat. 1. V. 18.

Nisi dextro tempore, Flacci
Verba per attentam non ibunt
Cæsaris aurem.

Dicare operam, studium. 193.

Distiones facetæ, non ubicumque
usurpandæ: *facie & facetiis ri-
diculus: deliciae populi* 130. *Do-
miporta*. 212. *Literam longam
ex se facere*. 236. *Aurium ope-
ram dicare*. 239. *Exclusissimus*.
511.

Distus dies, locus. 317.

Dies pro tempore. 206.

Diffidet ratio, animus, voluntas,
271.

Divinus. Lib. 8. Fab. 3.

Magnam sibi calamitatem adve-
nisse, audit ille perturbatus: quam
cum non præviderit, alienam
fortem prævideri ab ipso non
posse, colligitur. 221.

E.

Echo remittens Buccinae sonos, ad
tonitrua autem obmutescens. 422.

Edera & Agricola. L. 5.
Fab. 26.

Edera & Murus. L. 8. F. 6.

Ederæ permittitur, ut muro adhae-
reat: mox illa, penetrantibus in-
ternodiis, caementa solvit; neque
jam potest avelli, quin murus
vel inclinetur, vel etiam ruat.
225, 226.

- Edera Quercum interrogat, annon vicinae arbores ipsi noceant: at ipsa redarguitur. 183. V. Sentent. voce, *Dixit*.
- Elephas* aequè dicitur, ac *Elephantus*. 169.
- Enchus siti*, pro eo quod dicimus gallicè, *qui meurt de jof*. 81.
- Ennii duo versus trochaici, quos & A. Gellius quadratos vocat. 85.
- Ensis & Vomer. L. 7. F. 10.**
Ensis refugit consortium Vomeris: qui ejus retundit superbiam. 197.
- Equi duo. L. 11. Fab. 4.**
Ineptus alter, alter docilis. 337, 338.
- Equi duo. Lib. 14. Fab. 6.**
Alter præstantior negligitur, quia nimis diu placuit: alter verò, deterior licèt. diligitur, quia placere incipit. 439, 440.
- Equi, operam Equisonis omnem refutantis, descriptio. 338.
- Equulus & Equus. L. 5. Fab. 9.** Equulo, laetis in herbis juvenescenti, satietas attulit fastidium: rogat ille Equum leniorem, ut pabula ducat ad meliora. Exoratus senior ducit, exercetque pullum per valles perque colles & campos: at sub noctem ad relicta pascua reducit ignarum: qui, pulso jam fastidio, avidè carpit pabulum, quod ipseve rat. 133., 134.
- Equus ad pericula belli adornatur. 88.
- Equus aegrotans & Canis. L. 2. Fab. 32.** Melius ille, vel aegrotans, se habet, quàm vellet Canis. 55.
- Equus bellator, multis laboribus & periculis exercitatus, sperat se, cum senuerit, otio dulci remunerandum fore: fit senex; & ablegatur ab ingrato Domino ad molam asinariam. 517, 518.
- Equus belli periculis ereptus, & redux, Suem, qui sortem ejus contempserat, occisum videt à Villico ad geniale convivium. 503.
- Equus domitus. L. 15. F. 20.**
Equum viribus, animisque juvenilibus ferocem, & formidabilem suis gregalibus, freno, capistro, verberibus laboribusque quotidianis mitem herus ac perbonum efficit. 499, 500.
- Equus & Asinus. L. 1. F. 23.**
Equus Asinum calcibus petens, luxat sibi tibiaram alteram. 28. Plinius, Hist. L. 17. C. 14. *Ne luxetur, dum deprimitur*. C. 24. *Luxavit radices*. Atque apud eundem: *luxati pedes, luxata membra*.
- Equus & Lupus. L. 4. F. 9.**
Equus, herbis contentus, vitam infamem exprobrat Lupo. 106.
- Equus & Muscae. L. 10. Fab. 14.** Equus ulceratus, & candâ carens, à Muscis vexatur. 306.
- Equus & Sessor imperitus. L. 8. Fab. 31.** Equus, dum currit loris admissis, subito & aspero conatu repressus, erigit se, retroque lapsus ductorem opprimit. 255. 256.
- Equus, pede lapsus in viâ difficili, irato equiti se excusat. 493, 394.
- Equus poenas dat, quòd Afello committi subvenire noluerit. 45.
- Equus senescens. L. 7. F. 20.**
Pertrahendo ille plaustrum admovetur, ed inferior, quòd felicior fuit. 206.
- Ericius arte pollens unâ, sed optimâ. 152.
- Ericius Colubram irruentem spiculis fodit. 457, 458.
- Ericius & Talpa. Lib. 1. Fab. 5.**

- Ericius**, instrumentum bellicum. 9.
- Ericius Vulpi** contra Muscas indefensae opitulari vult: at illa opem recusat. 95.
- Erucae duae**. L. 8. Fab. 22.
Una sibi pennas videns advenisse, volat Papilio; & se Erucam fuisse unquam, pernegat. 243.
- Eruca & Vipera**. Lib. 10.
Fab. 43. Erucae pedes ad celeritatem inutiles. 332.
- Eruca** fit volucris; dumque objectae sibi à formicâ inertiae crimen volando refellit, ostendit, quosdam, ut evehantur, plus otio proficere, quàm alios diligentia. 362.
- Eruca** sibi exprobranti Api, quòd erodere audeat Rosam, respondet, suo nihil esse reparando veneno magis idoneum. 180, 181.
- Evigilare**, idem aliquando, atque *expergisci*. 175.
- Excitare**, *agitare*, verba venatica. 135.
- Excubantes** in vultibus minae: Cupido in genis excubans. 194.
- Expietur** Numen. 6.
- Ex servo Dominus**. L. 11.
Fab. 16. Suetus diu post rhedam stare, Dominumque pensilem sustinere, nunc dives & beatus, cum uni sibi patet rheda, in partem, ut olim, posticam imprudenter insilit. 347.
- Falculae**, ungues animalium rapacium. 210.
- Farfettius**, Josephus. 264.
- Felis à Mustelâ Cuniculoque** iudex de controversiâ sumitur;
Litemque dirimit, litigantes dum vorat. 202.
- Felis Caseum à Mure** defendere iussa, Murem & Caseum ipsum devorat. 151.
- Felis**, comitans puerum, cibos ejus, non ipsum secuta est. 414, 415.
- Felis & Canis**. L. 10. F. 34.
Colludunt, quamdiu amor ludi solus impellit: pugnant, simulatque utilitas capeienda supervenit. 325.
- Felis & Mus**. L. 9. Fab. 7.
Felis Murem captum vexat omnibus modis prius quàm devoret. 265.
- Felis excusat se Villico**, quòd ejus caseum comederit. 314.
- Felis Murem ludificantis** descriptio. 265.
- Felis**, nimis operosè munditias exquirens, ab immundo Porco redarguitur. 395, 397.
- Felis prae se bonae & sanctae bestiae speciem ferentis** descriptio. 102. 297, 298.
- Felis**, speciem sanctimoniae exhibens, Musculum vorat. 102.
- Felis visa imprudenti Musculo** amabilis. 202. 298.

F.

- Fabellas & Aesopeos logos**, intentatum Seneca dicit Romanis ingenii opus. 99.
- Faber**, Tanaquillus. Pr. 19. 20.
- FABRI** (Basilii) Thesaurus eruditionis Scholasticae. 22, 23. 108. 143.
- Faces** quaedam tenebris ipsis fallaciores. 350.
- Faernus**, Gabriel. Pr. 27. 28.
- Felis, Vulpis, & Lupus**.
L. 11. Fab. 27. Felis & Vulpis egregiè philosophantur; seque ad extremum sceleratas ostendunt. 360, 361.
- Femina mortem pro marito appetens**. L. 2. F. 29.
- Fenestrandum pectus hominis** fuisse, cenet Momus. 220.
- Ficedulae duae**. L. 12. F. 18.
Fame debilitatae sunt: una prae-

- fertim: altera it quæsitum, invenitque subsidium sibi & sorori, at primam laturatur ipsa; deinde dormit: serò denique reversa, affert opem sorori jam inutilem, quippe expiranti. 383. 384. Varro, de linguâ lat. L. 4. n. 11. *Ficedulae* (sic dictae) quòd *fico* fiant pingues. Eiusdem Varronis sunt hi duo verius, apud Nonium, C. 1. n. 237, à Librariis, vel ab ipso Nonio corrupti, quos sic restitui-
mus:
Propter phagones istos non
Ficedulam:
Turdumve pinguem, nisi vol-
lantem, conspicio.
- Ficus Albae - Spinae** superbiam re-
fellens. 153.
- Ficus & Aves.** L. 14. F. 7.
Ficus, ista fulmine, ab Avibus,
quibus illa hospitium victumque
præbuerat, planè deseritur. 440.
- Fides exempli, sive, Fabulae.** 214.
Phædrus, L. 4. Fab. 25. V. 9. *Ex-
hibe vocis fidem.* Quintilianus,
Inst. Orat. L. 4. Prooem. *Proba-
tionum fides.* Declam. 7. C. 1.
Doloris fides. Declam. 11. C. 3.
Fides veritatis, Cicero, Orat. pro
Arch. C. 5. *Tabularum fides.*
- Filius Avari,** poma tantum patrida
ad mentem è cellâ penariâ depro-
mi videns, integra subripit. 142.
- Flere non semper est, lacrymas
demittere** 417.
- Fluvii duo, alter perstre-
pens, alter filens.** L. 5.
Fab. 22. Primus caret altitu-
dinè; alter Viatorem deceptum
absorbet profundo & maligno vor-
tice. 111.
- Fons, gloriosi Amnis pater,** super-
biam ejus reprimit. 138.
- Fontana,** Joannes. Pr. 31, 32.
- Fontes duo.** L. 11. Fab. 14.
Unus ad pratum amoenissimum
abit diversus; moxque exhaustus
perit inter tristes delicias: alter
pergit inter cautes asperas, & sit
annis ingens. 345, 346.
- Formae tales: formarum spectator
elegans.** 222.
- Formicae duae.** L. 7. F. 25.
Una, durius quidem, at diutius
vivit: altera invitat se benignius;
at vitam facit sibi breviorè. 214,
215.
- Formica & Cicada.** L. 1.
Fab. 2.
- Formica & Columba.** L. 2.
Fab. 24.
- Formica & Eruca.** L. 11.
Fab. 28. Objurgat Erucam.
Formica, deridetque ejus inertiam.
361, 362.
- Formica & Jupiter.** L. 8.
Fab. 28. Petit alas Formica,
ut se periculis, quibus obsidetur,
possit eripere: at voti compos,
ubi se in auras sustulit, capitur
statim, voraturque ab hirundine.
249, 350.
- Formica exprofulantem de hominum
crudelitate Gallinam redarguit.** 342.
- Fortuna Agricolae querelam refu-
tat.** 59, 60.
- Fortuna, dum providet puerulo, sibi
ipsa providet, ne accusetur.** 70.
- Fortuna rarò manca ruit in summos
in imos sæpius.** 62. V. Sentent. voce,
Fortuna.
- Fortunam in eam devénit, ut &c.**
Pr. 31. Sulpicius, apud Ciceronem,
ad Famil. L. 4. Epist. 5.
f. fin. *In eam fortunam devéni-
mus, ut &c.*
- Fraguerius, Claudius Franciscus,**
261.
- Fraus, quæ nihil Dominos juvat,
in suos auctores recidit.** 10.
- Fringuilla.** Lib. 2. F. 21.
Reperit mortem, dum servitutem
fugit. 47. Phædrus, L. 4, Fab. 3.
V. 10.
Parvae vindictam rei
Dum quæro demens, servitu-
tem reperi.

- Fronde esse arborum tantum, pronuntiavit Laurentius Valla, qui refellit. 143.
 Fructus è damno. 101.
 Fullo cavet, ne secum habitet Carbonarius. 130.
- Fur deceptus.** L. 8. F. 23.
 Grandiorem pecuniam furandi spe adductus, eam, quam furatus erat, amittit. 244, 245.
- Fures & Gallus.** Lib. 5.
 Fab. 14.
- Furetiere,** Antonius. Pr. 32.
- G.**
- Gabrias** investigatione novâ illustratus. Pr. 24, 25.
 Galli gallinacei descriptio. 298.
 Gallina ægrotans. 36.
 Gallinae advenit cum pinguitudine sterilitas. 74.
- Gallina & formica.** L. 11.
 Fab. 10. Gallina cum pullis suis in Formicas incidit, unoque prandio gentem delet universam. 241, 242. Gallinae autem prandium hic dicitur, ut apud Plautum, Truc. act. 3. Sc. 1. v. 2. *Prandium Bovis.*
- Gallina & Ova Crocodili.**
 L. 5. Fab. 10.
- Gallina & Philosophus.** L. 14. Fab. 25. Gallina videt, quid pullis timendum sit, ubi Philosophus nihil videre potest. 404.
- Gallina Ova pariens aurea.**
 L. 2. Fab. 15. Caeditur, aliarumque Gallinarum invenitur minimè dissimilis. 43. Pr. 51.
- Gallina plumis spoliata** L. 10. Fab. 31. Gallina cala-
- mitosa à suis ipsis fororibus rejicitur. 322.
- Gallum postquam voravit Vulpis, à Cane ipsa voratur. 22.
- Gallus, Afinus, & Leo.**
 L. 4. Fab. 7. Gallo datum à Naturâ, ut cantu Leonem vertat in fugam: sed hoc poeticè dictum: alioquin observatum, esse planè falsum. 104. Plinius tamen, Hist. L. 8. C. 16. de Leone: *Atque hoc tale, tam saevum animal, Gallinaceorum cristae, cantusque etiam magis terrent.*
- Gallus & Cochlea.** Lib. 9.
 Fab. 11.
- Gallus & Vulpecula.** L. 14. Fab. 27. Vulpem Gallus decipere volentem decipit. 466, 467.
- Gallus & Vultur.** Lib. 9.
 Fab. 23, & Fab. 24. Gallus, victo æmulo, suam cantu victoriam dum celebrat, à Vulture capitur. 278, 279.
- Gallus, homines ad opus diurnum excitare solitus, operam suam Furibus venditat; sed ob id ipsum necatur. 137.
- Gallus Musculum territans. 298.
- Gallus Noctuae, Lunam Sole esse illustriorem contendenti:
 Fuge, caeca, dixit; Luna pallet; Sol redit. 180.
- Gaudium gaudere. 526.
- Gibberorum Civitas** L. 13.
 Fab. 1. Huc delatus, præstanti homo corpore insignis, deridetur. 403, 404.
- Gifanii & Gronovii commenta de voce pestis, refutantur. 3.
- Gigas Nanum superbientem suis humeris sustinet. 474.
- Glires & Fagus.** L. 10. F. 1.

Glires, quò victus facilior suppetat, Fagum, altricem suam, evertant: at proventus omnis ubi consumptus fuit, pereunt fame. 294.

Graculus. Lib. 8. Fab. 26.

Alis Ardeae impeditus magis, quàm adjutus, supra nubes volare dum cupit, in humum decedit. 247, 248.

Graculus avis nigri, non varii coloris. 247. In quibusdam Galliae provinciis vocatur *Graille*, in aliis *Choucas*.

Graculus, Cornix, & Aquila. Lib. 13. Fab. 26.

Graculo, Aquilam fugienti, cavam aesculum, in quâ latere possit, miserata Cornix indicat: at ille dum contendit, atque etiam demonstrare vult, hanc fraxinum esse, non aesculum, ab Aquilâ superveniente capitur, & necatur. 427. Servius, ad Virg. Georg. L. 2. V. 291. *Aesculus, licet ab esu, dicta sit tamen per ae scribitur. Sed quoniam ab esu, vel ab esca dicta est, idcirco viri docti nonnulli aesculum scribi volunt, non aesculum.*

Graculus nummos Avaro subripit, sibi que tam utiles, quàm illi, futuros esse contendit. 320, 321. Graculo auri & argenti mira furacitas. 320. Integer Plinii locus talis est: *Immensa, finitimo Insularum tractu, Graculorum monedularumque examina: cui soli avi furacitas auri argentique praecipue mira est.* Haec postrema verba ad solam Monedulam pertinere volunt quidam Critici; quibus non assentior: etenim, *cui soli avi*, dictum est pro, *cui soli avium generi.*

Gregales. 227. 499. Cicero, Orat. pro Domo, C. 28. *Catilinae gregales.* Varro, de re rust. L. 2. C. 7. *Equi boni futuri signa sunt, si cum gregalibus in pabulo contendit.*

Grues & Anseres. L. 2. F. 8.

Gruis Aquilam, ut sibi ab eo, quod putat verum esse agnum, caveat, frustra admonet. 380.

Gruis & Pavo. Lib. 1. Fab. 12.

Gualterus. V. *Incidit.*

Gudius fabulam veterem, à se utcumque emendatam, Phaedro esse adscribendam censet. Pr. 43. 49. Hanc fabulam tribus ab illo modis concinnatam ediderunt, Burmannus an. 1698, & Gronovius an. 1703; is porro modus, qui minùs à m. codicis fide recedere visus est, à nobis est repræsentatus.

Gutta, Pontus, & Ostreum. Lib. 9. Fab. 32.

Gutta, quae cadens ab aethere in Pontum, interituram se funditus existimaverat, ab Ollreo excipitur, & fit unio caput Regium ornaturus. 284, 285.

H.

Habitudo corporis. 182.

Hædus & Lupus L. 3. F. 36.

Hædus, quia tutissimè est, conviciatur Lupo, 91.

Ha, ha, he! 377. Interjectio risus, ut eam vocat Donatus ad Terent. Eun. act. 3. Sc. 1. V. 36.

Halcyon præsidio Tethyos male contenta. 386, 387.

Hamulus piscatorius. 68.

Hariolus sibi non providens. Lib. 7. Fab. 11.

Hariolo demonstratur artem ejus esse futilem, ex eo, quòd ille non præviderit, se esse periturum fame, nisi aliam disceret. 198.

Hegemon. Pr. 29, 30.

Hercules invocatus à Eubulco, cujus plaustrum haesit in viâ, ipsum, quid agendum sit, monet. 145.

Herilis manus tua: Herilis nostrer filius. 197.

Herus Canem suum, perire volentem, deserit. 429.

Herus Cani suo palpationes tribuit

- affatim, victumque necessarium denegat. 382.
- H**erus clemens; nec multum tamen saevo ablinilis. 191.
- H**innuleus offensus sibi factam exaggerans. 15.
- H**innuleus patrem de timiditate ejus interrogans. 34.
- H**irrire, canis proprium. 70.
- H**irudo & Cuniculum sanat, & ipsa exhausto ejus sanguine reficitur. 371.
- H**irundo aves multas, in perniciem properantes, frustra revocat. 354.
- H**irundo convicium Cicadae refellens. 415.
- H**irundo & Ardea. L. 13. Fab. 7. Hirundo videns aegros Ardae conatus ad volandum, contemnit illam prae se: at mox suspiciens, volatum ejusdem sublimem admiratur. 410, 411.
- H**irundo & Aves aliae. L. 14. Fab. 11. Has illa Prudenter admonet: at contemnitur. 447, 448.
- H**irundo & ejus Filia. L. 14. Fab. 22. Monet Filiam Hirundo, ut bacillos quosdam, muro adfixos, refugiat: at illa ut hoc praecipuum quam inane sit comprobet, huc provolat; & mox glutinosam compede retentam se dolet. 461, 462.
- H**irundo & Luscinus L. 7. Fab. 9. Hirundo maligna & invida Luscinium verbis acerbis destrinxit. 195.
- H**irundo frigoris hanc vocat molestiam, quae Turdo caloris molestia est vix tolerabilis. 424.
- H**irundo infensam sibi Araneam portans secum per auras, nec sentiens. 94.
- H**ystrix semper armata. 54.
- H**omines duo, caecus alter, alter claudus. L. 11. F. 19. Claudus in humeros à Caeco sublatus, ipsum gradientem dirigit: atque hoc pacto vadum ambo transeunt, quod uterlibet solus transire nequivisset. 350, 351.
- H**omines duo & Thesaurus. Lib. 8. Fab. 14. Unus, perire volens, Thesaurum invenit: alter vacuum Thesauro locum inveniens, perit. 236.
- H**omines futiles. 138. Cicero, de Nat. Deor. L. 3. C. 11. *Quis non odit vanos, leves, futiles?*
- H**ominis ex immodica ostrearum forbitione morientis descriptio. 432, 433.
- H**omo docilis. L. 15. F. 29. Omnia, quae monitus est, exsequitur diligenter, at nihil bene, quia praenosterè. 508, 509.
- H**omo & Aranea. Lib. 15. Fab. 7. Aranae telas homo revellens, ipsam abire illaenam semel iterumque permittit: at malam denique textricem necat. 485.
- H**omo & Equus L. 15. F. 15. Homo imprudens, postquam Equum currere coegit via etiam difficillima, irascitur, quod lapsus ille fuerit. 493.
- H**omo & Pulex. Lib. 14. Fab. 12. Homo vexatus à Pulice, opem Herculis implorat. 448, 449.
- H**omo & Ursus. Lib. 10. Fab. 24. Hominem Ursus, socialis officii nimis studiosus, interficit. 315, 316.
- H**omo, imperitus musicae, Liram calumniatur. 367.
- H**omo meus. V. *Meus*.
- H**omo naribus & oculis captus, postquam ad Rosas ductus est, unam capeffit: punctumque se hujus aculeis dolens, multum inesse Rosae quod nocere, nihil quod juvare possit, pronunniat. 369.

Homo Pulicem obterens, bestiolas admonet quasdam impudentes & malitiosas, ut sibi caveant ab infortunio non multum ablimili. 340.

Homo Pulicem necans, non quod multum ille nocuerit, sed quia multum nocuisset, si potuisset. 437.

Honos sit auribus. 521.

Hostis beneficus. L. 13. F. 5.

Vomicam insanabilem aperit, vulnus letale destinans. 409.

Huic beatulo: huic parco. 51.

I.

Jactator facti incredibilis.

L. 12. Fab. 25. Si gurgitem ille, quinquaginta pedes latum, uno saltu transmisit in regione longinquâ: en latitudo multo minor nunc praescripta: hanc transfiliat; & verax habebitur. 390, 391.

Jaius, Gabriel - Franciscus. Pr. 34, 35.

Ictericus. L. 10. Fab. 32.

Sanetur: omnia ipsi non jam flava, sed, qualia unt, videbuntur. 323.

Igitur, vox rectè adhibita ipso initio sententiæ. 66.

Ignis & ejus repertor. L.

12. Fab. 21. Exedit ille viscera amatoris sui. 387.

Imago picta in camerâ.

L. 10. Fab. 23. Oculos delectat spectantium procul, prope intuentium offendit. 314.

Impingere se. 523.

Imputare aliquid alicui. 244.

Imus sedebat ad mensam. 230. Horatius, L. 2. Sat. 8. V. 40. Imos convivas memorat.

Incidit in Scyllam, cupiens vitare Charibdim. 48.

Hunc versum ex Philippi Gualteri Alexandreide relatum in proverbiorum numerum, memorat quoque Perronius de Castera in opere, quod inscripsit, *Entretiens littéraires & galans*, tom. I. pag. 438. sed asseverare non dubitat, esse ex Arte Horatii poeticâ desumptum.

In commune consulere: in commune invenire: in commune, quodcumque est lucri. 94. 179. 276.

Inconsolabilis dolor, luctus. 59.

Incubare deliciis. 503.

Incubare ova. 134.

Indoles virtutum ac vitiorum. 253.

Inediae secunda syllaba male à Menagio producta. 69.

Infini admonentur ne summis invideant. 282.

Ingenia quaedam fera nullis artibus humanis capiuntur. 284.

Inhonoratos dies agere. 527. Cicero, Tuscul. L. 3. C. 34. *Vita inhonorata, & ingloria.*

Insectum hemerobion & Cornix. L. 15. Fab. 42.

Insectum, quod Plinius hemerobion vocat, cum ad horam fere duodecimam victitando pervenerit, de longiore vitâ conqueritur. 522, 523. Cicero, Tuscul. L. 1. C. 39. *Confer nostram longissimam aetatem cum aeternitate; in eadem propemodum brevitate, quâ illae bestiolae, reperiemur.* hoc bestio- larum genus *εΦήμερον* ab Aristotele, Hist. Anim. L. 5. C. 19. ab Aeliano autem, L. 5. de Animal. C. 43. *μονήμερον* vocatur.

In sole dormire, apricari, ambulare. 83.

Institutio puerilis privata posthabenda publicae. 300.

Intemperantiae Mors palmam tribuit. 413.

Interior Africa. 335. Seneca, Quæst. nat. L. 3. C. 6. *In interiore Africa.*

Invidus & Avarus. L. 4.

Fab. 6. Petant: dabit Jupiter: at lex dicta: quidquid alterutri datum fuerit, alter duplum feret. Avarus expectat, dum prae-eat socius: ille autem revellit oculum sibi postulat; hanc mercede vult Avaro geminos erui: & hoc reputat lucrum. 102, 103.

Iris & Phoebus. Lib. 10.

Fab. 18. Iris insolescens Phoebum prae se contemnit. 310.

Judex flagitiosum Libellum mandat flammis ultricibus. 433.

Jupiter, Apollo, & Momus. Lib. 6. Fab. 5.

Jupiter cum Apolline de arte canendi certare vult:

At Momus: Canat hic, inquit; & ille tonet. 162.

Jupiter, Columba, & Anguis. Lib. 15. Fab. 24.

Jupiter à Columbâ violam, & suâ & offerentis munditie commendabilem, ultro accipit: at rosam respuit ab Angue oblatam, quippe quam infecit ille oris sui contagio. 503, 504.

Jupiter concedit alas Formicae. 249.

Jupiter crudelem Apis iracundiam improbat. 232.

Jupiter & Rusticus. L. 7. Fab. 5.

Jupiter fecunditatem Nuci concedit: sed inde illa fuit longè infeliciores, quàm antea. 400, 401.

Jupiter, Modestia, & Virtutes ceterae. Lib. 5. Fab. 34.**Jupiter, Phoebus, & Paludes. Lib. 13. Fab. 8.**

Superis radios Phoebi solito illustriores mirantibus causam dicit Jupiter. 411, 412.

Juvenci duo & Pratulum.

L. 9. Fab. 36. Hos ad Pratulum, cujus viriditatem, dum in colle pascuntur, admirati sunt, properantes Lupus aggreditur; unumque strangulat, evadente altero; qui ad Pratulum quidem pervenit, ac teneris se gramini-bus ingurgitat, sed ab atris serpentibus interea sauciatus est, herbasque nocentes absumpsit; domum ergo reversus, languet, intabescit, moritur. 287, 288.

Juvenes duo & Ursus. L.

4. Fab. 25. Ndrunt illi, ubi stabulet Ursus; jamque necatum putantes, de ejus pelle transigunt cum pellione: at nemus ingressi, vix Ursum aspexere, trepidant; ac difficilè evadunt ex periculo. 120, 121.

L.**Lacerta & Testudo. L. 1. Fab. 4.**

Lacerta Ranam imprudentem ab incepto deterret. 365, 366.

Lacrymula. 526. Terentius, Eun. act. 1. Sc. 1. V. 22 *Unde lacrymula.* Cicero, Orat. pro Planc. C. 31. *Non nodò lacrymulam, sed multas lacrymas videre potuisti.*

Lanius occidens boves. 161

Lapis, ubi Avari thesaurus fuit, reponatur: tandumdem proderit. 112.

Laricis præstantia. Haec arbor etiamnum inveniri dicitur in transpadanis quibusdam nemoribus. 223, 224. Vitruvius, L. 2. C. 9. *Larix non est notus, nisi his municipibus, qui sunt circa ripam fluminis Padi & litora maris Adriatici.* Plinius, Hist. L. 16. C. 10. *Excepta Larice, quæ nec ardet, nec carbonem facit, nec alio modo, ignis vi, consumitur, quàm lapides.* Palladius, L. 12. C. 15. *Larix utilissima: præsidium contra incendia.*

- Latet me. 140. Non magis hoc latinum videtur Scioppio, quam *patet me*: sed aliter visum Varro, Virgilio, Ovidio, Plinio &c.
- Latinè, & quidem bene, scribi etiamnum aliquid posse, demonstratur. Pr. 10-14.
- Latinitas apud Gallos in honore quondam, nunc neglecta. 125, 126.
- Latrones fruuntur saepe Latrunculorum sceleribus. 399.
- Latrunculorum ludus. L. 13. Fab. 32.**
 Finis ubi ludo impositus est, Latrunculi
 Capsa conduntur unâ omnes promiscuè. 434.
- Laaenae apothefis. Lib. 8. Fab. 12.**
- Leaena & Ovis. Lib. 4. Fab. 10.**
- Leaena Scrofae secunditatem aspernatur. 99.
- Leaena Ursam, fetus suos lambendo figurantem, deridet. 332.
- Leges telis aranearum similes. 504.
- Leo, Agnus, & Cerva. L. 4. Fab. 28.**
 Leo Asinum videns, sibi à Vulpe traditum, effugere non posse, Vulpem ipsam primò devorat. 117.
- Leo, Asinus, & Vulpis. L. 4. Fab. 4.**
- Leo bellum parans. L. 6. Fab. 13.** Docet commilitones, non inutilem neque Asini, neque Leporis operam fore 170.
- Leo canentem Gallum fugere coactus. 104.
- Leo & Capra. L. 2. F. 19.**
- Leo & Musculus. L. 5. Fab. 30.** Leo ignoscit imprudenti Musculo. 146, 147.
- Leo & Rana. L. 2. F. 37.**
- Leo & Simius. L. 14. F. 33.**
 Simium Leo, sibi dilectum, ubi videt inolescere, ejicit. 475, 476.
- Leo & Villicus. L. 11. F. 2.**
 Leo circumclausus in chorte Villici, furit saevitque: mox patefactam sibi à trepido Villico januam videns, egreditur quidem,
 At victor, at cruore plenus,
 & satur. 334, 335.
- Leo filiam Rustici amans. L. 3. Fab. 16.** Dentes & ungues sibi revelli sinit; ac postea ejicitur. 77.
- Leo, filius ejus, & Venator. L. 12. F. 31.** Leo senex Filium admonet, ut agat prudenter, & caveat sibi ab homine: obsecutorum se ille patri promittit: at, ipso mortuo, cum aspiceret aliquando quemdam Getulum, intulit se contra, nedum refugeret, & improvidus telo ipse adversarii se induit. 397 - 399.
- Leo furiosus & Lepus. L. 7. Fab. 7.** Lepus clamat: Quid nobis fiet? Sanum hunc sustinere vix potuimus. 194.
- Leo Iratus. L. 8. F. 20. & 21.**
 Se ipse praecipitem agit in suam perniciem. 241, 242.
- Leo, Lupus, & Vulpis. L. 1. Fab. 6.** Aegrotat Leo: remedium ejus morbo Vulpis invenit. 10.
- Leo Senex & Vulpis. L. 2. Fab. 20.**

- Leo, Simius, & Vulpis. *Lyra & homo imperitus.*
 L. 1. Fab. 27. Lib. 12. Fab. 1. *Lyra hominem, propterea tantum, quod ipsa uti nesciat, calumniantem, redarguit.*
- Leo Tauros conjunctos non audet aggredi; segregatos facile vincit. 42.
- Leo victus à Culice. 78.
- Leo vires sui generis hominum viribus anteponebat. 82.
- Lepores, Canes, & Vulpes. L. 7. Fab. 6. *Vincuntur Vulpium copiis dum se immiscent Lepores, victoriam corrumpunt.* 194.
- Lepores duo excitati à Cane; neuter captus. 29.
- Lepores & Ranae. Lib. 2. Fab. 3.
- Lepus à Corvo praeposterè monitus. 216.
- Lepus & Testudo. Lib. 5. Fab. 33.
- Libellus flagitiosus & Judex. L. 13. Fab. 31.
- Liber & Prelum. Lib. 1. Fab. 29.
- Libri duo. L. 13. Fab. 21. *Alter nitidus & auro refulgens aperitur ab homine docto & sagaci; contemniturque; alter verò, specie horridus, laudatur, atque emitur.* 421, 422.
- Lilium. Lib. 15. Fab. 46. *Aurora Lilium novellum tingit lacrymulâ unâ & alterâ: mox adridendo pulchritudinem ejus perficit.* 526.
- Lynx & Talpa. L. 11. F. 24. *Lynx cæcitatem Talpae dum obicit, improvise telo dejicitur.* 355, 356.
- Lyrae chorda bubula utilis est, non argentea. 400.
- Locmanus. Pr. 19, 20.
- Loquentia multum differt ab eloquentiâ. 226.
- Longitudinem rostri demittit in aquas Ardea. 200. *Phædrus, L. 1. Fab. 8. V. 8. de Grue:*
Galaeque credens colli longitudinem.
- Lucius latè regnandi cupidus. Lib. 2. Fab. 35. *Absorbetur à Lupo marino.* 58.
- Ludi Magister Alinum jussus edocere literas. 296.
- Lumen poscere, ferre, inferre 27.
- Luna, dum invidet Soli, ejusque radios intercipit, ostendit suum dedecus. 420, 421.
- Lupi Corvum, parasitum inutilem, vacuum dimittunt. 285.
- Lupi duo. L. 12. Fab. 6. *Dum alter ad ovium gregem aperte procedit, canesque & opilionem excitat, ut ipsum frustra persequantur; cubat alter in insidiis, & mox in oves desertas irruens prædam rapit.* 372, 373.
- Lupi fides. L. 5. Fab. 31. *Lupus à carnibus abstinendi voto adstrictus, porcum, in palude se volutantem, pro pilce habet ac vorat.* 151.
- Lupi non comparent in Angliâ, cum sint in Scotiâ frequentissimi. 190.
- Lupi scelus, ovem devorantis, abominantur Vulpis & Felis; at mox illa gallinam, haec autem pullum gallinaceum devorat. 360, 361.
- Lupo persuadet Vulpis, Lunae crescentis imaginem, aquis putealibus innatantem, esse calcem, à semet ipsâ jam abratam. 246.
- Luporum fedus ictum cum Ovibus 72.

- Luporum Legati ad Anglorum Regem. L. 7. Fab. 3.
- Lupus Agnum decipit, & procul à suo custode in silvam deducit. 234, 235.
- Lupus auxilium Vulpi, in foveam delapsae, pollicetur; sed prius audire vellet, quomodo illa, cum cauta in primis habeatur & prudens, potuerit in hanc foveam delabi. 275.
- Lupus deglubitur, ut ejus pelle calidâ æger Leo involvatur. 10.
- Lupus Equo suadere frustra tentat, ut prædari & vesci carnibus velit. 106.
- Lupus & Anicula. Lib. 2. Fab. 16.
- Lupus & Hædus L. 3. F. 8. Hædo Lupus infidiatur, at frustra. 71.
- Lupus & Hystrix. Lib. 2. Fab. 31.
- Lupus & Mulus. L. 5. F. 21. Stultae curiositatis poenas dat Lupus. 140, 141.
- Lupus & Ovis. L. 2. F. 14. Lupus male à Canibus mulcatus, & jacens, auxilium ab Ove postulat. 42.
- Lupus & Ovis. L. 15. F. 33. Ovem decipere aggressus Lupus, ipse deluditur. 513, 514.
- Lupus Filium erudiens. L. 4. Fab. 16. Is sancta verbis, prava sed exemplis docet. 112, 113.
- Lupus fructum pugnae, inter Ursam & Leonem pugnatæ, omnem refert. 86.
- Lupus Hædi convicia, non ipsi, sed tuto loco imputat. 91.
- Lupus ovillâ pelle indutus, & Pastor. Lib. 1. Fab. 24. Hunc Pastor obstruncat: Ovem enim si nuntiat Ovilla pellis, facta demonstrant Lupum, 28, 29.
- Lupus poenitens. L. 1. F. 15. Bona ejus suscepta consilia ad ovillae gentis conspectum vanescunt. 21, 22.
- Lupus vorans simul Vulpem, Mustelam, Murem, ac Nucem 399.
- Lusciniae cantum prædator Accipiter contemnit. 284.
- Luscinia micantem, dum tenebrae favent, Cicindelam, atque hinc gloriantem monet, ut ne obliviscatur, ipsam simul atque publica lux afflaverit, bestiam, ut solet, exstituram esse turpiculam. 420.
- Luscinius aequè, ac Luscinia dicitur. 184.
- Luscinius Hirundinis malevolae dicitatem retundit. 196.
- Luscinius instituere Cuculum arte Musicâ nequicquam tentat. 184.
- Luxu hebetatur hominum industria. 74.

M.

Magus & Circulator. L. 14. Fab. 28. Circulator in urbe quadam Rhoetiæ pro Mago, Magus autem Lutetiae pro vano Circulatore habetur. 467.

Mala aurea. L. 1. Fab. 13. Integra corrumpuntur infincero- rum contagio, nedum suam cum illis integritatem communicent. 18, 19.

Malagmata, emplastra. 452.

Mala negligentiae: nequitiae mala. 255.

- Malorum citò propagatur genus. 191.
V. Sentent. voce, *Quàm*.
- Malum irae. 284. Virgilius. Aen.
L. 7. V. 375.
Serpentis furiale malum.
- Malus exspoliata. L. 2. F. 1.
Ipsam Herilis Familia desertam
fructibus deserit. 24.
- Manus Elephantorum. 358.
- Manutius, Paulus. Pr. 11.
- Mare magnum, five Atlanticum. 64.
- Mei faventis munus: mea reflan-
tis culpa. 60.
- Melezia & Larix. L. 8. F. 5.
Meleziam esse longè à Larice di-
versam, ostenditur. 224.
- Melis fetida & Canis, L. 14.
Fab. 9. Melis fetida, gallicè
Bléreau puant, immisà ventris
pelte volatili Canem urgentem
sistit, & evadit incolumis. 441,
442.
- Mellarium, locus, ubi apes educan-
tur 50. Varro, de re rust. L.
3. C. 16. *μελιττώνας* facere
oportet, qaos appellant quidam
mellaria.
- Membra & Venter. L. 3. F. 4.
Deficiunt membra, ubi venter de-
ficit. 69.
- Menagius, Aegidius. Pr. 33.
- Menenius Agrippa. 69.
- Mercurius & Apollo. L. 15.
Fab. 12. Parvis quæstibus fa-
ciendis operam dare coacti, vena-
lem alter clamat feliciter memo-
riam: sed alter frustra ingenium
venditat. 489, 490.
- Mercurius & Sculptor. L.
9. Fab. 22. Mercurius, dum
gaudet in sinu, quòd vili pretio
veneat magni Jovis effigies, suam
audit esse nullius fere pretii. 277.
- Mercurius veracem Agricola re-
muneratur; mendacem alium
multat. 25, 26.
- Metus falsos injicere fortibus ani-
mis, periculosum. 59. v. Sentent.
voce. *Injicere.*
- Metus opilionis, metus Pompeii;
metus, & quem patimur, &
quem facimus. 491.
- Meus ille stupidus: Iste meus stu-
por: Homo meus: Hic meus car-
nifex: Ille insolens: Ille lentus.
238.
- Miles & Equus. L. 15. F. 37.
Bellatorem Equum, factum senem,
Miles, beneficiorum immemor,
ablegat ad molam afinariam.
518.
- Milui & Columbae. Lib. 7.
Fab. 17.
- Milvus aegrotans. Lib. 4.
Fab. 22. Subitò fit religiosus,
cùm Deos hùc usque contempse-
rit. 118.
- Milvus, Corvus, & Aquila.
L. 4. Fab. 8. Milvus ac-
cusatus, expectatus, nec compa-
rens, damnatur. 105.
- Milvus & Agricola. L. 2.
F. 28.
Milvus, vel *Milvus* reperitur in
Codicibus antiquis nunquam *mil-
vius*. 52.
- Minutulus. 68.
- Myrtus & Arbor magna.
L. 10. Fab. 29. Myrtus, dum
se tutam sub umbrà magnæ Ar-
boris existimat, ruinà hujus op-
primitur, 320.
- Myrtus & Quercus. L. 13.
Fab. 11. Myrtus pusilla Quer-

- cum everti videns, humilior etiam, quàm est, fieri vellet. 414. V. Sentent. voce, *Quercum*.
- Miserè aliquid velle, quaerere. 20.
- Modestiae sedem in homine propriam Jupiter nullam assignat; sed eam ceteris Virtutibus gubernandis præficit. 150.
- Molossi duo Leporem Cani venatico extorquent è dentibus. 304.
- Molossus ab arrogante Catello lacessitus. 416.
- Molossus, custos gregis optimus, male ejectus. 171.
- Molossus venalis proponitur Mulierculae. 205.
- Momi censura. L. 8. F. 1.
Invenit ille, quod carpat, in operibus Minervae, Neptuni, & Jovis. 220.
- Momus Jovem inter & Apollinem judex. 162.
- Monet aperire nemini: moneat conservare officium. 71. Not. 5. Quò literæ quinque, è secundâ Notae sequentis lineâ, mirificè transmigrarunt.
- Mons excelsus, at inutilis. 453.
- Morae fossarum, riparum. 57.
- Mors & ejus Ministrae.
L. 13. Fab. 9. Mors præfert Intemperantiam ceteris pestibus, quibus, ad perdendum genus humanum, utitur. 413.
- Mors & Rusticus. Lib. 2.
Fab. 10. et 11. Invocata Mors eluditur. 40, 41.
- Mors Senem valde longævum, re-nuentem, abripit. 211.
- Motthe (de la) Pr. 36-38.
- Mula. Lib. 2. Fab. 9.
Equi se filiam dicit, cum currit: ubi autem cessat, Asini patris meminuit. 39. *Cessare*, idem ac *morari*. Cicero, de Prov. Conf. C. 7.
- Si tabellarii non cessarint.* Phædrus, L. 1. Fab. 9. V. 5. *Quid ita cessarunt pedes?*
- Mulcatus, male mulcatus, mulcatus usque ad mortem. 4. 321, 322.
- Mulier & Gallina. Lib. 3.
Fab. 11.
- Mulier & Speculum. L. 12.
Fab. 13. Mulier vetula Speculum odiosum effringit: sed fragmenta totidem Specula sunt. 378, 379.
- Muli nomen scriptum in ejus ungulâ pedis dextri posterioris. 140. 141.
- Mulus & Canis. L. 15. F. 40.
Mulus cibaria, familiae distribuenda, gerit, nihil inde sibi reservaturus. 521.
- Mulus & Porcus. Lib. 9.
Fab. 14.
- Mures duo. L. 1. Fab. 17.
Murem captum intempestivè monet, & objurgat Mus severus ac retorridus. 23.
- Muretus, Marcus - Antonius.
Pr. 11.
- Murium conventus. Lib. 6.
Fab. 7. Mures collo Felis alligandum esse tintinnabulum, oppidè sentiunt: alligari autem non facile posse, intelligunt. 103, 104.
- Murmurare*, ita leviter loqui, ut dicta non intelligantur. 161.
- Mus à Fele captus, vexatus, devoratus. 265.
- Mus Aquilam, in retia delapsam, liberat, & ab ipsâ necatur. 26.
- Musarum Alumnus & Bombyx. L. 8. Fab. 27.
- Muscae. Lib. 3. Fab. 34.
Melle suavissimo irretitæ, pereunt. 89.

- Muscae curtum Equum vexant: corpulentum alium, caudâque longâ praeditum refugiunt. 306.
- Muscae Elephantos oppugnant, ad furorem adigunt, turmisque, eorum ope jam praevalentibus, victoriâ laudem extorquent. 358, 359.
- Musca equorum sex anhelantium vicem dolens, quod ipsam trahere cogantur. III.
- Musca & Apis. Lib. 15. Fab. 41. Inceptum in flore, Musca prandium absolvit in stercore. 521, 522.
- Musca & Caccabus. L. 13. Fab. 16. Musca cum fame conflictans, in Caccabi delicatam voraginem delabitur, & perit. 417, 418.
- Mus captus. L. 14. F. 20. Radium ille ferreum, obstantem sibi, erodere aggressus, ad minutiam fragilem atterit, post inflectit, ac demum erumpit. 459, 460.
- Muscipuli vox Stephano, Fabroque ignota, in suam dignitatem restituitur. 22, 23.
- Musculus & Felis. L. 4. Fab. 5. Musculus miratur Felis modestae sanctimoniam; accedit; & perit. 102.
- Musculus, Felis, & Gallus. Lib. 10. Fab. 4. Musculum imprudentem allicit in amorem sui Felis perniciose, Gallus autem innoxius territat. 298.
- Musculus Leonem in libertatem vindicans. 147.
- Mus & Talpa. Lib. 10. Fab. 20. Mus inquietus & inconsultus, frustra commonitus à Talpâ, ut caveat sibi, à Fele capitur. 311, 312.
- Musicus. Lib. 3. Fab. 13. Domi canorus, foris exploditur. 74, 75.
- Mus in cistâ natus. L. 2. Fab. 27. Aliquid esse boni extra suam cistellulam, expertus fatetur. 52.
- Mus, Mustela, Vulpis, & Lupus. Lib. 12. Fab. 32. Mus nuce, furtim raptâ, bellè refectus, capitur à Mustelâ, comediturque: post Mustelam Vulpis, ac Vulpem denique Lupus devorat. 399.
- Mustela Bufonis obtutu fascinata, conjicere se in os ejus patulum cogitur. 405.
- Mustela cum Cuniculo litigans. 209, 210.
- Mustela, Cuniculus, & Felis. L. 7. Fab. 22. Mustelae duae, una volucris inimica, altera muribus. 90.
- Mustela & Columba. L. 8. Fab. 18. Mustelam admonet infelix Columbae securitas, ut quotidie mutet sedem. 240.
- Mus taciturnus stridorem Soricis damnat. 331.
- Mustela & Mures. Lib. 4. Fab. 18. Effecta illa senior, condit se in farinam ore tenus; & sic Mures facile capit, quos antea non valebat assequi. 115.
- Mutare dominum. 86. Phædrus, L. 1. Fab. 15. V. 2. Nil, praeter Domini nomen, mutant pauperes.
- Mutuuum muli scabunt. 173.

N.

Nais Puellam admonet de tranquillitate perturbati fontis ex-

- pectandâ, ut se possit in liquido speculo cernere. 205.
- Nanus & Gigas. Lib. 14.**
Fab. 32. Nanus in humeros Gigantis sublatus, longiùs, quàm ille, circumferre oculos potest. 474.
- Naufragus & Oceanus. L.**
II. Fab. 6. Naufragus Oceanum postulat de injuriâ. 339.
- Navis & Nauta. Lib. 10.**
Fab. 8. Navis rogat Nautam, ut armamentis ipsam omnibus levet, quò currat celerius. 301
- Nebulae refulgentis dignitas, occidente Phoebò, planè omnis perit. 402.**
- Nego amittere, ducere, pati. 319.**
Neminem hominem occidi: locutio bene latina. 91.
- Neuville (Carolus de)**
 252.
- Nimietas ciborum, nimietas pabuli. 121.**
- Nitedula & Mustela. L. 6.**
Fab. 9. Nitedulam tenuis aditus macram admittit, pinguem non capit. 165. 166.
- Noble (Eustachius Le)**
 Pr. 34.
- Noctua, Cornicula, & Aves aliae. L. 12. F. 9.**
 Stipat & ludificatur Noctuam Avium multitudo. 375, 376.
- Noctua & Gallus. Lib. 6.**
Fab. 22.
- Noctua Solem calumniatur. 154.**
- Noctua pullos suos Accipitri commendans, describit ita elegantes, ut ille postea inveniens tristes & horridulos, nihil suspicatus pertinere ad Noctuam, devorare non dubitet. 222, 223.**
- Non inconveniens decus, corpus. 66.**
- Nucem virentem Simia decorticans, nucleum sperat tantò dulciorem, quantò est amarior cortex. 139.**
 Verbum autem *decorticare* saepe est à Plinio Historico usurpatum.
- Nux & Arbores infructuosae. Lib. 10. Fab. 36.**
 Has nemo offendit, illam omnes. 327.
- Nux & Jupiter. Lib. 12.**
Fab. 34. Petit à Jove fecunditatem Nux sterilis; eamque, maximo malo suo, impetrat. 400, 401.
- O**
- Obstinatus agere: obstinatus mori. 315.**
- Obtinuit mos, fama, consuetudo, id est, invaluit. 443.**
- Oceanus oblatam à Naufrago criminationem depellit. 339.**
- Officium debitum. 182. Ubi legendum est: debitum & officium negat: nisi malis: & suum officium negat.**
- Olitor & Sepes Lib. 5.**
Fab. 38. Olitor sepem, ut spatium olusculis amplificet, evellens, hortum furibus pervium facit. 152. V. Sentent. voce, *Prudentia*.
- Olitor Talpam deprehendit, eo ipso detectum, quod ille effecerat, ut obtegeretur. 201, 202.**
- Olivetus, Josephus. Pr. 56, 57.**
- Ollae duae. L. 7. Fab. 16.**
 Olla aenea fistilem, protegere dum vult, conterit. 202.
- Opilio & Capreoli. L. 15.**
Fab. 19. Duos Capreolos Opilio inventos defert domum, educat; ovesque negligit, dum pro-

curat eorum corpuscula; nec er-
rorum suum agnoscit, nisi post-
quam illi, primo vere, aufuge-
runt, & filvis se redonârunt. 498,
499.

Opilio & Lupae Catulus.

L. 15. Fab. 13. Lupae Catu-
lus ad mores caninos informatus,
sed mox ad ferinam indolem re-
versus, dum Agnum à grege di-
lapsum devorat, ab Opilione su-
perveniente occiditur. 490-492.

Opilio & Oves. L. 7. F. 12.

Oves postquam orationem appro-
bârunt excitantis Opilionis, ut
obstare Lupo audeant; rubi,
perflante vento inhorrescentis,
motu perterritae diffugiunt. 199.

O! qui vocaris? 140. Terentius,
Adel. act. 5. Sc. 6. V. 3. *O! qui
vocare?* Virgilius, Aen. L. 1. V.
326. *O! quam te memorem?*

Oratio honesta, 90.

Oratio plausibilis. 5.

Orator ad Statuas. L. 10.

Fab. 15. Ab amico ille moni-
tus, ut suam facundiam ad homi-
nes convertat: Méne, ait, plus
profectorum putas?

Orator & Circulator. L.

9. Fab. 40. Ubi signum ludi-
cri dedit Circulator, omnes co-
piosum Oratorem deserunt, ex-
cepto uno, quem altus detinet
sopor. 290.

Ornatus splendidus auget, dum
illustrat, turpitudinem. 146.

Ornithon, septum, quo includun-
tur aves chortales. 93.

Os & Oculi. L. 10. F. 38.

Conqueruntur Oculi, quòd ma-
nus Ori varias dapes, sibi nullas
porrigant. Mel ipsis admovetur;
sed eosdem torquet acrimoniâ,
nedum suavitate recreet. 329.

Ostreae. Lib. 13. Fab. 30.

Naufragi atque egentes homines
duo nihil inveniunt, praeter
Ostreas: ab his, sibi prorsus ig-
notis, abhorrent: unus abstinendo
moritur; alter, postquam de-
mum gustare ausus est, ita se
ingurgitat, ut pariter pereat. 430-
433.

Ostreae, jejunum hominem recre-
antis, descriptio. 432.

Ostrea & Viatores. L. 6.

Fab. 15. De Ostrea duo liti-
gant, tertius eam forbet. 171,
172.

Ostreum dehiscens Guttam ab aethere
cadentem excipit; mutatque in
margaritam. 284, 285. In Chro-
nico Eusebiano, ad ann. Christi
50. dicitur Palaemon, Gram-
maticus, cum interrogatus esset,
quid inter stillam & guttam inte-
resset, respondisse: *Gutta stat,
stillam cadit.* Attamen Cicero, de
Orat. L. 3. C. 48. *Quem (nume-
rum) in cadentibus guttis notare
possumus.* Et Tuscul. L. 2. c. 10.
*Liquatae solis ardore excidunt
guttae.*

Ova Crocodili non majora, quàm
Anserum. 134. Exclufa à Gallinâ,
ipsam occidunt. *Ibid.*

Ovans sonus: ovans gradus: ovan-
tes flammae: ovantia verba. 305.

Oves & Lupi. Lib. 3.

Fab. 9.

Ovis adjuvare Lupum, male à Ca-
nibus mulcatum, recusat. 42.

Ovis committit se Rubo, ut vitet
imbrem; sed lanae amittit id om-
ne, quod ille semel apprehen-
dit. 272.

Ovis deceptorem Lupum ludificans.
513, 514.

Ovis, dum Canum inter se pugnan-
tium sedare vult furorem, audet-
que efferatis eorum rictibus tene-
rum os interponere, non modò
nihil proficit, sed hinc etiam oro
discissio redit. 341.

Ovis & Canis. Lib. 10.

Fab. 13. Ovis Cani invidens redarguitur. 305.

Ovis & Cornicula. Lib. 2.

Fab. 17.

Ovis & Ranae. L. 12. F. 16.

Ovis in paludem, fallente vestigio, delapsa, dum se movet, ut inde exeat; à Ranis admonetur, ut ne ipsarum regna perturbet, at potius incolere assuescat: sed illa se excusat, quòd in iis nata non fuerit. 381.

Ovis Leaenae dilecta, eò gravius torquetur, quòd non audeat queri. 107.

Ovis, Lupum sequi coactae, descriptio. 507.

Ovis tonsa. L. 13. Fab. 14.

Dolebat, cum lana auferretur sibi: nunc ablatam gaudet. 415, 416.

P.

Paganus. 119. Cicero, Orat. pro Do. C. 28. Paganos vult eos intelligi Cives ex infimâ plebe, qui pagos suburbanos incolebant, & Romae tamen habebant interdum sua quaedam conventicula.

Pagi Dominus Agricolas ab evertendâ Aesculo pulcherrimâ monitis deterret salubribus, 440, 441.

Paludes Solem ardentiolem non ferentes, nebulis eum putribus repellunt. 411, 412.

Palumbes à Cornice de exitio imminente nequicquam admonetur. 132.

Papilio & Apis. L. 8. F. 2.

Papilio diligentiam Apis pertinacem irridet. 221.

Papilionis oratio ad Rosam. 12.

Parasitus & Pisciculi. L. 8.

Fab. 10. Parasitus, risum movendo, convivas adducit, ut grandiores ipsi pisces dilargiantur. 231.

Pardus & Vulpis. Lib. 4.

Fab. 23. Gloriatu de vario suo corpore Pardus à Vulpe deridetur.

Passer & Accipiter. L. 13.

Fab. 10. Passer, in latibulo tutus, insidias Accipitris ulcisci dum vult, perit. 413, 414.

Pastor & Mare. L. 4. Fab. 3.

Mercaturam is facere voluit; at naufragio multatus,

Exemplo didicit cautior esse suo. Ovid. 100, 101.

Pastor & Molossus. L. 6.

Fab. 14.

Pastor & Rex. L. 9. Fab. 5.

Ovium Pastor fit Regni administrator. 261.

Pastor in Canem perfidum animadvertens. 56.

Pastor Lupum ovillâ pelle indutum mactat. 28.

Patriam Cives stultè amantes. 52.

Patroni causarum rapaces notati. 272.

Patru, Olivarius. 400.

Pavesius. Pr. 28.

Pavo contumeliâ Gruem destringit, & refutatur. 16.

Pavonem eligere sibi regem volentes Aves à malo consilio Pica revocat, docetque, Regem, non comptum, at fortem esse eligendum. 318.

Pavo laudem pulchritudinis Aquilae datam rostro ejus et unguibus attribuit. 161.

Pecuniam facere. 364.

Pedisequus scribendum est, non *pedissequus*. 274.

- Penetrabilis rubigo: penetrabile frigus: penetrabile telum. 391.
- Perdices duae & Auceps.**
L. 10. Fab. 37. Perdix, magno pullorum grege stipata, sociam contemnit, parentem pauperulam: sed Auceps hanc omittit, illam cum suis capit. 328.
- Perdix & Auceps.** Lib. 8.
Fab. 9. Perdix frustra fidem obligare vult Aucupi, postquam socias ipsi prodidit. 229, 230.
- Perdix & Canis venaticus.**
L. 7. Fab. 1. Perdix, quia videt Canem venaticum subito consistere, & quasi cavere, ne ipsi noceat, jam sibi nihil esse timendum credit: sed mox plumbo missili necatur. 189.
- Perdix & Cothurnix** vitam suam, insidiis & violentiae expositam, conqueruntur. 516, 517.
- Perdix & Villica.** L. 11.
Fab. 17. Perdix è nido, cum incubaret, exturbata, ad Villicam confugit, opemque contra venatoris ausus nefarios rogat. 348.
- Pergamenæ membranæ. 421.
- Perizonius** refutatus. 91.
- Perfa apud Gallum hospes.**
L. 14. Fab. 2. Gallus monet Hospitem suum, ut ne perfica mala aversetur, toxica quidem in Perside, fructus autem in Galliâ suavissimos. 436.
- Persona senectutis, severitatis, lenitatis. 189.
- Pestem importunissimam, Canem scilicet strangulantem, Taurus quaerit incassum excutere. 385. Phaedrus, L. 1. Fab. 8. V. 6. de offe Lupi faucibus haerente:
- Illicere pretio, ut illud extraherent malum.
- Pestem pro pestilentia rectè accipi, ostenditur. 3.
- Phaedri versus expurgatus. 254.
- Phaedrum qualis culpa in maximas calamitates injecerit. 292, 293.
- Phaedrus.** Pr. 20, 21.
- Philomela, Corvus, & Bubo.** Lib. 6. Fab. 18.
Philomela Corvi & Bubonis atrocibus minis exterrita, canendi studium abjicit. 176, 177.
- Philomelae canentis descriptio. 175.
- Philomela & Aves aliae.**
L. 15. Fab. 2. Philomela in aviarium conjecta, aegre admodum fert, quod cogatur cum Avibus indoctis vivere: at inde eductam postea, & in caveam inclusam, solitudinis multò magis taedet. 479, 480.
- Philomela & Vespertilio.**
L. 10. Fab. 28.
- Philosophi pingues. 524.
- Philosophia moralis. 2. Seneca, Epist. 106. *Scis me moralem philosophiam velle complecti.*
- Philosophus ope conspicilli cernere Vulturium vix potest, quem Gallina facile conspexit. 464.
- Phoebus nebularum interjectu prohibitus, ne hominibus luceat, lucet Superis. 411, 412.
- Phoebus respicere Irim superbientem desinit, simulque vanescit omnis illius & color & decor. 310.
- Pica, Cornicula, & Vulturius.** Lib. 6. Fab. 24.
Pica malevola Corniculam laudat coram Vulturio, ut hujus accendat famem, 181, 182.
- Pica & Acanthis.** L. 8. F. 17.
Acanthis modesta negligitur: Picae profunt loquacitas & impudentia.

- 238, 239. V. Sentent. voce, *Medestia*.
- Pica & Columba. L. 5. F. 23.**
Damnat Pica nimiam Columbæ simplicitatem. 142.
- Pica & Columba. Lib. 6.**
Fab. 20. Colloquuntur de Pavone: ea tantum Pica, quæ in illo possunt vituperari; ea tantum Columba, quæ laudanda sunt, memorat. 178, 179.
- Picta Solitudo & Columba. L. 9. Fab. 4.**
- Pictor & ejus Censores. L. 11. Fab. 25.** Caput vivum, in locum pictæ suæ imaginis substitutum, alloquitur Censores, sibi que se esse simillimum docet. 356, 357.
- PIERIUS, V. BOLZANIUS.**
- Pinguitudo. 270, 271.** Ita semper Plinius, Varro, & alii: at pinguedinis vocem nusquam invêni apud bonos Auctores latinitaris
- Pyrus & Surculus. L. 15.**
Fab. 9. Surculum jam grandem admonet parens optima, ut, postquam aliò translatus fuerit, culturae se patientem præbeat. 486.
- Piscator. Lib. 10. Fab. 2.**
Non facile caperet pisces, nisi aquam turbaret. 295.
- Piscator, cymbulâ vectus, jacto telo, Cervum, sibi tantum ab agro timentem, sternit. 311.
- Piscator & Pisciculus. L. 3.**
Fab. 3. Pisciculus captus non dimittitur, ut crescat.
- Piscator & Thunnus. L. 5.**
Fab. 12.
- Pisces. Lib. 2. Fab. 41.**
Magni capiuntur, minuti retia transmeant. 61.
- Piscium variorum nomina. 200.
- Piscis. L. 9. F. 2.** Resilit è fartagine, sed in prunas. 359.
- Piscis fluviatilis & Pisces marini. Lib. 5. Fab. 27.**
Maris ille amaritudinem ferre non potest; hi, quia assueverunt, non sentiunt. 145.
- Piscis volans. L. 2. Fab. 45.**
Pisces volantes nutrit mare Atlanticum. 64.
- Pleniùs resonantem. 74. Horatius, L. 2. Od. 13. V. 26. *sonantem pleniùs*.
- Plus satis. 384. Cicero, ad Attic. L. 12. Epist. 23. *Ad hanc rem plus etiam satis*.
- Podagra relinquit Casam, palatium petit. 452. V. Sentent. vocibus, *suus est*.
- Poenitentia facinoris. 283, 284.
- Poeta Epicus & Æsopus. L. 15. Fab. 27.** Poematis ille vult sui excellentiam ex aliquo insignioribus locis æstimari: at refutatur exemplo hominis insulsi, qui domum exoptans vendere:
Extractus, inquit, en tibi è muro lapis,
Qui, tota qualis sit domus, satis indicet. 506.
- Poeta & Anser. Lib. 14.**
F. 17. Poetae canoro utilis anserinus calamus; sed Anser nihilo minus strepit. 456, 457.
- Porcus & Canis venaticus. Lib. 15. Fab. 14.**
Hunc deridet ac præ se contemnit Porcus otio diffluens. 492.
- Porcus & Felis. L. 12. F. 30.**
Porcus immundus redarguit Felem, munditias præter modum exqui-

rentem ; at luculenter ab ipsâ
refellitur. 395 - 397.

Porcus & Nautae. Lib. 9.

Fab. 35. Porcus, dum navis,
in quâ vehitur, summo est in pe-
riculo, trepidantes irridet Nau-
tas; Sapientemque se dicit: at
Nautae socordem vocant. 286, 287.

Porcus & Sturni. Lib. 8.

Fab. 16.

porcus factum se bellum putans,
quòd sit floribus adornatus. 146.

Porcus, obesitate suâ gravatus, Mu-
lum, graviore sarcinâ onustum,
instituire exemplo suo vult ad
patientiam. 270, 271.

Porcus pro pisce reputatus à Lupo.
151.

Post tempus. 338.

Potentiorum exempla tenuibus per-
niciosa. 8. V. Sentent. voce,
Potentiorum.

Praesidium virtutis. 106. Ita Cicero,
Orat. pro Mur. C. 10, Atque Cra-
sus, apud eumd. Cic. Orat. C. 65.
*Ubi libido dominatur, innocen-
tiae leve praesidium est.*

Praesumere spe aliquid. 205, Virgi-
lius, Aen. L. 11. V. 18.

Arma parate; animis & spe
praesumite bellum.

Praeut quae lamentatur. 427.

Pratum, Apis, & Vipera.

L. 10. Fab. 40. Apis succos
è floribus optimos quosque ex-
primit: Vipera cicutae herbâ se
ingurgitat. 330.

Prelum vaticinans. 31.

Pretium vehendi solvere. 394.

Priores nostri. 65, Phaedrus, L. 4.
Fab. 19. V. 16.

Abiturus illuc, quòd priores
abierunt.

Procedente tempore. 128. Ita Plini-
us Historicus, nec semel, & alii.

Propinquat malum. 165, Virgilius,

Aen. L. 12. V. 150. *Vis inimica
propinquat.* Statius, Theb. L. 5.
V. 503. *Triste propinquat suppli-
cium.*

Psittacus. L. 9. Fab. 19.

Dolet, commendatum se famulis
compluribus, operâ fere nullâ
juvari.

Puella & Naias. L. 7. F. 18.

Puella dolet, quòd in aquâ per-
turbatâ cernere se non possit. 204.

**Puella rustica & Lactis
cymbium. L. 6. Fab. 12.**

Puer & Agricolae. L. 2.

Fab. 6.

Puer & Cadi duo. L. 15.

Fab. 8. Nihil è Cado, quem
plenum judicaverat, effluere vi-
det Puer deceptus. 486.

**Puer & circumlitae saccha-
ro Nuces. L. 10. Fab. 27.**

Habere omnes ille possit, si sin-
gulas velit capessere. 319.

Puer & Colonus. Lib. 4.

Fab. 19. Puer mordetur à vi-
perâ, dum carpit violam. 116.

Puer & Coluber. Lib. 2.

Fab. 42. Gelu rigentem Co-
lubrum refovet miseratus Puer,
& ab ipso necatur. 62.

Puer & Felis. L. 13. F. 12.

Puer comitanti Feli ciborum,
quibus se reficit inter deambulan-
dum, partem projicit: quam
corripiens Felis statim aufugit:

Tunc ille: Me, inquit, non se-
quebare, at cibos. 414, 415.

Puer & Fortuna. Lib. 3.

Fab. 6.

Puer & Nux castanea. L.

14. Fab. 15. Hanc cineri fervido commiffam, stridentemque, prunis injectis opprimere dum vult Puer, cogit, ut in ipsius vultum unà cum prunis involet. 454.
- Puer & Passer fugitivus.**
L. 4. Fab. 2. Passer fugitivus rediret fortè ad Puerum revocantem, si caveam ille, pulchram quidem & elegantem, at caveam, non memoraret. 100.
- Puer & Paedagogus.** L. 6.
Fab. 11. Paedagogus intempestivè monet Puerum, territatque; & facit, ut pereat, quem fervare volebat. 167, 168.
- Puer & Turbo.** Lib. 4.
Fab. 27.
Pueri ab Acanthide elusi. 478.
- Pueri duo.** L. 6. Fab. 21.
Horum unus, præter modum stultus, quia nucum intellexerat folios esse nucleos edules, olearum nucleos deinde sibi postulat. 179, 180.
- Pueri & Ranae.** Lib. 2.
Fab. 40. Hi jocando Ranas male mulcant bacillis, ac dedunt neci. 61. V. Sentent. voce, *Potentiorum*.
- Puer superbus.** L. 6. F. 6.
Puer in scamno jactat se, temnitque, supereminens, circumstantem catervam: at descendat: minimum se omnium noverit. 162, 163.
- Pueruli Fratres.** Lib. 1.
Fab. 7.
Pugna Urfi cum Leone. 85, 86.
Pulex acrius mordet, quàm Cimex. 468. captus eliditur. 470.
- Pulex & Homo.** Lib. 11
Fab. 8. Ab Homine comprehensus ille orat veniam, at frustra. 340.
- Pulex & Homo.** Lib. 14.
Fab. 3. Flagitii reus Pulex capitur, poenasque dat, si forsan flagitio majores, at certè animo nocendi pares. 437.
- Punctus levis reum Pulicem.** 340.
Phædrus, L. 5. Fab. 3. *Punctum volucris parvulae voluisti morte ulcisci.* Plinius, Hist. L. 11. C. 28. *Quibusdam (Insectis) hebetes (aculei) neque ad punctum, sed ad suctum.* L. 29. C. 9. *Mustelae oculis punctu erutis.*
- Q.
- Quàm longa est, dies. 132. Id est, per totam diem.
- Quantum potest. Fac, duc, quantum potes, vel quantum potest, sive, pote est &c. loquendi formula saepissime, apud Plautum ac Terentium, recurrens. 49. 57.
- Quasi per nebulam: quasi per caliginem. 5.
- Quatuor*, productâ primâ syllabâ, semper invenimus apud veteres Poetas. 42.
- Quercus ab agricolis everfa. 414. V. Sentent. voce, *Quercum*.
- Quercus & Arundo.** L. 6.
Fab. 10. Quercus contra ventos insolescit; obluçtatur, & evertitur. 166, 167.
- Quercus & Edera.** L. 6.
F. 26. V. Sentent. voce, *Dixit*.
Quercus quò magis præcellit ceteris arboribus, quae ipsam ambiunt, ed pluribus injuriis obnoxia, 281, 282.
- R.
- Rami in orbem circinati. 400.
- Rana, Coluber, Ciconia, & Lacerta.** L. 11. F. 30,

- Rana Ciconiam putat irruisse in Colubrum, ut ipsam ulcisceretur: at illa suae tantummodò gulae obtemperavit. 365, 366.
- Ranae ad Leporum adventum perterritae. 35.
- Ranae duae. L. 2. F. 22.**
Sitiunt: una in puteum jugem abjicere se velit: altera prohibet. 47, 48.
- Ranae & Junci. L. 10. F. 5.**
Ranae postulant, ut Junci, qui ipsas protegent, aboleantur. 299.
- Ranae indignantur, quòd Ovis, in paludem delapsa, ibi remanere cum ipsis nolit. 381.
- Ranae Pueris, miseri potentioribus ludibria. 61. V. Sentent. voce, *Potentiorum.* Seneca, de Ira, L. 2. C. 33. *Potentiorum injuriae hilari vultu, non patienter tantum ferendae sunt: facient iterum, si se fecisse crediderint: hoc habent pessimum animi magna fortuna insolentes; quos laeserunt, & oderunt.*
- Rana, valdè loquax, à Leone protrita. 59.
- Ranunculus & Rana. L. 6. Fab. 8.** Ranunculus in viâ lutosâ educatus, migrare à Ranam, stagni vicini incolam, recusat; dicitque nihil esse, cur timeat, cum nihil mali expertus hucusque fuerit: at sic loquentis os & artus, plaustro adveniente, obtentur. 164.
- Rationis Liber. L. 15. F. 3.**
Neque pueri, neque juvenes, neque senes hoc uti nòrunt. 480, 481.
- Redire ad se 83. 499. 520. Cicero, ad Attic. L. 7. Epist. 3. *Citò ad se rediit.* Terentius, Andr. Act. 3. Sc. 5. V. 16. *Sine paululum ad me redeam.* Adel. act. 5. Sc. 3. V. 8. *Reprime iracundiam, atque ad te redi.*
- Regnerius (Jacobus) Pr. 30, 31.**
- Remi & Clavus. L. II. F. II.**
Remi Clavum increpant, inertemque dicunt, quòd fluctus non verberet. 342, 343.
- Renarrare*, idem ac, *narrare.* 322.
- Retia per auras à captivis Columbibus deportata. 495.
- Rex causam invenit, cur Cynico neque talentum det, neque denarium. 289. Rex ille Antigonus fuit, Cynicus autem Thrasyllus. Consule Plutarchi Apophtegmata, & Lib. Senecae 2. de Beneficiis, C. 17.
- Rex & Ludi Magister. L. 10. Fab. 3.**
Rex, machinationibus procerum inductus, ut suspectum habeat, quem rebus administrandis praefecit, agnoscit ejus fidem, at serò. 261, 262.
- Rhinoceros, cataphraetus miles. 170.
- Richerius. Pr. 35, 36.**
Richerius refutatus. 83.
- Rimicius. Pr. 27.**
- Rivuli duo. L. 12. Fab. 14.**
Alter nobilis delectat, alter humilis prodest. 379.
- Rivulus nihil Cisternae superbienti quod invidet, nonnulla, quae jure vituperet; sibi verò multa, quibus illa careat, inesse contendit. 473, 474.
- Rosae & Papilio. Lib. 1. Fab. 8.**
- Rosa & Amarantus. L. 2. Fab. 43.** Colorem & odorem suum Rosa, vitam Amarantus suam longiorem venditat. 63.
- Rotare*, pro eo quod dicitur gallicè, *faire la rouë.* 317.
- Rubus Cedro, dum sub ejus umbrâ totus latet, invidens, suadet fabrico tignario, ut caedat Arborem

præstantissimam: at caesae ruinâ ipse opprimitur. 488, 489. V. Sentent. voce, *Reverere*. ubi *opprimit pro opprimunt* legendum est.

Rubus & Ovis. L. 9. F. 16.

Rubus Ovem ab imbre quidem, at magno illius damno, protegit. 272.

Rubus Vulpem, dum servat, pungit. 135.

Rudere, dictum de Leonibus: *rudere*, apud nullum idoneum latinitatis auctorem inventum. 147.

Ruminare, vel ruminari aliquid. 183.

Rustici & Sarmenta. L. 3.

Fab. 26. Sarmenta illi per undas maris fluitantia dum vident, videre sibi fingunt aut navem, aut certè scapham. 83, 84.

Rusticus anni tempestates ad agrum suum accommodare si possit, per indulgentiam Jovis licet: at messem ad extremum pessimam colligit. 192.

Rusticus, Divinam ausus culpam providentiam, resipiscit. 20, 21.

Rusticus, ejus Filius, & ejusdem Afellus. Lib. 14.

Fab. 10. Ubi legendum est, pag. 443. V. 5.

Validamque, proceramque transmittit sudem.

Afellus ad nundinas ducitur: at quomodocumque cum ipso, inter eundem. ductores agant, diceri appetuntur. 442-445.

Rusticus & Asinus. L. 4.

Fab. 13.

Rusticus & Canis. Lib. 9.

Fab. 30. Servatorem filii sui Canem occidit Rusticus. 283.

Rusticus & pagi Dominus. Lib. 15. Fab. 38.

Rusticus de damno cum pagi Domino exoptulans, vix abit indemnat & innocens. 518, 519.

Rusticus & Silva. L. 1. Fab. 25.

Rusticus & Sophus. L. 9.

Fab. 6. Rusticus sibi Sophoque, in summâ necessitate, subsidium comparat. 264.

Rusticus & Venti. L. 15.

Fab. 5. Ufu edoctus ille, jam non omnes esse ventos exitiales putat; sed alios nocere, alios juvare, intelligit. 482, 483.

S.

Saccharum quale Antiquorum fuerit. 318.

Salerius, Claudius. 127.
& Pr. 40. 55.

Saliva herbarum, vini, turdorum. 408.

Salix & Agricola. Lib. 12.

Fab. 28. Salix Agricolam adducit, ut è valle in montis jugum ipsam transferat: at primis Aquilonum flatibus evertitur. 392, 393.

Salmo peregrinus. 57.

Samii ab Aesopo deterrentur, ne rei publicæ Administrum, furem beatum, morte afficiant. 95.

Santolius, Joannes Baptista. 403.

Sapientes septem. 188.

Sapientum octavus Aesopus. 187.

Saxum piscatoriis retibus captum. Lib. 15. Fab. 10.

Magnum operae pretium expectantes Nautæ, explicatis retibus Saxum vident. 488.

- Scarabaeus & Aquila. L.**
 11. Fab. 20. Scarabaeus in Aquilae dorsum illapsus, ab ipsâ fertur supra nubes in fulminum patriam, unde ruit praecipit & exanimis. 351.
- Scaturientem. 138.** Palladius, L. 1. C. 33. *Scaturiens aqua.*
- Scioppius, Gaspar, notatus.** 127. ejusdem error insignis. 140.
- Sciurus & Canis. Lib. 13.**
 Fab. 29. Sciuri in caveâ inclusi perpetuus, ast inutilis, labor. 429.
- Sciurus & Nuces. Lib. 14.**
 Fab. 30. Per annum ille latissimum, navarchus audax, tendit ad Nuces, meliores, ut putat, his, quas relinquit: sed mox eas fastidit. 471, 472.
- Sculptores duo. L. 6. F. 16.**
 Materia par utrinque, & pari pretio, comparatur: emptor tamen stultus alter, & alter callidus. 172, 173. V. Sentent. voce, *Materiam.*
- Seges, ea pars agri, quae arata & fata est. 84.**
- Sejanus Phædri fabellâ doctâ & facetâ turpificatus. 293.** Livillam sibi uxorem postulat. 292. Phædrum crimine laesae Majestatis alligat. 293.
 id est, *ipsum* adjuvaret. 244.
- Senarii versus in usu quotidiano apud Romanos veteres: genus scribendi simplex, facile, suave. 97.** Frequentissimè usurpatum à Varrone, Romanorum doctissimo. 97, 98. Non obsolevit, nisi postquam ingruit eloquentia Senecarum importuna. 98. Cordubensem hunc quasi turbinem comprimere non potuit Phædrus, Senariorum & latinitatis bonus auctor. 98, 99. Qui si Romanis approbare suas fabellas nequiverit, colligendum est, scientiam apud eos bonarum artium fuisse paulùm adulteratam. 99.
- Senex & Mors. L. 7. F. 23.**
 Senex, qui annos fere centum complevit, queritur cum Morte, quòd agat secum nimis properanter. 211.
- Sepes male evulsa. 152.**
- Serpens, dum à Corvo rapitur, ipsum necat. 83.**
- Serpens & ejus Filius. L.**
 10. Fab. 9. Serpens Serpentem devorat, ut fiat draco. 302.
- Serpens & Talpa. Lib. 9.**
 Fab. 12. Serpentes occisi plures, quàm Talpae. 269.
- Servius, vel fortè alius, à quo fuerit commentarium ipsius interpolatum, falsò pronuntiat Veteres, qui *Ostrea* plurali numero dixerunt, graecè esse locutos. 316.**
- Sessor, qui sedet in equo. 256, 257.**
 Seneca, de Constantiâ, C. 12. *Et pecora verberè domantur: nec irascimur illis, cum sessorum recusaverint.*
- Sestiger, pro Apro. 87.** Ita Ovidius, Metam. L. 8. V. 376. & Martialis, L. 13. Epigr. 93.
- Sibi, pro ipsi usurpatum. 168.**
- Sidera & Sol. L. 8. F. 19.**
 Siderum ambitio ortu Solis oppressa. 340.
- Silva praebet arma Rustico pernicem ejus meditati. 29.**
- Simiae & Vulpecula. L. 11.**
 Fab. 3. Simiae de injuriis hominum propulsandis stultè delibantes. 335, 336.
- Simia & Castaneae Noces. Lib. 15. Fab. 30.**
 Castaneas, aculeato tegmine horridas, furata Simia, admovere

- his labra non potest, quin pun-
gantur: quam punctiunculam esse
furti vindicem existimat. 510. ubi
V. 7. legendum est:
Hunc esse demum vindicem
furti putat.
Sed ista Fabella, jam olim à me
repudiata, nescio quomodo huc
irreperit.
- Simia & ejus Filius. L. 9.**
Fab. 26. Simia laudem pulch-
ritudinis deberi suo simiolo existi-
mat. 281.
- Simia & Nux. L. 15. F. 19.**
Nucis virentis amarus cortex,
at nucleus tantò dulcior. 139.
- Simia & Vulpis L. 3. F. 19.**
V. Sentent. voce, *Miseria*.
- Simia, Porcus, & Vul-
pis. Lib. 5. Fab. 29.**
Simia auribus Porci flores alligat. 146.
- Simii navigantes. Lib. 11.**
Fab. 22. Hi faciunt, quae vi-
derunt à peritis fieri; sed pere-
unt, quia non prudenter ea faci-
unt. 353, 354.
- Simioli & Pyra. L. 8. F. 8.**
Ad honestatem instituti Simioli,
disciplinam omnem, Pyris fortè
conspèctis, obliviscuntur. 228, 229.
- Simiolus & Bos. L. 15. F. 32.**
Irascitur Bovi Simiolus, quòd
equum à se pictum approbare illi
non possit. 512.
- Simium dorso levat. 136.** Phædrus,
L. 4. Fab. 3. *Quem dorso levans*.
- Simius. Lib. 11. Fab. 12.**
Imitatrix Bestia personam Troffu-
li egregiè, Sophistæ bellè susti-
net: sed hominem probum simu-
lare minimè potest. 343, 344.
- Simius ad tabellam ele-
gantem. Lib. 12. Fab. 11.**
Simius belli hominis pictam ima-
ginem aspiciens, suam hanc esse
contendit. 377.
- Simius Edicto Leonis obtemperat,
& fugam capeffit. 30.**
- Simius & Hinnuleus. L.**
1. Fab. 11.
- Simius & Speculum. L. 9.**
Fab. 10. Videt ille suam ef-
figiem in Speculo, ridetque, alie-
nam ratus. 267.
- Simius & Vulpecula. L. 15.**
Fab. 34. Suam imitandi peri-
tiam jactat Simius. 514.
- Simius, Leoni gratiosus, insolescit,
& ejicitur. 475, 476.**
- Simius, nimis loquax, portum Pi-
raeum memorat, tanquam homi-
nem sibi notum atque etiam con-
sanguineum. 136.**
- Simius Troffuli ornatu
instructus. L. 12. Fab. 4.**
Is honorificè excipitur, laudatur-
que; at vix incepit loqui, pudor-
em suis laudatoribus incutit. 370.
- Syrus, Publius. 14. 22. 106.**
112.
- Societas cum flagitiosis flagitium
ipsa est, poenâ dignum. 68.**
- Socius, alacriter morem gerens.**
180. Videtur mihi proba vox *alac-
riter*: quàmvis eam apud Aucto-
rem nullum, Justino antiquiorem,
invenerim. Isidorus, Origin. L. 10.
*Alacris, laetus, alacriter gesti-
ens*. Sed Criticos, ut ne offendam,
legi malim: *illico morem gerens*;
Recurrit ista vox, *alacriter*, pag.
306, & pag. 484. ac primo quidem loco
censeo ipse legendum, *Tantò va-
lidiùs*, pro, *hòc magis alacriter*;
altero autem, pro, *Laborem alacri-
ter*; legere licet, *Opus celeriter*.
- Socrates, Aesopi Fabulas ver-
sibus expresserat. 66.**
- Sol & Aquilo. Lib. 3.**
Fab. 1.

- Sol & Nebula.** L. 12. F. 35.
Solis beneficio lucet Nebula. 401, 402.
- Sol & Noctua.** Lib. 5.
Fab. 40.
Sol illustrat omnia; nihil ipse videt. 30, 31.
Soli invidet Luna. 420, 421.
Solis meridiani calor. 513. Plinius, Hist. L. 2, C. 47. *Sol flatus auget exoriens, occidensque, comprimit meridianus.*
- Solitudinis pictae descriptio.** 260.
- Sol, Mons, & Vallis** L. 14. F. 14. Sol retundit Montis aridi superbiam, subjectae Vallis utilitates commemorans. 453.
- Solon** Croesi superbiam castigat. 289.
- Solus aliquando Sapiens** eò magis est, quòd non sit solus. 55.
- Sophista quidam miratur & laudat** Animum concionantem. 228.
- Sophus summae necessitati per artem longam, ac proinde inutilem, subvenire cogitat.** 263.
- Sorex & Mus.** L. 10. F. 41.
Suo Sorex indicio perit. 331.
- Specimen sapientiae Indorum veterum.** Pr. 25, 26.
- Spicae.** L. 14. Fab. 1. Una superbiens tollit supra alias caput, vacuum videlicet. 435.
Spolium corporis. 206.
- Statua.** Lib. 12. Fab. 12.
Marmorea moles Urbis sordibus inquinata vertitur in Statuam, & admirantium laudibus celebratur. 378.
- Stephani (Roberti) Thesaurus Linguae Latinae.** 22, 23. 108. 143.
Stipulata pecunia. 120.
Stoici culpati. 251. 287.
- Stolones arborum.** 250.
- Struthiocamelus altum volandi cupidus.** L. 3. F. 13.
Erepat in rupem; at hinc ut se demilit, volvitur in praecipit. 96.
- Struthiocamelus & Alauda.** L. 11. F. 13. Praestantiam ille sui corporis laudat, pondus autem vituperat. 344, 345. Seneca, de Const. C. 17. *In Senatu stentem vidimus Fidum Cornelium, Najonis generum, cum illum Corbulo Struthiocamelum depilatum dixisset.*
- Stulto placuit saepe, qui placuit sibi.** 75.
- Sturni parafiti Porcum stipantes.** 238.
- Sturnus & Cuculus.** L. 12. Fab. 10. Sturnum, quòd Cuculum fugerit, Accipitrem ratus, & idcirco vehementer ab avibus aliis irrisus fuerit, adeò pudet, ut verum Accipitrem postea aspiciens, expectet, atque ab eo discerpatur. 376, 377.
- Sturnus, Hirundo, & Aves aliae.** Lib. 11. Fab. 28.
Sturnus auctor mali consilii Aves multas ad perniciem ducit. 354, 355. V. Sentent. vocibus. *Ubi est voluptas.*
- Subtilem odorum copiam.** 175. Sic Plinius, Hist. L. 11. C. 5. Succum mellis subtilissimum: & Lucretius passim subtilem vocat atomorum naturam.
- Suillo pecori anima data pro sale, ne putresceret.** 302, 303.
- Sum extra noxiam.** 497.
- Sumere aliquid in manus.** 66. Ita Cicero & alii.
- Summis viribus.** 385. Phaedrus, L. 4. Fab. 2. V. 2.
Uvam appetebat, summis falliens viribus.
- Superba anxietas, sive Musca, Trochilus, &**

Troffulus. Lib. 4. Fab. 14. Tauri quatuor & Leo. L. 2. Fab. 13.

superbum corpus. 452.

Superfluum aliquid. 79. Seneca, Epist. 95. *Superflua decreta.*

Surculum, in solo feraci positum, at culturae impatientem, jubet Colonus erui, ut accendat focum. 487.

Sus & Apes. L. 9. Fab. 3.

Sus, punire dum vult Apis unius punctiunculam, mille Apum aculeis pungitur. 259, 260.

Sus & Equus. L. 15. F. 23.

Equum ad Martis pericula proferantem Sus deridet. 502, 503.

Sus & Leaena. Lib. 4. Fab. 1.

Sus opima. L. 5. Fab. 19.

In culinam ingressa illa videt pernas, larda, botulos; & egreditur gemens. 139.

Suspiciones, secundâ syllabâ longâ. 257.

Sutor monetur ab Apelle, ne supra crepidam judicet. 410.

T.

Talpa ejicere non potest Ericium, quem imprudenter admittit. 9.

Talpa & Olitor. Lib. 7. Fab. 15.

Talpa Murem admonet inconsultum, ut sapiat. 311, 312. V. Sentent. voce, *Vivit.*

Talpa sonum audit sagittae, Lynceis oculos in caliginem aeternam demerituræ. 356.

Talpa suam caecitatem memorans, Alini & Simiae querelas reprimat. 53. V. Sentent. voce, *Misero.*

Tanta magnitudo. 237, 238.

Tauri furentis descriptio. 352.

Taurus ad certamen ab Ariete provocatus. 24.

Taurus Culici, in cornu ejus sedenti, & roganti, annon ipsum gravet mole suâ: Necte, ait, confidentem fenseram. 138.

Taurus & Canes duo. L.

15. Fab. 39. Canes duos in umbrâ recubantes Taurus, protervè exultans, videt, segnesque vocat & socordes. Hinc in silvam progressus, à duobus lupis oppugnatur, & post longum certamen ad incitas redactus, immugit, atque fatale dat lamentum. Audiunt Canes generosi: accurrunt: irruunt ex improvviso in praedones, & hostem quisque suum faucibus elisis necant. 519, 520.

Taurus & Canis. Lib. 12.

Fab. 19. Pugna Taurum inter & Canem pugnatur internecina. 385, 386.

Taurus & Caper. Lib. 3. Fab. 22.

Taurus morsu Muris clandestino fauciat, furit, & suum auget malum. 352.

Taurus Canem cornibus fodit. 339.

Tegulae syllaba prima longa est. 86.

Templum Bovis. Lib. 12. Fab. 24.

Tentare aliquem. 229. Cicero, ad famil. L. 15. Epist. 16. *Tento enim te, quo animo accipias.* Seneca, Quaest. Nat. L. 6. C. 4. *Tentare me volui, & experiri an &c.*

Terere colores, id ipsum quod dicitur gallicè, *broyer les couleurs.* 525.

Tergere palatum gallinâ, carduis, 103.

- Testudo cum Lepore** de praemio cursus contendit, metamque prior attingit. 149.
- Testudo & Anates duae.**
L. 7. F. 24. Taceret illa, non excideret sublimibus ausis. 212.
- Testudo & Aquila. Lib. 2.**
Fab. 5.
- Testudo onus, quod utile est, non reputat grave. 8.
- Tethys & Halcyon. L. 12.**
Fab. 20. Infida Tethys, quia levis. 386.
- Thales & Ancilla. Lib. 15.**
Fab. 45. Thales, dum observat fidera, in foveam delapsus, deridetur ab Ancilla. 525.
- Thales, Pittacus, Bias.* 188. *Lege: Pittacus, Thales, Bias.*
- Thesaurus** homines idem duos, unum à desperatione inventus revocat, alterum, in desperationem amissus adducit. 236.
- Thunnus**, fortè insiliens in scapham, piscatorem vacuum, & nihil tale expectantem recreat. 135.
- Tigris** in viatorem involare dum parat, à Corcodilo apprehensa, sub aquas rapitur. 301.
- Tirunculus in pilae ludo, & ludi Magister. Lib. 11.**
Fab. 15. Magister monet hunc, ut celeriores motus cohibeat, pilamque venientem expectet. 346, 347.
- Tonitrua.** 422. Seneca, Quæst. Nat. L. 2. C. 56. *Tonitrua nos pluraliter dicimus: antiqui aut tonitruum dixerunt, aut tonum.*
- Torquere se, torquere spiritum, naturam, ingenium.** 76.
- Tori durities emendata.** 463.
- Somnum diurna exercitatio parat;
Duramque durus culcitam emendat labor.
- Trahere moras, trahere laborem.** 129, Ita Virgilius, & Ovidius.
- Transfigere cum aliquo.** 120.
- Tripudiare, syllabâ primâ brevi.** 146.
- Trochilus** trabem subfiliendo quasi prætentat, an facillè possit ipsum sustinere. 111. Trochilus, gallicè *Roitelet*, vocatur à Suetonio, Jul. C. C. 81. *Regaliolus*.
- Trossulus**, multum negotii exhibere se putans Administris Imperii, 111. Trossulus Senecæ, Epist. 87, & Persio, Sat. I. V. 82. fere illud ipsum est, quod vocamus *Petit-maitre*, vel *Talon-rouge*.
- Trossulus omnem implens nihili mensuram.** 56.
- Tubicen & Hostes. Lib. 3.**
Fab. 37. Captus Tubicen ab Hostibus, eò magis dignus morte judicatur, quòd, licet pugnandi sit imperitus, alios ad pugnam excitet, 91, 92.
- Tuburcinari**, raptim manducare. 492. 510.
- Tulipa. Lib. 2. Fab. 39.**
Quò est formosior, eò difficilius custodiri potest. 60. Vocabatur olim in Galliâ *Tulipan*. Ibid.
- Turbini dant animos plagae.** 123.
- Turdi. Lib. 10. Fab. 16.**
Abeunt peregre, ingenti numero: unus, qui remanet, peregrinos redire videt, pingues quidem, at duos omnino. 308.
- Turdus & Hirundo. L. 13.**
F. 24. Caloris hæc amans, ille frigoris, fedus mutuum ferire se non posse, intelligunt. 424, 425.
- Turtur offert Columbæ, contra Milui furores auxilium, iisdem**

ipse furoribus obnoxius. 177, 178.

V.

Valla, (Laurentius.) 144. 244.

Vallis depressa, sed utilis. 453.

Vanitas non modò mendacium & futilitatem, sed etiam animi quamdam elationem significat. 278.

Varronis versus duo expurgati. 89, multò plures. Pr. 47 - 49.

Varro, (Marcus Terentius)

Senex octogenarius, librorum prope quingentorum auctor. 37. Senariorum millia multa scripserat. 98. Urbem defricuit & recreavit Satyris lepidis, quas Menippeas, à Menippo, philosopho cynico, appellavit. Ibid. Seneca, consol. ad Helv. C. 8. *Varro doctissimus Romanorum.*

Ubi est voluptas, ibi esse periculum non facile creditur. 116.

Vel modò: vel heri. 348. Vel iste flatus. 483.

Venator Cuniculo videtur ipsum permissescere, quia pede suspensio accedit. 392.

Venator & Leo. Lib. 3. Fab. 24.

Venator Leonem irruentem interficit. 398, 399.

Venator, Palumbes, & Cornix. Lib. 5. Fab. 8.

Venator collineans retrahit ad se sagittam, ut gravius illa Palumbem feriat, 132.

Veras voces periculum præfens exprimit. 53.

Verbosa excusatio: verbosa commendatio: verbosior epistola. 127.

Verdizotus, (Joannes Marius.) Pr. 28, 29.

Vernæ diei ac noctis descriptio. 174, 175. Ubi *repullulantes* le-

gendum esse, ipsa metri ratio indicat.

Versatile ingenium habuit Cato. 90. Censorius scilicet, de quo Virgilius, Aen. L. 8. V. 670.

Secretosque Pios: his dantem jura Catonem.

Vesci aliquid. 94. Ita Plinius Historicus, & alii.

Vespertilio & Mustelæ duæ. L. 3. Fab. 35.

Vespertilio seram & inutilem damnat Philomelæ prudentiam. 320.

Vertere nigra in candida. 5.

Viatores duo de colore Chamæleonis proprio disputantes. 312. Alii scribunt, *Chamaeleonis*, nos secuti sumus Editiones Plinii veteres, & Salmasium.

Viatores duo de Ostrea inventâ litigant: tertius litem dirimit. 171, 172.

Viatores duo & Latro. L. 9. Fab. 21. Unus invenit nummos, recusatque partem dare socio: deinde occurrit Latro: nummatus hortatur viatorem vacuum, ut dextram conferat; at ille renuit. 276, 277.

Viator & Ignis fatuus. L. 11. Fab. 18. Viator Ignem fatuum secutus, cum ipso devolvitur in lutulentum gurgitem. 349, 350.

Viator & Lapidés. L. 5. F. 2. Expurgat sibi limitem Viator, lapidesque ejicit, quò facilius ac celerius progrediatur: at labor & mora augentur in quadruplum. 128, 129.

Viator & Platanus. Lib. 7. Fab. 2. Labore & aestu fatigatus Viator, dum in umbrâ Platani recreatur, ipsi maledicit, quòd, foliis abundans, careat fructibus. 189, 190.

- Viator & Pyra. L. 15. F. 21.**
Arens Viator siti, poma vilia, quae coemerat, in volutabrum projicit, ubi Pyrum aspicit fructibus onustam eximiis: at progressus, iivum altum obstare videns, ne accedat; ad sua poma revertit, & quae projecerat voranda suis, ipse vorat. 500, 501.
- Viator, Tigris, & Crocodilus. Lib. 10. Fab. 7.**
Viator, qui malum duplex timuit, neutrum subit. 300, 301.
- Villica datam Perdici fidem violat. 349.**
- Villicus & Canes. Lib. 14. Fab. 5.**
- Villicus & Canis. L. 6. F. 1.**
Villicus Canem suum, quia vetulus ille est, calumniatur, & interficit. 159, 160. V. Sentent. vocibus, *Qui statuit.*
- Villicus & Columba. L. 9. Fab. 17.** Objicit Villicus Columbae, quoddam granis tritici saginanda sit, cum fenum operario Bovi sufficiat. 272, 273.
- Villicus, Felis, & Caseus. L. 10. Fab. 22.** Expositum Feli Caseum relinquit imprudens Villicus. 313.
- Villicus frustra cavens, ne sibi Taurus contumax noceat. 388.
- Villicus, Vulpis, & Canis. L. 9. Fab. 8.** Canem caedit immerentem Villicus. 266.
- Vinum & Amphorae. L. 14. Fab. 19.** Vinum purae Amphorae perficiunt, infincerae corrumpunt. 458.
- Vir eruditus & Troffulus. L. 2. Fab. 33.**
- Virgae in fascem colligatae frangi nequeunt, dissolutae facillime franguntur. 41.
- Virgilio & Homero praestare se qui putant nonnulli poetae, monentur ut sapiant. 238.
- Vir Sapiens & ejus Inimicus. Lib. 4. Fab. 11.**
Vir Sapiens, amicis, ut ab Inimico palam ipsi jam minitante caveat, monentibus, respondet, incipere hunc bonum fieri, cum clanculum esse malus desinat. 107, 108.
- Vitula pinguis immolatur. 76.
- Vituperabilis*, vox bene latina. 16, 17.
- Vivi pervenimus, ut &c. 528.
- Vocaliorem Mundum reddere. 527.
- Vocatur precibus ac votis Deus. 118. Virgilius, Georg. L. 1. V. 42. *Votis assuesce vocari.* Aen. L. 7. V. 133. *Precibusque vocate Anchisen.*
- Vomeres duo. L. 12. F. 26.**
Nitens unus & splendidus, qui exercitatus. 391.
- Vossius, Gerardus Joannes. 126.**
- Urfa & Leaena. L. 10. F. 42.**
Catulos Urfa lambit, ut figuret. 331.
- Urfa erga hominem amicitia exitialis. 315, 316.
- Urfini fetus, informis caro. 331.
- Urfa viventis pellem non esse vendendam, Urfus ipse duos Juvenes docet. 120, 121.
- Urfus & Vulpis. Lib. 9. Fab. 37.** Urfus videri vult humanus, quod nulla mandat corpora mortua. 288.
- Urfus & Uxor ejus. L. 6. Fab. 2.** Revellere sibi unguis Urfus incipit, quod revellerit oculum Uxori suae, dum vult amoris teneri pignus dare: & sic faci-

- noris poenitentiam docet feram esse, quae mederi damno non potest. 160.
- Urfus, Leo, & Lupus.**
L. 3. Fab. 29. V. Sentent. vocibus, *Quot strenue.*
Ut fit. 55. 527. Cicero, Orat. C. 53. *Cum, ut fit, dicerent &c.* Orat. pro Rosc. Amer. C. 32. *Verum, ut fit, multa saepe &c.* Terentius, Phorm. Act. 4. Sc. 3. V. 6. *Multa adveniēti, ut fit, nova.*
- Utilitates equi: utilitates hominis. 439.
- Uti oculis: uti naribus. 253.
- Vulpecula concedit hoc Simio, nullum esse animal, quod ille imitari non possit; at negat ullum esse, quod velit ipsum imitari. 514.
- Vulpecula delet Leonis tyrannidem. 241, 242.
- Vulpecula & Gallina. L. 2.**
Fab. 4.
- Vulpecula Simias, oppidum sibi contra incursum hominum aedificare volentes, monet ut ab incepto desistant. 337.
- Vulpem Asini calamitas doctiorem facit. 101.
- Vulpium commissa pugna cum Canibus. 193, 194.
- Vulpis. Lib. 9. Fab. 15.**
De meatu queritur, quod sit angustior, moxque de eodem, quod sit laxior. 271.
- Vulpis apponens lucro negligentiam Villici. 266.
- Vulpis Asinorum par inficetum irridens. 174.
- Vulpis, Asinus, & Leo.**
L. 4. Fab. 21. Perdit se Vulpis, dum socium Asinum perdit. 177. Seneca, Epist. 103. *Feras ad nocendum necessitas inigit: homini perdere hominem libet.*
- Vulpis à specu Leonis refugiens. 46. Horatius, L. 1. Epist. 1. V. 73.
Olim quod Vulpes aegrotò cauta Leoni
Respondit, referam: Quia me vestigia terrent,
Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum.
- Vulpis vitam Leonis omnem nefariam postquam purgavit; Asinus, levis culpæ reus, mactatur. Seneca, Epist. 87. *Sacrilegia minuta puniuntur, magna in triumphis feruntur.*
- Vulpis Cani secundae objicit, quod catulos caecos parit. 131. V. Sentent. voce, *Vulpecula.*
- Vulpis caudâ suâ humum verri mavult, quàm Simiae nates aliquâ ejus parte contegi. 19.
- Vulpis cum nihil invenire posset, quo rabidam famem depelleret, ac, desperatâ salute, jaceret mortem expectans, nec multum ab similibus mortuae, Corvum in ipsâ, tanquam in cadavere, confidere ausum corripit & vorat. 496.
- Vulpis docet Vulturium, quâ ratione possit frangere testam Ostreae: quod ubi praestitum ab illo est, sorbet ipsa Ostream. 316, 317.
- Vulpis perfidae dolus meliore dolo refutatus. 466, 467.
- Vulpis & Canis. L. 1. F. 16.**
Caedis rea Vulpis à Cane discerpitur. 22.
- Vulpis & Caper. Lib. 3.**
Fab. 10. Delusus à Vulpe Caper deseritur. 73.
- Vulpis egressum è mari Cancrum capit. 74.
- Vulpis & Cervus. Lib. 5.**
Fab. 3. Vulpis invida & perficax dum in Cervo solam tibiarum exilitatem damnat, laudat cetera. 129. V. Sentent. voce, *Invidia.*
- Vulpis & Ericius. Lib. 3.**

Fab. 41. Muscas à Vulpe, in limum lacunae tenacem delapsâ, & indefensâ, abigere vult Ericius; sed opem recusat illa, ne his Muscis jam exsaturatis aliae famelicæ succedant. 95.

Vulpis & Ericius. Lib. 5.

Fab. 37. Ericius arte unâ, quam novit, adhibitâ, eludit Canes, dum Vulpem centum suae artes nihil adjuvant. 152.

Vulpis & Felis praeclara multa verbis exquisitis differunt, quae mox omnia factis ipsae pessimis refutant. 360, 361.

Vulpis & Lupus. L. 8. F. 24.

Vulpi persuadet fames, reflexam ab aquis putealibus Lunae imaginem esse caseum. 245.

Vulpis & Lupus. L. 9. F. 20.

Vulpis in foveam delapsa auxilium petit à Lupo. 274.

Vulpis & Rubus. Lib. 5.

Fab. 11.

Vulpis necat & mandit Mustelam, simulque Murem, quam illa comederat, & Nucem ab isto raptam & absumptam. 399.

Vulpis, non, unde venerit, sed quò vadere possit, scire laborat. 85.

Vulpis Pardum gloriantem refellit. 118, 119.

Vulpis perfonatum Asinum agnoscit ex auriculis ejus, & cantilenâ. 324.

Vulpis pertinere ad se putans Edictum Leonis contra pecudes, brevioribus caudis praeditas, mutat solum. 30

Vulpis Porcum, stultè gestientem, redarguit. 146.

Vulpis sine caudâ. Lib. 4.

Fab. 17. Persuadere vult sororibus, ut sibi caudas abscindant; sed deridetur. 114.

Vulpis suadet Leoni aegrotanti, ut pellem, detractam Lupo, calidam induat. 10.

Vulpis Ursum adhortatur ad corpora mandenda mortua, modò vivis abstineat. 288.

Vultur & Columbae. L. 13.

Fab. 23. Vultur Columbas, cibi indigentes, copiosum ad granarium ducit ibique granis avidius se ingurgitantes subito invadit, & necat plerasque, vel fauciat. 423, 424.

Vulturius, Ostrea, &

Vulpis. L. 10. Fab. 25.

Vulturius à Vulpe decipitur.

Vultur triumphantem Gallum rapit & vorat. 279.

NOMINUM QUORUNDAM EXPLICATIO.

A.

- Acanthis, *Rosignol*: aliis, *Chardonneret*.
Accipiter, *Epervier*.
Adamas, *Diamant*.
Administer Imperii, *Ministre d'Etat*.
Aegithus, *Fauvette*.
Aesculus, *Chêne de la grande espèce*.
Agaso, *Conducteur d'Anes, de Chevaux, de Mulets*.
Alauda, *Alouëtte*.
Alba-spina, *Aube-épine*.
Ales Junonius, *Paon*.
Amarantus, *Amarante, Passevelours*.
Amygdala, vel Amygdalus, *Amandier*.
Anas, *Canard*.
Anicula, *Vieille femme, petite vieille*.
Aniles naeniae, *Contes de vieille*.
Antennae, *Antennes, Vergues*.
Anthus, *Bréant, oiseau*: aliis, *Bruant*.
Apathia, *Apathie, insensibilité*.
Apiaria, *Ruches*. Les mots *Apiarium* & *Alvearium*
s'emploient chez les Anciens pour signifier & une
Ruche & le lieu même où lon place les *Ruches*.
Ardelio, *Tracassier*.
Ardea, *Héron*.
Armamenta, *Equipement de vaisseau*.

- Arundinetum, *Lieu où il croît des roseaux.*
 Afinus silvestris, five Onager, *Ane sauvage.*
 Atrienfis, *Valet qui a soin du vestibule & de L' antichambre.*
 Auceps, *Oiseleur.*
 Avellanae, *Noisettes, Avelines.*
 Aviarium, *Volière.*
 Aureliana gens, *Les Orleanois.*

B.

- Bajulus, *Porte - faix.*
 Barbus, *Barbeau.*
 Bellaria, *Friandises.*
 Bibulus Puer, *Enfant qui aime le vin.*
 Blitum, *Blette.*
 Bombyx, *Ver à soie.*
 Bombus, *Bourdonnement.*
 Boreae flagitia, *Ravages de L' Aquilon.*
 Bos operarius, *Boeuf de labour.*
 Botulus, *Boudin.*
 Brassica, *Chou.*
 Bruma, *Hiver, fort de L' Hiver.*
 Bubile, *Étable à Boeufs.*
 Bubo, *Hibou, Chat - huant.*
 Bubulcus, *Bouvier.*
 Bufo, *Crapaut.*

C.

- Caccabus, *Marmite.*
 Cadus, *Tonneau.*
 Caementum, *Massonage de moilon.*

- Caltha , *Souci.*
 Camelus , *Chameau.*
 Camera, vel Camara , *voûte.*
 Cancer , *Cancre , Crâbe : Ecrevisse.*
 Canis venaticus , *Chien de chasse.*
 Canistrum , *Corbeille , Panier.*
 Cannabis , *Chanvre.*
 Cantrix , *Chanteuse.*
 Capistrum , *Licou.*
 Capo , vel Capus , *Chapon.*
 Caprarius , *Chévrier.*
 Capreolus , *Chèvreuil.*
 Caprile , *Etâble à Chèvres.*
 Capsa , *Boîte , Caisse , sac , Gibbecière.*
 Capulus , vel Capulum , *manche d'instrument.*
 Carbonarius , *Charbonier.*
 Carduelis , *Chardonneret.*
 Carduus , *Chardon.*
 Carecta , *Terre qui produit des Cannes & des
Roseaux.*
 Caro oleagina , *La chair de L' Olive.*
 Cartilago , *Cartilage , substance intermediaire entre
Les os & la chair.*
 Castanea , *Châteigne & Châteignier.*
 Castanea nux , *Câteigne.*
 Catella , *Petite Chienne.*
 Catellus , *Petit Chien.*
 Catinus , *Plat.*
 Catuli Mustelae , *Les Petits d'une Belette.*
 Catulus Leaenae , *Lionceau.*

- Catulus Lupae, *Louvetean.*
 Catulus Scrofae, *Cochon de lait.*
 Catulus Urfae, *Ourson.*
 Cavea, textilis Cavea, *Cage.*
 Cavilla, *Raillerie.*
 Caulis, *Chou: Tige d'herbe, ou de fleur.*
 Cautio, *Affurance, Cautionement.*
 Cavus, *Trou, Tanière.*
 Chors, vel Cohors, *Basse-court pour la Volaille.*
 Chortales, vel Cohortales Aves, *Volailles de Basse-court.*
 Cibaria, *Provisions de bouche.*
 Cibatus, *Nouriture.*
 Cicada, *Cigale.*
 Cichoreum, *Chicorée.*
 Cicindela, five Lampyris, *Ver-luisant.*
 Ciconia, *Cigogne.*
 Cymbium lactis, *Grand vase, à large ventre, plein de lait.*
 Cymbula, *Bateau.*
 Cimex, *Punaise.*
 Cynicus, *Philosophe Cynique.*
 Cyprinus, *Carpe.*
 Circulator, *Charlatan.*
 Cista, Cistula, Cistellula, *Male, Caisse, petit Coffre, Cassette.*
 Citrus, *Citronier.*
 Clathri, *Barreaux, Grille.*
 Clavus, *Gouvernail.*
 Clitellae, *Bât.*

- Coactor, *Collecteur*, celui qui lève la Taille & les Impots.
- Cochlea, *Escargot*.
- Coluber, vel Colubra, *Couleuvre*.
- Columba plumipes, *Pigeon patu*, pigeon de volière.
- Columba faxatilis, *Pigeon fuidard*.
- Columbulus, *Pigeoneau*.
- Combibones, *Compagnons de bouteille*, Biberons.
- Comitia, *Comices*, *Assemblée générale*.
- Compago lapidum, *L'assise des pierres*.
- Concio, *Assemblée*, *Auditoire*.
- Concoctio, *Digestion*.
- Conspicillum, *Verre qui grossit les objets*. Les Anciens ne connoissoient pas nos Lunettes.
- Corbis, *Panier*, *Corbeille*.
- Coriarius, *Tanneur*.
- Corpuscula, *Corpuscules*, *Atomes*.
- Coxendix, *Cuisse*.
- Creditor, *Créancier*.
- Crepida, *chaussure*.
- Crepido, *Rivage escarpé*.
- Crepitus tinnulus, *Tintement*.
- Crepusculum, *Crépuscule*, fin du jour.
- Cucullus pastorius, *Capote de Berger*.
- Cuculus, *Coucou*.
- Cucumis, *Concombre*.
- Cucurbita, *Citrouille*,
- Culcita plumea, *Lit de plume*.
- Cumulus mercedis, *Ce qui se donne par dessus le marché*.

Cuniculus, *Lapin.*

Curatio difficilis, *Guérison difficile.*

D.

Dicteria, *Mots piquants., Brocards.*

Divinus, *Devin, Diseur de bonne aventure.*

E.

Edera, *Lierre.*

Elephanti manus, *Trompe d'Eléphant.*

Elephas, vel Elephantus, *Eléphant.*

Enectus fame, *Qui meurt de faim.*

Enectus siti, *Qui meurt de soif.*

Equile, *Ecurie.*

Ericius, *Hérisson.*

Eruca, *Chenille.*

Exemplum vivum, *Exemple, ou Modèle vivant.*

F.

Faba, *Féve.*

Fabulator, *vain discoureur.*

Facinus nobile, *Belle action.*

Falcula, *Griffe: serre d'oiseau de proie.*

Familia, *Parens, Enfants, Domestiques.*

Fascia, *Bandelette.*

Feciales *Herants.*

Ficedula, *Bec-figue.*

Ficus, *Figue & Figuier.*

Figlina vasa, *Vases d'argile, Pots de terre.*

Figulus, *Potier.*

Filius ex nepote, *Arrière - Petit - fils.*

Forfex , *Ciseaux , Forces.*

Fori , *Les Ponts d'un vaisseau , le Tillac.*

Formae tales , *De si charmantes figures.*

Fornix tepens , *Serre pour les plantes pendant
L'hiver.*

Fovea , *Fosse , Piège.*

Fringuilla , *Pinson.*

Frutetum , *Brossailles.*

Fullo , *Foulon.*

G.

Galbula : aliis Galgulus , *Loriot.*

Gallinarium , *Poulailler.*

Genista , *Genest.*

Getulus , *De Gétulie , grand pays situé entre la
Nigritie & la Mauritanie Tingitane.*

Gibber , *Bosse.*

Gibberi , *Bossus.*

Glis , *Loir , Rat des Alpes.*

Gobio , *Goujon.*

Graculus , *Graille , ou Choucas , espèce de Corneille.*

Granarium , *Grénier.*

Gregales , *Camarades.*

Gruis , vel Grus , *Gruë.*

H.

Hariolus , *Devin.*

Helluo , *Glouton*

Hemerobion Insectum , *Insecte éphémère.*

Hydra , *Gros Serpent.*

Hinnuleus , *Faon.*

Hystrix, *Porc - epic.*
 Hirudo, *Sang - suë.*
 Hirundo, *Hirondelle.*
 Histrionia, *Art mimique, Métier de farceur.*
 Homulus, *Petit homme.*
 Homuncio, *Petit homme.*
 Homunculi miselli, *Pauvres mortels.*
 Homunculus, *Petit homme, Freluquet.*
 Hora duodecima, *La dernière heure du jour.*
 Horreum, *Lieu où lon serre toutes sortes de provisions.*

I.

Janitor, *Portier.*
 Ictericus, *Qui a la jaunisse.*
 Ignis fatuus, *Feu follet.*
 Incitae, *Derniers retranchemens, dernière ressource, extrémité.*
 Inferiae, *Sacrifice pour les morts.*
 Ingluvies, *Œsot, Estomac, Ventre: Gourmandise.*
 Intercapedo, *Interruption.*
 Internecinum praelium, *Combat à outrance.*
 Internuncius, *Envoïé: Courier.*
 Intubus, vel Intubum, *Chicorée blanche.*
 Iubae, *Crinière.*
 Juniperus, *Genièvre, & Genévrier.*
 Jusculum, *Jus, Boüillon.*

L.

Lacerta, vel Lacertus, *Lésard, ou Lésarde.*
 Lagena fictilis, *Bouteille de grès.*

Lanius, *Boucher.*

Lanugo Pulli, *Coton, Duvet de Pouffin.*

Lapathum, *Oseille.*

Laquearia, *Lambris.*

Larix, *Le Larix, grand arbre incombustible.*

Later, *Brique.*

Latibulum, *Trou, Tanière, Repaire.*

Librarius, *Copiste.*

Liger, vel Ligeris, *La Loire.*

Lignarius Faber, *Charpentier.*

Ligo, *Hoïau, Pic, Pioche.*

Limax, *Limace.*

Loquentia, *Babil.*

Loris admissis, *A bride abattuë.*

Ludio, *Saltimbanque.*

Lupus marinus, *Loup - marin.*

Luscinia, vel Luscinus, *Rossignol.*

Lusitanus, *Portuguais.*

M.

Maculae, *Les Mailles d'un filet.*

Magus, *Magicien.*

Malagma, *Cataplasme.*

Malea, *Promontoire du Péloponèse, appelé aujourd'hui, Cap de Saint - Ange.*

Malum, *Pome.*

Malum aureum, *Orange.*

Malum Persicum, *Pêche.*

Malus, *Pomier.*

Malus Persica. *Pêcher.*

- Mantica, *Beface*.
 Mare Magnum, *Mer Atlantique*.
 Marfupium, *Bourse*.
 Massa ferri, *Barre de fer*.
 Massa fimi, *Masse de fumier*.
 Maurusia tellus, *Mauritanie Tingitane, dont fait aujourd'hui partie le Roiaume de Maroc*.
 Melezia, *Meléze, arbre différent du Larix*.
 Mellarium, *Lieu, où lon élève des Abeilles*.
 Membrana Turcica, *Marroquin du Levant*.
 Merula, *Merle*.
 Miluus, *Milan*.
 Minaciae, *Menaces peu effraïantes*.
 Minutia fragilis; *Petite partie qui ne fait presque plus de resistance, filet aisè à rompre*.
 Moloffus, *Dogue, Mâtin*.
 Muscipulum, *Ratière, Souricière*.
 Mustela, *Belette*.
 Mustela silvestris, *Belette sauvage*.

N.

- Naenia funebris, *Chant funébre, Chanson lugubre*.
 Natura conciliatrix, *Sympathie*.
 Nidor, *Fumée de viande; Odeur forte; Vapeur onctueuse*.
 Nitedula, *Mulot*.
 Noctua, *Chouëtte*.
 Noxia, *Faute: Damage*.
 Nuces saccharo circumlitae, *Dragées*.
 Nucleus, *Cerneau: Noïau*.
 Nugae aniles, *Réveries, Sotises de Vieille*.

Nugator, *Conteur de faussetés.*

Nutans, *Dont la tête va & vient comme celle d'une Pagode.*

O.

Ofella panis, *Soupe, Potage.*

Offendiculum, *Embarras, obstacle qui se rencontre dans un chemin.*

Olitor, *Jardinier.*

Olla, *Marmite, Pot.*

Olor, vel Cycnus, *Cygne.*

Opilio, vel Upilio, *Berger.*

Opsonium, *Provision de bouche, Vivres.*

Ornithon, *Lieu fermé, ou lon élève de la volaille.*

Ostrea, vel Ostreum, *Huître.*

Ovile, *Bergerie, Bercaïl.*

P.

Pactio, *Convention.*

Paganus, *Villageois.*

Palumbes vel Palumbus, *Pigeon ramier.*

Panarium, *Panetière.*

Pandiculans, *Dont les jambes & les bras sont pendans.*

Pardus, *Léopard.*

Passer & Passerculus, *Moineau.*

Pavo, vel Pavus, *Paon.*

Pedisequus, *Valet de pié, Laquais.*

Pedum, *Houlette.*

Pellio, *Pelletier, Fourreur.*

Penfum, *Tâche journalière.*

Pepo, *Melon.*

Pera, *Poche.*

Perca, *Perche, poisson.*

Pergamenum tegmen, *Couverture de parchemin.*

Pergula, *Boutique dressée sous un Auvant : Treille.
Tonnelle : Appentis : Baraque : Balcon.*

Periclymenus, *Chévrefeuille*

Perna, *Jambon.*

Perfa, *Persan.*

Perfis, *La Perse.*

Perticalis arbuscula, *Arbrisseau propre à faire une
perche,*

Pica, *Pie.*

Pila, *Bale de paume.*

Pinna, *Nageoire de poisson.*

Piper, *Poivre.*

Piscis volans, *Poisson - volant.*

Pyrum, *Poire.*

Pyrus, *Poirier.*

Plagae, *Les Lisières d'un filet, & le filet même.*

Planta clemens, *Pate de velours,*

Platanus, *Platane.*

Plumbum missile, *Plomb à tirer.*

Podagra, *La Goute aux piés, ou simplement la Goute,
parceque pour l'ordinaire elle se jette sur les piés.*

Popellus, *Menu peuple, Populace.*

Porrum, vel Porrus, *Porreau.*

Praejudicata opinio, *Prejugé.*

Pretium vehendi, Pretium legendi, *Récompense du
conducteur, du lecteur.*

Proboscis, *Trompe d'Elephant, de Mouche, & de
Cousin.*

Procne, *Hirondelle.*
 Prunae, *Charbons ardens.*
 Psittacus, *Perroquet.*
 Pubentes fructus, *Fruits verds.*
 Pulex, *Puce.*
 Pulmentarium, *Ragoût.*
 Pulpitum humile, *Petit Théâtre.*
 Pumilus, *Nain.*
 Punctiuncula, *Piquure légère.*
 Punctus, *Piquure.*
 Pupus, *Poupon.*
 Putamina nucis, *Coques de noix.*

R.

Radius ferreus, *Verge de fer.*
 Ranunculus, *Petite Grenouille.*
 Rapulum, Rapum, Rapa, Raphanus, *Raisfort.*
 Rastrum, *Râteau: Pic à deux dents.*
 Reliquiae, *Restes, Reliquats.*
 Remi, *Rames.*
 Reticulum, *Raquette.*
 Riētus, *Gueule ouverte, Gueule béante.*
 Ronchus, *Ronflement.*
 Rostrum, *Bec, Musle, Museau, Groüin.*
 Rotunditas circinata, *Rondeur parfaite.*

S.

Saccharum, *Sucré.*
 Sacrificulus, *Prestolet.*
 Sagum, *Surtout, Casaquin.*
 Saliva, *Saveur: Salive.*

- Salix , *Saule.*
 Salmo , *Saumon.*
 Samii , *Habitans de L'Isle de Samos dans L'Archipel.*
 Sanna , *Risée , moquerie.*
 Sartago , *Poêle à frive.*
 Scapha , *Barque.*
 Scarabaeus , *Escarbot.* Scarabaeorum varia sunt genera.
 Sciurus , *Ecureüil.*
 Scopae , *Balai.*
 Scrofa , *Truie.*
 Scurra , *Boufon.*
 Seges , *Blé en herbe: Terre enssemencée.*
 Sentes , *Ronces , Epines.*
 Sepes , *Haye.*
 Serpyllum , *Serpolet.*
 Singultus , *Cri d'une poule qui glouffe pour rassembler ses pouffins.*
 Situlus , *Seau à puiser de l'eau.*
 Sonipes , *Cheval.*
 Sophista , vel Sophistes , *Sophiste: faux Philosophe.*
 Sorex , *Souris.*
 Specula , *Lieu élevé , d'où lon observe les objets.*
 Speculum , *Miroir.*
 Spina lumborum , *L'Epine du dos.*
 Spongia , *Eponge.*
 Stamen , *Trame , & proprement Chaîne de Tisserand.*
 Stolones , *Rameaux parasites.*
 Stramenta , *Litière.*

Strigofus Canis , *Chien maigre.*
 Stropha , *Subtilité, Tour d'adresse.*
 Struthiocamelus , *Austruche.*
 Sturnus , *Etourneau.*
 Suburbium , *Faux-bourg.*
 Suffitus , *Parfum, Fumigation,*
 Suile , *Porcherie.*
 Surculus , *Rejetton.*
 Sutor , *Cordonier.*

T.

Taenarius portus , *Port de L'ancienne Ville de Ténare ,
 au Cap le plus méridional de la Morée , appelé
 aujourd'hui Cap Matapan , ou Cap des Cailles.*
 Techna , *Tromperie, fourberie.*
 Temo , *Timon.*
 Teruncius , *petite monnoïe , quatriéne partie de L'As
 romain.*
 Tesqua , *Lieux incultes & raboteux.*
 Testudo , *Tortuë: Voûte: Musette: Violon.*
 Textrix mala , *Malheureuse Tisserande.*
 Thymum , *Thym.*
 Thunnus , *Thon.*
 Tignarius Faber , *Charpentier.*
 Tinca , *Tenche.*
 Tineae , *Vers qui rongent les livres: Teignes.*
 Tintinnabulum , *Clochette, Grelot.*
 Topiarius , *Valet qui a soin des treilles & des ver-
 dures.*
 Tori cervicis , *Muscles du cou.*

Tormentum lene, *Douce violence.*
 Trabs, *Poutre.*
 Trochilus, *Roitelet, oiseau.*
 Troffulus, *Petit-maître, Talon-rouge.*
 Tubicen, *un Trompette.*
 Tuburcinans, *Glouton qui mange vite.*
 Tugurium, *Cabane.*
 Turbines, *Ouragans, Tourbillons.*
 Turbo, *Toupie, Sabot.*
 Turdus, *Grive.*
 Turtur, *Tourterelle.*

V.

Vacuum, *Place vuide.*
 Veru, *Broche.*
 Vespa, *Guêpe.*
 Vespertilio, *Chauve-souris.*
 Veterator, *Vieux Routier, fin Matois.*
 Villica, *Fermière.*
 Villicus, *fermier.*
 Violaceus color, *Couleur violette.*
 Virgultum, *Sion, Gaulis, Arbrisseau.*
 Vivarium, *Parc pour les bêtes fauves: Vivier pour les poissons.*
 Ulva, *Herbe marécageuse.*
 Ungulae, *Piés de Quadrupede, fourchus & non fourchus.*

Unio , *Perle.*

Vomer, vel Vomis, *Soc de Châruë.*

Vomica, *Abscès.*

Urfa, *Ourse.*

Urfus, *Ours.*

Utilitates, *Services: Qualités utiles.*

Vulpis, & Vulpes, & Vulpecula, *Renard.*

Vultur & Vulturius, *Vautour.*

X.

Xystus, vel Xystum, *Allée d'arbres.*

E R R A T A.

IN P R A E F.

Pag. 21. Lin. 15. collectioem Lege: collectionem.

P. 40. L. 14. excerpsums Lege: excerpsumus.

IN FAB.

P. 39. L. 13. FABULA V. Lege: FABULA X.

P. 43. L. 7. FABULA V. Lege: FABULA XV.

P. 59. L. 9. FABULA XXXVII. Lege: FABULA XXXVIII.

P. 71. L. 12. hoedus Lege: haedus

L. 27. nec ho dele has quinque literas.

L. 29. minem Lege: nec hominem

P. 72. L. 4. foedus Lege: fedus

L. 6. incoepissent Lege: incepissent.

P. 84. L. 25. rustcae Lege: rusticae

P. 134. L. 5. speveram Lege: spreveram

P. 136. L. 9. in dorso dele voculam *in*

P. 137. L. 21. ridit Lege: ridet

P. 174. L. 18. repullantes Lege: repullulantes

P. 179. L. 3. capere Lege: carpere

P. 182. L. 19. debitumque Lege: debitum &

P. 186. L. 4. procendente Lege: procedente

P. 188. L. 3. Thales, Pittacus Lege: Pittacus, Thales

P. 212. L. 13. beneficii Lege: beneficii

P. 225. L. 3. inficiari Lege: infitiari

P. 238. L. 9. capessunt Lege: capessunt

P. 239. L. 35. ufficiens Lege: sufficiens

P. 300. L. 10. Tygris Lege: Tigris

P. 307. L. 1. Themdis Lege: Themidis

- P. 310. L. 16. Corvus   Lege; Cervus
- P. 318. L. 25. redempturus   Lege: redempturus
- P. 344. L. 11. coelum   Lege: caelum
- P. 351. L. ult. aveufi   Lege: averfi
- P. 358. L. 21. herebimus   Lege: haerebimus
- P. 391. L. 19. thimo... ferpillo   Lege: thymo...
ferpyllo
- P. 394. L. 23. citharaedo   Lege: citharoedo
- P. 406. L. 22. & mifella (quod supererat)   Lege:
& (quod supererat) misera
- P. 412. L. 3. couflant   Lege: conflant
- P. 432. L. 25. molibus   Lege: motibus
- P. 443. L. 5. validam proceramque: Lege: vali-
damque proceramque
- P. 452. L. 16. culcitrae   Lege: culcitae
- P. 454. L. 18. xifto   Lege: xyfto
- P. 455. L. 15. fpacium   Lege: fpatium
- P. 467. L. 24. facta   Lege: fata
- P. 468. L. 3. Rhaetiae   Lege: Rhoetiae
- P. 509. L. 11. confet   Lege: cenfet
- P. 510. L. 9. hanc... vindictam   Lege: hunc...
vindicem
- P. 517. L. 15. videlicet ego   Lege: videlicet en ego
- P. 544. L. 11. opprimunt   Lege: opprimit.

IN IND.

- P. 549. Col. 1. L. 13. 339.   Lege: 239.
- P. 571. Col. 2. L. 29. nodò   Lege: modò
- P. 587. Col. 1. L. 33. id est, ipfum   Lege: Se, id
est, ipfum,

NB. Qui duo versus leguntur, primus quidem, L. 2.
Fab. 39. p. 61.

Difficile custoditur, quod multis placet.
alter autem L. 5. Fab. 36. p. 151. & iterum Sentent.
p. 537.

Male agere qui vult, nusquam non causam
invenit.

Horum esse me auctorem jam diu credidi: sed mo-
dò, cùm P. Syri Mimos perlegerem, sententias
attonitus invêni duas istas minimè dissimiles:

V. 805. Maximo periculo custoditur, quod multis
placet.

V. 371. Male facere qui vult, nusquam non
causam invenit.

A me ergo id qualecumque, quod meum esse pu-
taveram, abjudico.

Finis operi impositus, d. 29. septemb. an. 1767.

1875
The following is a list of the
names of the persons who
were present at the
meeting of the
Board of Directors
of the
Company
held on
the
10th day of
January
1875
at
the
City of
New York
in
the
year
1875
The names of the
persons who were
present at the
meeting of the
Board of Directors
of the
Company
held on
the
10th day of
January
1875
at
the
City of
New York
in
the
year
1875
are as follows:

John J. ...

